CUVINT ÎNAINTE

Omului i-a plăcut întotdeauna să mediteze şi această înclinaţie a devenit una din trăsăturile sale definitorii. Tendinţa de concentrare a roadelor acestor meditaţii, în care gîndirca colectivă s-a întrepătruns permanent cu sclipirea individuală a spiritului, a constituit o cale firească în procesul de evoluţie, tot aşa cum briliantul a trebuit să se nască din şlefuirea dibace şi migăloasă a diamantului. Acest efort de sinteză al minţii, din ce în ce mai complex, şi-a găsit izvoarele în experienţa de viaţă a colectivităţilor istorice străvechi, a căror aspiraţie spre civilizaţie şi cultură a făcut necesară generalizarea unor concluzii referitoare la viaţa lor biologică şi îndeosebi socială. Şi ca toate formele de cultură, cugetarea de expresie populară a precedat-o pe cea cultă, proverbele con-stituindu-se în primele „tratate de înţelepciune". Una din principalele caracteristici ale acestora a fost aspiraţia lor spre universalitate, izvorîtu din similitudinea

VI

CUVINT ÎNAINTE

CUVINT ÎNAINTE

observaţiilor referitoare la mediul înconjurător, firea omenească, orînduirile sociale, comportamentul omului în familie şi societate. Rezultatul acestor coincidenţe a fost libera circulaţie a unor proverbe în diferite limbi, cu diferenţe minime in ceea ce priveşte elementele lor constitutive şi chiar în domeniul expresiei. Viaţa socială, cultura antică şi medievală au favorizat răspindirea unor proverbe şi zi-cători într-un mare număr de ţări, acestea devenind o proprietate comună nu numai a unui popor, ci a unui grup de popoare. Interferenţele dintre cultura populară şi cea cultă devenind tot mai puternice, contribuţiile individuale au ajuns la rindul lor să fie asimilate de către popoare. Unele cugetări au dobîndit astfel o largă circulaţie şi o formă fixă de expresie şi au trecut repede în rîndul proverbelor. O mare contribuţie în generalizarea lor au avut-o cărţile populare şi textele religioase. Excepţionala popularitate a unor scriitori a determinat preluarea rapidă de către folclor a unora din cugetările acestora, exemplul oferit de opera lui Shakespeare fiind ilustrativ pentru acest proces în cadrul culturii anglo-saxone. La rîndul său, Shakespeare a folosii intensiv tezaurul gîndirii populare, şlefuind cu deosebită grijă nestematele acestuia. Atitudinea sa este semnificativă pentru contribuţia majoră pe care au

adus-o marii scriitori ce şi-au plecat urechea spre frumuseţile gîndirii popidare : ei au accentuat tendinţa care s-a făcut tot mai puternic simţită în însăşi cultura populară, dc ornamentare a limbii pe această cale şi de reliefare a caractendui retoric al acestei forme de expresie. Dar cugetarea, de origine folclorică sau cultă, nu este caracterizată doar prin tendinţa sa spre universalitate, ci şi printr-una contrarie acesteia, de particularizare a expresiei, care evoluează pe calea idioma-tizării formulării. Modul de redare a acesteia devine specific fiecărei limbi în parte, chiar dacă ideea exprimată este comună Dăm ca exemplu pe această linie proverbul englez „You cannot eat your cake and have it too", care are ca unul din echivalentele posibilj româneşti proverbul „Şi cu varza unsă şi cu slănina în pod nu se poate". Proverbele de acest gen fac parte din stocid idiomatic al fiecărei limbi in parte, cunoaşterea lor fiind un test al cunoaşterii intime a specificului limbilor respective.

Specificitatea este conferită frecvent de deosebirile existente între modurile de viaţă ale diferitelor popoare, care îşi pun direct amprenta asupra culturii lor. Tocmai de aceea putem afirma că proverbele, aforismele, maximele şi apoftegmele oglindesc simultan ceea ce are specific cultura urnii anumit popor, această specificitate

VIII

CUVINT ÎNAINTE

CUVINT ÎNAINTE

constituind contribuţia originală a fiecărui popor pe fundalul universalităţii preocupărilor de a sintetiza experienţa socială a omenirii.

Proverbele, aforismele, maximele, epigramele, paradoxurile şi apoftegmele aparţin aceluiaşi gen literar. FAe pot avea o existenţă aparte, fapt care încurajează întocmirea antologiilor de acest gen, sau pot fi întîlnite în contexte mult mai largi, în care au de obicei funcţia unor procedee retorice. Deşi în vorbirea curentă nu se face în mod obişnuit nici o distincţie între unii din aceşti termeni, nuanţarea lor devine uneori utilă, contribuind la clarificarea specificităţii acestor forme de expresie.

Termenul „aforism" a fost utilizat pentru prima dată de Hipocrat din Kos (c. 460 —575 î.e.n.) în preceptele sale medicale. Romanii au îndrăgit acest gen şi celebra cugetare a lui Juvenal „Mens sana in corpore sano" este semnificativă pentru marea popularitate a acestor precepte. Aforismul era înţeles ca o definiţie, o expresie comprimată, o afirmaţie concisă a unui principiu al oricărei ştiinţe, o învăţătură menită să dea hrană gîndirii.

Maxima implică de obicei două sensuri Primid este de axiomă filozofică, o afirmaţie care exprimă un adevăr

general sau o idee care este considerată ca fiind adevărată şi confirmată de experienţă.

Cel de al doilea sens este cel de regulă sau principiu de conduită, acestea fiind exprimate sub forma unor sentinţe. Cu alte cuvinte, maxima este un aforism care dă sfaturi asupra comportamentului, sau care. este legat de aspectele practice ale vieţii, de exemplu : „Virtutea, pentru a fi folositoare, trebuie, ca şi aurid, să fie aliată cu un metal mai obişnuit dar mult mai rezistent" (Samuel Butler), sau „Moda ponoseşte mai mult haina decît omul" (W. Shakespeare).

Apoftegma este un aforism sau o maximă de obicei cu un caracter surprinzător şi atribuită unei personalităţi bine cunoscute. Ea este frecvent asociată unui eveniment istoric, dar prin forţa sa de generalizare este semnificativă pentru o epocă, societate, personalitate, de exemplu : „în al meu sfîrşit se află şi-nceputid[a] (Măria Stuart), „întreaga artă a războiului constă în a ajunge de cealaltă parte a dealului" (Arthur Wellesley Wellington), „La Westminster Abbey sau la victorie !u (Horatio Nelson).

Epigrama este o expresie scurtă şi inteligentă care poate lua forma versurilor sau a prozei. Foarte frecvent ed se bazează" pe antiteză, paradox şi surpriză, ca în: **„Nouă,** *acum deştepţi.* **Părinţii** *proşti ne par a fi; I Dar* **Fiii**

noştri, mai deştept), la fel pc noi ne-or socoti" (Alcxandcr Pope), sau : „Există un singur fel de co-

XII

CUVINT ÎNAINTE

CUVINT ÎNAINTE

o concepţie filozofică şi estetică. Ele dau posibilitatea aducerii unor argumente ho-tărîtoare în susţinerea propriilor idei sau în relevarea absurdităţii ideilor oponentului. Cugetările ţin nemijlocit de utilizarea măiestrită a metodei argumentului şi con-traargumentului şi sînt menite să scoată la lumină esenţa, să demaşte aparenţele, să provoace reflecţia, să declanşeze dubiul şi să producă noi convingeri.

Aforismele, maximele, epigramele, apoftegmele şi paradoxurile sînt pline de dinamism, fiind folosite uşor în orice context şi în mod deosebit în dialog. Aceasta explică uşurinţa cu care sînt utilizate în dramaturgie şi în dialogul specific altor genuri literare, ca în schiţe, nuvele şi romane. Datorită valorii lor literare general re-cunoscute, ele atribuie un statut literar special personajelor care le utilizează. Proverbele pot fi şi ele frecvent folosite în diferite opere literare, exprimînd, în mod convenţional, înţelepciunea populară. Diferitele genuri ale literaturii populare utilizează proverbele în mod extensiv.

Aruncînd o privire de ansamblu asupra oricărei antologii dedicate ilustrării celor mai reuşite exemple ale acestor creaţii din sfera unei anumite cidturi, putem observa cîteva trăsături comune. Acestea sînt evidente

în ciuda deosebirilor de păreri în abordarea aceloraşi probleme, în ciuda deosebirilor stilistice ale diferiţilor autori

.sau *dintre speciile populare şi culte şi în ciuda apropierii de acest gen fie din direcţia literaturii, fie din direcţia filozofiei. Vom observa, în primul rînd, polarizarea majorităţii proverbelor, aforismelor şi maximelor în jurul cîtorva teme majore, pe care le-am grupat în antologia noastră în capitolele „Existenţă", „Om şi familie", „Stări, emoţii, sentimente", „Calităţi şi defecte", „Societate", „Muncă şi cunoaştere", „Cultură şi artă". Cele care se lasă mai greu clasificate le-am grupat într-o secţiune pe care am intitulat-o „Mozaic". Fiecare din aceste capitole are un element specific al său, pe care vom încerca să-l relevăm, dar toate sînt legate între ele prin cîteva fire comune.*

întîiul grupaj, cel dedicat existenţei, abordează cîteva teme cu o valabilitate general umană. El poate fi uşor axat în jurul unor poli antonimiei: viaţă şi moarte, sentimentul nemuririi faţă în faţă cu cel al efemerităţii, tinereţe şi bătrîneţe, diversitate şi unicitate»' el este caracterizat, în ciuda unor unghiuri de vedere sensibil deosebite, printr-o viziune echilibrată şi înţeleaptă asupra lumii. ,.,Dacă *predominant este sentimentul împăcării omului cu soarta sa biologică, sub aspectul implicaţiilor psihologice distingem dorinţa unei*

existente demne, pusă sub semnul înnobilării acţiunilor umane, şi al extragerii unor semnificaţii pentru fiecare moment al existenţei individului, care îşi găseşte împlinirea ca fiinţă socială.

Natura umană însăşi devine subiectul meditaţiei, care oscilează între cugetarea amplă, în care ideea dezvoltată e susţinută de un puternic sufla retoric, şi tonul ironic, care sugerează că a mai rămas pînă azi suficient loc pentru perfecţionare. Familia, nucleul oricărei forme de organizare socială şi mediul cel mai apropiat în care îşi desfăşoară omul viaţa, constituie o altă temă favorită a aforismelor. Iro7iia şi umorul devin trăsături stilistice ale cugetărilor referitoare la femei şi bărbaţi, la căsătorie, soţi şi relaţiile dintre părinţi şi copii. Este necesar atunci cind ne apropiem de această categorie de cugetări să nu scăpăm din vedere faptul că între concepţia dominantă a proverbelor, maximelor şi aforismelor şi epoca in care ele au fost create există o legătură indisolubilă. Epoca feudală şi apoi cea capitalistă nu au fost epoci prea favorabile femeii, în aceste perioade con-stiiuindu-se şi întărindu-se midte prejudecăţi care au reuşit să se perpetueze în mare măsură pînă în societatea contemporană. Acestor prejudecăţi nu li s-au putut sustrage nici chiar cei mai talentaţi scriitori ai timpurilor respective, dar ar fi greşit să interpretăm fiecare ironie drept o discriminare

îndreptată împotriva partenerelor de viaţă ale bărbaţilor. La o observaţie atentă se poate constata că nici unul dintre sexe nu este scutit de biciul satirei şi că tendinţa moralizatoare este cel mai frecvent aceea care determină luarea unei atitudini. Chiar dacă omul nu este întotdeauna capabil să-şi sesizeze propriile greşeli şi slăbiciuni, el este capabil să vadă cu destulă claritate, indiferent dacă este femeie sau bărbat, slăbiciunile caracteristice sexului său, sau ale sexului opus. Ironia acestor cugetări nu este niciodată sarcastică, ci înţelegătoare, slăbiciunile omeneşti fiind tratate cu toleranţa cu care un înţelept sancţionează năzbîtiile unor copii neastîmpăraţi şi veşnic porniţi pe hîrjoană.

Citind cugetările referitoare la stările afective cele mai semnificative şi reflec-tînd asupra modului în care sînt considerate aceste trăiri emotive atît de literatura populară cit şi. de reprezentanţii culţi ai literaturii britanice, avem sentimentul că înaltul grad de emotivitate pe care reuşesc să îl transmită, delicateţea sentimentelor şi receptivitatea faţă de cele mai fine nuanţe de care este capabil su-fletul omenesc infirmă părerea aproape generală că britanicii sînt o naţiune de oameni reci, cerebrali in detrimentul simţirii, indiferenţi, imperturbabili şi -rigizi. Reunite, aceste cugetări conving prin sinceritatea lor că britanicii, în ciuda lucidităţii intelectuale care-i însoţeşte întotdea-

XVI

CUVINT ÎNAINTE

CUVINT ÎNAINTE

una, sînt o naţiune de oameni plini de sensibilitate, cu nimic deosebiţi de noi cei care aparţinem gintei latine.

Părerile despre cei doi poli antonimiei ai însuşirilor şi imperfecţiunilor omeneşti reunite in capitolul „Calităţi şi defecte", concentrează opinii adesea divergente şi prin aceasta cu atit mai interesante. Atitudinea moralistă a majorităţii maximelor este frecvent contrastată de ideile noncon-formiste. Această confruntare de idealuri este deosebit de rodnică, căci midte din calităţile sau defectele luate în consideraţie sînt rodul unor reglementări ale obligaţiilor individului faţă de un anumit tip de societate. Ideile nonconformiste provin din partea acelora care nu se pot împăca cu reglementările impuse de vechea societate şi ele constituie elemente de critică socială ce pregătesc terenul pentru noi precepte morale. Profunzimea judecăţii se împleteşte în aceste cugetări cu surpriza şi forma favorită a acestui gen de aforism este paradoxid. In fine, nota de ironie jovială nu lipseşte atunci cînd anumite calităţi sînt absolutizate, tot aşa cum toleranţa reuşeşte să învingă tonul moralizator atunci cînd defectele omeneşti provin din slăbiciune şi nu din ticăloşie.

Am întrunit in secţiunea „Societate" acele cugetări care se referă la formele de organizare ale societăţii britanice din trecut şi de astăzi, la relaţiile sociale care se stabilesc între indivizii acestor colectivităţi şt la relaţiile dintre state. Caracteristică pentru acest amplu grupaj este atitudinea activă de crilică socială, îndreptată împotriva instituţiilor şi categoriilor sociale care au permis exploatarea omului de către om şi împilarea unor popoare de către alte popoare. Cugetările reunite aici sînt în marea lor majoritate adevărate pamflete politice concentrate, care se fac exponentele aspiraţiilor maselor largi. Protestul împotriva nedreptăţilor şi opresiunii este însoţit de afirmarea unor noi idealuri de dreptate socială, de comportament social responsabil, recunoscînd printre ideile avansate aici multe dintre acelea care au fost dezvoltate de cei mai avansaţi gînditori sociali pe care i-a dat naţiunea britanică.

Dacă în reflecţiile prilejuite de viaţa socială tonul predominant este cel de negare, de împotrivire faţă de valorile, oficiale, în cugetările despre „Muncă şi cu-noaştere", cele două Jeme interdependente sînt impuse în calitate de criterii de bază, valoarea omului fiind apreciată în funcţie de măsura în care este capabil să se ridice la înălţimea exigenţelor acestora. Valoarea este conferită de onestitatea şi calitatea muncii, de strădania

de a înţelege, de a cunoaşte şi stăpini lumea, in care trăim, iar nonvaloarea de prostie, ignoranţă, se-

XVIII

CUVINT ÎNAINTE

CUVINT ÎNAINTE

midoclism şi trîndăvie, care duc inevitabil la parazitism social şi putrefacţie morală. Trăsătura comună a acestor cugetări este aspiraţia spre o existenţă armonioasă, **într-o** *lume în care valoarea e dată de spiritele clădite în efortul creator al muncii, iar caracterul moralizator al multora dintre maximele incluse este împrospătat de suflul vioi adus de paradox, de expresia nedumeririi simulate, afirmaţia intenţionat minimalizată, ironie şi umor, ca şi de asociaţiile de idei neobişnuite.*

Selecţiunile pe care le oferim in capitolul intitulat „Cultură' şi artă", alese din multitudinea opiniilor formulate de scriitori şi oameni de cultură, subliniază faptul că artiştii britanici au fost întotdeauna animaţi de idealurile unei arte angajate şi accesibile. Multe din cugetările antologate sînt dedicate bucuriei şi chinurilor actului creaţiei, specifictdui artelor, ipostazelor artistice, calităţii expresiei artistice, categoriilor estetice, rolului artistului şi al artelor într-o societate în continuă schimbare. Cartea, ca simbol al culturii şi al căutărilor creatoare ale omenirii, este una din temele centrale ale acestor meditaţii, căci, după cum remarca Joseph Addison, „Cărţile sînt moştenirea pe care un mare geniu o lasă omenirii şi sînt transmise din generaţie în

generaţie ca dar pentru urmaşii care nu s-au născut încă".

Am putea spune ca o concluzie a acestei succinte treceri în revistă a trăsăturilor definitorii ale proverbelor, aforismelor, maximelor, epigramelor, apoftegmelor şi paradoxurilor incluse că, în ciuda diversităţii lor tematice şi stilistice, ele au ca element comun tendinţa de a se constitui într-o amplă sugestie dată omului sau societăţii doritoare de autoperfecţionare. Urmărite din perspectiva structurii lor interne, cugetările cuprinse se subordonează regulilor artei retorice, afirmînd sau ne-gînd cu vigoare, susţinînd sau contestînd. niciodată plate, niciodată neutre, într-un veşnic duel al spiritului sprijinit şi înălţat de marile capacităţi expresive ale cu-vîntului, intens solicitat din punct de vedere semantic, gramatical şi stilistic. Metafora, comparaţia, litota, paradoxul şi anticlimaxul sînt doar cîteva din cele mai eficace procedee stilistice menite să sublinieze metaforic implicaţiile cugetărilor, să atragă atenţia asupra nepotrivirilor şi falsurilor, să obţină contrastul necesar luminării spirituale, să clatine convingerile facile şi să'provoace meditaţia.

Am încercat în această antologie să facem o selecţie cit mai semnificativă din aria extrem de amplă a literaturii engleze de la începuturile ei şi pînă astăzi. Am dorit în primul rînd să reţinem acele cu-

XX

CU VINT ÎNAINTE

CUVÎNT ÎNAINTE

getări cărora timpul Ic-a conferit valoare şi să sugerăm prin intermediul lor carac-tcrid progresist al literaturii şi culturii engleze. In selecţia noastră au fost incluşi aproximativ 175 de autori englezi, scoţieni, galezi şi irlandezi, cunoscuţi scriitori, filozofi, istorici, esteţi, critici literari, oameni politici şi de alte profesiuni, pre-cum şi cîteva lucrări anonime ce se bucură de o justificată celebritate, care, împreună, oferă o secţiune destul de reprezentativă a păturilor ce au avut, de-a lungul veacurilor, de spus un cuvînt important în dez-voltarea culturii şi literaturii engleze şi au contribuit la modelarea conştiinţei de sine a britanicilor. Nu am neglijat în această antologie nici proverbele, care ilustrează cel mai bine specificul gîndirii unui anumit popor, spiritul şi umorul său caracteristic. In ceea ce priveşte organizarea materialului, am preferat ordinii cronologice o dezvoltare tematică bazată pe similitudinea sau opoziţia ideilor, capabilă să nuanţeze mai bine contribuţiile individuale, să evidenţieze uneori firul circulaţiei ideilor, sau să sublinieze confruntarea idealurilor şi concepţiilor de viaţă ale autorilor şi ale epocilor care i-au generat. Deşi majoritatea acestor cu-getări au fost create de către autorii lor nu pentru a avea o existenţă în sine, aşa cum sînt ele prezentate în

antologia noastră, ci ca o generalizare care pornea de la un fapt particular, dc la o experienţă de viaţă trăită sau imaginată în cadrul mai vast al creaţiei literare, prin caracterul lor reprezentativ pentru îmbogăţirea experienţei umane ele îşi cîştigă dreptul la existenţă individuală şi dreptul de a ilustra, chiar şi parţial, ceva din esenţa spiritului britanic. Căci ce poate, în definitiv, reprezenta mai bine spiritul şi viaţa poporului englez decît literatura pe care a creat-o ? In ciuda reţinerii insuflate de educaţia pe care a primit-o de-a lungul mai multor generaţii succesive, care îl fac pe englez să-şi stăpînească în egală măsură sentimentele de tristeţe sau de bucurie, sau să le manifeste doar în ocazii deosebite, iar atuncea bine drămidte. sensibilitatea şi romantismul său nu lipsesc. Acestea sînt curente dc profunzime, ce răzbat la suprafaţă în toată splendoarea lor tocmai prin intermediul operei artistice. Il mai caracterizează o aspiraţie profundă spre mai bine, spre mai multă dreptate şi spre mai multă frumuseţe, o altă sursă fundamentală- de inspiraţie pentru literatură. Prin înălţimea aspiraţiilor şi sinceritatea specifică creaţiei artistice, cugetarea îşi cîştigă dreptul la existenţă şi dreptul de definire a spiritului naţional. Cugetătorul englez, fie el omul din popor,

XXII

CUVINT ÎNAINTE

fie cel ce s-a bucurat de o aleasă educaţie, ştie să îmbine fericit spiritul critic şi credinţa în posibilitatea convertirii speranţelor în certitudine. Sînt două calităţi care, îmbinate, zămislesc optimism şi stau mărturie pentru vigoarea unui popor.

HORI A HULBAN

Iaşi, aprilie ¡979

I. EXISTENŢA

VIAŢA

1 • Nu urî viaţa şi nici nu o iubi,

*** Dar trăieşte frumos atît cit vei trăi, Mult sau puţin, cit ţi-e lăsat a dăinui.** ***Nor love thy life, nor hate; but what thou liv'st***
Live well, how long or short permit to
heav'n.
(John Milton, ***"Paradise Lost")***

2 • Nu există o altă bogăţie deeît viaţa. ** There is no wealth but life.*

(John Ruskin, *"Unto this Last")*

3 • Viaţa este ca dragostea : întreaga raţiune *> este împotriva ei, instinctele sănătoase sînt pentru ea.

To *live is like love, all reason is against it. and all healthy instinct for it.*

(Samuel Butler, *"Note-Books. Lije and Love")*

4 • Ţesătura vieţii este făcută din fire amestecate, bune şi rele, dimpreună.

I. EXISTENŢA

'■X'

I. EXISTENŢA :i

The web of our life is of a mingled yarn, good and ill together.

(William Shakespeare, *"All's Well that Ends Well")*

y 5 • Marea sarcină a vieţii este de a fi, a face, a te dispensa si a to despărţi. *The great business of life is to be. to do. to do without, and to depart.*

(John Morley, *"Address on Aphorfsms")*

6 • Scurtă-fl viaţa ;

Dar ce lungă-i cînd scurtimea-i

e prosteşte risipită. *The time of life is short; To spend that shortness basely were*

too long.

(William Shakespeare, *"Henry IV")*

7. • Viaţa este un îndelungat procesele obosire. *Life is one long process of getting tired.*

(Samuel Butler, *"Note-Books. Lord, What is Man")*

-

8 • înainte de a şti ce e viaţa, ea a trecut V*v pe jumătate.

Life is half spent before we know what it is.

(Proverb)

9 • Viaţa o pe jumătate irosită înainte ca noi să ne dăm seama de arest lucru. ***Life is half spent before we know.***

(G. Herbert, ***"Jacula Prudentvm")***

10 • Viaţa e o călătorie nesigură.

Life's uncertain voyage.

(William Shakespeare, ***"Timon of Athens")***

11 • Viaţa e foarte scurtă şi foarte nesigură. Să o trăim cît mai frumos cu putinţă. ***Life is very short, and very uncertain-, let us spend it as well as we can.***

(James Boswell, ***"Life of Dr. Johnson",***

12 • Viaţa fiecărui om este o istorie.

• There is history in all men's lives.

(William Shakespeare, ***"Henry IV")***

13 • Oricare din noi poartă în sine toate se-^ colele, chiar dacă acţiunea lor e înceată, neclară şi extrem de variată. ***Every man of us has all the centuries in him, though their operations be latent, dim, and very various.***

(John Morley, ***"Life of Gladstone")***

MOD DE VIAŢA

14 • Nu contează cum moare un om, ci cum trăieşte. , - +

It matters not how a man dies, but how he lives.

(Samuei Johnson, *"Letter to Lord Chesterfield")*

15 • Albul negrul nu-1 anihilează, nici bînele nu compensează răul în om, deci iartă-1 :

4

I. EXISTENŢA

I. EXISTENŢA

G

Căci viaţa nu e altceva decît o grea
alegere de căi. ***White shall not neutralize the black,***
nor good
Compensate bad in man, absolve him so: Life's business being just the terrible
choice.
(Robert Browning, ***"The Ring and The Book. The Pope")***

16 • Existenţa unei relaţii precise între con-
duită şi lungimea vieţii este o lege a naturii.
It is a law of Nature that there is a fixed relation between conduct and length of life.
(G. B. Shaw, ***"Back to Methuselah")***

17 • Moartea, pericolul suprem, îmbie viaţa
spre extazul suprem al dragostei. ***Death, the supreme danger, rouses life to its supreme ecstasy of love.***
(G. B. Shaw, ***"Geneva")***

18 • Există o viaţă care aparţine morţii, tot
^ aşa cum există o viaţă care e deosebită
de moarte. Te saturi de viaţa care aparţine morţii.

There is life which belongs to death, and there is life which isn't death. One is tired of the life that belongs to death.

(D. H. Lawrence, *"Women in Love")*

19 • Cel ce se teme de moarte nu trăieşte.

He that fears death lives not.

~ " (Proverb)

20 • Cruţă tot ce am şi ia-mi viaţa.

Spare all I have, and take my life.

(George Farquhar, *"The Beaux' Stratagem")*

21 • Cel ce n-a luptat niciodată nu a trăit niciodată.

He who has never fought has never lived.

(G. B. Shaw, *"Back to Methuselah")*

22 • Dacă viaţa ar avea ediţia a doua, cum aş mai corecta şpalturile.

// life had a second edition, how I would correct the proofs.

(John Clare, *"Letter to a Friend")*

23 • Consider lumea drept ce este,

- O scenă, pe care fiecare-şi joacă rolul; Şi-al meu e unul trist.** ***/ hold the world but as the world, A stage, where every man must play a part;

And mine a sad one.

(William Shakespeare, *"The Merchant of Venice")* *

24 • Culcă-te cu mieii şi scoală-te cu ciocîrliile.

Go to bed with the Lambc, and rise with the Larkc.

(John Lyly, *"Euphues")*

6

I. EXrSTENŢA

I. EXISTENŢA

25 • O existenţă uşoară şi comodă nu oţelcşte pentru lupta împotriva greutăţilor; nici nu trezeşte acea conştiinţă a puterii, atît de necesară pentru acţiunea energică şi eficientă în viaţă.

An easy and luxurious existence does not train men to effort or encounter with difficulty; nor does it awaken that consciousness of power which is so necessary for energetic and effective action in life.

(Samuel Smiles, *"Self-Help")*

SOARTA

26 • Ştim ce sîntem, dar nu ştim ce vom de-veni.

We knoiv what we are, but tve know not what we may be.

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

27 • pe_jplîns e omul ce n-o să_.xsuşeascir Pe sincTlnsusi să "slT"depăsească. *Vnless~above himself he can erect himself, how poor a thing is man!*

(Samuel Daniel, *"To the Countess of Cumberland")*

28 • Nici o pasăre nu se înalţă prea sus, dacă *^ o face cu propriile-i aripi.

No bird soars too high, if he soars with

his own wings.

(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

29 • Chid soarta vrea să-i fericească pe oameni,

Ii priveşte cu-n cr un tare. *When fortune means to men most good. She looks upon them with a threatening eye.*

(William Shakespeare, *"King John")*

30 • Ca valul mareei
Se schimbă soarta omului întruna.
Cînd te urci pe val te duci spre şansă;
De-1 pierzi, tot drumul vieţii
Ocoleşte printre nevoi şi ape înşelătoare.
There is a tide in the affairs of men
Which, taken at the flood, leads on to fortune;
Omitted, all the voyage of their life Is bound in shallows and in miseries.

(William Shakespeare, *"Julius Caesar")*

• Viaţa-i doar o umbră călătoare, Un biet actor, ce-n-ora lui pe scenă S-agită ţanţoş, şi-apod nu-1 mai auzi ; E o poveste plină de mînie şi fără nici

o noimă

Spusă de-un idiot.

Life's but a walking shadow, a poor player,

*

That struts and frets his hour upon

the stage.

And then is heard no more; it is a tale Told by an idiot, full of sound and fury, Signifying nothing.

(William Shakespeare, *"Macbeth")*

I, EXISTENŢA

I. EXISTENŢA

32 • Omul poate pescui cu un vierme ce s-a înfruptat dintr-un rege ; şi apoi să mă-nînce din peştele care s-a hrănit cu viermele acela.

A man may fish with the worm that hath eat of a king, and eat of the fish that hath fed of that worm.

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

33 • Cei buni mor cei dinţii,
Iar cei ce-n inimi sînt uscaţi ca iasca
Ard pînă la soroc.
The good die first,
Arid they whose hearts are dry as
snmmcr dust
Burn to the socket.

(William Wordsworth, *"The Excursion")

A.

34 • Cîte comori, în veci nepreţuite,

^ N-ascunde marea în grotele-i adinei. Şi cite flori, rămase nevăzute, Nu-şi irosesc parfumul printre stînci. *Full many a gem of purest ray serene The dark unfathom'd caves of ocean bear: Full many a flower is born to blush*
unseen
And ivaste its sweetness on the desert air.* (Thomas Gray, *"Elegy Written in a Country Churchyard")

35 • Trupurile noastre sînt grădinile noastre,

iar voinţele noastre sînt grădinarii;...

stă în puterea voinţelor noastre să le lăsăm în paragină din caiiza lenei sau să le facem prin hărnicie să rodească. ***Our bodies are our gardens, to which our wills are gardeners;... either to have it sterile with idleness or manured with industry... lies in our wills.***

(William Shakespeare, ***"Othello")***

36 • Priveşte înainte de a sări.

*** Loo7c** ***ere ye leape.***

(Proverb)

37 • A îndura e mai măreţ decît a îndrăzni;

*** a te opune sorţii potrivnice, a nu fi descurajat de nici o dificultate; a-ţi ţine firea cînd toţi şi-au pierdut-o ; a ieşi nepătat 'dintr-o intrigă ; a renunţa pînă şi la ambiţie cînd scopul e atins — cine p»ate spune că aceasta nu e măreţie ? To** ***endure is greater than to dare; to tire out hostile fortune; to be daunted by no difficulty; to keep heart when all have lost it; to go through intrigue spot-less ; to forego even ambition when the end is gained — who can say this is not***

greatness?

(William Makepeace^Thackeray, ***"The Virginians")***

38 • I s-a reproşat de multe ori sorţii că este

oarbă ; dar soarta nu e atît de oarbă pe cit sînt oamenii. Cine cercetează viaţa de

III

I. EXISTENŢA

fiecare zi va constata că soarta e de obicei de partea celor harnid, după cum vînturile şi valurile sînt de partea celor mai destoinici navigatori. *Fortune has often been blamed for her blindness ; but fortune is not so blind as men are. Those who look into practical life will find that fortune is usually on the side of the industrious, as the winds and waves are on the side of the best navigators.*

(Samuel Smiles, *"Self-Help")*

NOROC

39 • Norocul întotdeauna aduce după sine merite, dar meritele arareori aduc noroc. *Good luck always brings merit, but merit seldom brings luck.*

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

40 • Dacă ai privirea pătrunzătoare şi atentă,

vei vedea Norocul, deoarece, cu toate că acesta este orb, nu este şi invizibil. ***If a man look sharply and attentively, he shall see Fortune ; for though she is blind, she is not invisible.***

(Francis Bacon, ***"Of Fortune")***

41 • Este un semn rău cînd oamenii sînt de-
primaţi din cauza norocului lor.
It's a bad sign when people are depressed
by their oivn good fortune.
(R. **Bolt,** ***"A Man for all Season r"***

42 • Trebuie să folosim valul ca să nu zădăr-
nicim prilejul bun.
We must take the current when it serves, Or lose our ventures.

(William Shakespeare, ***"Julius Caesar")***

SENTIMENTUL NEMURIRII

43 • Există un sentiment de nemurire la tine-
*** reţe, care ne oferă compensaţii pentru orice. A fi tînăr înseamnă a fi asemenea unui Zeu Nemuritor.**
There is a feeling of Eternity in youth, which makes us amends for everything. To be young is to be as one of the Immortal Gods.

(William Hazlitt, ***"The Feeling of Immortality in Youth")***

44 • Nici un tînăr nu crede că va muri vreo-

*** dată.**

No young man believes he shall ever die. **(William Hazlitt, *"The Feeling of Immortality in Youth")***

45 • Considerăm pe toţi că-s muritori, 'n-afară doar de noi.

All men think all men mortal but themselves.

(Eduard Young, *"Night Thoughts")*

EFEMERITATE

46 • Lumea e un balon de săpun, iar viaţa *■ unui om mai puţin de o clipită.

I. EXISTENŢA

13
12

The world's a bubble; and the men life of Less than a span.

(Francis Bacon, *"The World")*

47 • Viaţa este scurtă şi durează cît o zi
Ce-a ieşit din noapte, în noapte spre-a
sfîrşi :
Nu spera să iasă soarele mereu,
Nu te teme însă nici de norul greu.
Life is but a day at most,
Sprung from night, — in darkness lost '.
Hope not sunshine ev'ry hour,
Fear not clouds will always lour.
(Robert Burns, "Wriren *in Friars Carse*
Hermitage")

48 • Ce-i astă lume ? Ce vrea omul să aibă pe
pămînt ?
Acum îndrăgostit, şi-acum e în mormînt, Singur, în al său veşmînt. *What is this world ? what asketh man*
to have?
Now with his love, now in his cold grave Allone, withouten, any compaignye.
(G. Chaucer, *"The Canterbury Tales")*

49 • Putem iubi doar cu condiţia ca ceea ce iubim să moară ?

Can we love but on condition that the thing we love must die ?

(Robert Browning, *"La Saisiaz. Introduction")*

50 • Este la fel de natural să mori cum este să te naşti, iar pentru un prunc una este probabil la fel de dureroasă ca cealaltă.

It is as natural to die as to be born; and to a little infant perhaps the one is as painful as the other.

(Francis Bacon, *"Of Death")*

51 • Moartea vine pentru toţi; chiar la naş-* tere, moartea asistă, stînd puţin mai la o parite.

Death comes for us all; even at our birth, death does stand aside a little.

(R. Bolt, *"A Man for all Seasons")*

52 • Tineri sau bătrîni, sîntem cu toţii la ultima noastră călătorie. *Old and young, we are all on our last cruise.*

(RbB'ert Louis'Stevenson, *"Virginibus Puerisque")*

53 • Se zice că cei foarte tineri şi mintoşi n-au zile multe.

So wise, so young, they say, do never live long.
(William Shakespeare, *"Richard III")*

11

I. EXISTENTA

I. EXISTENŢA

54 • Tot ce trăieşte repede se veştejeşte.
All that liveth impaireth fast.
("Everyman")

55 • Oamenii se tem de moarte tot aşa cum
copiii se tem de întuneric. Şi aşa cum această teamă naturală a copiilor este sporită de poveşti, la fel se întîmplă şi cu teama de moarte. *Men fear death as children fear to go in the dark; and as that natural fear in children is increased with tales, so is the other.*
(Francis Bacon, *"Of Death")*

TINEREŢE

56 • Ce încîntare să trăiesc zorile-acelea,
Dar faptul că eram şi tînăr, era divin. *Bliss was it that dawn to be alive, But to be young was very heaven!*
(William Wordsworth, *"The Prelude")*

57 • Orice tînăr e ca un copil născut noaptea,
care vede răsăritul soarelui şi crede că ziua de ieri n-a existat niciodată. *Each youth is like a child born in the night who sees the sun rise and thinks that yesterday never existed.*
(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

58 • Sînt multe bucurii

în tinereţe- dar ah, ce bine-i să trăieşti Cînd fiecare ceas îţi dă putinţa să înveţi, Cînd toată-nvăţătura e-ncîntare Şi nu-i nici o tristeţe. ***Many are our joys In youth, but oh ! what happiness to live When every hour brings palpable access Of knowledge, when all knowledge is***

delight,

And sorrow is not there.

(William Wordsworth, ***"The Prelude")***

[5^F Tinerii sînt mai capabili să inventeze decît să judece ; mai dotaţi pentru execuţie decît pentru a da sfaturi şi mai potriviţi pentru noi proiecte decît pentru lucruri rînduite.

Young men are filter to invent than to judge, fitter for execution than for counsel, and fitter for new project than for settled business.

(Francis Bacon, ***"Of Youth and Age")***

60 • Pentru numrie lui dumnezeu, dă-mi tî-* nărui care are destulă minte pentru a se face de rîs! **

For God's sake give me the young man who has brains enough to make a fool of himself!

(Robert Louis Stevenson. ***"Virginibus Pue-***

risque")

I. EXISTENŢA

I. EXISTENŢA

61 • Fecioara modestă şi virtuoasă devine prea
risipitoare Lunii de-şi dezvăluie frumosul chip; Nici cinstea nu scapă de-ocara calomniei; Omida distruge lăstarii primăverii Adesea mult înainte de-a se deschide
a lor muguri, Şi-n zorii mustoasei tinereţi Distrugătoarele valuri sînt mai de temut. Ia seama deci : cel mai bun străjer
e teama;
Tinerii nu suportă de sine stăpînirea, Chiar cînd în jur nimic nu-i să-i tenteze. ***The chariest maid is prodigal enough If she unmask her beauty to the moon; Virtue itself 'scapes not calumnious***
strokes;
The canker galls the infants of the spring Too oft before their buttons be disclosed, And in the morn and liquid dew of
youth
Contagious blastments are most imminent. Be wary then; best safety lies in fear: Youth to itself rebels, though none less
near.
(William Shakespeare, ***"Hamlet")*** **TINEREŢE ŞI BATRİNEŢE**

62 • Orice om doreşte să trăiască mult, dar

nici unul nu vrea să fie bătrin.

Every man desires to live long, but no man would be old.

(Jonathan Swift, *"Thoughts on Various Subjects")*

63 • Tinereţea o avem doar o clipă, Să albim, găsim vreme mereu. *Our youth we can have but today, We may alivays find time to grow old.*

„(ijfuciiye Berkeley, "fan Lore *tie con-trulled by Advice ?")*

61 • Primul meu sfat cu privire la cum să *nu* îmbătrîneşti ar fi acela de a-ţi alege strămoşii cu grijă. *My first advice on how* not *to grow old ivould be to choose your ancestors carefully.*

(B. Russell, *"Portraits from Memory")*

65 • Dacă stai pe roze cit eşti tînăr, la bătrîneţe vei sta pe spini.

j *If you lie upon roses when young, you'll /lie upon thorns when old.*

(Proverb)

66 • Cînd sîntem tineri

Dorim să încercăm poteci nemaiumblate, Dar dăm de vechiul drum, iubind Şi grijă-avînd de fii, ce duce către ceasul Cînd spunem : Bun rămas Noroc, Timp

şi Schimbare.

When we are young

I. EXISTENŢA

1!)

18

We *long to tread a way none trod before, But find the excellent old way through*

■ *love*

And through the care of children to the hour

For bidding Fate and Time and Change good-bye.

(William Butler Yeats, *"The Land oj Heart's Desire")*

67 • Morocănoasa bătrîneţe şi tinereţea nu pot * sălăşlui împreună.

Tinereţea e plină de bucurii, bătrîneţea de griji.

Crabbed age and youth cannot live together.

Youth is full of pleasance, age is full of care.

(William Shakespeare, *"The Passionate Pilgrim")*

68 © Tinereţea e o greşeală, maturitatea e o *i,* luptă, iar bătrîneţea un regret.

Youth is a blunder; Manhood a struggle; Old Age a regret.

(Benjamin Disraeli, *"Coningsby, or the Younger Generation")*

69 • Tinereţea, căreia i se iartă totul, nu îşi iartă nimic ; bătrîneţii, care îşi iartă totul, nu i se iartă nimic.

Youth, which is forgiven everything, forgives itself nothing ; age, which forgives itself everything, is forgiven nothing.

(G. B. Shaw, *"Preface" to "Man and Superman")*

***f*-------—_ .-^-T-**

70 «/Tinerii cred că cei M~~trîni slu~~tr-proşti;

/ bătrînii ştiu că tinerii sînt astfel.

I *Young men think old men are fools ;*

I *Bui old men know young men are fools.*

----------——^r;,^rpp Chapman, *"All FşoisH)-*

71 • Dacă diavolul este cel care îi determină pe tineri să se distreze, nu e oare acelaşi personaj cel care-i convinge pe bătrîni să le condamne distracţia ? Şi nu e oare condamnarea o simplă formă de excitare adecvată vîrstei înaintate ? Şi nu e ea oare un drog care trebuie luat, ca opiul, în doze din ce în ce mai puternice pentru a produce efectul dorit ? .. .*If it is the devil that tempts the young to enjoy themselves, is it not. perhaps, the same personage that persuades the old to condemn their enjoyment ? And is not condemnation perhaps merely a*

form of . excitement appropriate to old age ? And, is it not, perhaps, a drug which — like opium — has to be taken in continually stronger doses to produce the desired effect?

(B. Russell, *"Nobel Prize Acceptance Speech")*

20

I. EXISTENŢA

I. EXISTENŢA

MOARTE

72 ® Moartea nu dă preaviz.
Death giveth no warning.
("Everyman")

73 • Moartea — fumul negru în care dispare flacăra.
Death, the. sable smoke where vanishes the flame.
(George Gordon Byron, *"Childe Harold's Pilgrimage")*

74 • Loviturile repetate doboară şi pe cei mai înalţi stejari.
Many strokes overthrow the tallest oaks.
(John Lyly, *"Euphues")*

75 • Moartea are o mie de uşi prin care lasă viaţa să iasă.
Death hath a thousand doors to let out life.
(Philip Massinger, *"A Very Woman")*

76 ® Cărarea morţilor e un secret veşnic.
The awful path of the dead is longest secret.
(Anglo-Saxon Gnomic Verses)

77 • Din cite minuni am auzit,

Cea mai ciudată mi se pare Frica ce-o simte omul cînd Vede moartea, firesc sfîrşit, că vine Cînd este rostuit.

Of all the wonders that I yet have heard, It seems to me most strange that men

should fear; Seeing that death, a necessary end, Will come when it will come.

(William Shakespeare, *"Julius Caesar")*

78 • S-a spus adesea că nu moartea, ci a muri J*- este îngrozitor.

It hath been often said, that it is not death, but dying which is terrible.

(Henry Fielding, *"Amelia")*

79 • Moartea nu este un lucru trist atunci

cînd ai învăţat cum; să o înfrîngi. *Death is not an unhappy thing when you have learnt how to conquer it.*

(G. B. Shaw, *"Back to Methuselah")*

80 • Viteazul gustă moartea doar o dată.

The valiant never tastes of death but once.

(William Shakespeare, *"Julius Caesar")*

81 • Voi fi ca acel copac, voi muri începînd

de sus.

I shall be like that tree, I shall die at the top.

(Walter Scott, *"Memoirs of Jonathan*

Swift")

22

T. EXISTENTA

82 • Moarte dreaptă, judecătoare alinătoare a suferinţelor omeneşti.
Just death, kind empire of men's miseries.
(William Shakespeare, *"Henry VI")*

CÎNTEC DE LEBADA

83 • în al meu sfîrşit se află şi-nceputul.
In my end is my beginning.
(Mary Stuart, Queen of Scots, *Motto)*

84 • Vă rog, domjnule locotenent, să mă con-
*** duceţi în siguranţă sus, pe eşafod, iar în**
ceea ce priveşte coborîrea, lăsaţi-mă că mă descurc singur.
/ pray you, Master Lieutenant, see me safe up, and for my coming down let me shift for myself.
(Thomas More, *"Words on Mounting the Scaffold")*

85 • Aşteaptă pînă îmi dau deoparte barba,
<- căci ea n-a comis nici o trădare.
Wait till I put aside my beard, for that never committed treason.
(Thomas More, *"To the Headsman on the Scaffold")*

MORMÎNT

86 • Mormîntu-i un intim şi tainic lăcaş,
Dar nu se-mbrăţişează-n el nici un nuntaş.
The grave's fine and private place, But none, I think, do there embrace.
(Andrew Marvell, *"To his Coy Mistress")*

87 • Aici trădarea nu-i adăpostită şi nici
invidia nu se umflă-n pene Nici blestematele ierburi aici nu
sălăşluiesc şi nici furtuni nu sînt, Zgomot nu este, ci doar tăcerea şi eternul
somn.
Here lurks no treason, here no envy
swells,
Here grows no damned grass, here are no
storms,
No noise, but silence and eternal sleep.
(William Shakespeare, *"Titus Andronicus")*

EPITAF

88 • [Aici] indignarea nestăpînită nu-i mai poate sfîşia inima.
Ubi saeva indignatio ulterius cor lacerare nequit. — Where fierce indignation can no more tear his heart.
(Jonathan Swift, *Inscription on his Grave)*

89 • Aici zace un om care a avut intenţii bune, *~ a încercat cîte ceva şi a eşuat în multe : desigur, acesta i-ar putea fi epitaful potrivit, de care nu trebuie să se ruşineze.
Here lies one who meant well, tried a little, failed much: — surely that may be

1. EXISTENŢA

25
21

his epitaph, of which he need not be ashamed.

(Robert Louis Stevenson, *"Across the Plains. A Christmas Sermon")*

90 • Aici zace un om al cărui nume a fost scris pe apă.

Here lies one whose name was writ in water.

(John Keats, *Epitaph for himself)*

91 • O, Moarte atotputernică, dreaptă şi eloc-ventă ! Toţi cei ce de nimeni nu s-au lăsat sfătuiţi, au fost convinşi de tine; ceea ce nimeni n-a îndrăznit, tu făcut-ai ; pe cei ce toată lumea linguşitu-i-a, alun-gatu-i-ai : adunat-ai toată măreţia-n lume împrăştiată, mîndria, cruzimea şi ambiţia toată a oamenilor şi acoperitu-le-ai cu aceste două mici cuvinte : „Hie jacet!" *O eloquent, just, and mightie Death! whom none could advise, thou hast pers-waded; what none hath dared, thou hast done; and whom all the world hath flattered, thou only hast cast out of the world and despised: thou hast drawne together all the farre stretched greatness, all the pride, crueltie, and ambition of men, and covered it all over with these two narrow words, „Hic jacet I"*

(Walter Ralegh /Raleigh/, *"Historie of the World")*

IMPLICAŢIILE MORŢII

92 • Spusele unui muribund
Reclamă aceeaşi atenţie ca şi o muzică profundă.
The tongue of dying men
Enforce attention like deep harmony.
(William Shakespeare, *"Richard 11")*

93 • Viaţa îi nivelează pe toţi oamenii; moartea îi relevă pe cei eminenţi.
Life levels all men; death reveals the eminent.
(G. 13. Shaw, *"Man and Superman")*

94 • Moartea e marele nivelator.
Death is the grand leveller.
(Proverb)

95 • Moartea îi face egali pe toţi, indiferent ^ de raiijg.
Death* mc fees *equal the high and low.
(J. Hcywood, *"Be Merry Friends")*

96 • După moarte nici un om nu se poate îndrepta. „ ,
. . . after death amends may no man make.
("Everyman")

97 • Moartea achită toate datoriile.
Death pays all debts.

(Proverb)

I. EXISTENȚA

26

98 • Intre morţi nu există rivalitate. Morţii nu se schimbă. Platon nu e niciodată îmbufnat. Cervantes nu e niciodată capricios. Demostene niciodată nu apare inoportun. Dante nu stă niciodată prea mult. Nici o deosebire de opinii politice nu îl poate îndepărta pe Cicero. Nici o erezie nu poate provoca oroarea lui Bossuet. ***With the dead there is no rivalry. In the dead there is no change. Plato is never sullen. Cervantes is never petulant. Demosthenes never comes unseasonably. Dante never stays too long. No difference of political opinion can alienate Cicero. No heresy can excite the horror of Bossuet.***

(Thomas Babington Macaulay, ***"Lord Bacon")***

SOMN

99 ® Deşi de moarte straşnic ne ferim,
Totuşi un sfert din viaţă noi dormim. ***Death, so called, is a thing makes men***
weep,
And yet a third of life is passed in
sleep.

(George Gordon Byron, ***"Don Juan")***

100 • Plămadă sînlem

Precum cea din care visele-s făcute ; Şi scurta viaţă de somn ni-e-mprejmuită. ***We are such stuff***

As dreams are made on; and our little

life

Is rounded with a sleep.

(William Shakespeare, ***"The Tempest")***

101 • Călătorul doarme cinci ore, învăţatul şapte, negustorul opt şi unsprezece orice ticălos.

Five hours slecpelh a traveller, seven a scholar, eight a merchant and eleven every knave.

(Proverb)

102 • Somnul desface fuiorul încîlcit al grijii.

Sleep that knits up the ravell'd sleave

of care.

(William Shakespeare, ***"Macbeth")***

103 • în somn nu sîntem ipocriţi.

We are not hypocrites in our sleep.

(William HazlLtt, ***"On Dreams")***

104 • [Somn] Balsam ce potoleşti

Durerea; sfînt ce viclene gînduri ostoieşti Şi te strecori în suflet ca boarea din

j. **înalt.**

[Sleep] Balm that tames All anguish; Saint that evil thoughts

and aims

Takest away, and in the soul dost creep. Like to a breeze from heaven.

(John Keats, *"To Sleep")*

105 • Adevărat vorbesc că visele-s
Progenituri ale unui creier leneş, Izvorîte din nimic, doar din deşartă
închipuire.
True I talk of dreams,
Which arc the children of an idle brain,
Begot of nothing but vain fantasy.
(William Shakespeare, *"Romeo and Juliet")*

SĂNĂTATE

10G • O, binecuvîntată sănătate!... eşti mai presus de toate comorile... Cel ce te are, puţin mai are să-şi dorească ; iar cel ce e atit de nenorocit încît să-ţi ducă lipsa
— vrea totul odată cu tine.
O *blessed health ! ... thou art above all gold and treasure... He that has thee, has little more to wish for; — and he that is so wretched as to want thee,*
— wants everything with thee.
(Laurence Sterne, *"Tristram Shandy")*

107 *Mens sana in corpore sano* este o ma-/ximă prostească. Corpul sănătos este produsul unei minţi sănătoase. Mens sana in corpore sano *is a foolish saying. The sound body is the product, of the sound mind.*

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

108 [9] Esenţa fericirii-i sănătatea
Şi-a sănătăţii e mişcarea.
Health is the vital principle of bliss,
And exercise, of health.
(James Thomson, *"The Castle of Indolence")*

109 • Boala o simţi, dar sănătatea nu.
Sickness is felt, but health not at all.
(Proverb)

110 • Bolile sînt dobînda plătită plăcerilor.
**** Diseases are the interests of pleasures.***
(Proverb)

111 • Tămăduirea adesea sălăşluieşte-n noi,
deşi o punem pe seama cerului.
Our remedies oft in ourselves do lie,
Which we ascribe to Heaven.
(William Shakespeare, *"All's Well that*
Ends Well")

112 ® Bolile necruţătoare
Ori se vindecă prin leacuri drastice Ori nu se vindecă deloc. ***Diseases desperate^ grown By desperate appliance are relieved, Or not at all.***
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

113 • Leacul e mai rău ca boala.

The remedy is worse than the disease.
(Francis Bacon, *"Of Seditions and Troubles")*

I. EXISTENŢA

114 • în tinereţea mea nu exista gripă. Noi îi spuneam răcelii răceală.
There was no influenza in my young days. We called a cold a cold.
(Enoch Arnold Bennett, *"The Card")*

115 ■• Bolnav e deopotrivă şi cel ce-i ghiftuit şi cel ce-i neminoat. *They are as sick that surfeit with too much, as they that starve with nothing.* (William Shakespeare, *"The Merchant of Venice")*

116 • Cine de la ospăţ se ridică Cu-aceeaşi poftă cu care s-a aşezat? *Who riseth from a feast With that keen appetite that he sits down ?*
(William Shakespeare, *"The Merchant of Venice")*

NATURA

117 • Nu acuza natura, ea datoria şi-a făcut.
Accuse not Nature, she hath'done her part.
(John Milton, *"Paradise Lost")*

118 :• Munţii sînt începutul şi sfîrşitul oricărui

peisaj natural.

Mountains are the beginning and the end of all natural scenery.

(John Ruskin, *"Modern Painters")*

119 © Ploaia măruntă ţine mult, furtuna iscată brusc repede trece!

Small showers last long, but sudden storms are short.

(William Shakespeare, *"Richard II")*

120 ® Mareea afectează şi apele mici şi cele adînci.

The tide turns at low water as well as at high.

(Henry Havelock Ellis, *"Impressions and Comments")*

.121 • întreaga natură este o artă necunoscută ţie.

All nature is but art, unknown to thee, **(Alexander Pope, *"Essay on Man")***

122 • Nu omu-1 iubesc mai puţin,
Ci iubesc mai mult Natura.

I love not man the less, but Nature more.

(George Gordon Byron, *"Childe Harold's Pilgrimage")*

DIVERSITATE

123 • Diversitatea e însăşi condimentul vieţii,
Ce-i dă întreaga sa savoare. ***Variety's the very spice of life, That gives it all its flavour.***
(William Cowper, ***"The Task. The Timepiece")***

I. EXISTENŢA

114 • în tinereţea mea nu exista gripă. Noi îi spuneam răcelii răceală. ***There was no influenza in my young days. We called a cold a cold.***

(Enoch Arnold Bennett, ***"The Card")***

115 ■• Bolnav e deopotrivă şi cel ce-i ghiftuit şi cel ce-i nemîndat. ***They are as sick that surfeit with too much, as they that starve with nothing.*** **(William Shakespeare,** ***"The Merchant of Venice")***

116 • Cine de la ospăţ se ridică Cu-aceeaşi poftă cu care s-a aşezat ? ***Who riseth from a feast With that keen appetite that he sits down ?***

(William Shakespeare, ***"The Merchant of Venice")***

NATURA

117 • Nu acuza natura, ea datoria şi-a făcut. ylccu.se ***not Nature, she hath'done her part.***

(John Milton, ***"Paradise Lost")***

118 • Munţii sînt începutul şi sfîrşitul oricărui

peisaj natural.

Mountains are the beginning and the end of all natural scenery.

(John Ruskin, *"Modern Painters")*

119 • Ploaia măruntă ţine mult, furtuna iscată brusc repede trece!

Small showers last long, but sudden storms are short.

(William Shakespeare, *"Richard II")*

120 • Mareea afectează şi apele mici şi cele adinei.

The tide turns at low water as well as at high.

(Henry Havelock Ellis, *"Impressions and Comments")*

121 ® întreaga natură este o artă necunoscuta ţie.

AU nature is but art, unknown to thee, **(Alexander Pope, *"Essay on Man")***

122 • Nu omu-1 iubesc mai puţin, Ci iubesc mai mult Natura.

I love not man the less, but Nature more.

(George Gordon Byron, *"Childe Harold's Pilgrimage")*

DIVERSITATE

123 ® Diversitatea e însăşi condimentul vieţii,
Ce-i dă întreaga sa savoare. ***Variety's the very spice of life, That gives it all its flavour.***
(William Cowper, ***"The Task. The Timepiece")***
32

I. EXISTENŢA

124 • Toţi oamienii se întreabă cum de printre atîtea milioane de chipuri nu sînt două la fel. ***It is the common wonder of all men, how among so many millions of faces there should be none alike.***

(Thomas Browne, *"Religio Medici")*

125 • Am numit selecţie naturală principiul potrivit căruia fiecare uşoară variaţie se păstrează dacă este folositoare. ***I have called this principle, by which each slight variation, if useful, is preserved, by the term Natural Selection.*** **(Charles Robert Darwin, *"The Origin of Species")***

II. OMUL ŞI FAMILIA

OM

126 • Ce lucru desăvîrşit este omul! Ce aleasă îi este cugetarea! Şi cît de infinite-i sînt însuşirile! Ce falnice şi minunate ^ îi sînt ' portul şi mişcarea! In fapte întocmai ca un înger! In năzuinţe ca un zeu !

What a piece of work is man! how noble in reason ! how infinite in faculty I in form and moving how express and admirable ! in action how like an angel! In apprehension how like a god !

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

127 • Nici un om nu e o insulă ce stă com-

plet izolată ; -fiecare om este o părticică din continent, o parte din uscat; dacă un bulgăre de pămînt e luat de mare, Europa e cu atît mai mică şi la fel s-ar întîixipla cu un promontoriu, la fel cu moşia prietenilor tăi sau a ta însăţi; moartea oricărui om ia ceva din mine pentru că eu sînt o parte din umanitate ; de aceea nu încerca niciodată să afli

II. OMUL ŞI FAMILIA

II. OMUL ŞI FAM1LTA

pentru cine bat clopotele ; ele bat pentru tine.

No man is an island, entire of itself; every man is a piece of the continent, a part of the main; if a clod be washed away by the sea Europe is the less, as well as if a promontory were, as well as if a manor of thy friends or of thine own ; Any man's death diminishes me, because I am involved in mankind; and therefore never send to know for whom the bell tolls, it tolls for thee.

(John Donne, *"Devotions")*

128 • Universului şi omului nu li se pot descoperi limitele.

To the universe and to man no end is discoverable.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

129 • Există o singură părticică a universului de care poţi fi sigur că o poţi îmbunătăţi si aceea este propria ta persoană. ***There is only one corner of the universe you can be certain of improving, and that's your own self.***

(Aldous Huxley, *"Time Must Hare a Stop")*

130 • Orrauî este un animal care foloseşte unelte.

Man is a tool-using animal.

(Thomas Carlylc, *"Sartor Resartus")*

131 • Omul este singurul animal care mănîncă atunci cînd nu-i este foame, care bea cînd nu-i este sete, şi face dragoste în toate anotimpurile.

Man is the only animal that cats when he is not hungry, drinks when he is not thirsty, and makes love at all seasons.

(Source unknown)

132 • Acolo unde nu sălăşluieşte omul, natura e stearpă.

Where man is not, nature is barren.

(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

133 • Doamne, ce nebuni sînt muritorii!

Lord, what fools these mortals be !

(William Shakespeare, *"A Midsummer Night's Dream")*

134 • Omul vinovat să meargă prin locuri întunecoase ; locul omului cinstit e la lumină. . ^ *j–*

A shamed man shall walk in the shade; a pure man's place is in the light.

(Anglo-Saxon *"Gnomic Verses")*

135 • Cine poate fi înţelept, poznaş, domol şi crîncen,
Credincios şi nepărtinitor în acelaşi timp ?

36

XI. OMUL ŞI FAMILIA

Who can be wise, amazed, temperate
and furious, Loyal and neutral, in a moment ?
(William Shakespeare, *"Macbeth")*

FATA

136 • O fată simplă, în floarea vîrstei, Face cît sute de blazoane. *A simple maiden hi her flower Is worth a hundred coats-of-arms.*

(Alfred Tennyson, *"Lady Clara Vere de*
Vere")

X 137 • Fetele, ca moliile, sînt întotdeauna atrase de strălucire.

Maidens, like moths, are ever caught by glare.

(George Gordon Byron, *"Childe Harold's*
Pilgrimage")

138 • Pierderea virginităţii înseamnă un spor raţional al omenirii; şi nu s-a vorbit de feciorie pînă ce ea nu a fost întîi pierdută.

Loss of virginity is rational increase ; and there was never virgin got till virginity was first lost.

(William Shakespeare, *"All's Well that*
Ends Well")

139 • A fi apărătorul fecioriei înseamnă a vă ■*f.* învinovăţi mamele; şi aceasta este o blasfemie.

To speak on the part of virginity is to accuse your mothers; which is most infallible disobedience.
(William Shakespeare, *"Ail's Well that*

FEMEIE

140 • Ce este femeia ? —-doar una din plă-cutele boacăne ale naturii.
But what is woman? — only one of Nature's agreeable blunders.
(Hannah Cowley, *"Who's the Dupe ?")*

141 • Femeile cele mai fericite, ca şi naţiunile cele mai fericite, nu au istorie.
The happiest women, like the happiest nations, have no history.
(George Eliot, *"The Mill on the Floss")*

142 • Femeia e o mîncare pentru zei, dacă n-o găteşte diavolul.
***A woman is a dish for the gods if the devil dress " her* nof.**
(William Shakespeare, *"Antony and Cleopatra")*

143 • în cel mai bun caz femeia e o contra-dicţie.
Woman's at best a contradiction still.
(Alexander Pope, *"Essay on Man")*

38

II. OMUL ŞI FAMILIA

II. OMUL ŞI FAMILIA

141 • Dacă femeile ar fi doar tinere şi frumoase
Ar avea şi darul de-a o şti.
If ladies be but young and fair,
They have the gift to know it.
(William Shakespeare, *"As You Like It")*

145 • Nici o femeie n-ar trebui să fie prea exactă în legătură cu vîrsta ei. Pare prea ostentativ.
No woman should ever be quite accurate about her age. 11 looks so calculating.
(Oscar Wilde, *"The Importance of Being Earnest")*

146 • Femeia e înger la zece ani, sfîntă la i- cincisprezece, diavol la patruzeci de ani şi vrăjitoare la optzeci.
A woman is an angel at ten, a saint at fifteen, a devil at forty, and a witch at fourscore.
(Proverb)

147 • Femeile seamănă mult mai mult unele ■»v cu altele decît bărbaţii. Ele au, de fapt, doar două pasiuni — frivolitatea şi dragostea.

Women are much more alike each other than men : they have, in truth, but two passions, vanity and love.

(Philip Dormer Stanhope, 4-th Earl of Chesterfield, *"Letter to his Son")*

148 • Nestatornicie, numele tău e femeie.
*** *Frailty, thy name is woman.***

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

149 • Cînd iubita-mi jură că-i din adevăr
făcută,
0 cred, deşi ştiu bine că mă mante. *When my love swears that she is made*
of truth,
1 do believe her, though I know she lies.

(William Shakespeare, *"The Passionate*
Pilgrim")

150 • Iubirea găzduită în suflet de femeie
E numai musafir. *Love lodged in a woman's breast Is but quest.*

(Sir Henry Wotton, *"A Woman's Heart")*

151 • Limba ; ei bine, e un lucru minunat, cînd < nu aparţine unei femei.

Tongue; well that's a very good thing when it an't a woman's.

(Charles Dickens, *"The Pickwick Papers")*

***A*152 • Cit de greu îi este unei femei să păstreze * o taină!**

Hoic hard is for women to keep counsel!* (Williams Shakespeare, *"Jidius Caesar")

153 • Femeia ascunde ceea ce nu cunoaşte.

A woman conceals what she knows not.

(Proverb)

154 • Hotărîrea femeii şi vîntul de iarnă se schimbă adesea.
A woman's mind and whiter wind change oft.
(Proverb)

155 • întreabă o femeie, şi-oricum te sfătuieşte, Făcînd exact inversul, vei fi-nţelept, fireşte.
Ask a woman's advice, and what'er she advise,
Do the very reverse and you're sure to be wise.
(Thomas Moore, *"How to Make a Good Politician")*

156 e Un fir de păr al femeii trage mai mult K decît o pereche de boi.
One hair of a woman draws more than a team of oxen.
(Proverb)

BARBAT

157 • Bărbaţii sînt doar copii crescuţi mari.
Men are but children of a larger growth.
(John Dryden, *"All for Love")*

158 • Bărbat de eşti, nu-ţi descărca mînia asupra unui prunc.

Men never spend their fury on a child.

(William Shakespeare, *"Henry VI")*

159 • Băieţii răi devin uneori oameni de treabă.

Naughty boys sometimes make good men. (Proverb)

160 • Bărbaţii-s bărbaţi : distinşi sau modeşti, sînt tot un drac.

Men's men: gentle or simple, they're much of a muchness.

(George Eliot, *"Daniel Deronda")*

161 • Intre patruzeci şi cincizeci de ani bărbatul e, în adîncul sufletului, fie stoic, fie desfrînat.

From *forty to fifty a man is at heart either a stoic or a satyr.*

(Arthur Wing Pinero, *"The Second Mrs. Tanqueray")*

162 • Ţinîndu-i pe bărbaţi la distanţă, îi păstrezi.

By keeping men off, you keep them on.

(John Gay, *"The Beggar's Opera")

...

y»

163 • Bărbaţii nu se gîndesc
La fii şi fiice cînd se îndrăgostesc. ***Men do not think***
Of sons and daughters, when they fall
in love.
(Elisabeth Barrett Browning, ***"Aurora***
Leigh")
42

II. OMUL ŞI FAMILIA

FEMEIE ŞI BĂRBAT

164 • Pentru un bărbat s-audă o nevastă
e prea mult, Dar la două neveste nu rezistă nici
un adult.
One wife is loo much for* most *husbands
to hear
But two at a lime there's no mortal can
bear.
(John Gay, *"The Beggar's Opera")*

165 • Singura m)ea carte
Fost-a chipul femeilor frumoase Şi învăţat-am doar lucruri deşarte.
My only books
Were women's looks,
And folly's all they've taught me.
(Thomas Moore, *"The Time I've Lost in*
Wooing")

166 • De-a lungul secolelor femeile au servit
drept ochelari, avînd însuşirea magică şi încîntătoare de a reflecta figura bărbatului de două ori mai mare decît e în realitate.

Women have served all these centuries as looking-glasses possessing the magic and delicious power of reflecting the figure of man twice its natural size.

(Virginia Woolf, *"A Room of One's Own")*

\ 1.67 • Femeilor nu le place numai să cuce-*■ rească, ci şi să fie cucerite.

Women like not only to conquer, but to be conquered.

(William Makepeace Thackeray, *"The Virginians")*

168 • întrucât e femeie, curtată trebuie să fie ; Şi pentru că e femeie, cucerită poate fi. *She is a woman, therefore may be*

woo'd;

She is a woman therefore may be won.* (William Shakespeare, *"Titus Andronicus")

sJ^O/ • .Iubita decît tine mai tînără să fie,

Căci astfel îţi menţine iubirea pururi vie. Femeia-i ca şi roza, cînd floarea-şî

dezveleşte,

Tot în acelaşi ceas, se trece, se-ofileşte. *Then let thy love be younger than*

thyself,

Or thy affection cannot hold the bent. For women are as roses, whose fair

flower

Being -.once disptay'd doth fall that very hour.
(William Shakespeare, *"The Twelfth Night")*

170 • Femeia să ia un bărbat mai vîrstnic/ decît^ea,
Cu el, ea creşte şi inima bărbatului
mai bine stăpîneşte ;

II. OMUL ŞI FAMILIA

Pentru că, să ştii, băiete, că oricît
ne-am lăuda statornicia, Iubirile noastre sînt mai nestatornice, Mai pline de dorinţi, mai şovăitoare, Se sting şi se topesc mai cu iuţeală
decît în inima femeilor. ***An elder than herself; so wears she***
to him,
So sways she level in her husband heart; For, boy, however we do praise
ourselves, Our fancies are more giddy and
uniform,
More longing, wavering, sooner lost and
worn,
Than women's are.
(William Shakespeare, ***"The Twelfth***
Night")

171 • Bărbatul doreşte femeia, dar femeia ra-* reori doreşte altceva decît dorinţa băr-batului.

The man's desire is for the woman; but the woman's desire is rarely other than for the desire of the man.

(Samuel Taylor Coleridge, ***"Table Talk")***

172 • Există anumite josnicii care sînt prea

josnice chiar şi pentru un bărbat — femeia, doar femeia fermecătoare se poate aventura să le comită. ***There are some meannesses which are too mean even for man— woman, lovely***

woman alone, can venture to commit them.

(William Makepeace Thackeray, ***"A Shabby-Genteel Story")***

173 • E de mirare ce poate face un bărbat şi femeia să-1 considere totuşi un înger. ***'Tis strange what a man may do, and a woman yet think him an angel.***

(William Makepeace Thackeray, ***"Henry Esmond")***

,174 • Cea mai proastă femeie poate conduce *" un bărbat inteligent, dar e nevoie de o femeie foarte inteligentă pentru a conduce un prost.

.. .the silliest woman can manage a clever man; but it needs a very clever woman to manage a fool.

(Rudyard Kipling, "Plain ***Tales from the Hills. Three and-an Extra")***

175 • Timpul şi împrejurările, care lărgesc ve-

derile majorităţii bărbaţilor, îngustează aproape invariabil perspectiva femeilor. ***Time and circumstance, which enlarge the views. ^ of mosjt men, narrow the views of women almost invariably.***

(Thomas Hardy, ***"Jude the Obscure")***

PETIT

176 • O fată care rîde e pe jumătate cucerită.
A maid that laughs is half taken.
(Proverb)

II. OMUL ŞI FAMILIA

177 • La peţit, femeile sînt ruşinoase.

... for wooing... women are shame fast. **(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doisler")***

178 ® Peţitorii rău intenţionaţi niciodată nu se grăbesc destul.
Wooers never speed well that have a false heart.
(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doisler")*

179 [9] O femeie rar cere sfatul înainte de a-şi fi cumpărat rochia de nuntă.
A woman seldom asks advice before she has bought her wedding clothes.
(Joseph Addison, *"The Spectator")

K

180 • Mireasa fericită îl face pe mire fericit.
A happy bridesmaid makes a happy bride.
(Alfred Tennyson, *"The Bridesmaid")

SOŢI

81 © Soţia este cheia unei case.
The wife is the key of the house.
(Proverb)

82 • Alege-ţi soţia cu urechile şi nu cu ochii.

Choose a wife rather by your car than your eyes.
(Proverb)

183 • Cînd îţi alegi soţia sau îţi cumperi o sabie, să nu te încrezi în altul.
In choosing a wife and buying a sword we ought not to trust another.
(Proverb)

184 • Mai bine să-ţi găseşti bogăţia în soţie decît prin soţie.
Better a fortune in a wife than with a wife.
(Proverb)

185 • Faptul că soţiile sînt vesele nu înseamnă că nu sînt şi cinstite.
Wives may be merry, and yet honest too.
(William Shakespeare, *"The Merry Wives of Windsor")*

186 • Cel ce-şi dă cu împrumut nevasta O sileşte să fie necredincioasă. ***He that lends his wife... Compells her to be false.***
(Ben Jonson, *"Every Man in His Humour")*

187 • Toate fetele sînt bune ; de unde provin soţiile rele ? ***j.***
Aii are good lasses, but whence come the bad wives?
(Proverb)

188 • Soţia bună face soţul bun.

** A good wife makes a good husband.*
(Proverb)

Cînd îmi aleg un soţ, sper să-mi iau un bărbat.
When I choose a husband, I hope to take a man.
(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doister")*

La soţi, înţelepciunea, la soţii, blîndeţea. *In the husband wisdom, in the wife gentleness.*
(Proverb)

Cel ce are o soţie are un stăpîn. *He that has a wife has a master.*

(Proverb)

Bărbaţii care nu sînt certaţi de soţiile lor sînt în ceruri.
Husbands are in heaven whose wives scold not.
***(Proverb)* CĂSĂTORIE**

193 • Viaţa se schimbă pentru cel ce se căsătoreşte : nu mai sînt lunci lăturalnice unde poţi zăbovi inocent, ci drumul e lung, drept şi plin de praf, pînă la mor-mînt.

Times are changed with him who marries ; there are no more by-path meadows, where you may innocently linger, but the road lies long and straight and dusty to the grave.

(Robert Louis Stevenson, *"Virginibus Puerisque")*

194 • întotdeauna am considerat că omul cins-

tit care se căsătoreşte şi are mulţi copii aduce un serviciu mai mare decît cel ce rămîne celibatar şi vorbeşte doar despre demografie.

I was ever of opinion, that the honest man who married and brought up a large family, did more service than he who continued single and only talked of population.

(Oliver Goldsmith, *"The Vicar of Wakefield")*

195 • Căsătoria se bucură de popularitate pentru că ea combină maximum de tentaţie cu maximum de posibilitate. *Marriage is popular because it combines the maximum of temptation with the maximum of opportunity.*

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

196 • Cel ce doreşte o viaţă de fericire alături de o femeie frumoasă, doreşte să se bucure de gustul vinului ţinîndu-1 tot timpul în gură.

He who desires a lifetime of happiness with a beautiful woman desires to enjoy the taste of wine by keeping his mouth always full of it.

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

II. OMUL ŞI FAMILIA

II. OMUL ŞI FAMILIA

197 • Căsătoreşte-te în pripă şi regretă pe îndelete.
Marry in haste, and repent at leisure.
(Proverb)

198 • Cauza pentru care sînt atît de puţine căsătorii fericite e aceea că tinerele doamne îşi petrec timpul făcînd plase în loc de a face cuşti.
The reason why so few marriages are happy, is because young ladies spend their time in making nets, not in making cages.
(Jonathan Swift, *"Thoughts on Various Subjects")*

199 • Oamenii cinstiţi se căsătoresc repede, cei înţelepţi nu se căsătoresc niciodată. ***Honest men marry soon, wise men not at all.***
(Proverb)

200 • Cel ce se căsătoreşte pentru avere îşi vinde libertatea.
He that marries for wealth sells his liberty.
(Proverb)

201 • Cel ce nu-şi iubeşte soţia şi copiii hră-*" neşte o leoaică în casa sa şi cloceşte un cuib de regrete.

He that loves not his wife and children, feeds a lioness at home and broods a nest of sorrows.

(Jeremy Taylor, *"Sermons. Married Love")*

202 • In căsătorie bărbatul devine delăsător şi egoist şi suferă o degradare substanţială a ţinutei sale morale. *In marriage, a man becomes slack and selfish, and undergoes a fatty degeneration of his moral being.*

(Robert Louis Stevenson, *"Virginibus Puerisque")*

203 • Dacă veşnic spui Nu, nu te vei mai că-sători niciodată.

// you always say No, you'll never be married.

(Proverb)

204 • Cel mai sigur în căsătorie e să începi cu puţină antipatie.

Tis *safest in matrimony to begin with a little aversion.*

(Richard Brinsley Sharidan, *"The Rivals")*

205 • întotdeauna am crezut că toate femeile ar trebui să se căsătorească, însă nici un bărbat.

/ have always thought that every woman should marry, and. no man.

(Benjamin Disraeli, *"Lothair")*

52

II. OMUL ŞI FAMILIA

II. OMUL ŞI FAMILIA

206 • Unul n-a fost căsătorit niciodată şi * ăsta-i chinul său ; altul este şi asta e năpasta sa.

One was never married, and that's his hell >' another is, and that's his plague.

(Robert Burton, *"Anatomy of Melancholy.*

Democritus to the Reader")

DIVORŢ

207 • Cruzimea este în teorie un motiv perfect justificat pentru divorţ, dar poate fi astfel interpretată, încît să devină absurdă. Oînd soţia uneia din cele mai strălucite stele de cinema a divorţat de soţul ei, unul din capetele de acuzare din probele de cruzime aduse împotriva lui £i fost faptul că obişnuia să invite acasă prieteni care vorbeau despre Kant. *Cruelty is in theory a perfectly adequate ground for divorce, but it may be interpreted so as to become absurd. When the most eminent of all film stars was divorced by his wife for cruelly, one of the counts in the proof of cruelly was that he used to bring home friends who talked about Kant.*

(B. Russell, *"Marriages and Morals")*

CKLIBAT

208 • Căsătoria are multe suferinţe, dar celi-*~ batul nu are nici un fel de plăceri.

Marriage has many pains, but celibacy has no pleasures.

(Samuel Johnson, *"Rasselas")*

209 • Toţi reformatorii sînt celibatari.

All reformers are bachelors.

(George Moore, *"The Bending of the Bough")*

INFIDELITATE

210 • Un amant discret nu este un amant.

A lover without indiscretion is no lover at all.

(Thomas Hardy, *"The Hand of Ethelberta")* COPII ŞI PĂRINŢI

Ştii tu ce înseamnă să fii copil ? înseamnă să crezi în dragoste, să crezi în frumuseţe, să crezi în credinţă. înseamnă să fii atît de mic încît spiriduşii să a-jungă să-ţi şoptească la ureche, înseamnă să transformi bostanii în căleşti şi şoriceii în telegari, josnicia în nobleţe şi nimicul în orice, căci orice copil poartă o zînă naşă în sufletul lui. ***Know ijou what it is to be a child?... It is to believe in love, to believe in loveliness, to believe in belief; it is to be so little that the elves can reach to whisper in your ear; it is to turn pump-***

II. OMUL, Şt FAMILIA

kins into coaches, and mice into horses, loioness into loftiness and nothing into everything, for each child has its fairy godmother in its own soul.

(Francis Thompson, *"Essay on Shelley")*

212 • Cinci primul prunc a rîs pentru prima dată, rîsul său s-a spart într-o mie de fărîme care s-au împrăştiat jur împrejur şi acesta a fost începutul tuturor zînelor.

When the first baby laughed for the first time, the laugh broke into a thousand pieces and they all went skipping about and that was the beginning of the fairies.

(James M. Barrie, *"Peter Pan")*

213 • Un copilaş într-o casă e un izvor de bucurie.

A babe *in a house is a well-spring of pleasure.*

(Martin Farquhar Tupper, *"Proverbial Philosophy. Of Education")*

214 • E o fericire
Să fii tată la mulţi fii.
'Tis a happy thing
To be the father unto many sons.

(William Shakespeare, *"Henry IV")*

215 • Fericit e cel ce e fericit prin copiii săi.

Happy is he that is happy in his children.

(Proverb)

216 • Copiii sînt bogăţiile săracilor.

Children are poor men's riches.

(Prox^erb)

217 • Cel ce nu are copii nu ştie ce-i dra-

gostea.

He that has no children knows not what is love.

(Proverb)

218 • Dă puţină dragoste unui copil şi vei
*** primi înapoi însutit.**

Give a little love to a child, and you get a great deal back.

(John Ruskin, *"The Crown of Wild Olive")*

219 • Suspinul copilului în linişte blestemă

mai amar Decît omul puternic la mînie. ***The child's sob in the silence curses***

deeper

Than the strong man in his wrath.

(Elisabeth Barrett Browning, *"The Cry of*
*** *the Children")***

229 • Părinţii altruişti au copii egoişti. Aceasta nu e greşeala copiilor. E natural ca ei să accepte sacrificiile

părinţilor ca pe un drept al lor ; de unde să ştie ei că în această lume nimic nu poţi obţine fără să dai ceva ?

Unselfish parents have selfish children. It is not the children's fault. It is na-

II. OMUL ŞI FAMILIA

22-1 • Am suspinat ca îndrăgostit, ca fiu am ascultat.
/ sighed as a lover, I obeyed as a son.
(Edward Gibbon, *"Autobiography")*

225 • Gloria tatălui o umbreşte adeseori pe cea a fiului din cauza prea marii apropieri dintre ei. Sub umbră nu creşte nimic şi asta e dovedit de faptul că nepotul seamănă adesea mai mult cu bunicul decît cu tatăl. *Greatness of name in the father oft times overwhelmes the son; they stand too near one another. The shadow kills the growth: so much, that we see the grandchild come more and oftener to be heir of the first.*
(Ben Jonson, *"Timber, or Discoveries Made upon Men and Matters")*

/• 226 • Un tată face mai mult decît o sută de învăţători.
One father is more than a hundred school-masters.
. - (G. Herbert, *"Jacula Prudentum")*

227 • Oamenii întotdeauna se cam plictisesc •* de părinţii lor. Aşa e natura umjană. *People are always rather bored with their parents. Thai's human nature.*
(W. S. Maugham, *"The Bread-Winner")*

lural that they should accept the sacrifices their parents make for them as their right; and how should they know that in this world you get nothing for nothing ?

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

221 • *Nouă,* acum deştepţi, *Părinţii* proşti ne"
par a fi ;
Dar *Fiii* noştri, mai deştepţi, la fel
pe noi ne-or socoti. *We* think our *Fathers* Fools, *so* wise

we grow ; Our Wiser Sons, no doubt, *will think*

us so.

(Alexandex-Popo, *"F.ssaujm Criticism")*

222 • Cu mult mai ascuţită decît dintele

de şarpe

E nerecunoştinţa unui fiu.

How sharper than a serpent's tooth it is

To have a thankless child.

(William Shakespeare, *"King Lear")*

223 • Duhul tînărului ţinut la poalele mamei

are totdeauna un iz casnic. *Home-keeping youth have ever homely*

wits.

(William Shakespeare, *"The Two Gentlemen of Verona")*

HI. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

SENSIBILITATE

228 • Nimic nu c lipsit de importanţii pentru cel ce simte cu adincă sensibilitate. ***Nothing is little to him that feels it with great sensibility.***

(James Boswell. ***"Life of Dr. Johnson")*** **Frumuseţea unui sentiment se măsoară prin sacrificiul pe care eşti gata să-1 faci pentru el.**

The value of a sentiment is the amount of sacrifice you arc prepared to make for it.

(John Galsworthy, ***"Windows")***

DRAGOSTE

230 • Dragostea este un lucru simplu şi ■v profund : este un fapt de viaţă şi nu o iluzie.

Lo?-c ***is a simple thing and a deep thing: it is an act of life and not an illusion.***

(G. B. Shaw, ***"Back to Methuselah")***

231 • Dragostea nu poate fi nici drămuită,

nici măsurată.

In love there is neither division nor measure.

(G. B. Shaw, *"The Simpleton of the Unexpected Isles")*

232 • Iubirea e tot atît de alinătoare ca şi soarele după ploaie.

Love comforteth like sunshine after rain. **(William Shakespeare, *"Venus and Adonis")***

233 • Iubifea-i al doilea soare al Naturii,

Oriunde străluceşte, virtuţi el izvodeşte. *Love is Nature's second sun, Causing a spring of virtues where he*

shines.

(George Chapman, *"All Fools")*

231 • Nil i zidurile nu pot stăvili iubirea.

For stony limits, cannot hold love out. **(William Shakespeare, *"Romeo and Juliet")***

235 • Afecţiunea este germenele pasiunii ; pasiunea este germenele celei mai perfecte dragoste.

The fondness is the germ of passion:
the passion is the germ of the most
perfect love.

(G. B. Shaw, *"The Quintessence of Ibse-*
nism")

SENSIBILITATE

228 • Nimic nu c lipsit de importanţă pentru cel ce simte cu adîncă sensibilitate. ***Nothing is little to him that feels it with great sensibility.***

(James Boswell, ***"Life of Dr. Johnson")***

Frumuseţea unui sentiment se măsoară prin sacrificiul pe care eşti gata să-1 faci pentru el.

The value of a sentiment is the amount of sacrifice you arc prepared to make for it.

(John Galsworthy, ***"Windows")***

DRAGOSTE

230 • Dragostea este un lucru simplu şi < profund : este un fapt de viaţă şi nu o iluzie.

Love is a simple thing and a deep thing: it is an act of life and not an illusion: **(G. B. Shaw,** ***"Back to Methuselah")***

231 • Dragostea nu poate fi nici drămuită,

nici măsurată.

In love there is neither division nor measure.

(G. B. Shaw, ***"The Simpleton of the Unexpected Isles")***

232 • Iubirea e tot atît de alinătoare ca şi soarele după ploaie.

Lore *comforteth like sunshine after rain.* (William Shakespeare, *"Venus and Adonis")*

233 • Iubirea-i al doilea soare al Naturii,

Oriunde străluceşte, virtuţi el izvodeşte. *Love is Nature's second sun, Causing a spring of virtues where he*

shines.

(George Chapman, *"All Fools")*

231 • Nit i zidurile nu pot stăvili iubirea.

For stony limits, cannot hold love out.* (William Shakespeare, *"Romeo and Jxdiet")

235 • Afecţiunea este germenele pasiunii ; pasiunea este germenele celei mai perfecte dragoste.

The fondness is the germ of passion:
the passion is the germ of the most
perfect love.

(G. B. Shaw, *"The Quintessence of Ibse-*
nism")

60 *IH.* STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

236 • Iubirea este năvalnică, sinceră, plină de pioşenie, plăcută, blinda, puternică, răbdătoare, credincioasă,

prudentă, capabilă de a face faţă multor suferinţe,!-bărbă-tească şi niciodată nu-şi caută propriul interes; căci ori de cite ori omul încetează să fie altruist pierde şi iubirea. ***0 Love is swift, sincere, pious, pleasant, gentle, strong, patient, faithful, prudent, long-suffering, manly and never seeking her own; for wheresoever a man seeklh his own, there he falleth from love.***

(Thomas â Kempis, ***"De Imitatione Christi")***

2371* Jubirea-i tot iubire,
De-o dai, sau de-o primeşti. ***All love is sweet, Given or returned.***

(Perry Bysshe Shcllev, ***"Prometheus Unbound")***

238 • A iubit oare cineva care nu s-a îndră-gostit la prima vedere ?
Who ever loved that loved not at first sight ?

(Ch. Marlowe, ***"Hero and Leander")***

239 • Sărmană ca un cerşetor e iubirea mă-surată.
There's beggary in the love that can be reckon'd.

(William Shakespeare, ***"Antony and Cleopatra")***

210 • O picătură de dragoste valorează cît o tonă de dreptate,
A pennyweight of love is worth a pound of law.

(Proverb)

241 • Firea oamenilor de rînd care iubesc
dobîndeşte o nobleţe pe care n-o aveau din născare.
Base men being in love have then a nobility in their nature more than is native to them.
(William Shakespeare, *"Othello")*

242 • Nici un alt sentiment niu-1 face pe om
să-şi schimbe opiniile ca iubirea; căci noile păreri sînt de cele mai multe ori noi emoţii. Ele nu sînt rezultatul gîndirii, ci al pasiunii.
There is nothing like love to make a man alter his opinions. For new opinions are mostly new emotions. They are the result not of thought, but of passion.
: ^W.* S. Majjgham, *"A Writer's Notebook")

243 • Vai, dragostea femeilor, se ştie,
E-un lucru mjinunat şi groaznic.
Alas '. the love of women! it is known
To be a lovely and a fearful thing.
(George Gordon Byron, *"Don Juan")*

ITI. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

244 • Iubitul spre iubita lui aleargă,
Precum şcolarii fug de carte ; Iubitul însă de iubită se desparte Cu chipu'nourat cu care Copilul spre şcoală se îndreaptă. ***Love goes toward love, as schoolboys from their books, But love from love, toward school with***
heavy looks. **(William Shakespeare,** ***"Romeo and Juliet")***

245 • La prima-i dragoste femeia îl iubeşte
pe iubit,
In toate celelalte, iubeşte doar iubirea. ***In her first passion woman loves her***
lover,
In all the others all she loves is love.
(George Gordon Byron, ***"Don Juan")***

246 • Bărbatul nu trăieşte numai pentru
iubire ;
Pentru femeie, iubirea-i raţiunea de a fi. ***Man's love is of man's life a thing apart, 'Tis woman's whole existance.***
(George Gordon Byron, ***"Don Juan")***

247 • Doi îndrăgostiţi sînt ca răsăritul şi apu-
sul soarelui : astfel de lucruri se pot vedea în fiecare zi, numai că noi le observăm! foarte rar.

A pair of lovers are like sunset and sunrise: there are such things every day but we very seldom see them.

(Samuel Butler, *"The Way of All Flesh")*

248 • Dragostea înfrumuseţează toate idilele şi justifică toate obrăzniciile. *Love beautifies every romance and justifies every audacity.*

(G. B. Shaw, *"Fanny's First Play")*

249 • Dragostea — dragostea adevărată —face onorabile toate intenţiile. *Love — real love — makes all intentions honorable.*

(G. B. Shaw, *"Press Cuttings")*

250 • Cînd se-nroşeşte mărul
Să nu-ncerci a-1 privi — Altfel vom pierde raiul Şi dreptul de-a iubi. *Where the apple reddens Never pry — Lest we lose our Edens, Eve and I.*

(Robert Browning, *"Bells and Pomegranates. A Woman's Last Word")*

251 • Iubirea cucerită e frumoasă,
Dar cea prinos adusă e de nepreţuit. *Love sought is good, but given unsought,*
is better.

(William Shakespeare, ŢTfce *Twelfth / Night")*

III. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

252 • Iubirea e o boală
Care respinge ot . leac. ***Love is a sickness All remedia i .fusing.***
(Samuel Daniel, ***"Hymen's Triumph")***

253 • E crudă inima ce nu iubeşte
In luna mai.
Hard is the herte that loves nought In May.
(G. Chaucer, ***"The Romaunt of the Rose")***

254 • Iubirea-i oarbă. /
Love is blynd.
(G. Chaucer, ***„The Canterbury Tales")***

255 • Iubirea-i oarbă şi îndrăgostiţii nu văd
Plăcutele năzbîtii ce ei le izvodesc. ***But love is blind, and lovers cannot see The pretty follies that themselves commit.***
(William Shakespeare, ***"The Merchant of Venice")***

256 • Iubirea de şi-o pierd, îmi pierd făp-
tura^ treagă.
And if I lose thy love, I lose my all.
(Alexander Pope, ***"Eloisa to Abelard")***

-\ 257 • întotdeauna credem că prima noastră *" dragoste e ultima şi că ultima noastră dragoste e prima.

We always believe our first love is our last, and our last love is our first.

(George John Whyte-Melville, *"Katerfello")*

258 • Undo iubirea-i mare. şi cea mai mică îndoială în teamă se transformă. *Where love is great, the littlest doubts*

are fear.

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

• 259 • Oarbă la greşeli e mereu iubirea, Către veselie veşnic înclinată, Neînfrîntă-ntruna şi înaripată, Rupe orice lanţuri şi prejudecată. *Love to faults is always blind, Always is to joy inclin'd, Lawless, wing'd, and unconfin'd, And breaks all chains from every mind.*

(William Blake, *"Poems from MSS.*

Untitled Poem")

260 • Greşelile par mari acolo unde dragostea-i puţină.

Faults are tlijck where love is thin.

\ (J. Howell, *"Proverbs")*

ſ261 • Mai bine să iubeşti) zadarnic Decît să nu iubeşti /deloc. *'Tis better tb^have \lovcd and lost Than never to have loved at all.*

(Alfred Tennyson, *"In Memoriam")*

66

1.11. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

262 • Iubirea care durează cel mai mult este
*** cea care nu este niciodată împărtăşită.**
The love that lasts longer is the love never returned.
(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

263 • Nici un om care iubeşte nu poate fi considerat cu totul nefericit. Chiar şi dragostea neîmpărtăşită îşi are farmecul ei.
Let no one who loves be called altogether unhappy. Even love unreturned has its rainbow.
(James M. Barrie, *"The Little Minister")*

264 • Din cîte ştiu, din cîte-am auzit
Sau am citit vreodată în istorii,
Nicicînd nu-i dat iubirii-acievărate
Să curgă lin şi fără tulburare.
Ay me! for ought that I could ever read,
Could ever hear by tale or history, The course of true love never did run smooth.* (William Shakespeare, *"A Midsummer Night's Dream")

Iubirea e mai puternică şi durează mai mult cîmd are piedici de înfruntat în împlinirea ei.

Love will be stronger and last if there arc impediments to Us gratification.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

266 • Uşor pot fi despărţiţi cei ce n-au fost uniţi niciodată.

They can easily sunder that which was never joined together.

("Widf and Eadwaeer")

267 • Cînd dragostea distrusă, din nou se înfiripă,
Ea este mai frumoasă, mai tare, mai măreaţă.

And ruin'd love when it is built anew, Grows fairer than at first, More strong, far greater.

(William Shakespeare, *"Sonnet 119")*

268 • Tăcerea în iubire trădează mai multă întristare
Decât cuvintele, deşi ca ele ea nu-i convingătoare,
La fel cum jalea cerşetorului ce-i mut, o ştiţi,
Vă cere mai multă îndurare.

Silence in love betrays more woe
Than words though never so witty:
A beggar that is dumb, you know,
May challenge double pity.

(Walter Ralegh /Raleigh/, *"The'Silent Lover')*

269 • Dragostea e ca pojarul: toţi trebuie * să trecem prin ea.

Love is like the measles; we all have to go through it.

(Jerome K. Jerome, *"Idle Thoughts* of *an Idle Fellow")*

¥11. STĂRI, EMOŢII, SENTIMENTE

270 • Dragoste e ca pojaru] _ cu ^ mai periculoasă cu cît yine mai tjrziu în viaţă.

Love's Ui.e fhe measies _ au the worse w^n cOTnes late in Uje

(Douglas William Jerrold, *"A Philanthropist")*

271 • Pentru englezi, dragostea împinsă la extrem^ e întotdeauna ridicolă. A depăşi nia.sUl.a în i,uj3}re înseamnă a trăi 0 scenă de farsă

or an English audience the extremity 01 iove is ais ridiculous To iove more than moderately is to find one-,W ° farcical situation.* (' S- Maugham, *"A Writer's Notebook")

272 • Dragostea şi bîrfa îndulcesc cel mai bine ceaiuj

Love and scandal are the best sweeteners oj tea.

(Henry Fielding, *"Love in Several Masques")*

273 • Dacă vrem să citim despre fa.ptele co-mise in num,ele dragostei, ne adresăm rubricii otinijnaHstice.

wnen we' xoant to read of the deeds

ª°^e for love, whither do we nun . io t)i$_{e}$ murd_{er} column.

(■ B. Shaw, *"Three Plays for Puritans",*

Preface)

274 • Cînd sărăcia intră pe uşă, iubirea zboară * pe fereastră.

When poverty comes in at the door, love flies out of the window.,

(Proverb)

SARUT

275 • Sărutul se primeşte ca o bunăvoinţă.

Kissing goes by favour.

(W. Camden, *"Remainess Concerning*

Britaine")

$ 276 • Adevăr, mai strălucitor ca o nestemată, încredere, mai pură ca o perlă, Adevărul cel mai strălucitor şi

încrederea cea mai pură Toate i le luam cu un sărut pe gură. *Truth, that's brighter than gem, Trust, that's purer than pearl, Brightest truth, purest trust in the*

uAiverse — all were for me In the kiss of one girl.

(Robert Browning, *"Asolando. Summum*

Bonum")

^ 277 • Mă întreb care-o fi fost nebunul care ** a inventat, prima dată sărutul.

I wonder what fool it was that first invented kissing.

(Jonathan Swift, *"Polite Conversation")*

71»

HI. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

PRIETENII;

278 • Pentru pasăre — un cuib, pentru păianjen — o pînză, pentru om - prietenie.

The bird a nest, the spider a web, man friendship.

(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

> 279 • Viaţa fără nici un prieten e ea moartea fără nimeni alături. *Life without a friend is death without a witness.*

(I'roverb)

280 • Firea îşi povăţuieşte sălbăticiunile să-şi cunoască prietenii.

Nature teaches beasts to know their friends.

(William Shakespeare, *"Coriolanus")*

Adevărata fericire
Nu ţi-o dă roiul de prieteni,
Ci putinii vrednici şi aleşi. *Truc happiness*
Consists not in the multilude of friends, But in the worth and choice.

(Ben Jonson *"Cynthia's Revel")*

282.' • Prieteniile înmulţesc bucuriile şi micşorează durerile.

Friendships multiply joys ami dévide griefs.

(II. G, Bonn, ".i *Handbook ni Proverb)***

283 • Dragostea pentru un prieten să fie mo-
derată.

Every man should show moderation in love towards a friend.

("The Seafarer")

284 • Prietenia e Dragoste fără aripi.

Friendship is Love without his wings.

(George Gordon Byron, *"L'Amitié est l'Amour sans Ailes")*

285 • Omul care n-are bani, belşug şi mulţiK
mire e lipsit de trei prieteni buni. *Lie that wants money, means and* c<m$_N$ tent *is without three good friends.*

(William Shakespeare, *"As You Like If*^*

286 • Prietenia este comerţ dezinteresat intts^
egali.

Friendship is a disinterested commer^ between equals. **^* c'e**

(Oliver Goldsmith, *"The Good-Natu^.*

_____ V^H")

287 •>Să-ţi fii ţie însuţi prieten" şi alţii \ »
**"vor deveni prietdni. **

Be a friend to thyself, and others* u *befriend thee. **-f mill**

(Prov>

288 • Fii prietenos, dar nu c-oriee fîrtat, Prieteni de ai, şi timpul i-a-neeroat De suflet prinde-i cu cercuri de ^»

, oţel

72

ITI. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

Be thou familiar, but by no means
vulgar;
Those friends thou hast, and their
adoption tried, Grapple them to thy soul with hoops
of steel.
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

289 • Nu putem şti clipa precisă a înfiripării
prieteniei. Ca şi atunci cînd, umplînd un vas strop cu strop, există o picătură ce-1 face să dea pe dinafară, tot aşa şi într-o serie de amabilităţi există în cele din urmă una care face ca inima să se reverse.

We cannot tell the precise moment when friendship is formed. As in filling a vessel drop by drop, there is at last a drop which makes it run over; so in a series of kindnesses there is at last one which makes the heart run over. **(James Boswell, *"Lije of Dr. Johnson")***

290 • Animalele sînt prieteni foarte plăcuţi —
ei nu pun întrebări şi nici nu critică. *Animals are such agreeable friends they ask, no questions they pass no criticism.*

(George Eliot, *"Scenes of Clerical Life.*
Mr. Gilfll'S Love Story")

291 • Nu voi mai fi niciodată prieten cu tran-

dafirii.

I shall never be friend again with roses.

(Algernon Charles Swinburne, *"The Triumph of Time")*

292 •

Cel ce-şi nedreptăţeşte un prieten
Pe sine se loveşte mai mult,
şi va purta In piept, mereu, un tribunal tăcut —
El însuşi sieşi jude şi jurat,
El însuşi prizonier şi condamnat.

He that wrongs his friend Wrongs himself more, and ever bears about

A silent court of justice in his breast, Himself the judge and jury, and himself

The prisoner at the bar, ever condamn'd.

(Alfred Tennyson, *"Aylmer's Field")*

293 • Oare de ce e atît de dureros cînd un prieten îţi joacă un renghi ? E vorba de naivitate sau de vanitate ? ***Why is it so wounding to have an ill turn done you by a friend ? Naivety or vanity ?***

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

294 • Prietenia-i credincioasă-n toate,

Afară doar de dragoste ; de-aceea îndrăgostiţii o ful şi-1 spun singuri ; Tot ochiul să peţească pentru sine.

J 11. STATU, EMOŢII. SENTIMENTE

111. STARI. EMOŢII. SENTIMENTE

ilnirr

Friendship is constant in all other things Save in the office and affaires of love : Therefore all hearts in love iise their

own tongues; Let every eye negotiate for itself.

(W. Shakespeare, *"Much Ado about*
Nothing")

295 • îi iubim pe cei care ne urăsc duşmanii,

iar dacă nu am avea duşmani ar fi foarte puţini acei pe care i-am iubi. *We love those who hate our enemies, and if we had no enemies there would be very few people whom we should love.*

(B. Russell, *"Nobel Prize Acceptance*
Speech")

296 • Nu-si face prieteni cel ce nu şi-a făcut
vreodată vreun duşman.
He makes no friend who never made a
foe.
(Alfred Tennyson, *"Lancelot arid Eleine")*

297 • Trebuie să judeci un om după duşmanii

ca şi după prietenii pe care îi are. *You shall judge of a man by his foes as well as by his friends.*

(Joseph Conrad, *"Lord Jim")*

298 • Recurge la Prieteni, defectele să-ţi ştii.
Şi de ce zic Duşmanii, tu seama să mai
ţii.

...your Defects to know, Make use of ev'ry* Friend —** ***and ev'ry
Foe.
(Alexander Pope, *"Essay on Criticism")*

} 299 • E de preferat un inamic pe faţă, decît un prieten fals.
Better an open enemy than a false friend.
(Proverb)

300 • Cu-al meu prieten m-am certat:

I-am spus mînia, şi-a trecut.

Pe-un duşman rău m-am supărat:

Tăcînd, mînia a crescut. ***1 was angry with my friend: I told my wrath, my wrath did end. I was angry with my foe: I told it not, my wrath did grow.***
(William Blake, *"Songs of Experience. A*
Poison Tree")

.301 • Dacă vrei să te urmeze cîinele, hră-*" neşte-1.
If you would wish the dog to follow you, feed him,.
(Proverb)

302 • Omul trebuie să-şi întreţină permanent prieteniile.
A man should keep his friendship in constant repair.

(Samuel Johnson, *"Letter to Lord Chesterfield")*

4 — Cugetări engleze 210

LII. STARI. EMOŢII. SENTIMENTE

ITI. STARI. EMOŢII. SENTIMENTE

303 • Prietenul trebuie să ţi-1 păstrezi prin orice căi ; de mjulte ori omul ocoleşte satul în care ştie că nu are prieteni. ***Well shall one keep a friend in all ways; often a man passes by the village far off where he knows he has no friend.***

(Anglo-Saxon "Gnomic Verses")

304 • Atunci cînd un prieten te roagă, nu există amînare pe mîine. ***When a friend asks, there is no to-morrow. (Proverb)***

305 ® Prietenia ne-ntărită de înţelepciune poate fi uşor dezbinată de prostie. ***The amnity of wisdom knits not, folly may easy untie.***

(William Shakespeare, ***"Troilus and Cressida")***

306 • Unirea minţilor alese nu are
lîotar. Iubirea nu-i iubire dacă
Se schimbă cînd înfruntă o schimbare.
Let me not to the marriage of true
minds
Admit impediments. Love is not love Which alters when it alteration finds.

(William Shakespeare, ***"Sonnet 116")***

Despărţirea înseamnă doliu. *■ .. *.parting is mourning.*

("Everyman")

Este stupid să laşi prietenia să moară din cauza neglijenţei sau tăcerii. înseamnă să te lipseşti, cu bună ştiinţă, de una din cele mai mari mîngîieri ale acestei călătorii obositoare [viaţa ¦. *To let friendship die away by negligence and silence, is certainly not wise. It is voluntarily to throw away one of the greatest comforts of this weary pilgrimage.*

(James Boswell, *"Life of Dr. Johnson")*

Nu pot să fiu şi prietenul şi linguşitorul tău.

I cannot be your friend and your flatterer too.

(Proverb)

310 • Protector — de obicei un ticălos care îşi însoţeşte sprijinul cu insolenţă şi este răsplătit prin flatare. Patron — *Commonly a wretch who supports with insolence mid is paid with flattery.*

(Samuel Johnson. *"Dictionary of the * English Language")*

'ill • Cît de urîţi sînt cei mai mulţi oameni! E păcat că nu încearcă să-.şi ascundă urîţenia străduindu-se să se facă plăcuţi. *How ugly most people are! It's a pity they don't try to make up for it by being agreeable.*

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

78

312 • Printre vinuri şi prieteni cei mai vechi sînt cei mai buni.

Old friends and old wine are best.

(Proverb)

313 • Prietenii vechi sînt cei mai buni. Regele James obişnuia să ceară pantofii săi vechi : aceştia erau cei mai comozi. ***Old friends are best. King James used to call for his old shoes; they were easiest for his feet.***

(John Selden, ***"Table Talk. Friends")***

314 • Iirţi place tot ceea ce este vechi : prietenii vechi, vremurile de demult, obiceiurile vechi, cărţile vechi, vinurile vechi.

I love everything that's old; old friends, old times, old manners, old books, old wines.

(Oliver Goldsmith, ***"She Stoops to Conquer")*** **FERICIRE**

^îs^* Nu există nici o îndatorire pe care s-o subapreciem atît de mult ca îndatorirea de a fi fericiţi.

There is no duty we so much underrate

as the duty of being happy.

(Robert Louis Stevenson, ***"An Apology /or Idlers")***

316 • Nu este natural să nu fii fericit.

It's not natural not to be happy.

(G. B. Shaw, *"The Simpleton o} the Unexpected Isles")

317 • Nu avem mai mult drept de a consuma fericire fără a o produce, | decît de a consuma din bogăţie fără a o produce. *We have no more right to consume happiness without producing it than to consume wealth without producing it.*

(G. B. Shaw, "Candida";

318 • Fericirea nu e un subiect de rîs.

Happines is no laughing matter.

(Richard Whately, *"Apothegms")*

319 • Dă unui om sănătate şi un ţel de urmat şi nu se va opri o clipă să se întrebe dacă este fericit sau nu, *Give a man health and a course to steer; and he'll never slop to trouble about whether he's happy or not.*

(G, B. Shaw, *"Captain Brassbound's Conversion")*

320 • Fericirea este generată de tovărăşia persoanelor cu gusturi şi opinii similare. Se poate prevedea că relaţiile sociale se vor dezvolta din ce în ce mai mult pe această linie şi se poate spera că pe această calc singurătatea care afectează atît de mulţi oameni nonconformist! va

*a j e ^' -s > *

"

80

scădea treptat aproape pînă la dispariţia totală. Neîndoielnic, aceasta va spori gradul lor de fericire, dar va diminua, desigur, plăcerea sadică pe care o au în prezent oamenii convenţionali prin faptul că îi au pe nonconformist] la discreţia lor. Dar nu cred că aceasta este o plăcere pe care ar trebui să ne străduim să o păstrăm. ***Happiness is promoted by associations of persons with similar tastes and similar opinions. Social intercourse mail be expected to develop more and more along these lines, and it may be hoped that by these means the loneliness that now afflicts so many unconventional people will be gradually diminished almost to vanishing])oint. This will undoubtedly increase their happiness, but it will of course diminish the sadistic pleasure which the conventional at present derive from having the unconventional at their mercy. I do not think, however, that this is a pleasure which we need be greatly concerned to preserve.***

(B. Russell, *"The. Conquest* of *Happiness")*

321 • Nu fericirea individului mă interesează, T ci fericirea omenirii. Dacă doreşti cu adevărat fericirea omenirii, nu te preocupă anumite forme josnici[1] de fericire personală.

It is not the happiness of the individual that concerns me; it is the happiness of mankind. If you genuinely desire the happiness of mankind certain forms of ignoble personal happiness arc not open to you.

(B. Russell, *"The Impact of Science on Society")*

322 • Cît e de dureros să vezi fericirea prin ochii altcuiva.

How bitter a thing is io look into happiness through another man's eyes.

(William Shakespeare, *"As You Like It")*

323 • Cît e de greu să faci un englez să admită că e fericit.

***How hard it is to make an Englishman acknowledge that he is happy I* (William Makepeace Thackeray, *"Pendennis")**

324 • O viaţă de fericire ! Nici un om pe lump nu ar putea-o suporta : ar fi iadul pe pămînt.

A lifetime of happiness I No man alive could bear it: it woidd be hell on earth.

(G. B. Shaw, *"Man and Superman")*

325 • Nimic, in afara unei bătălii pierdute, nu poate fi cel puţin pe jumătate atît de tristă ca o bătălie cîştigată.

S3

Nothing except a battle lost can be half so melancholy as a battle toon.

(Arthur Wellesley Wellington, *"Despatch")*

326 • „Binecuvîntat e omul care nu se aşteaptă

la nimic, căci el niciodată nu va fi dezamăgit" a fost cea de-a noua fericire supremă pe care un om, de spirit a adăugat-o celor opt. *„Blessed is the man who expects nothing, for he shall never be disappointed" was the ninth beatitude which a man of wit... added to the eighth.*

(Alexander Pope, *"Letter to W. Fortescue")*

327 • Tăcerea-i desăvîrşitul sol al bucuriei ;

N-aş fi destul de fericit dac-aş putea

să spun ce fericit sunt.

Silence is the perfectest herald of joy:

I were but little happy, if I could say

how much.

(William Shakespeare, *"Much Ado About*

Nothing")

328 • Toată istoria lumii o atestă

Că fericirea omului depinde, De cînd cu-al Evei măr, doar de merinde. *All human history attests That happiness for man, — the hungry*

sinner! —
Since Eve ale apples, much depends on
dinner.

(George Gordon Byron, *"Don Juan")*

329 • Forţa bucuriei supreme este echilibrată de o forţă egală a mjarii suferinţe. De invidiat e omul ce prea puţin simte, căci nu e atins de extremele fericirii şi durerii. După o clipă de supremă bucurie rămîne un gust de amărăciune, în timp ce nefericirea nu este niciodată amestecată cu fericirea.

The power of great joy is balanced by an equal power of great sorrow. Enviable is the man who feels little, so that he is unaffected either by the extremes of bliss or grief. In the greatest happiness there is still an after-taste of bitterness, while misery is unalloyed.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

PLĂCERI

330 • Plăcerile sînt asemănătoare dacă sînt considerate doar prin ele însele. Cel căruia îi place să audă predici are aceeaşi satisfacţie ca şi cel ee frecventează teatrul.

Pleasures are all alike, simply considered in themselves. He that takes pleasure to hear sermons enjoys himself as much as he that hears plays.

(John Selden, *"Table Talk. Pleasure")*

331 • Arta de a mulţumi constă în a fi mul-
^ ţumit.

84

III. STARI. EMOŢII. SENTIMENTE

III. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

The art of pleasing consists in being pleased.

(William Hazlitt, *"The Round Table. On Manner")*

332 • Cea mai mare plăcere pe care o cunosc
***I* este să faci o faptă bună pe ascuns care**
***/* să fie descoperită din întîmplare.**

/ The greatest pleasure I know, is to do a
I good action by stealth and to have it
'—found out by accident.

(Charles Lamb, *"Table Talk by the late Elia. The Athenaeum")*

333 • Nici o plăcere nu se poate asemui cu a-
ceea de a sta sus pe înălţimea de unde domină adevărul.
No pleasure is comparable to the standing upon the vantage ground of truth.

(Francis Bacon, *"Of Truth")*

334 • Există o plăcere şi în a fi nebun
Pe care doar nebunii o cunosc. *There is a pleasure sure*
In being mad, which none but madmen
know I

(John Uryden, *"The Spanish Friar")*

335 • Plăcerea ideală, adică cea imaginată,

nu poate fi atît de intensă ca cea trăită. ***Ideal pleasure, that is pleasure imagined, cannot be so vivid as pleasure expe- ' rienced.***

(W. S. Maugham, ***"A Writer's Notebook")***

336 • Dulciurile de-s furate sînt mai dulci de multe ori,

.Sărutările furate sînt mai bune, dau fiori,

Iar privirile furate în capelă-s minunate, Lasă-ţi merele furate, lasă-ţi merele furate.

Stolen sweets are always sweeter,
Stolen kisses much completer,
Stolen looks are nice in chapels,
Stolen, stolen, be your apples.

(Leigh Hunt, ***"Song of Fairies Robbing an Orchard")***

337 • Ce fericiţi am fi dacă plăcerea cu care începem un lucru ar rămîne la fel de mare la sfîrşit ca şi la început, dacă drojdia de la fundul cupei ide vin :ar fi tot atît de plăcută ca prima sorbitură. ***How happy life would be if an under- taking retained to the end the delight of its beginning, if the dregs of a cup of wine were as sweet as the first sip.***

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")

**. *• *

338 • O masă săracă oferită cu bunăvoinţă devine un ospăţ vesel.**

Small cheer and great welcome makes a merry feast.

(William Shakespeare, *"The Comedy of Errors")*

Mİ. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

III. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

339 • Durerea cea mai intolerabilă este pro-
dusă prin prelungirea celei mai intense plăceri.
The most intolerable pain is produced by prolonging the keenest pleasure.
(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

DORINŢE

340 • In viaţă există două tragedii. Una este
să nu obţii ceea ce doreşti. Cealaltă este să obţii.
There are two tragedies in life. One is~ not to get your heart's desire. The other is to get it.
(G. B. Shaw, *"Man and Superman")*

341 • Toţi oamenii ar vrea să fie Dumnezeu,
dacă acest lucru ar fi posibil; cîţiva admit cu multă greutate imposibilitatea. *Every man would like to be God, if it were possible; some few find it difficult to admit the impossibility.*
(B. Russell, *"Power : A New Social Analysis")*

342 • Mai bine tînjeşte după un lucru ca apoi
să-1 ai,
Deeît să te repezi la el şi-n zadar să-1
vrei.
Yet better tarry I fori a thing, then have

it,

Than go too soon and vainly crave it. **(J. Heywood, *"The Play Called the Four PP")***

343 • Cel ce are dorinţi dar nu trece la fapte, cloceşte miasme.

He who desires but acts not, breeds pestilence.
(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

314 • Obstacolele ce-mpiedică dorinţa
Devin elanuri ce te-mping spre împlinire.
All impediments in fancy's course
Are motives of more fancy.
(William Shakespeare, *"All's Well that Ends Well")*

345 • Ca umbrele,
Dorinţele mai mari ni-s, cînd viaţa-i la apus.
Like our shadows,
Our wishes lengthen as our sun declines.
(Edward Young, *"Night Thoughts")*

NECAZ

346 • Necazul s-ar putea să-mi surîdă din nou, dar, pîn-atumci, stai la o parte, tristeţe !

89
88

Affliction may one day sìnile again ; and
till then, sit thee down, sorrow!
(William Shakespeare, *"Love's Labour's*
Lost")

347 • Necazurile, cînd vin, nu vin în chip
De singuratice iscoade, ci în cohorte. ***When sorrows come, they coinè not***
single spies.
But in battalions.
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

348 • Nenorocirile se calcă una pe alta pe
picioare,
Aşa de iute se succed.
One woe doth tread upon another's heel,
So fast they follow.
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

319 • Nenorocirea e adevărata piatră de încer-< care a omului.
Calamity is man's true touchstone.
(F. Beaumont and J. Fletcher, *"The Triumph of Honour")*

350 • Oricine îşi poate stăpîni necazul, în a-
l'ară de cel ce are un necaz.

Everyone can master a grief but he who has it.

(William Shakespeare, *"Much Ado About Nothing")*

351 • Unele necazuri au leac.

Some griefs are med'cinable.

(William Shakespeare, *"Cymbeline")*

DURERE

352 • Jalea măsurată c un drept al morţilor ; durerea nestăpînită este vrăjmaşa celor vii.

Moderate lamentation is the right of the dead; excessive grief the enemy to the living.

(William Shakespeare, *"All's Well that Ends Well")*

353 • Oamenii îndureraţi trebuie lăsaţi în voia lor.

One gives people in grief their own way.

(Elisabeth Gaskell, *"Cranford")*

351 • Zâmbeşte celor ce de tine nu le pasă, * Dar ţine-ţi lacrimile pentru mine. ***Give smiles to those who love you less, But keep your tears for me.***

(Thomas Moore, *"When Midst the Gay 1 Meet")*

355 • Nu există iad mai cumplit decît eşecul unui plan măreţ.

There is not a fiercer hell than the failure in a great object.

(John Keats, *"Endymion", Preface)*

350 • Comparaţia îi face pe oameni nefericiţi. *It is comparison" that makes men miserable.*

(Proverb)

TIT. START, EMOŢII, SENTIMENTE

1TI. STĂRI, EMOŢII, SENTIMENTE

357 • Cu cît e mai amară trecuta viaţă, cu atît mai bine venit e dulcele prezent.
The bitter past, more welcome is the sweet.
(William Shakespeare, "All's *Well that Ends Well")*

TRISTEŢE

358 • Nimic atît de dulce ca tristeţea.
Naught so sweet as melancholy.
(Robert Burton, *"Anatomy of Melancholy. The Author's Abstract")*

359 • Cele mai suave cîntece sînt oele despre gînduri triste.
Our sweetest songs are those that tell of saddest thoughts.
(Percy Bysshe Shelley, *"To a Skylark")*

360 • Mîhnirea încurcă timpul şi orele de-odihnă, Ea face noaptea zi şi ziua noapte. ***Sorrow breaks seasons and reposing hours, Makes the night morning, and the noontide night.***
(William Shakespeare, *"Richard III")*

361 • Niciodată oamenii nu sînt dispuşi să te

creadă ca atunci cînd te vorbeşti singur de rău; şi niciodată nu pui mai mult la suflet ca atunci cînd vorbele tale sînt luate de bune.

People are never so ready to believe you when you say things in dispraise of yourself; and you are never so much annoyed as when they take you at your word.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

362 • Plînsul ostoieşte adinca întristare.

To weep is to make less the depth of grief.

(William Shakespeare, *"Henry VI")*

REGRETE

363 • Dacă prinzi din zbor momentul

ne-mplinit, Lacrimi de regret vărsa-vei negreşit; Momentul împlinit, de l-ai lăsat să

zboare,

Vei plînge toată viaţa cu lacrime amare. *If you trap the moment before it's ripe, The tears of repentance you'll certainly*

wipe •'

But if once you let the ripe moment go You can never wipe off the tears of

woe.

(William Blake, *"Poems from MSS.*

Untitled Poem")

92

III. STARI, EMOŢII, SEN TEMENTE

111. STARI, EMOŢII. SENTIMENTE

■*J'J*

364 • Regretele sînt caracteristice părului alb. *• *Regrets are the natural property of gray ■ hairs.*

(Charles Dickens, *"Martin Chuzzlewit")*

SENTIMENTE CONTRADICTORII

365 • învaţă să plîngi şi vei şti să rîzi.
Learn weeping and thou shalt gain laugh.
(Proverb)

366 • Şi de rid de orice lucru muritor,
O fac ca să nu plîng.
Arid if I laugh at any mortal thing,
'Tis that I may not weep.
(George Gordon Byron, *"Don Juan")*

367 • Lumea aceasta e o comedie pentru cei
ce gîndesc şi o tragedie pentru cei ce simt.
This loorld is a comedy to those that think, a tragedy to those that feel.
(Horace Walpole, *"Letters. To Sir Horace*
Mann")

I 368 • Ce trist şi nebunesc a fost —
Dar, vai, şi cit dc dulce !
How sad and bad and mad it was —■
Bui then, how it was sweet !

(Robert Browning, *"Dramatis Personae. Confessions")*

SPERANŢA

369 • Speră că va fi cit mai bine şi pregă-teşte-te pentru ce e mai rău.
Hope for the best and prepare for the worst.
(Proverb)

370 • Nu spera prea mult şi nu te vei teme deloc.
Hope thou not much, and fear thou not at all.
(Algernon Charles Swinburne, *"Hope and Fear")*

371 • Căci speranţa e doar visul celor ce se trezesc.
For hope is but the dream of those that wake.
(Matthew Prior, *"Solomon on the Vanity of the World")*

372 • Speranţa adevărată e iute şi zboară cu aripi de rîndunea ; Ea-i face pe regi zei, şi regi pe ticăloşi.
True hope is swift, and flies with swallow wings, Kings it makes gods, and meaner creatures kings. **(William Shakespeare, *"Richard 111")***

• 373 • Speranţa, sclipitoare stea, Calea ne-nveseleşte ; Şi cu cit noaptea, e mai grea,

91

III. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

Mai tare străluceşte.
Hope, like the gleaming taper's light,
Adorns and cheers our way;
And still, as darker grows the night,
Emits a brighter ray.
(Oliver Goldsmith, *"The Captivity. An Oratorio")*

371 • Adesea speranţa se năruie, cînd promisiunile sînt nemăsurate. *Oft expectation fails, and most oft there where most it promises.*
(William Shakespeare, *"All's Well that Ends Well")*

375 • Nenorocitul, în afară de speranţă, nu are ^ alt remediu.
The miserable have no other medicine, But only hope.
(William Shakespeare, *"Measure for Measure")*

376 • Cit or fi chicotit zeii cînd au băgat şi
Speranţa printre relele cu care au umplut cutia Pandorei, pentru că ei ştiau prea bine că Speranţa e răul cel

mai crud din toate, căci ea e aceea care a-demeneşte omenirea să-şi îndure nenorocirile pînă la capăt. ***How the gods must have chuckled when they added Hope to the evils with which they filled Pandora's box, for they kneiv very well that this was the cruellest evil of them all, since it is Hope that lures mankind to endure its misery to the end.***

(W. S. Maugham, ***"A Writer's Notebook")***

PATIMA

377 • Arată-mi omul

Care nu-i robul patimii, şi-1 voi purta In inimă,-n străfundul ei, Precum te port pe tine ! ***Give me that man***

'That is not passion's slave, and I will

wear him

In my heart's core: in my heart of heart, As I do thee.

(William Shakespeare, ***"Hamlet")***

378 • Ce-n toiul patimii ne-am pus în gînd,

Cînd patima s^a dus, s-a stins şi gîndul. ***What to ourselves in passion we***

propose,

The passion ending, doth the purpose

lose.

j **(William Shakespeare,** ***"Hamlet")***

37'.t* Pasiunile întocmai sînt dezlănţuitelor puhoaie.

Passions are likened best to floods and streams.

(Walter Ralegh /Raleigh/, *"The Silent Lover")*

il R>

I'II. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

III. STĂRI, EMOŢII, SENTIMENTE

380 • Asemenea patimi oarbe au un sfîrşit violent.

These violent delights have violent ends. **(WilliS'n Shakespeare, *„Romeo and Juliet")***

TENTAŢIE

381 • Pot rezista la orice, cu excepţia tentaţiei.

I cari resist everything except temptation.

(Oscar Wilde, *"Lady Windermere's Fan")*

382 • De trădarea cea mai mare, la sfîrşit eşti ispitit,
Ca să faci ceea ce trebuie, pentru un motiv greşit. ***The last temptation is the greatest treason:***
To do the right deed for the wrong reason.

(T. S. Eliot, *"Murder in the Cathedral")*

TEAMA

383 • Dintre toate viciile demne de dispreţ, teama e cea mai blestemată.

Of all fase passions, fear is the most accurs'd.

(William Shakespeare, *"Henry VI")*

384 • Nu este chin mai mare decît să fii scla-
***■ vul fricii.**

No greater hell, than to be slave to fear. **(Ben Jonson, *"Every Man in His Humour")***

385 • Frica de răul cel mai mare te lecuieşte
de mai rău.

To fear the worst oft cures the worse.
(William Shakespeare, *"Troilus and Cressida")*

386 • Orice pasiune izolată este, în izolarea sa,
dementă ; sănătatea psihică poate fi definită ca o sinteză a nebuniilor. Fiecare pasiune dominantă generează o teamă dominantă, teama de a nu fi satisfăcută. Fiecare teamă dominantă generează un coşmar, constînd cîteodată într-o timiditate paralizantă, iar altădată într-o teroare inconştientă sau subconştientă care îşi găseşte expresia doar în vise. Omul care doreşte să-şi păstreze sănătatea mintală într-o lume periculoasă trebuie să convoace în mintea sa un parlament al tuturor temerilor, în care fiecare va fi declarată pe rînd de către toate celelalte ca fiind absurdă. ***Every isolated passion is, in isolation, insane; sanity may be defined as a synthesis of insanities. Every dominant passion generates a dominant fear, the fear of its non-fulfilment. Every dominant fear generates a nightmare, sometimes in-xi paralysing timidity, sometimes in an unconscious or sub-conscious terror which***

finds expression only in dreams. The man who wishes to preserve sanity in a dangerous xvorld

*s-ct u-> & - k ' *f*£6>uyx>t ". "*

98

IH. STARI, EMOŢII, SENTIMENTE

should summon in his own mind a parliament of fears, in which each in turn is voted absurd by all the others.

(B. Russell, *"Nightmares of Eminent Persons", Introduction)*

387 • Şi frica ne poate face trădători,
Nu numai fapta.
When our actions do not,
Our fears do make us traitors.
(William Shakespeare, *"Macbeth")*

VESELIE

388 • E bine să fii vesel şi înţelept.
Good to be merie and wise.
(Proverb)

389 ^ Cei mai buni doctori în lume sînt Doc-
torul Regim, Doctorul Linişte şi Doctorul Voioşie.
The best doctors in the world are Doctor Diet, Doctor Quiet and Doctor Merry-man.
(Jonathan Swift, *"Polite Conversation")*

390 • Prefer un nebun ca să mă înveselească,
decît un om cu experienţa vieţii care să mă întristeze.

I had rather have a fool to make me merry than experience *to make me sad.* (William Shakespeare, 'Vis *You Like It")*

AŞTEPTARE

^ 391 • îndrăgostitului oe-şi aşteaptă iubita nici
*** un sunet nu i se pare mai trist ca acela al bătăilor întîrziate ale orologiului.** ***To the lover waiting for his love no sound is sadder than the tardy striking of the hours.***

(W. S. Maugham, ***"A Writer's Notebook")***

p392 • Trist e omul ce trebuie să sufere tînjind
*** după iubita lui.**
/// is it for him ivho must suffer longing for his loved one.

("The Wife's Lament")

393 • Aşteptarea veştilor este tortură. ***Suspense in news is torture.***

(John Milton, ***"Samson Agonistes")***

39 I • Oala supravegheată nu fierbe niciodată. ᵛ ***A watched pot never boils.***

(Proverb)

MIL V

:i'.r> • Lăsăm oamenii în mila Domnului şi noi
nu arătăm nici o milă.

We hand folks over to God's mercy, and show none ourselves.

(George Eliot, *"Adam Bede")*

100

1u. STARI, EMOŢII. SENTIMENTE

HI. STARI. EMOŢII. SENTIMENTE

396 • Mila iute străbate o inimă blinda.
For pitee renneth soone in gentil herie.
(G. Chanter, *"The Canterbury Tales")*

397 • De felu-i, mila-i slobodă de silă ;
Ea picură din cer, ca ploaia lină,
Jos, pe pămînt. Şi-aduce fericire
De două ori : celuia ce-o dă
Şi celui ce primeşte.
The quality of mercy is not strain'd;
It droppeth as the gentle rain from heaven
Upon the place beneath. It is twice blest :
It blesseth him that gives and him that takes.
(William Shakespeare, *"The Merchant of Venice")*

398 • Mila e înrudită cu dragostea.
Pity's akin to love.
(Thomas Southernc, *"Oroonoko")*

399^« Din toate căile ce duc la inima femeii, Mila este calea cea mai dreaptă. *Of all the paths lead to a woman's love Pity's the straightest.*

(J. Fletcher, *"The Knight of Malta")*

400 • Cei ce nu se plîng nu sînt niciodată compătimiţi.
Those who do not complain are never pitied.

(Jane Austen, *"Pride and Prejudice")*

RĂSPLATA

101 • Cea mai bună răsplată e să fii mulţumit.
He is well paid that is well satisfied.

(William Shakespeare, *"The Merchant*
of Venice")

NERECUNOŞTINŢA

102 • Inima care tînjeşte după flori
Va fi cea dinţii săgetată de spini. ***And the heart that is soonest awake to***
the flowers Is always the first to be touched by
the thorns. **(Thomas Moore, *"Oh, Think Not My Spirits Are Always as Light")***

SUSPICIUNE

403 • Cred că discutau de mine, căci rîdeau au poftă.
I believe they talked of me, for they laughed consumcdly.

(George Farquhar, *"The Beaux' Stratagem")*

401 • E „plină de, suspiciune o minte vinovată; Tîiharul vede-o poteră în oricare tufiş. *Suspicion always haunt the guilty mind; The thief doth fear each bush an officer.*

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

FRUMUSEŢE

405 • Frumuseţea nu trece dincolo de grosimea pielii.

Beauty is but skin-deep.

(Proverb)

406 • Timpul risipeşte în fiecare clipă
Ceva din frumuseţea ce-acuma admirăm.
.. .Time is wasting every hour
Some shore of all the beauty now we see.
(G. Chaucer, *"Troilus and Criseydc")*

407 • O, frumuseţea-i mai strălucitoare,
Fidelitatea de-i este nestemat! O .' ***how much more doth beauty***
beauteous seem By that sweet ornament which truth doth give ! **(William Shakespeare, *Sonnet 54)***

408 • „Frumuseţea-i adevăr şi adevărul

frumuseţe" — asta e fot Ce ştim pe-acesl pămînt ; şi ni-i destul.

„Bcauty is truth, truth beauty", that
is all
Ye know on earth, and all ye need to
know.

(John Keats, *"Ode on a Grecian Urn")*

^409 • Nu-i trebuie frumuseţii podoabe s-o ■* ajute,
Cu cit este mai simplă, mai tare
străluceşte. *For loveliness Needs not the foreign aid of ornament, But is when unadorn'd adorn'd the most.*

(James Thomson, *"The Seasons")*

410 • Găsesc sub crengile iubirii şi-ale urii, In lucrul fără noimă ce doar o zi trăieşte, Eterna frumuseţe ce-n lump rătăceşte. *7 find under the boughs of love and hate, In all poor foolish things that live a day, Eternal beauty wandering on her way.*

(William Butler Yeats, *"To the Rose Upon the Rood of Time")*

111 • Mai frumos e trandafirul îmbobocit, de-
cît cel înflorit pe deplin.
A rose is sweeter in the budde than full
blowne.

(John Lyly, *"Euphues")*

112 • Frumuseţea-i tulbură pe hoţi mai mult decit aurul.

104

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

Beauty provoketh thieves sooner than gold.

(William Shakespeare. *"As You Like It")*

413 • Farmecul femeii este ca o floare. Dacă îl ai, nu ai nevoie să mai ai nimic altceva. Dacă nu-1 ai, nu contează prea mult ce mai ai.

/Charm is/ a sort of bloom on a woman. If you have it, you don't need to have anything else ; and if you don't have it, it doesn't much matter what else you have.

(James M. Barrie, *"What Every Woman Knows")*

414 • Eternă bucurie-i frumuseţea.

A thing of beauty is a joy for ever.

(John Keats. *"Endymion")*

415 • Frumuseţea lesne se lasă desluşită
Ochilor de muritor, făr-de vorba cea meşteşugită.

Beauty itself doth of itself persuade
The eyes of men without an orator.

(William Shakespeare, *"The Rape of Lucrece")*

416 • Cochetele, zadarnic frumoşii ochi roiesc ;

Nurii iau ochii, meritele sufletul
cuceresc,

Beauties in vain their pretty Eyes may
roll ;
Charms strike the Sight, but Merit wins
the Soul.

(Alexander Pope, *"The Rape of the Lock")*

¡17 • Iubirea ce din frumuseţe creşte, iute ca frum'.u setea piere.

Love built on beauty, soon as beauty dies.

(John Donne, *"Elegies")*

118 • De ea nu mă preţuieşte,
Ce-mi pasă cît de frumoasă este ?
If she undervalue me,
What care I how fair she be ?

(Walter Ralegh /Raleigh/, *"The Silent Lover")*

■11!) • Frumuseţea e admirată
Doar de minţile slabe, ţinute captive. *Beauty stands*
hi the admiration only of weak minds Led captive.

.■ (John Milton, *"Paradise Regained")*

120 • Frumuseţea e o valoare, oricare ar fi obiectul ei, dar ea devine o valoare esenţială numai dacă exaltă sufletul per-miţîndu-i să accepte sau să fie într-o stare

emoţională adecvată care să-i permită acceptarea unor valori şi mai importante.

HIG IV. C AIL IT A ŢI" ŞI DEFECTE

IV. CĂUTAŢI ŞI DEFECTE

Beauty is value, vjhatever its object may be, but it is only an essential value if it exalts the soul and so enables it to accept or to be in a fit emotional state to accept more important values.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

VIRTUTE

421 • Virtutea, pentru a fi folositoare, trebuie,
ea şi aurul, să fie aliată cu un metal mai obişnuit dar mult mai rezistent. *A virtue, to be serviceable, must, like gold, be alloyed with some commoner but more durable metal.*

(Samuel Butler, *"The Way of All Flesh")*

422 • Virtutea, deşi în zdrenţe, îmi va ţine de ᵛ **cald.**

And virtue, though in rags, will keep me warm.

(John Dryden, *"Imitation of Horace")*

423 • Era neînfricată, căci nu avea păcate.

She fear'd no danger, for she knew no sin.

(John Dryden, *"The Hind and the Panther")*

424 • Cea mai înaltă dovadă de virtute este
să ai putere nelimitată, fără să abuzezi de ea.

The highest proof of virtue is to possess boundless power without abusing it.

(Thomas Babington Macaulay, *"Review of Aikin's Life of Addison")*

125 • Virtutea este ca o piatră preţioasă : cel mai bine îi stă în simplitate. *Virtue is like a rich stone,* — best *plain set.*

(Francis Bacon, *"Of Beauty")*

120 ° Virtutea e plină de curaj, aşa cum bunătatea nu e temătoare. *Virtue is bold, and goodness never fearful.*

(William Shakespeare, *"Measure for Measure")*

127 • Virtutea este asemenea aromielor alese care dau un parfum mai puternic atunci cînd sînt aprinse sau strivite. *Virtue is like precious odours most fragrant when they are incensed or crushed.*

(Francis Bacon, *"Of Adversity")*

128 • Cinstea este invers proporţională cu ten-taţia.

... honesty varies inversely with temptation.

(G. B. Shaw, "Our *Theatres in the Nineties")*

429 [0] Virtutea constă nu în abţinerea de la viciu, ci în nerîvnirea lui.

108

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

Virtue consists, not in abstaining from vice, but in not desiring it.

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

STAPÎNIRE DE SINE

430 • O, cît de minunat, puterea uriaşului
s-o ai,
Dar cît de tiranic e s-o foloseşti ca un
gigant.
To *have a giant's strength; but it is*
tyrannous
To use it like a giant.
(William Shakespeare, *"Measure for*
Measure")

431 • Obişnuieşte-te să devii stăpânul înclina-
ţiilor tale.
Get the habit of mastering thine inclination.
(Matthew Arnold, *"Marcus Aurelius")*

432 • 9^mir-'-he4;ă«t--e--oriujide_gata.
The resolute man is everywhere ready.
(Anglo-Saxon "Gnomic Verses")

433 • La noapte de te stăpâneşti,
Cu mult mai lesne mâine îţi va fi,

şi-apoi tot mai uşor ; Căci e~n puterea obişnuinţei. Să schimbe-aproape şi tiparul firii.

Refrain to-night,

And that shall lend a kind of easiness To the next abstinence: the next more

easy;

For use almost can change the stamp

of nature. **(William Shakespeare, *"Hamlet")***

134 • Fă o reverenţă cînd te gîndeşti ce să •*" spui. Cîştigi timp.

Curtsey while you're thinking what to say. It saves time.

(Lewis Carroll, *"Through the Looking-*

Glass")

135 **® Creierul poate da legi care să stăpînească**

sângele, dar o fire pasionată sare dincolo de pravila cea rece.

The brain may devise laws for the blood, but a hot temper leaps o'er a cold decree.

(William Shakespeare, *"The Merchant of*

Venice")

436 [9] Controlaţi-vă poftele, dragii mei, şi veţi cuceri natura umană. ***Subdue your appetites, my dears, and you've conquered human nature.***

(Charles Dickens, *"Nicholas Nicklcby")*

¡37 • Mai mult decit suficient e prea mult. ** ***More than enough is too much.***

110

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

VOINŢA

/l38^ Nimic nu-i este imposibil celui ce do-reşte ceva din toată inima. " -*Nothing is impossible io a willing heart.*
(Proverb)

439 • Ferice de cei oare, auzindu-se judecaţi, ^ sînt în stare să se îndrepte.
Happy are they that hear their detractions, and can put them to mending.
(William Shakespeare, *"Much Ado About Nothing")*

CONŞTIINŢA

440 • O conştiinţă curată e o sărbătoare ne-întreruptă.
A good conscience is a continual feast.
(Proverb)

441 • Conştiinţa liniştită doarme şi pe furtună.
A quiet conscience sleeps in thunder.
(Proverb)

442 • Conştiinţa vinovată nu are nevoie de

acuzator.

A guilty conscience needs no accuser.

(Proverb)

MODESTIE

v

443 • Dintre toate virtuţile, modestia este cea mai grea de atins ; nimic nu dispare mai greu ea dorinţa de a avea păreri bune despre sine.

Humility is the most difficult of all virtues to achieve; nothing dies harder than the desire to think well of oneself. **(T. S. Eliot, *"Shakespeare and the Stoicism of Seneca")***

444 • Este un lucru, siihlirri, pp-~~nn nihil ma~~i pr"esus"ae tine să'-lsocoţi. *'"The most sublime act is to set another before you.*

(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

445 • Modestia este, în dragoste, o însuşire pe care femeile mai mult o laudă decît o preţuiesc.

Modesty is a quality hi a lover more praised by the women than liked.

(R. B. Sheridan, *"The Rivals")*

ÎNŢELEPCIUNE

446 • Mai înţelept e, decît rău. să fii om bun;

Mai sigur e să fii om blind, nu aspru ;
:Şi om normal mai bine-i ca nebun.
It's wiser being good than bad;
It's safer being meek than fierce;
It's fitter being sane than mad.
(Robert Browning, *"Dramatis Personac. Aparent Failure")*

I

112

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CAlLITAŢI ŞI DEFECTE 113

447 • A gînclit ca un înţelept, deşi a simţit ca un bărbat.
He thought as a sage, though he felt as a man.
(James Beattie, *"The Hermit")*

448 • Duşmanul său era prostia şi arma sa inteligenţa.
His foe was folly and his weapon wit.
(Anthony Hawkins Hope, *"Inscription on Gilbert Memorial")*

419 • Nu are rost sa uzi recolta anului trecut. *It's but little good you'll do a-watering last year's crop.*
(George Eliot, *"Adam Bcde")*

NOBLEŢE

450 • Cînd lupta-ncepe în el însuşi,
Un om e vrednic de ceva.
When the fight begins within himself,
A man's worth something
(Robert Browning, *"Men and Women.*
Bishop Blougram's Apology")

451 • Nobleţea adevărată, teamă nu arată.
True nobility is exempt from fear.
(William Shakespeare, *"Henry VI")*

452 • Sînt cu adevărat măreţi doar cei ce sînt cu adevărat buni.

They are only truly great who are truly good.

(George Chapman, *"Revenge for Honour")*

453 • Fii drept înainte de a ii generos.

Be just before you're generous.

(R. B. Sheridan, *"The School for Scandal")*

454 • Blinda îndurare este adevărata emblemă a nobleţii.

Sweet mercy is nobility's true badge. **(William Shakespeare, *"Titus Andronicus")***

455 • Ceea ce e mai rău la el este mai bun decît tot ceea ce e mai bun la oricine altcineva.

His worst is better than any other person's best.

(William Hazlitt, *"The Spirit of the Age. Sir Walter Scott")*

456 • Mesagerul nu-şi găseşte tihna pînă ce nu transmite mesajul.

There is no rest for a messenger till the message is delivered.

(Joseph Conrad, *"The Rescue")*

PERSEVERENŢA *

457 • A năzui, a căuta, a găsi şi a nu ceda.

To strive, to seek, to find, and not to yield.

(Alfred Tennyson, *"Ulysses")*

III

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

458 • Stăruinţa e totdeauna mama îndrăznelii. **** Hardness ever of hardness is mother.***

(William Shakespeare, ***"Cymbeline")***

459 • Omul obişnuit cu greutăţile nu cade uşor pradă desperării. ***^JLman used jQ^vicisitudcs^ iş_ not easily ' dejected.***

(Samuel Johnson, ***"Rasselas")***

460 • Greşelile, ca paiele, pe lata apei se string ;

Cel ce doreşte perla, să-noate în adînc. ***Errors, like straws, upon the surface flow;***

He who would search for pearls must dive below.

(John Dryden, ***"All jor Love. Prologue")***

461 • Această însuşire e cunoscută sub numiele *"* de perseverenţă cînd serveşte o cauză bună, şi de încăpăţînate cînd serveşte una rea.

'Tis known by the name of perseverance in a good cause, — and of obstinancy in a bad one.

(Laurence Sterne, ***"Tristram Shandy")***

SÎRGLTNŢA

-"""~

462 • Puţine lucruri sînt imposibile în faţa sîrguinţci şi a iscusinţei.

Few things are impossible to diligence and skill.

(Samuel Johnson, *"Rasselas")*

463 • Sirguinţa este mama norocului.

Diligence is the mother of good luck.

(Proverb)

464 • Dacă eşti dotat cu mari talente, străda-nia ti le va perfecţiona ; dacă ai o înzestrare medie, strădania îţi va umple golurile.

If you have great talents, industry will improve them; if you have but moderate abilities, industry will supply their deficiency.

(Joshua Reynolds, "Discourses",)

CURAJ

165 • Oamenii curajoşi sînt puternici de la na-1ură.

Bold men are mighty by their nature.

(Anglo-Saxon "Gnomic Verses")

106 • Curajul uu împrejurarea creşte.

For courage mounteth with occasion.

(William Shakespeare, *"King John")*

167 • Alături de rudele sale, omul poate fi curajos.

...with his kin a man may be bold.

("Everyman")

116

IV. CAIU'TAŢI ŞI DEFECTJ5

468 • Fii întotdeauna gata să-ţi spui părerea
***• şi cei josnici te vor evita.**
Always be ready to speak your mind, and a base man ivill avoid you.
(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

PRUDENŢA

469 • Cea mai bună latură a vitejiei este prudenţa.
The better part of valour is discretion.
(William Shakespeare, *"Henry IV")*

470 • Nu-ţi lăsa limba să-ţi taie gîtul.
Let no your tongue cut your throat.
(Proverb)

471 • Prudenţa esie o fată bătrînă, urîtă şi bogată, curtată de Neputinţă. ***Prudence is a rich, ugly old maid courted by Incapacity.***
(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

CHIBZUINŢĂ

472 • Economia este arta de a obţine maximum din viaţă.

Economy is the art of making the most of life. '

(G. B. Shaw, *Preface to "Man aud Superman")*

473 • Economia este primul cîştig.

Sparing is the first gaining.

(Proverb)

474 • Oricît de bogat eşti, cheltuieşte mai puţin.

Whatever you have, spend less.

(James Boswell, *"Life of Dr. Johnson")*

475 • Măsoară de două ori înainte de a tăia o singură dată.

Score twice before you cut once. (Plan carefully before taking an irrevocable step).

(Proverb)

476 • Pune deoparte cînd eşti tînăr şi cheltuieşte la bătrîneţe.

Spare ivhcn you're young, and spend when you're old.

(Proverb)

477 • Nu cheltui acolo unde poţi economisi ; dar nu economisi acolo unde trebuie să cheltuieşti.

Spend not, where you may save; spare not where you must spend.

(Proverb)

178 • Nu fă tot ceea ce poţi; nu cheltui tot ceea ce ai; nu crede tot ceea ce auzi şi nu spune tot ceea ce ştii.

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

Do not all you can; spend not all you have; believe not all you hear; and tell not all you know.
(Proverb)

479 • De ce să fii lacom ? Ce ar valora momentele de aur, dacă s-ar repeta mereu ?
Why be greedy ? what would the golden moments be worth if they come always ?
(G. B. Shaw, *"Collected Letters")*

Răbdarea e o floare care nu creşte în orice grădină.
Patience is a flower that grows not in every garden.
(Proverb)

481 • Cît de sărmani sînt cei care n-au răb-
dare !
How poor are they that have not patience I
(William Shakespeare, *"The Winter's Tale")*

482 • Există, totuşi, o limită dincolo de care
răbdarea încetează de a mai fi virtute. ***There is, however, a limit at which forbearance ceases to be a virtue.***

(Edmund Burke, *"Observations on a Late Publication on the Present State of the Nation")*

ALTRUISM

483 • Altruismul lipsit de plăcere imediată sau depărtată e absurd. Cînd te aştepţi ca altul să fie altruist faţă de tine şi nu este, nu poţi să faci altceva decît să strîngi din umeri şi să mergi mai departe. Cu siguranţă că n-ai nici un drept să te înfurii.

Altruism without pleasure, immediate or remote, is absurd. Where one expects unselfishness from another and does not get it, one can only shrug one's shoulder and pass on. Certainly one has no right to be angry.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

484 • Cel mai măreţ lucru în acest univers e omul bun care cu restriştea dă piept; şi totuşi este unul şi mai măreţ, şi anume omul bun care o înlătură. *The greatest object in the universe is a good man struggling with adversity; yet there is still a greater, which is the good man that comes to relieve it.*

(Oliver Goldsmith, *"The Vicar of Wake-field")*

*****

VORBA POTRIVITA

485 • Conciziunea e sufletul înţelepciunii. *Brevity is the soul of wit.*

(William 5>hakespeare, *"Hamlet")*

120

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

486 • Niciodată nu spune mai mult decît este > necesar.

Never say more than is necessary.

(R. Sheridan, *"The Rivals")*

487 • Vorbeşte bine de prietenul tău ; de duş- * manul tău nu spune nimic.

Speak well of your friend, of your e-nemy say nothing.

(Proverb)

488 • Dacă oamenii ar îndrăzni să-şi vorbeas-

că fără rezerve, ar fi cu mult mai puţină durere în lume peste o sută de ani de aici înainte.

If people would dare to speak to one another unreservedly, there woidd be a good deal less sorrow in the world a hundred years hence.

(Samuel Butler, *"The Way o) All Flesh")*

489 • Nu-ţi răneşti limba cînd rosteşti cuvinte < bune.

It hurteth not the toung to give foire words.

(Proverb)

490 © Tot ce-i cinstit se spune cit mai simplu.

An honest tale speeds best, being plainly told.

(William Shakespeare, *"Richard III")*

491 • Deşi-i cinstit, nu e nicicând plăcut
S-aduci veşti proaste.
Though it be honest, it is never good
'To bring bad news.
(William Shakespeare, *"Antony and Cleopatra")*

492 • Veştile proaste au aripile sorţii şi zboară
cu iuţeală.
Ill news is wing'd with fate, and flies apace. .
(John Dryden, *"Threnodia Augustalis")*

493 • Tăcerea n-a putut fi niciodată scrisă.
Silence was never written down.
(Proverb)

494 • Vorbirea-i de argint, Tăcerea e de aur,
sau, aş spune eu mai bine, Vorbirea aparţine Timpului, Tăcerea aparţine Veşniciei.
„Speech is silvern, Silence is golden"} or, as I might rather express it, Speech is of Time, Silence is of Eternity.
(Thomas Carlyle, *"Sartor Ressartus")*

495 •Ascultă de două ori înainte de a vorbi
o dată.
Hear twice before you speak once.
(Proverb)

496 • Detest din toată inima explicaţiile.
***** ***I do loathe explanations.***

(James M. Barrie, *"My lady Nicotine")*
122

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CAEITAŢI ŞI DEFECTE

497 • Tăcerea nevinovăţiei convinge când cuvântul dă greş...

The silence often of pure innocence Persuades when speaking fails.

(William Shakespeare, *"The Winter's Tale")*

498 • Oamenii scumpi la vorbă sunt cei mai tari.

Men of few words are the best men.

(William Shakespeare, *"Henry V")*

499 [9] Tăcerea e cea mai frumoasă podoabă a femeii.

Silence is the best ornament of a woman.

(Proverb)

500 • Luând în consideraţie cât de prosteşte acţionează oamenii şi cât de plăcut flecăresc, poate că ar fi mai bine pentru omenire dacă s-ar vorbi mai mult şi s-ar face mai puţin. *Considering how foolishly people act and how pleasantly they prattle, perhaps it would be better for the world if they talked more and did less.*

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

VANITATE

501 • O, Vani tas Vanitatum ! Care din noi e

fericit în lumea asta ? Care din noi şi-a împlinit dorinţa, sau, îndeplinind-o, e mulţumit ? Hai, copii, să închidem cutia cu păpuşi, căci piesa noastră s-a jucat.

Ah! Vanitas Vanitatum! Which of us is happy in this world ? Which of us has his desire ? or, having it, is satisfied ? — Come, children, let us shut up the box and the puppets, for our play is played out.

(William Makepeace Thackeray. "Vanity
Fair")

502 • Vanitatea este o forţă motrice cu o pu-

tere uriaşă. Oricine a avut de-a face cu copiii ştie că ei fac mereu cîte o poznă, spunînd : „Priveşte-mă". „Priveşte-mă" reprezintă una din dorinţele fundamentale ale sufletului omenesc. Ea poate lua forme nenumărate, de la bufonerie pînă la căutarea faimei postume. *Vanity is a motive of immense potency. Anyone who has much to do with children knows how they are constantly performing some antic and saying 'Look at me'. 'Look at me' is one of the fundamental desires of the human heart. It can take innumerable forms, from buffoonery to the pursuit of posthumous fame.*

(B. Russell, *"Nobel Prize Acceptance*
Speech")

503 • Vanitatea are nevoie de glorie pentru a

fi satisfăcută şi este uşor să cunoşti gloria fără a avea putere.

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

What vanity needs jar its satisfaction is glory, and it is easy to have glory without power.

(B. Russell, *"Nobel Prize Acceptance Speech")*

504 • Oamenii cu suflete înguste sint ca şi sticlele cu gît îngust: cu cit au mai puţin in ele cu-atît fac mai mult zgomot cînd le deşerţi.

It is with narrow-souled people as with narrow-necked bottles; the less they have in them the more noise they make in pouring out.

(Alexander Pope, *"Thoughts on Various Subjects")*

505 • Nu există un linguşitor mai mare ca ^ propriul eu al omului.

There is no such flatterer as a nmn's self.

(Proverb)

506 • Unde însuşirile alese se întovărăşesc cu un suflet întinat, laudele sînt urmate de regrete, fiindcă atunci virtuţile sînt trădătoare.

For ivherc an unclear mind carries virtous qualities, there commendations go Willi pity — they are virtues and

traitors too.

(William Shakespeare, *"All's Well that*

Ends Well")

507 • Ambiţia apare cînd forţa tinereţii a

trecut,

Cînd nu ni se mai pare că totul e posibil. ***Ambition comes when early force is***

spent

And when we find no longer all things

possible.

(T. S. Eliot, *"Murder in the Cathedral")*

1NGÎMFARE

508 • Urîta îngîmfare în Vorbe mari

se-exprimă,

Dar e ca cerşetoarea în haine de regină. ***A vile Conceit in pompous ivords***

exprest,

Is like a clown in regal Purple drest. **(Alexander Pope, *"Essay on Criticism")***

50!) • Mîndria merge în faţă şi ruşinea o urmează.

Pride goes before and shame follows after.

(Proverb)

10 • Mîndria oamenilor josnici în fleacuri îşi are obîrşia.

Small things make base men proud.

(William Shakespeare, *"Henry VI")*

MiOLSM

111 • Iubirea de sine este începutul unei idile de o viaţă.

126

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

To love oneself is the beginning of a lifelong romance.

(Oscar Wilde, *"An Ideal Husband")*

512 • Imediat după cei foarte tineri, cred că
cei foarte bătrîni sînt cei mai egoişti. *Next to the very young I suppose the very old are the most selfish.*

(William Makepeace Thackeray, *"The Virginians")*

513 • Iubirea de sine nu e un păcat atît de
marre
Cit nepăsarea faţă de oe eşti. *Self-love, my liege, is not so vile a sin As self-neglecting.*

(William Shakespeare, *"Henry V")*

SLĂBICIUNE

514 • Fructul cel mai slab
E cel ce cade primul la pămînt.
The weakest kind of fruit
Drops earliest to the ground.
(William Shakespeare, *"The Merchant of Venice")*

515 • Experienţa ne învaţă că prima măsură *~i* de apărare a minţilor slabe este de a
învinui.

Experience informs us that the first defence of weak minds is to recriminate.

(Samuel Taylor Coleridge, "BtograpTiia
Literaria")

516 • Concesiile celor slabi sînt concesiile fricii.
The concessions of the weak are the
concessions of fear.

(Edmund Burke, *"Second Speech on Conciliation with America. The thirteen s-i/r-.. I.J i, r\ /.'~ Resolutions")*

517 • De inima-i e dreaptă, nu contează înco-
tro capul se apleacă. *So the heart be right, it is no matter which way the head lieth.* (Walter Ralegh /Raleigh/, *"When laying his head*
oUx (^c *>wy *the Moe?c"j*

518 • Cine-ţi îngăduie să-i impui voinţa ta, * te cunoaşte bine.
He who has suffered you to impose on him, knows you.

(William Blake, *"The Marriage of Heaven*
and Hell')

LAŞITATE

519 • Toţi oamenii ar fi laşi dacă ar îndrăzni.
For all men would be cowards if they durst.
(John Wilmot Rochester, *"A Satire Against Mankind")*

520 • Numai cei tari ştiu să ierte. Laşul nu iartă niciodată ; nu-i stă în fire. ***Only the brave know how to forgive. A coward never forgave; it is not in his nature.***

(Laurence Sterne, ***"Sermons")***

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

521 • Laşii mor de mai multe ori înainte de al lor sfârşit.
Cowards die many times before their deaths.
(William Shakespeare, *"Julius Caesar")*

522 • Cel lipsit de curaj e tare în înşelăciune.
The weak in courage is strong in cunning.
(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

523 • Desperarea dă curaj unui laş.
Despair gives courage to a coward.
(Proverb)

TICĂLOŞIE

52i • Ticăloşii cred că nimic nu se poate face fără ticăloşie.

Knaves imagine nothing can be done without knavery.

(T. Fuller, *"Gnomologia : Adagies and Proverbs")*

525 ® Faptele ticăloase se arată

**** Chiar dacă le acoperă ţarina toată. *Foul deeds will rise, Though all the earth o'erwhelm them, to men's eyes.* (William Shakespeare, *"Hamlet")***

526 • Cînd vrea un om un rău să facă

Găseşte mijloacele-ndată. *But when to Mischief Mortals bend their Will, How soon they find fit Instruments of* !!!!

(Alexander Pope, *"The Rape of the Lock")*

527 • Nu e nevoie să credem; într-o sursă supranaturală a răului ; oamenii înşişi sînt capabili de orice răutate. *The belief in a supernatural source of evil is not necessary; men alone are quite capable of every toickedness.*

(Joseph Conrad, *"Under Western Eyes")*

528 • Urăsc mai tare nerecunoştinţa

Decît minciuna, prostia, beţia Sau orice alt păcat al cărui venin Sălăşluieşte în sîngele nostru firav. ***I hate ingratitude more in a man Than lying, vainness, babbling drunkenness, Or any taint of vice whose strong corruption .Inhabits sur frail blood.***

(William Shakespeare, ***"The Tivelfth Night")***

IPOCRIZIE

529 • Cu un chip smerit, cucernice purtări,
Putem să-1 îndulcim chiar şi pe
Necuratul.

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

With devotion's visage,
And pious action we do sugar over
The devil himself. **(William Shakespeare, *"Hamlet")***

530 • S-arăţi o jale prefăcută e un lucru
Ce făţarnicul îl face cu-uşurinţă.
To show an unfelt sorrow is an office
Which the false man does easy.
(William Shakespeare, *"Macbeth")*

531 • Un om ce adevărul în gînduri rele-ascunde
E mai periculos ca omul care minte. ***A truth that's told with bad intent Beats all the lies you can invent.***
(William Blake, *"Auguries of Innocence")*

532 • Sfînt aiurea, diavol acasă.
A saint abroad and devil at home.
(Proverb)

533 • Imitaţia este cea mai sinceră formă de flatare.
Imitation is the sincerest of flattery.
(Charles Caleb Colton, *"The Lacon")*

CREDULITATE ŞI ÎNŞELĂTORIE

531 • Credulitatea este slăbiciunea bărbatului, dar puterea copilului.

Credulity is the man's weakness but the child's strength.

(Charles Lamb, *"Essays of Elia. Witches and Other Night Fears")*

535 • încrederea este o plantă care creşte încet
într-un piept bătrîn; anotimpul credulităţii e tinereţea.

Confidence is a plant of slow growth in an aged bosom; youth is the season of credulity.

(William Pitt, Earl of Chatham, *"Speech in the House of Commons")*

536 • In încredere zace trădarea.
K In trust is treason.

(Proverb)

537 • Mincinoşii încep prin a-i înşela pe alţii,
dar sfîrşesc înşelîndu-se pe ei înşişi. *Liars begin by imposing upon others, but end by deceiving themselves.*

(Proverb)

538 • Cumpărătorul are nevoie de o sută de
ochi, vînzătorul de nici unul. *.The buyer needs a hundred eyes, the seller not one.*

(G. Herbert, *"Jacula Prudentum")*

539 • Se cade, pe bună dreptate, ca cel ce

imănincă cu dracii
O lingură lungă să-şi ia.

132

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

It well behooves him take a lengthy spoon who eats with devils.

(G. Chaucer, *"The Canterbury Tales")*

540 © Dacă un om mă înşeală o dată, să-i fie ruşine; dacă mă înşeală de două ori, să-mi fie mie ruşine.
If a man deceives me once, shame on him; if he deceives me twice, shame on me. (Proverb)

541 • Oricine poate să mă înşele o dată : nu-mi K pasă şi prefer să fiu înşelat decît înşelător ; faptul că sînt prostit mă face să rîd. Am însă grijă să nu mă las păcălit de aceeaşi persoană a doua oară.
Anyone can take me in once: I don't mind that, I would rather be deceived than deceive, and it makes me laugh to have been made a fool of. But I take care not to let the same person take me in twice.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

GREŞEALA

542 • Toţi oamenii sînt supuşi greşelii şi majoritatea oamenilor sînt tentaţi, în multe privinţe- să greşească, din pasiune sau interes.

All men are liable to error; and most men are, in many points, by passion or interest, under temptation to it.

(John Locke, *"An Essay Concerning Human Understanding")*

543 • Cel ce face o greşeală crede că toţi vor-

besc de ea.

He that commits a fault thinks everyone speaks of it.

(Proverb)

544 • E lipsit de viaţă cel ce fără de greşeală e.

He is lifeless that is faultless.

(Proverb)

545 • E o greşeală a naturii cel ce fără de

greşeală e.

To *me*

He is all fault who hath no fault at all.* (Alfred Tennyson, *"Lancelot and Eleine")

IMPRUDENŢA

546 • Nu merită să fie, într-adevăr, prădat

Acel ce unui hoţ larg uşa îi deschide Şi-i spune unde se-afl㠍 comoara lui

ascunsă ?

Who will not judge him worthie to be rob'd,
That sets his doors wide open to a thiefe,
And shewes the fellon, where his * treasure lies ?
(Ben Jon son, *"Every Man in His Humour")*

PROSTIE

547 • Nu există păcat în afara prostiei.
There is no sin except stupidity.
(Oscar Wilde, *"The Critic as Artist")*

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CĂUTAŢI ŞI DEFECTE

548 • Dacă toţi proştii ar purta scufii albe, am părea un cîrd de gîşte.
If all fools wore white caps we should seem a flock of geese.
(Proverb)

549 • Nici o fiinţă nu suferă atît de puţin ca un prost.
No creature smarts so little as a fool. **(Alexander Pope, *"Epistle to Dr. Arbulh-not")***

550 • Prost e peştele care se lasă de două ori ^ prins cu aceeaşi momeală.
It is a silly fish that is caught twice with the same bait.
(Proverb)

551 • Proştii dau năvală acolo unde îngerilor le e teamă să păşească. ***Fools rush in where angels fear to tread.*** **(Alexander Pope, *"Essay on Criticism")***

552 • Proştii admiră, iar cei cu judecată aprobă.
Fools admire, but men of sense approve. **(Aleximder Pope, *"Essay on Criticism")***

553 • Ignoranţa e mama devoţiunii.
Ignorance is the mother of devotion.
(Proverb)

GELOZIE

554 • Gelozia — gălbinarea sufletului.
Jealousy, the jaundice of the soul.
(John Dryden, *"The Hind and the Panther")*

555 • Fleacuri uşoare ca vîntul
Sînt pentru gelos dovezi de fier Mai tari chiar decît slova sfîntă. ***Trifles light as air Are to the jealous confirmation strong As proofs of holy writ.***
(William Shakespeare, *"Othello")*

556 • Vorbele veninoase ale unei femei geloase ^ Sînt mai otrăvitoare decît colţii clinilor turbaţi.
The venom clamours of a jealous woman Poison more deadly than a mad dog's tooth.
(William Shakespeare, *"The Comedy of Errors")*

Q 557 • Fereşte-te de gelozie, stăpîne ;
.E- monstrul cu ochii verzi ce-şi zămisleşte De unul singur hrana cu care se hrăneşte.
Fericit trăieşte încornoratul ce-i sigur

de-a sa soartă Şi care n-o iubeşte pe cea ce-1 păcăleşte.

136

IV. CALITĂŢI SE DEFECTE

IV. CAIL1J AŢI ŞI DEFECTE

Dar ce clipe cumplite mai trăieşte Cel ce iubeşte, şi totuşi se-ndoieşle ; Şi, bănuind, cu-atît mai tare o iubeşte. O .' ***Beware, my lord, of jealousy; It is the green-eyed monster which doth***

mock
The meat it feeds on: that cuckold lives
in bliss
Who, certain of his fate, loves not his
wronger:
But, O! what damned minutes tell he
o'er
Who dotes, yet doubts; suspect, yet
soundly loves. **(William Shakespeare,** ***"Othello")***

FURIE

558 • Fereşte-te de furia omului răbdător.
^ ***Beware the fury of a patient man.***
(John Dryden, ***"Absalom and Achitophel")***

559 • Furia-i asemenea
Calului focos, care, de-1 laşi într-ale lui, Se calmează de propria-i îndîrjire. ***Anger is like***
A full-hot horse, who being allowed his
way

Self-mettle tires him.

(William Shakespeare. *"Henry VIU")*

CINISM

580 • Cinismul este dandism intelectual. *Cynicism is intellectual dandyism.*

(George Meredith, *"The Egoist")*

561 • (Cinicul) Omul care cunoaşte preţul tuturor lucrurilor dar nu cunoaşte valoarea niciunuia.

A man who knows the price of everything, and the value of nothing.

(Oscar Wilde, *"Lady Windermere's Fan")*

562 • Un om interesant e un om; cu idei neplăcute.

A nice man is a man of nasty ideas.

(Jonathan Swift, *"Thoughts on Various Subjects")*

INCONSTANŢA

563 • Nimic în afara inconstanţei nu e constant în această lume.

There is nothing in this world constant, but inconstancy.

(Jonathan Swift, *"A Critical Essay upon the Faculties of the 'Mind")*

*

561 • Cinstesc unii în zori ce noaptea

ponegresc;

Părerea bună, însă, e ultima, gîndesc; La ei Muza-i cum este la alţii o iubită : Cînd idolatrizată, cînd pe de-a-ntreg hulită...

138

IV. CĂUTAŢI ŞI DEFECTE

IV. CAJLITAŢI ŞI DEFECTE

Some praise at Morning what they
blame at Night.' But always think the last *Opinion* right. *A Muse by these is like a Mistress us'd, This hour she's* idoliz'd, *the next*
abus'd...
(Alexander Pope, *"Essay on Criticism")*

565 • „Da", ţi-am spus voioasă-aseară ;
„Nu", de dimineaţă-ţi zic: Cum culoarea, bunăoară, Ziua-i lot, noaptea nimic *„Yes", I answered you last night; „No", this morning, sir, I say: Colours seen by candle-light Will not look the same by day.*
(Elisabeth Barrett Browning, *"The Lady's «Yes->")*

SUPERFICIALITATE

566 • Cel a cărui faţă nu dă lumină, nu va deveni nicicînd o stea.
He whose face gives no light, shall never become a star.
(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

567 • Mi se pare că omul acela are o singură idee şi chiar şi aceea e greşită.
That fellow seems to me to possess but

one idea, and that is a wrong one.
(Samuel Johnson, *"Leiier to Lord Chesterfield")*
568 • Îşi bate joc de cicatrice doar cel ce rană n-a avut.
He jests at scars that never felt a wound.
(William Shakespeare, *"Romeo and Juliet")*

569 • Nu ies furtuni din fiecare nor.
Every cloud engenders not a storm.
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

570 • O infirmitate obişnuită a naturii umane ne înclină să fim mai curioşi şi mai trufaşi în chestiuni care ne privesc cel mai puţin şi pentru care sîntem cel mai puţin pregătiţi, fie prin studiu, fie prin natură.
A very common infirmity of human nature, inclining us to be more curious and conceited in matters where we have least concern, and for which we are least adapted, either by study or Nature.
(Jonathan Swift, *"Gulliver's Travels")*

PURITANISM

571 • Puritanului toate lucrurile îi par întinate.
To the Puritan all things are impure.
(D. H. Lawrence, *"Etruscan Places")

**572 • Cînd oamenii devin virtuoşi la bătrîneţe,
ei sacrifică Domnului ce a mai rămas de la Diavol.**

***I* — Cugetări engleze 208**
140

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

IV. CALITĂŢI ŞI DEFECTE

When men grow virtuous in their old age, they only make a sacrifice to God of the devil's leaving.

(Alexander Pope, *"Thoughts on Various Subjects")*

LIMBUŢIE ŞI MUŢENIE

573 • Este mai uşor să nu scoţi o vorbă derît să vorbeşti mai mult decît se cuvine. ***It is easier not to speak a word at all than to speak more words than we should.***

(Thomas â Kempis, *"De Imitatione Christi")*

574 • Cel ce mult vorbeşte, puţin făptuieşte.

Talkers are no good doers.

(William Shakespeare, *"Richard III")*

575 • Credeţi-mă, mai multă credinţă e în îndoiala cinstită, Decît în jumătate din mărturisirile de credinţă.

There lives more faith in honest doubt, Believe me, than in half the creeds.

(Alfred Tennyson, *"In Memoriam")*

576 • Cu vorbe nu plăteşti nici un fel de datorii.

Words pay no debts.

(William Shakespeare, *"Troilus and*

Cressida")

577 • Ce-uşor aşterne sufletul pe buze jură-
minte, cînd sîngele e-ncins. ***When the blood burns, how prodigal the***
soul
Lends the tongue vows.
(William Shakespeare, ***"Hamlet")***

578 • Toţi îndrăgostiţii jură că vor face mai *" multe decît sînt în stare şi, totuşi, as-cund puteri pe care niciodată nu le fo-losesc ; jurînd că pot face mai bine de-cît zece, nu înfăptuiesc nici o zecime din cite ar putea făptui unul singur.

All lovers swear more performance than they are able, and yet reserve an ability that they never perform: rowing more than the perfection of ten, and discharging less than the tenth part of one.

(William Shakespeare, ***"Troilus and Cressida")***

579 • Omul vorbelor şi nu al faptelor e ca o
grădină plină de buruieni.
A man of words and not of deeds is like
a gardery full of weeds.
(Proverb)

580 • O poveste spusă de două ori e ca o varză *■ vîndută de două ori.

4 tale. twice told is cabbage tivice sold. (Proverb)

581 • Tăcerea la timpul potrivit e mai elocventă ca vorbirea.

Well-timed silence hath more eloquence than speech.

(Martin Farquhar Tupper, *"Proverbial Philosophy. Of Education"*)

582 • Promisiunile adânci nu se spun în multe vorbe.

Promise is most given when the least is said.

(George Chapman, *"Hero and Leander"*)

583 • Nu poate vorbi bine cel care nu-şi ştie ţine gura.

He cannot speak well that cannot hold his tongue.

(Proverb)

584 • Limba este ultimul lucru care moare în femeie.

A woman's tongue is the last thing a-boul her that dies.

(Proverb)

585 • Nici diavolul nu poate face o babă să tacă.

But the devil cannot make an old trot hold her tongue.

(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doistcr"*)

586 • Zvonul este o trompetă
Căreia îi dă glas invidia, bănuiala,
suspiciunea.

Rumour is a pipe
Blown by surmises, jealousies,
conjectures.
(William Shakespeare, *"Henry IV")*

587 • Limba să nu-ţi fie oratorul propriei ruşini.
Be not thy tongue thy own shame's orator.
(William Shakespeare, *"The Comedy of Errors")*

588 • Păcatu-ascuns tăcerea îl trădează.
Secret guilt by silence is betrayed.
(John Dryden, *"The Hind and the Panther")*

BĂUTURA

>8P • Băutura stârneşte poftele, dar le şi stinghereşte înfăptuirea. ***It (drink) provokes the desire, but it takes away the performance.***
*** (William Shakespeare, *"Macbeth")***
v. SOCIETATE

V. SOCIETATE

BOGĂŢIE ŞI SĂRĂCIE

590 • Cînd doresc să fiu bogat, ştiu îndată că sînt bolnav.
When I wish I was rich, then I know I am ill.
(D. H. Lawrence, *"Riches")*

591 • Adevărat se spune că-i smintit
Cel carc-i şi bogat şi-i şi zgîrcit. ***A ful gret fool is he, ywis, That both riche and nygard is.***
(G. Chaucer, *"The Romaunt of the Rose")*

592 • Excesul de bogăţie este cauza avariţiei.
Excess of wealth is cause of covetous-ness.
(Ch. Marlowe, *"The Jew of Malta")*

593 • Un om e cu atît mai ros de griji cu cit posedă mai mult decît ceea ce-i foloseşte.
The more a man possesses over and n-bovc what he uses, the more careworn he becomes.

(G. 13. .Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

594 • Banul rău întotdeauna se întoarce.

A bad penny always comes back.

(Proverb)

595 • Ei (locuitorii Utopiei) se minunează au-

zind că aurul, care în sine e un lucru atît de nefolositor, este pretutindeni aşa de preţuit, încît chiar oamenii pentru care el a fost făcut şi prin care a căpătat valoarea pe care o are, sînt consideraţi ca fiind mai prejos decît el. *They wonder much to hear that gold which in itself is so useless a thing, should be everywhere so much esteemed, that even men for whom it was made, and by whom it has Us value, should yet be thought of less value than it is.*

(Thomas More, *"Utopia")*

96 • Proprietatea are anumite îndatoriri tot

aşa cum are anumite drepturi. *Property has its duties as well as its rights.*

(Thomas Drummond, *"Letter to the Earl of Denoughmore")*

97 • Mai bine să dai decît să iei.

Better to give than to take.

(Proverb)

98 • Păgubaşul ce zîmbeşte fură hoţului ceva.

[1] ***The robb'd that smiles, steals something from the thief.***

(William Shakespeare, *"Othello")*

V. SOCIETATE

599 • Ce-a rămas din bucate
Nu aruncăm la întîmplare
Din cauză că sîntem sătui.
The remainder viands
We do not throw in unrespective sieve
Because we now arc full.
(William Shakespeare, *"Troilus and Cres-sida")*

600 • De pierzi averea, scapi de ticăloşie,
De mult ăst adevăr se ştie ; Adesea fericitul trăieşte-n sărăcie. ***The less of wealth is less of dirt As sages in all times assert; The happy man's ivithout a shirt.***
(J. Heywood, *"Be Merry Friends")*

601 • Prosperitatea nu este lipsită de temeri şi
supărări, iar restriştea nu este lipsită de mîngîieri şi speranţe. ***Prosperity is not without many fears and distastes ; and adversity is not without comfort and hopes.***
(Francis Bacon, *"Of Adversity")*

602 • Să fii sărac nu e un păcat.
Poverty is no sin.
(G. Herbert, *"Jacula Prudentum")*

603 • Mijloacele de îmbogăţire sînt numeroase,

dar cele mai multe sînt murdare.

The ways to enrich arc many, and most of them foul.

(Francis Bacon, " *Of Fortune")*

604 • Cînd n-ai nimic, nu ai ce pierde.

Having nothing, nothing can be lost.

(William Shakespeare, *"Henry VV')*

605 • Un venit anual de douăzeci de lire, * cheltuieli anuale de nouăsprezece lire,

nouăsprezece şilingi şi şase peni înseamnă fericire. Un venit anual de douăzeci de lire, cheltuieli anuale de douăzeci de lire şi şase peni înseamnă mizerie. *Annual income twenty pounds, annual expenditure nineteen nineteen six, result happiness. Annual income twenty pounds, annual expenditure twenty pounds ought and six, result misery.*

(Charles Dickens, *"David Copperfield")*

606 • Specia umană, conform celei mai bune * păreri pe care mii-o pot face despre ea, este compusă din două categorii distincte : oamenii care împrumută şi cei care dau cu împrumut.

The human species, according to thebest theory I can form of it, is composed of two distinct races, the men who borrow, arid the rxen who lend.

(Charles Lamb, *"Essays of Elia. The Two liaces of Men")*

ʏ 607 • Celui căruia nu i s-a dat nimic, nu i se poate cere nimic.

To whom nothing is given, of him can nothing be required.

(Henry Fielding, *"Joseph Andrews")*

V. SOCIETATE

608 • Ovăz — Un soi de cereale care în An-
X. glia se dă de obicei cailor, dar care în
Scoţia hrăneşte oamenii. *Oats — A grain, which in England is generally given to horses, but in Scotland supports the people.*

(Samuel Johnson, *"Dictionary of the English Language")*

IERARHIE

609 • Coroana-i
Zbucium de aur
Ce ţine porţile somnului deschise Multor nopţi de priveghi. *The crown ... Golden care !*
That keep'st the ports* of *slumber open
wide
To many a watchfid night .'
(William Shakespeare, *"Henry IV")*

610 • Autoritatea-1 uită pe „egele ce moare.
Authority forgets a dymg king.

(Alfred Tennyson, *"The Passing of Arthur")*

611 • Lumea nu ştie nimic despre cei mai *" mari oameni ai săi.

The world knows nothing of its greatest men.

(Henry Taylor, *"Philip Van Artevelde")*

612 • Au multe furtuni de înfruntat cei ce *■ stau sus.

They that stand high have many blasts to shake them.

(William Shakespeare, *"Richard III")*

613 • Unii se nasc mari, alţii cuceresc mări-
rea, iar altora mărirea le e dată de-a gata.

Some are born great, some achieve greatness, and some have greatness thrust upon them.

(William Shakespeare, *"The Twelfth Night")*

611 • Onorurile şi bogăţia schimbă caracterul oamenilor.

Honour and wealth change men's natures.

(Walter Scott, *"Quentin Durward")*

615 • Cel ce cade astăzi se poate ridica mîine.

lie that falls to-day may rise to-morrow.

(Proverb)

616 • Titlurile ii disting pe omul mediocru, îl jenează pe cel superior şi sînt batjocorite de cel inferior. ***Titles distinguish the mediocre, embarrass the superior, and are disgraced by the inferior.***

(G. B. Shaw, ***Preface to "Man and Superman")***

150

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

617 • Cel ce e jos, de cădere n-are a se teme,
Nici cel umil, de trufie.
He that is down need fear no fall,
He that is low, no pride.
(John Bunyan, *"The Pilgrim's Progress")*

618 • Ceea ce la căpitan se consideră vorbă
de furie
E la soldat socotită curată blasfemie. *That in the captain's but a choleric*
word
Which in the soldier is flat blasphemy.* (William Shakespeare, *"Measure for Measure")

619 • Mai bine-n iad să stăpîneşti, decît în rai
să slugăreşti.
Better to reign in hell, than serve in heav'n.
(John Milton, *"Paradise Lost")*

620 • Adevărata plăcere în viaţă e să trăieşti
alături de inferiorii tăi.
The true pleasure of life is to live with
your inferiors.
(William Makepeace Thackeray, *"The Newcomes")*

621 ® Elefantul are încheieturi, dar nici una

nu serveşte la ploconeală; picioarele i-au fost date pentru mers şi nu pentru a îngenunchea.

The elephant has joints, but none for courtesy: his legs are legs for necessity, not for flexure.

(William Shakespeare, *"Troilus and Cressida")*

622 • Lumea continuă să ofere premii strălucitoare celor care au inimi curajoase şi săbii ascuţite.

The world continues to offer glittering prizes to those who have stout hearts and sharp swords.

(Frederick Edwin Smith, Earl of Birkenhead, *"Rectorial Address", Glasgow Unwcrsity)*

623 • Prin greşeală unii se ridică, aşa cum unii < se prăbuşesc prin virtute.

Some rise by sin, and some by virtue fall.

(William Shakespeare, *"Measure for Measure")*

624 • Urît mi-e omul ce-un nume şi-a 'nălţat Pe-al altuia renume sfărîmat.

i *hate ţhe man who builds his name On ruins of another's fame.*

(John Gay, *"Fables. The Poet and the Rose")*

625 • Toate ambiţiile sînt admisibile în afara celor ce se înalţă pe nenorocirile şi

credulitatea omenirii.

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

153

All ambitions are lawful except those which climb upward on the miseries or crédulités of mankind.

(Joseph Conrad, *"A Personal Record. Preface")*

626 • Este lucru ştiut,
^ Că urnilinţa este arrsbiţiei la început o
scară,
Pe care cel ce-o urcă
Cu faţa spre-nălţimi, o proslăveşte,
Dar cînd pe cea din urmă treaptă
el ajunge, Cu faţa către culmi, dispreţuieşte
treptele umile Ce-atît de sus l-au înălţat. *'Tis a common proof, That lowliness is young ambition's*
ladder,
Whereto the climber-upward turns his
face ;
But when he once attains the upmost
round,
He then unto the ladder turns his back, Looks in the clouds, scorning the base
degrees
By which he did ascend.

(William Shakespeare, *"Julius Caesar")*

627 • Umilinţa e o virtute care ne este impusă.

Humility is a virtue that is enjoined upon us.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

628 • Nimeni nu poate servi la doi stăpini.

No *man can serve two masters.*

(R. Bolt, *"A Man for All Seasons")*

629 • Sînt un adversar convins al favoritismu-

lui în viaţa publică, în viaţa particulară şi chiar în relaţia delicată dintre autor şi opera sa.

I am a great foc of favouritism in public life, in private life, and even in the delicate relationship of an author to his works.

(Joseph Conrad, *"Lord Jim. Author's*

Note")

630 • Dacă am putea simţi cu adevărat că

sînteirs egalii vecinilor noştri, nici superiorii nici inferiorii lor, viaţa ar semăna probabil mai puţin cu o bătălie. *If we could feel genuinely that we are the equals of our neighbours, neither their betters nor their inferiors, perhaps life would become less of a battle.*

(B. Russell, "Unpopular *Essays")*

631 • Invidia ţinteşte pe alţii şi se răneşte

singură.,

Envy shoots at others and wounds herself'.

(Proverb)

ORDINE

632 • Ordinea este prima lege a universului.
Order is heaven's first law.
(Alexander Pope, *"Essay on Man")*
154

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

633 • Chiar cerul, aştrii şi-acest centru al lumii /

Respectă gradul, teapa, locul, cinul, Făgaşul, timpul, armonia, forma, Deprinderea şi slujba rînduită. ***The heavens themselves, the planets and***

this centre, Observe degree, priority, and place, Insisture, course, proportion, season,

form,

Office and custom, in all line of order.

(William Shakespeare, ***"Troilus and Cressida")***

MINCIUNA

634 • Minciuna ce-i jum;ătate-adevăr, mai

neagră-i din toate, Căci cu minciuna minciună poţi făţiş

să te lupţi, Dar minciuna ce-i parte-adevăr, mai

greu e s-o-nfrunţi. ***That a lie which is half a truth is ever the blackest of lies, That a lie which is all a lie may be met and fought with outright, But a lie which is part a truth is harder***

matter to fight. **(Alfred Tennyson,** ***"The Grandmother")***

635 • Cele mai crude minciuni sînt spuse adesea în tăcere.

The cruellest lies are often told in silence.

(Robert Louis Stevenson, *"Virginibus Puerisque")*

636 • Ai curajul adevărului : minciuna nu o poţi justifica; Greşeala ce o cerc de două ori creşte prin ea.

Dare to be true: nothing can need a lie;
A fault which needs it most grows two thereby.

(G. Herbert, *"The Temple. The Church Porch")*

('..'17 • Dă-i minciunii un avans de douăzeci şi * patru de ore şi nu o vei mai ajunge niciodată din urmă.

Give a lie twenty-four hours' start and you can never overtake it.

(Proverb)

JUSTIŢIE

638 • Cel ce dojeneşte lumea este dojenit de lume.

The *who rebukes the world is rebuked by the world.*

(Rudyard Kipling, *"The Second Jungle Book, The Law of the Jungle")*

639 • Vulpea învinovăţeşte capcana, nu pe "* sine.

The fox condemns the trap, not himself. (William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

610 • Omul cu mina lui îşi face băţul Cu care mai apoi este lovit. ***Man makes the stick whereby The maker himself is beaten in his turn.***
(G. Chaucer, ***"Troilus and Criseyde")***

641 • Musca ce-şi vîră capul în melasă, acolo şi—1 lasă.
The fly that sips treacle is lost in the sweets.
(John Gay, ***"The Beggar's Opera")***

642 • Dac-ai cinsti pe fiecare după merit, cine ar mai scăpa de bici ?
Use every man after his desert, and who should 'scape whipping ?
(William Shakespeare, ***"Hamlet")***

643 • Dreptatea se vede rar, sau niciodată.
Right seldom is seen or never.
(J. Heywood, ***"The Play Called the Four P's")***

644 • Dreptatea îi îneîntă pe prea puţini la ei acasă.
Justice plcaseth few in their own house.
(G. Herbert, ***"Jacula Prudentum")***

C>ir> • Nevinovaţii nu sînt feriţi de trăsnet.

Some innocents 'scape not the thunderbolt.

(William Shakespeare, *"Antony and Cleopatra")*

646 • Dacă cea mai înaltă curte nu poate fi *> pusă în mişcare de cel mai umil individ, justiţia este o batjocură. ***Unless the highest court can be set in motion by the humblest individual, justice is a mockery.***

(G. B. Shaw, *"Geneva")*

017 • Legea prinde muştele, dar lasă viespile libere.

Law catches flies, but lets hornets go free.

(Proverb)

648 • Procesele îţi răpesc timpul, banii, tihna *" si prietenii.

Lawsuits consume time, and money, and rest, and friends.

(Proverb)

649 • Justiţia este adevărul în acţiune.

Justice is'' truth in action.

(Benjamin Disraeli, "Speech—*February*

11, 1851")

OfiO • Procesul decurge repede,, cînd judecătorul a hotărît deja sentinţa.

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

Trial moves rapidly on, when the judge has determined the sentence beforehand.

(Walter Scott, *"Ivanhoe")*

651 • Legiuitorii nu ar trebui să încalce legea.

Law makers should not be law breakers.

(Proverb)

652 • Ei [locuitorii Utopiei] nu au avocaţi pentru că socotesc că profesiunea acestei categorii de oameni este aceea de a falsifica adevărul.

They have no lawyers among them for they consider them as a sort of people whose profession is to disguise matters.

(Thomas More, *"Utopia")*

653 • Legile sînt ca pînzele de păianjen, care pot prinde musculiţele, dar care lasă să scape viespile şi bondarii. *Laws are like cobwebs, which may catch small flies, but let ivasps and hornets break through.*

(Jonathan Swift, *"A Critical Essay upon the Faculties of the Mind")*

654 • Opinia publică precede întotdeauna Legea.

Public opinion's always in advance of the Law.

(John Galsworthy *"Windows")*

655 • Legea este ultimul rezultat al înţelep-

ciunii umane care acţionează asupra experienţei umane, pentru binele tuturor. *The Law is the last result of human ivisdom acting upon human experience for the benefit of the public.*

(Mrs. Piozzi, *"Anecdotes of Samuel Johnson")*

656 • Acolo unde sfîrşeşte legea începe tirania.

Where law ends, tyranny begins.

(William Pitt, Earl of Chatham *"Speech in the House of Lords")*

657 • De obicei condamnăm un oirţ pentru

ceva ce nu putem suferi la el. *Commonly we say a judgement falls upon a man for something in him we cannot abide.*

(John Selden, *"Table Talk. Judgements")*

658 • Condamnă fapta şi nu pe-al ei făp-

tuitor.

Condemn the fault, and not the actor of it.

(William Shakespeare, *"Measure for Measure")*

*****

659 • Răzbunarea este un fel de justiţie săl-

batică ; cu cit înclină mai mult spre ea natura umană, cu atît mai mult trebuie

să o stîrpcască legea.

V. SOCIETATE

Revenge is a land of wild justice, which the more man's nature runs to, the more ought law to weed it out.

(Francis Bacon, *"Of Revenge")*

660 • Ceea ce nu putem numi victorie, e totuşi răzbunare.

Which if not victory is yet revenge.

(John Milton, *"Paradise Lost")*

661 • Dulce e răzbunarea — in special pentru femei.

Sweet is revenge —■ especially to ivomen.

(George Gordon Byron, *"Don Juan")*

662 • A greşi e omenesc, a ierta — dumnezeiesc.

To err *is human, to forgive, divine.*

(Alexander Pope, *"Essay on Criticism")*

BILCIUL DEŞERTĂCIUNILOR

663 • Poartă numele de Bîlciul deşertăciunilor, căci oraşul unde se ţine este mai uşuratic ca deşertăciunea. *It beareth the name of Vanity Fair, because the town where 'tis kept is lighter than vanity.*

(John Bunyan, *"The Pilgrim's Progress")*

664 • Civilizaţia este o boală provocată de obişnuinţa de a construi societăţile din-tr-un material putred.

Civilization is a disease produced by the practice of budding societies with rotten material.

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

665 • Dacă ai putea face peştişorii să vorbească, ar vorbi ca balenele. *If you were to make little fishes talk, (hey would talk like whales.*

(Oliver Goldsmith, *"Boswell's Life of Johnson")*

866 • Niciodată nu lăuda o soră altei surori *■ în speranţa că complimentul va ajunge la urechile destinatarului. *Never praise a sister to a sister, in the hope of your compliments reaching the proper ears.*

(Rudyard Kipling, *"Plain Tales from the Hills. False Dawn")*

667 • Lauda îi face pe oamenii buni şi mai buni, iar pe cei răi şi mai răi.

Praise makes good men belter and bad men worse.

(Proverb)

668 • Lauda, ca şi aurul şi diamantele, îşi

datorează valoarea numai rarităţii ei. ***Praise like gold and diamonds owes its value only to its scarcity.***

(Samuel Johnson, ***"The Rambler")***

V. SOCIETATE

v. SOCIETATE

669 • Am învăţat la şcoală o vorbă ce zicea
< Că linguşirea-i hrană doar pentru proşti
sadea ;
Dar după cite ştiu şi omul învăţat Din ea să se înfrupte încearcă cîteodat'. *'Tis an old maxim in the schools, That flattery's the food of fools; Yet now and then your men of wit Will condescend to take a bit.*
(Jonathan Swift, *"Cadenus and Vajiessa")*

670 • Intre toate bolile minţii, nu este vreuna
mai molipsitoare sau mai dăunătoare ca plăcerea de a linguşi. *Among all the diseases of the mind there is not one more epidemical or more pernicious than the love of flattery.*
(Richard Steele, *"The Spectator")* ONOARE ŞI REPUTAŢIE

671 • Onoarea umblă pe cărări atît de-nguste
încît doar unul singur să pătrundă
poate.
For honour travels in a strait so narrow Where one but goes abreast. (William Shakespeare, *"Troilus and Cressida")*

672 • A fi mare cu adevărat
Nu înseamnă să te frămînţi doar pentru

pricini mari,

Ci să te lupţi şi pentru un fir de pai Atunci cînd onoarea-ţi este-n joc. ***Rightly to be great Is not to stir without great argument But greatly to find quarrel in a straw, When honour's at the stake.***

(William Shakespeare, ***"Hamlet")***

673 • Onoarei, strălucirea i-o dă doar stăruinţa.

Perseverance, dear my lord, Keeps honour bright. **(William Shakespeare,** ***"Troilus and Cressida")***

0 674 • >Şi cum soarele străbate printre norii-ntunecoşi Tot aşa onoarea se strecoară printre straiele sărmane. ***And as the sun breaks through the darkest clouds, So honour peereth in the meanest habit.***

(William Shakespeare, ***"The Taming of the Shrew")***

C>7r> • Nici o moştenire nu e mai bogată decît cinstea.

No legacy is so rich as honesty.

(William Shakespeare, ***"All's Well that Ends Well")***

676 • Bogata cinste locuieşte, precum avarul, într-o colibă sărmană, aşa cum perla sălăşluieşte în scîrboasa scoică.

166

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

686 • Reputaţia e o născocire proastă şi falsă :
dobîndită adesea fără merit şi pierdută fără nici o vină.
Reputation is an idle and most false imposition; oft got without merit, and lost without deserving.
(William Shakespeare, *"Othello")*

687 • Reputaţie, reputaţie, reputaţie !
Vai, mi-am pierdut bunul renume ! Am pierdut partea nemuritoare din mine, Iar ceea ce-mi rămîne găseşti şi-n
dobitoace. *Reputation, reputation, reputation! O. I have lost my reputation! I have lost the immortal part of myself, And what remains is bestial.*
(William Shakespeare, *"Othello")*

688 * Bunul renume, la om şi la femeie,
E cel mai scump odor al sufletelor lor; Cine-mi fură punga, fură un fleac,
un biet nimic, Era a mea, acum e a lui, fu sclavă
la o mie ;
Dar cel ce-mi uzurpă bunul mjsu renume îmi fură ceva ce nu-1 îmbogăţeşte, Dar care pe mine cumplit mă sărăceşte.
Good name in man and woman, dear my
lord.
Is the immediate jewel of their souls: Who steals my purse steals trash;

'Tis something, nothing ; 'Tivas mine, 'tis his, and has been slave

to thousands; But he that filches from me my good name

Robs me of that which not enriches him,

And makes me poor indeed.

(William Shakespeare, *"Othello")*

689 • Cu fiecare vorbă se duce o reputaţie.

At every word a reputation dies.

(Alexander Pope, *"The Rape of the Lock")*

690 • De-ai fi ca gheaţa de curată, ca zăpada *- de pură şi de bîrfeală tot nu scapi.

Be thou as chaste as ice, as pure as snow, thou shall not escape calumny.

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

691 • Cine poate dezminţi o insinuare ?

Who can refute a sneer ?

(William Paley, *"Moral Philosophy")*

692 • Răspunsul cel mai bun la calomnie e tăcerea.

Calumnies are answered, best with silence.

*** (Ben .Tonson, *"Volpone")***

693 • O pagubă e mult mai repede uitată ca o insultă.

An injur]) is much sooner forgotten than an insult.

(Philip Dormer Stanhope, 4th Earl of Chesterfield, *"Letter to his Son")*

168

V. SOCIETATE

GLORIE

691 • Trăieşte în glorie cel ce-a murit pentru cauza dreptăţii.

He lives in fame that died in virtue's cause.

(William Shakespeare, 'Titus *Andronicus")*

695 • Ades în a insulei noastre istorie

Cărarea datoriei a dus către glorie. *Not once or twice in our rough island*

story

The path of duty was the way to glory.* (Alfred Tennyson, *"Ode on the Death of the Duke of Wellington ")

IDOLI

696 • Adesea, idolii adolescenţilor şi într-o oa-

recare măsură cei ai adulţilor au la origine admiraţia lor faţă de marii actori. *The idols of adolescents, and to some extent of adults, are often founded on their admiration of great actors.*

(G. B. Shaw, *"Shaw on Theatre")*

697 • Nu există fiinţă mai nefericită decît un

idol uitat.

There is not a more unhappy being than a superannuated idol.

(Joseph Addison, *"The Spectator")*

SFAT

698 • Sfaturile sînt rar binevenite şi cei care au cea mai mare nevoie de ele sînt, mtotdeauna cei care le agreează cel mai puţin.

Advice is seldom welcome; and those who want it the most always like it least.

(Philip Dormer Stanhope, 4th Eearl of Chesterfield, *"Letter to his Son")*

699 • Sfătuitorii buni nu duc lipsă de clienţi.

Good counsellors lack no clients.

(William Shakespeare, *"Measure for Measure")*

700 • Nu, nu, de cînd e lumea, toţi dau sfaturi Celor ce gem; împovăraţi de jale ; Dar omul virtuos şi-ntreg la minte De dăscălit se lasă cînd el însuşi Bea cupa cu amar.

No, no, 'tis all men's office to speak patience To those that wring under the lead of sorrow, But no man's virtue nor sufficiency To be no moral when he shall endure The like himself.

(William Shakespeare, "Much *Ado about Nothing",* trad, de Leon Leviţchi)

701 • Povăţuieşte- şi-alină suferinţa

Doar omul ce-ncercat n-a fost. *Can counsel and speak comfort to that*

grief

Which they themselves not feel.

(William Shakespeare, *"Much Ado about Nothing")*

702 • Dacă sfatul este bun, nu contează cine ţ ţi 1-a dat.

If the counsel be good, no matter who gave it.

j *(Proverb)*

703 • Sfatul bun ucide mulţi vrăjmaşi.

Friendly counsel cuts off many foes.

(William Shakespeare, *"Henry VI")*

704 • Urmează primul sfat al soţiei tale şi nu pe cel de-al doilea.

Take your wife's first advice and not her second.

(Proverb)

705 • Preotul e plătit să predice, nu să şi aplice în practică ceea ce predică. *A parson is paid to preach, not to practise.*

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

706 • Rău e sfatul care nu dă nici o şansă de scăpare.

It is an ill counsel that hath no escape.

(Proverb)

COMPORTAMENT SOCIAL

707 • Obiceiul, deci, e firul conducător al vieţii omului.

Custom, then, is the great guide of human life.

(David Hume, *"Enquiry Concerning Human Understanding")*

/OS • Obiceiul e năpasta oamenilor înţelepţi şi idolul proştilor.

Custom is the plague of ivise men and the idol of fools.

(Proverb)

701) • (.'onştiinţa că trăim în societate, că nu mai există locuri secrete unde pot fi făcute lucrurile rele şi puse la cale conspiraţiile ticăloase, poate aduce o mare îmbunătăţire a moravurilor. *The knowledge that we all live in public, and that there are no longer any secret places ivhere evil things can be done and wicked conspiracies discussed, may produce a great improvement in morals.*

(G. B. Shaw, *"Geneva")*

***110* • Aşază întotdeauna în faţa ta un scop precis.**

Always place a definite purpose before yo u.

(Matthew Arnold, *"Marcus Aurelius")*

711 • Scopul trebuie să justifice mijloacele.

The end must justify the means.

(Matthew Prior, *"Hans Carvel")*

712 • Promisiunea e datorie.

Promise is duty.

("Everyman")

713 • îndeplineşte-ţi sarcina care-ţi este cea mai apropiată şi pe care o socoteşti ca

V CuRelftri rn;;lcze 210

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

o datorie ! Următoarea îndatorire îţi va ii devenit între timp mai clară.

Do the duty which lies nearest thee, which thou knowest to be a duty I Thy second duty will already have become clearer.

(Thomas Carlyle, *"Sartor Resartus")*

714 • Bărbaţii se frămîntă pentru credinţă ; scriu pentru ea, luptă pentru cauza ei, mor pentru ea, fac orice dar nu trăiesc pentru ea.

Men will wrangle for religion; write for it; fight for it; die for it; anything but live for it.

(Charles Caleb Colton, *"The Lacon")*

715 * Scînteia poţi s-o stingi eălcînd-o în picioare;
De-o laşi, n-o mai poţi stinge cu apa unui rîu.

A little fire is quickly trodden out; Which, being suffered, rivers cannot quench.

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

718 * Nu te apăra şi nu-ţi cere scuze niciodată înainte de a fi acuzat. ***Never make a defence or apology before you be accused.***

(Charles 1, ***"Letter to Lord Wentivorth")***

717 • Englezul nu e fericit decît atunci cînd e * nenorocit, scoţianul nu se simte la el

acasă decît atunci cînd e în străinătate, iar irlandezul nu e niciodată liniştit decît atunci cînd se luptă. ***An Englishman is never happy but when he is miserable, a Scotchman never at home but when he is abroad, and an Irishman never at peace but when he is fighting.***

(Proverb)

7 IK • Nu de faptul că Vechea Anglie a apus
trebuie să ne plîngem, ci de faptul că
scoţienii au aflat acest lucru.
...it is not so much to be lamented that
Old England is lost, as that the Scotch
have found it.

(Samuel Johnson, ***"Letter to Lord Chesterfield")***

H9 • Aproape toate absurdităţile de comportament izvorăsc din imitarea celor cărora nu le putem semăna. ***Almost all absurdity of conduct arises from the imitation of those whom ive cannot resemble***

*** (Samuel Johnson,** ***"The Rambler")***

720 • Nu avea niciodată încredere în omul care are motiv să te suspecteze că ştii că ţi-a făcut un rău. ***Never trust the man who hath reasonlo***

suspect that you know he hath injured you.
(Henry Fielding, *"The Life of Jonathan Wild the Great")*

721 • Pe toţi iubeşte-i, te-ncrede în puţini,
Rău nimănui nu face; duşmanul să-ţi
simtă forţa,
Fără să ţi-o foloseşti; Prietenul să ţi-]
păstrezi
Sub a vieţii tale cheie ! Tăcerea să-ţi
fie reproşată
Dar nu şi cleveteala. *Love all, trust a few, Do wrong to none; be able for thine*
enemy
Rather in power than use, and keep thy
friend
Under thine own life's key: be check'd
for silence,
But never tax'd for speech.
(William Shakespeare, *"All's Well that*
Ends Well")

722 • Nu lua bani şi nu da cu împrumut,
C-adesea-i pierzi, odată c-un prieten, Iar luînd îţi seci şi bunătatea. Şi, mai presus de toate, cu tine fii cinstit. Iar de aici urmează, ca noaptea după zi, Că şi cu restul lumii tu tot

cinstit vei fi. ***Neither a borrower, nor a lender be ; For loan oft loses both itself and friend,***

And ***borrowing dulls the edge of husbandry, This above all; to thine own self be true,***

And it must follow, as the night the day, Thou canst not then be false to any man.

(William Shakespeare, ***"Hamlet")***

723 • Fereşte-te de ceartă, dar odată Intrat în ea, fă ca duşmanul să te ţină minte.

Urechea ţi-o pleacă orişicui, dar nu şi vocea ;

Află ce gîndeşte fiecare, dar gîndul tău păstrează-1.

Beware

Of entrance to a quarrel, bid being in, Bear't that the opposed may beware of thee.

(Hvc every man thy ear, but few thy voice;

Take each man censure, but reserve thy judgement. **(William Shakespeare,** ***"Hamlet")***

. -* +

i2 I • Bunătatea, ca şi grînele, creşte daca e cultivată.

Kindness, like grain, increase by sowing. (II. G. **Bohn,** *"A Handbook of Proverbs")*

125 • **Nu poate inima să se simtă îngrozitor de singură în mijlocul mulţimii ?**

176

V. SOCIETATE

Cannot the heart in the midst of crowds feel frightfully alone?

(Charles Lamb, *"Eliana. Estimate of Defoe's Secondary Novels")*

726 • Singurătatea-i tovărăşia cea mai bună
cîteodată Şi despărţirea scurtă la bucuria
reved er ii-n deamnă. *For solitude sometimes is best society And short retirement urges sweet*
return.
(John Milton, *"Paradise Lost")*

727 • Pe fiecare află-1 ce gîndeşte, dar nu-i
destăinui ce cugeti tu.
Take each man's censure, but reserve
thy judgement.
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

728 • Creditorii au o memorie mai bună decît
debitorii.
Creditors have better memories than debtors.
(Proverb)

729 • Timpul poartă o desagă
Şi-ndeasă-n ea pomeni pentru uitarea Ce-i căpcăunul nerecunoştinţei. *Time hath a wallet at his back, Wherein*

he puts alms for oblivion, A grcat-siz'd monster of ingratitudes.

(William Shakespeare, ***"Troihis and Cres-sida"}***

7:i() • Cel ce va deveni ghimpe, de timpuriu înţeapă.

It early pricks that will be a thorn.

(Proverb)

731 • Lipsa de omenie a omului faţă de om Nenumărate mii de oameni face să jelească.

Man's inhumanity to man Makes countless thousands mourn.

(Robert Burns, ***"Man Was Made to Mourn")***

7."I2 • Dacă aurul coclește, ce poate să mai facă fierul ?

If gold ruste, what shall iron do ?

(G. Chaucer, ***"The Canterbury Tales")***

'!'M\ • Preoţii păcătoşi sînt exemple rele pentru ticăloşi.

Sinful priests have to sinners bad examples been.

("Everyman")

7.'t I • Oriunde Domnul o biserică ridică, Satana o capelă pe loc îşi înfiripă ; Şi veţi vedea, la o atentă cercetare, Mai mulţi enoriaşi acest din urmă are. ***Wherever God erects a house of prayer, The Devil always builds a chapel there; And 'twill be found, upon examination. The latter has***

the largest congregation. **(Daniel Defoe, *"The True-Born Englisli-***

man")

17«

735 • Nici o realizare măreaţă a trecutului nu se pierde în neant.
Nothing that was worthy in the past departs.
(Thomas Carlyle, *"Sir WalUr Scott")*

736 • Nu există nici un animal mai nerecunoscător, mai invidios, mai răuvoitor, mai egoist, mai demn de compătimire, mai ticălos şi mai prost ca publicul. E cel mai laş dintre laşi, căci îi este teamă de el însuşi.
There is not a more mean, stupid, dastardly, pitiful, selfish, spiteful, envious, ungrateful animal than the Public. It is the greatest of cowards, for it is afraid of itself.
(William Hazlitt, *"Table Talk. On Living to Oneself")*

737 • Aventurile sînt făcute pentru a fi aventuroase.
Adventures are to be adventurous.
(Benjamin Disraeli, *"Ixion in Heaven")*

738 • Nebunul linişte nu are.
A fol can not be stille.
(G. Chaucer, *"The Parlement of Foules")*

39 © Nebun e cel ce se-ncrede în blîndeţea lupului, sănătatea calului, dragostea o-draslei sau jurămintele tîrfei.

He's mad that trusts in the tameness of a wolf, a horse's health, a boy's love, or a whore's oath.

(William Shakespeare, *"King Lear")*

I *WW.* BUNE ŞI RELE

/ III * O faptă bună nu e niciodată inutilă. *A good deed is never lost.*

(Proverb)

i* II • Cea mai reuşită acţiune este aceea care aduce cea mai mare fericire celui mai mare număr de oameni. *That action is best, which procures the greatest happiness for the greatest numbers.

(Francis Hutcheson, *"An Inquiry into the Original of Our Ideas of Beauty and Virtue")*

i \ 2 Ţ* Doar faptele sînt cerute în viaţă. *L- Facts alone are wanted in life.

(Charles Dickens, *"Hard Times")*

7 13 • Marele scop al vieţii nu este cunoaşterea, *" ci acţiunea.

The great end of life is not knowledge but action.

(Thomas Henry Huxley, *"Technical Education")*

7 11 • O inimă blajină, prin fapte bune devine cunoscută,

*

180

V. SOCIETATE

Căci nimic nu-1 trădează mai mult pe om Decît comportarea.

The gentle minde by gentle deeds is
knowne,
For a man by nothing is so well
bewrayed,
As by his manners.

(Edmund Spenser, *"The Faerie Queene")*

745 • Luptînd pentru mai bine ades distrugem binele.

Striving for better, oft we mar what's well.

(William Shakespeare, *"All's Well that Ends Well")*

746 • Ce departe-ajunge raza lunii!

Aşa şi fapta bună-n lumea rea. *How far that little candle throws his*
beams!
So shines a good deed in a noughty
world.

(William Shakespeare, *"The Merchant of Venice")*

747 • Cel care face bine avînd puterea neli-

mitată de a face rău merită laudă nu numai pentru binele pe care-1 săvîrşeşte, dar şi pentru răul pe care îl stăvileşte. ***He that does good, having the unlimited power to do evil, deserves praise not only for the good which he pertonus, but for the evil which he forbears.***

(Walter Scott, ***"Ivanhoe")***

I **IK • Oamenii uită cu totul bunătatea.** ***('harity they all do clean forget.***

("Everyman")

V Iii • Chid oamenii răi se unesc, cei buni trebuie să se asocieze, căci altfel vor cădea, unul cîte unul, sacrificaţi cu cruzime într-o luptă vrednică de milă. ***When bad men combine, the good must associate»' else they will fall, one by one, an unpitied sacrifice in a contemptible struggle.***

(Edmund Burke, ***"Thoughts on the Cause of the Present Discontents")***

750 • Oamenii îşi irosesc vieţile persistînd în
acţiuni împotriva cărora simţurile lor se revoltă.

People continually ruin their lives by persisting in actions against which their sensations rebel.

(W. S. Maugham, ***"A*** **Writer's** ***Notebook")***

751 ***Ţ*** **Faptele vorbesc mai convingător decît / cuvintele.**

Actions speak louder than words.
'— fProuerbJ

\

752 • E bine să vorbeşti bine, dar şi mai bine ^ e să faci bine.

Say iveli is good but Do well is better.

(Proverb)

753 • Faptele sînt masculi şi cuvintele femele.

Deeds are males and words are females.

(Proverb)

754 • Faptele rele sînt de două ori mai mâr-

şave cînd sînt însoţite de vorbe de ocară. *Ill deeds are doubled with an evil word.* (William Shakespeare, *"The Comedy oj*

Errors")

755 • Răul pe care-1 fac oamenii trăieşte

după ei,

Binele adesea cu ei e îngropat. *The evil that men do lives after them The good is oft interred with their*

bones.

(William Shakespeare, *"Julius Caesar")*

756 • Cel care îţi face un rău nu te va ierta

niciodată.

He that does you an ill turn will never forgive you.

(Proverb)

757 • Oamenii îţi vor ierta uneori binele pe

care l-ai făcut pentru ei, dar arareori ierta-vor răul pe-care ţi l-au făcut.

People will sometimes forgive you the good you have done them, but seldom the harm they have done you.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

POLITEŢE

758 • Un refuz politicos e preferabil unei a-

*** probări grosolane.**

A civil denial is better than a rude grant.

(Proverb)

759 • Păstrarea distanţelor este întregul secret al bunelor maniere; fără bunele maniere societatea omenească este intolerabilă şi imposibilă.

Keeping our distance is the whole secret of good manners; and without good manners human society is intolerable and impossible.

(G. B. Shaw, *"The Apple Cart")*

760 • Mai bună o scuză ticluită decît una ne-

rostită.

Bettei a bad 'scuse than none.

(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doister") "A bad excuse is better than none.*

(Proverb)

761 • ** Dacă nu poţi muşca, nu-ţi arăta niciodată dinţii.

If you cannot bite, never show your teeth.

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

762 • Mai bine cu trei ore mai devreme decît ^ cu un minut prea tîrziu.

Belter three hours too soon than a minute too late.

(William Shakespeare, *"The Merry Wives of Windsor")*

763 • Punctualitatea este o calitate a cărei necesitate derivă din cooperarea socială. *Punctuality is a quality the need of ivhich is bound up with social cooperation.*

(B. Russell, *"Education and the Social Order")*

764 • Oaspeţii nepoftiţi
Sînt adesea mai bineveniţi după ce
pleacă.

Unbidden guests
Are often welcomest when they are gone.

(William Shakespeare, *"Henry VI")*

765 • Cînd dragostea începe să bolească şi-i pe ducă,
Cu falsa curtenie e schimbată. Devotamentul simplu şi curat n-are
nevoie de-artificii. *When love begins to sicken and decay It useth an enforced ceremony. There are no tricks in plain and simple*

faith.

(William Shakespeare, *"Julius Caesar")*

.Hi'. • Ceremonia a fost, dintru-nceputuri,
născocită,
Spre-a polei fapte uşoare, un rece bun
venit,
Pretinsa bunătate, înainte ca ele să se
trădeze.
Prietenia adevărată, însă, nu cată la
tipic.

('eremony was but devis'd at first To set a gloss on faint deeds, hollow
welcomes,
Recanting goodness, story ere 'tis
shown;
Bui where there is true friendship,
there needs none. **(William Shakespeare, *"Timon of Athens")***

MODA

767 • Moda ponoseşte mai mult haina decît omul.
The fashion wears out more apparel than the man.
r (William Shakespeare, *"Much Ado about Xothing")*

76K • Te-mbracă atît de scump pe cit te ţine
punga,

Dar nu înzorzonat : bogat, dar nu excentric,
C-adesea după strai pe om îl judecăm.

187

Costly thy habit as thy purse can buy, But not* ea *press'd in fancy ; rich not

gaudy;

For the apparel oft proclaims the man.

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

APARENŢA ŞI REALITATE

769 • Decadenţa îşi poate găsi adepţi doar a-

tunci cînd poartă masca progresului. *Decadence can find agents only when it wears the mask of progress.*

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

770 • Omul cel mai îngrijorat dintr-o închi-

soare este guvernatorul.

The most anxious man in a prison is

the governor.

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

771 • Nu sînt ceea ce par a fi.

/ am not what I am.

(William Shakespeare, *"Othello")*

772 ® Nu sînt ceea ce-ar trebui să fiu,

Nici chiar cel ce-aş putea să fiu.

I'm not the thing I should be,

Nor am I even the thing I could be.

(Robert Burns, *"To the Reverend John M'Math")*

773 • Oamenii ar trebui să fie ceea ce par.
**** Men should be what they seem.***
(William Shakespeare, *"Othello")*

774 • Cel ce se-ncrede-n forţa sa
Se lasă înşelat de ea.
He that trusteth in his Strength
She deceiveth him at the length-
("Everyman")

775 • Ce multe lucruri, zvîrlite de-unii în ţărînă,
Devin — culese de-alţii — alese nestemate.
How many a thing which we cast to the ground,
When others pick it up becomes a gem.
(George Meredith. *"Modern Love")*

776 * Prea negru pentru rai şi prea alb pentru iad.
Too black for heaven, and yet too white for hell.
(John Dryden, *"The Hind and the Panther")*

***111* • Mina ce-aprinde focul nu poate stinge flacăra.**
The hand that kindles cannot quench the flame.
(George Gordon Byron, "Lara ')

778 • Un deştept printre nătîngi şi un nătîng printre deştepţi.

A wit with dunces, and a dunce with wits.

(Alexander Pope, *"The Dunciad")*

779 • Am crezut că acest om (lordul Chesterfield) era un lord printre oamenii inteligenţi, dar văd că este doar un om inteligent printre lorzi. *This man I thought had been a lord among wits, but I find he is only a wit among lords.*

(James Boswell, *"Life of Dr. Johnson")*

780 • Faptele mari nu sînt întotdeauna
Copiii hotărîrilor măreţe.
Great actions are not always true sons
Of great and mighty resolutions.

(Samuel Butler, *"Hndibras")*

781 • întotdeauna se întîmplă neprevăzutul.

It is the unforseen that always happens.

(Proverb)

782 • Nevinovăţia însăşi are uneori nevoie de o mască.

Innocence itself sometimes hath need of a mask.

(Proverb)

783 • Ah, cum se poate-nveştmînta păcatul în haina de-mprumut a vredniciei.

') ! what authority and show of truth

Can cunning sin cover itself withal!
(William Shakespeare, *"Much Ado about Nothing")*

VH| • Am auzit o seamă de prostii debitate despre faptul că oamenii răi nu te privesc în ochi. Nu luaţi de bună această idee convenţională.

/ have known a vast quantity of nonsense talked about bad men not looking you in the face. Don't trust that conventional idea.

(Charles Dickens, *"Hunted Down")*

. I > • Să nu faci precum face câte-un nevrednic popă,
Care-mi arată spinosul şi-abruptul drum spre rai,

Cînd el, destrăbălat, nesăbuit şi lacom,

Luat-a calea plăcerilor uşoare,

Uitînd povaţa sfîntă.

Do not, as some ungracious pastors do,

Show me the steep and thorny way to heaven,
Whiles, like a puff'd and reckless libertine,
Himself the primrose path of dalliance treads,
And recks not his own rede.
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

786 • Imaginea priveliştilor triste e mai miş-
cătoare decît relatarea lor. ***To sec sad sights moves more than hear***
them told.
(William Shakespeare, ***"The Rape of Lu-***
crece")

787 • Oamenilor le plac lucrurile înspăimân-
tătoare doar dacă sînt destul de înfiorătoare şi dacă nu sînt ei înşişi victimele.
People love horror if only it is horrible enough and they are not themselves victims.
(G. B. Shaw, ***"Shaw on Theatre")***

788 • Ochii sînt oglinda a ceea ce eşti, gura a * ceea ce vei deveni.
One's eyes are what one is, one's mouth what one becomes.
(John Galsworthy, ***"Flowering Wilderness")***

789 • Singura regulă infailibilă pe care o cu-
noaştem este aceea că omul care spune mereu că e un gentleman, în mod sigur nu este.
The only infallible ride we know is, that the man who is always talking about being a gentleman never is one.
(Robert Smith Surtees, ***"Ask Mamma")***

790 '• Întreaga lume e ciudată în afară de tine şi de mine, ba chiar şi tu eşti puţin cam ciudat.

All the world is queer save thee and me, and even thou art a little queer.

(Robert Owen, *"On separating from his business partner,* William *Allen")*

791 • Necuratul, ca să-şi atingă ţinta, citează şi scriptura.

The devil can cite Scripture for his purpose.

(William Shakespeare, *"The Merchant of V enice")*

792 • Timiditatea e un amestec de neîncredere în sine şi înfumurare.

Shyness: a mixture of diffidence and conceit.

(S. Maugham. *"A Writer's Notebook")*

793 • Prin haina zdrenţuită,

Cele mai mici păcate se zăresc ; In vreme ce atlazul şi dantela Şi blănurile scumpe ascund tot. Cînd mişelia-şi pune-armuri de aur, De ea se frînge-a judecăţii spadă ; lmbrac-o-n strai sărman şi-o va străpunge

Cu paful un pigmeu. *Through tatter'd clothes small vices do appear;*

Robes and furr'd gowns hide all. Plate
sin with gold, And the strong lance of justice hurtless breaks;

192

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

Arm it in rags, a pigmy's straw does
pierce it.
(William Shakespeare, *"King Lear")* tr. Mihnea Gheorghiu)

794 • Cu dragostea licărind într-un ochi şi
calculul strălucind în celălalt. *With affection beaming in one eye, and calculation shining out of the other.* (Charles Dickens, *"Martin Chuzzlewit")*

795 • Este mult mai greu să fii simplu decît
complicat şi mult mai greu să sacrifici îndemînarea şi să frînezi străduinţa a-colo unde e locul potrivit, decît să le extinzi pe amîndouă fără discernămînt. *It is far more difficult to be simple than to be complicated, far more difficult to sacrifice skill and cease exertion in the proper place, than to expand both indiscriminately.*
(John R-askin, *"Modern Painters")*

796 • Albinele care poartă miere în gură au
ace în coadă.
Bees that have honey in their mouths have stings in their tails.
(Proverb)

797 • Ceea ce se cumpără e mai ieftin decît

un cadou.

What is bought is cheaper than a gift.

(Proverb)

798 • Un dar îndelung aşteptat e vîndut, nu dat.

A gift long waited for is sold, not given.

(Proverb)

799 • Lucrurile mărunte alcătuiesc fondul vieţii.

Trifles make the sum of life.

(Charles Dickens, *"David Copperfield")*

800 • Un lucru bun la gust, ades e greu de *" digerat.

Things siveet to taste prove in digestion sour.

(William Shakespeare, *"Richard II")*

801 • în fiecare lucru rău e un grăunte de * bine,

De s-ar pricepe omul să-1 distingă şi să-1 folosească.

There is some soul of goodness in things of evil,

Would men observingly distill it out.

(William Shakespeare, *"Henry V")*

802 • Vîrful cel mai ascuţit este făcut cu cea jenai tocită tocilă.

The finest edge is made with the blunt whetstone.

(John Lyly, *"Euphues")*

HOI]* • Poteca ce duce spre pericol e netedă. ^ *The path is smooth that leadeth on to d>anger.

(William Shakespeare, *"Venus and Adonis")*

V. SOCIETATE

804 • Drumul fără cotituri e lung.
It is a long lane that has not turning.
(Proverb)

805 • Podoaba nu-i decît malul aurii al uneia din cele mai periculoase mări. ***Ornament is but the gilded shore to a most dangerous sea.***
(William Shakespeare, ***"The Merchant of Venice")***

80S • Soarele, deşi cu un singur ochi, îmbrăţişează cu privirea întreaga lume. ***The sun with one eye viweth all the world.***
(William Shakespeare, ***"Henry VI")***

807 • Soarele ce se oglindeşte în noroiul malurilor şi ţărmurilor rămîne cu raza neîntinată.
The sun reflecting upon the mud of strands and shores is unpolluted in his beam.
(Jeremy Taylor, ***"Holy Living")***

NAŢIUNI

808 £ Naţiunile, ca oamenii, îşi au copilăria lor.
Nations, like men, have their infancy.

(Henry St. John Bolingbroke, *"On the Study and Use of History")*

BOU • Mărimea nu înseamnă măreţie,, tot aşa cum a poseda un teritoriu nu este suficient pentru a întemeia o naţiune. *Size is not grandeur, and territory does not make a nation.*

(Thomas Henry Huxley, *"On University Education")*

HIO • Statele, ea şi maşinile mari, se mişcă încet.

States as great engines move slowly.

(Francis Baron, *"Advancement of Learning")*

Mil • Cînd scopul este acela de a ridica sta-* rea generală a unui popor, mijloacele mărunte nu dau nici măcar rezultate slabe ; ele nu au nici un fel de rezultat. *When the object is to raise the permanent condition of a people, small means do not merely produce small effects; they produce no effect at all.*

(John Stuart Mill, *"The Principles of Political Economy")*

PATRIOTISM

H12 • Dragostea de ţară îşi are izvorul îndri-gostea de familie.

In love of home, the love of country has its rise.
(Charles Dickens, *"The Old Curiosity Shop")*

196

V. SOCIETATE

813 • Mai bine-un om în suferinţă, decît o ţară în durere.
Better one suffer, than a nation grieve. **(John Dryden, *"Absalom and Achitophel")***

814 • Ce păcat
Că putem muri doar o dată pentru a ne salva patria.
What a pity is it
That we can die but once to save our country. **(Joseph Addison, *"Cato")***

815 * Adevăraţu' luptători preferă moartea vieţii ruşinoase.
Death is better for all carls than a shameful life.
("Beowulf")

816 • Anglia aşteaptă ca fiecare om al ei să-şi facă datoria. .
England expects that every man will do his duty.
(Horatio Nelson, *"Signal from flagship at Trafalgar")*

817 • E fericit cel care-şi poartă dorul
în bătătura casei lui natale
Şi se îmbată respirînd văzduhul

Patriei sale.

Happy the man whose wish and care A few paternal acres bound,

Content to breathe his native air In his own ground.

(Alexander Pope, *"Ode on Solitude")*

HIK • Trebuie să ştii ceva şi despre propria-ţi lară. înainte de a călători în străinătate. *A man should know something of his own country, too, before he goes abroad.*

(Laurence Sterne, *"Tristram Shandy")*

819 • Un patriot, oriunde se va duce,

Va spune : acasă-i patria cea dulce. *Such is the patriot boast, where'er we*

roam,

His first, best country ever is, at home.

(Oliver Goldsmith, *"The Traveller")*

LIBERTATE

820 • Ce fericire mai mare-i ca aceea

De a te bucura de libertate.

What more feliciti'e can fall to creature

Than to enjoy delight with libertie.

(Edmund Spenser, *"The Fate of the Butterflie")*

H21 **•Oamenfî sînt liberi cînd se află în patria lor, nu cînd rătăcesc şi o părăsesc. *Men are free when they are in***

a living homeland, not when they are straying and breaking away.

(D. H. Lawrance, *"Studies in Classic American Literature")*

822 • Libertatea în sărăcie e mai bună decît sclavia în puf.
Lean liberty is better than fat slavery.
(Proverb)

823 • Voi învăţa, clacă se poate, şi pietrele să se ridice împotriva tiranilor de pe pămînt. ***... I'll teach, if possible, the stones To rise against Earth's tyrants.***
(George Gordon Byron, ***"Don Juan")***

824 • Mîndria arată calea care duce spre libertate.
Pride points the path that leads to Liberty.
(George Gordon Byron, ***"Childe Harold's Pilgrimage")***

825 • Condiţia cu care Domnul datu-i-a libertate omului e eternă vigilenţă. ***The condition upon which God hath given liberty to man is eternal vigilance.***
(John Philpot Curran, ***"Speech on the Right of Election")***

826 • Necesitatea este argumentul adus pentru orice încălcare a libertăţii umane. E argumentul tiranilor şi crezul sclavilor.

Necessity is the plea for every infringement of human freedom. It is the argument of tyrants; it is the creed of slaves.

(William Pitt, Earl of Chatham, *"Speech in the House of Commons")*

M27 • Robi ereditari! Nu ştiţi voi
('ă cei ce vor să fie liberi trebuie să
lupte ?
Hereditary bondsmen! Know ye not
Who would be free themselves must
strike the blow ?

(George Gordon Byron, *"Childe Harold's*
Pilgrimage")

H2K * libertatea individului trebuie limitată în sensul că el nu trebuie să devină o pacoste pentru alţi oameni. ***The liberty of the individual must be thus far limited; he must not make himself a nuisance to other people.***

(John Stuart Mill, *"Liberty")*

K29 • libertatea înseamnă responsabilitate. De aceea majorităţii oamenilor le este teamă de ea.

Liberty means responsibility. That's why
most men dread it.

(G. B Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

I MTERDEPENDENŢA

HM) • **Nimeni nu poate fi cu totul liber pînă cînd nu sînt toţi liberi; nimeni nu poa-**

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

te fi perfect moral pînă nu sînt toţi morali ; nimeni nu poate fi cu desăvîrşire fericit pînă cînd nu sînt toţi fericiţi. *No one can be perfectly free till all are free; no one can be perfectly moral till all are moral: no one can be perfectly happy till all are happy.*

(Herbert Spencer, "Social *Statics")*

831 • Naţiunile *trebuie* să se înţeleagă între ele şi aceasta cît mai repede... pentru că micşorarea globului pămîntesc le aruncă una în braţele celeilalte. *The nations* must *understand one another, and quickly... for the shrinkage of the globe is throwing them into one another's arms.*

(E. M. Forster, *"Notes on the English Character")*

832 • Să fii sărac şi independent este aproape o imposibilitate.

To be poor and independent is very nearly an impossibility.

(William Cobbett, *"Advice to Young Men")*

RĂZBOI SI *PACE*

833 • Cu cît războiul devine mai distructiv, cu atît va fi abolit mai curînd.

.. *the more destructive war becomes,*
the sooner it will be abolished.
(G. B. Shaw, *"Major Barbara")*

1(3-1 • întreaga artă a războiului constă în a ajunge de cealaltă parte a dealului. *The whole art of war consists in getting at what is on the other side of the hill.* (Arthur Wellcsley Wellington, *Attributed)*

H.'l.'i • I,a Westminster Abbey sau la victorie!
Westminster Abbey or victory !
(Horatio Nelson, *At Battle of Cape Şt. Vincent)*

n:i(> • Bătălia de la Waterloo a fost cîştigată pe terenurile de joc de la Eton. *The battle of Waterloo ivas won on the playing fields of FAon.*
(Arthur Wellesley Wellington, *Attributed)*

837 • Atîta timp cît războiul va fi considerat
rău, îşi va menţine permanent fascinaţia. Cînd va fi considerat vulgar, va înceta de a mai fi popular. *As long as war is regarded as wicked, it will always have its fascination. When it is looked upon as vulgar, it will cease to be popular.*
(Oscar Wilde, *"The Critic as Artist")*

838 • Binecuvîntati sînt cei ce aduc pace pe
pămînt.
Blessed arc the peacemakers on earth.
(William Shakespeare, *"Henry VI")*

202

V. SOCIETATE

PROGRES

839 • Orice progres înseamnă război cu Societatea.

All progress means war with Society.

(G. B. Shaw, *"Getting Married")*

840 • Ne fac înţelepţi nu amintirile trecutului nostru, ci responsabilităţile viitorului nostru.

.. .we are macle wise not by the recollections of our past, but by the responsibilities of our future.

(G. B. Shaw, *"Back to Methuselah")*

841 • Revoluţiile nu se fac cu amabilităţi.

Revolutions are not macle with rose-water.

(Edward George Earle Lytton Bulwer.

"The Parisians')

842 [e] O persoană sub treizeci de ani care nu este un revoluţionar, deşi cunoaşte ordinea socială existentă, este un om inferior.

Any person under the age of thirty, who, having any knowledge of the e-xisting social order, is not a revolutionist, is an inferior.

(G. B. Shaw, *"Man and Superman")*

343 • Orice reformă, oricît de necesară, va fi exagerată de către minţile slabe şi va necesita ea însăşi o reformare.

Bl *ery reform, however necessary, will*
by weak minds be carried to an excess,
Unit itself will need reforming.
(Samuel Taylor Coleridge, *"Biographia Literaria")*

ii I I • Obosit va fi cel ce va vîsli împotriva V iii! ului.
Weary shall be who rows against the wind.
(Anglo-Saxon "Gnomic Verses")

i (MUTATE

11 . * Egalitatea este fundamentală în toate compartimentele organizării sociale. *Equality is fundamental in every department of social organization.*

(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

Mi; • Cînd oricine-i cineva
Nimeni nu e nimenea.
When everyone is somebody
Then no one's anybody.
(William Schwenck Gilbert, *"The Gondoliers")*

POLITICA — POLITICIENI

H17 • Aminteşte-ţi : este o politică înţeleaptă să construieşti un pod de argint pentru un duşman care fuge. *Remember: it is a good policy to build a bridge of silver for a flying foe.*

(G. B. Shaw, *"The Six of Calais")*

848 • Cel ce-i guvernează pe alţii trebuie, mai * întîi, să se stăpînească pe sine.

He that would govern others, first
should be
Master of himself.

(Ph. Massinger, *"The Bondman")*

849 • Minţile unora dintre oamenii noştri de
stat, ca şi pupila ochiului omenesc, se contractă cu atît mai mult cu cit asupra lor cade o lumină mai puternică. ***The minds of some of our own statesmen, like the pupil of the human eye, contract themselves the more, the stronger light there is shed upon them.*** **(Thomas Moore, *"Corruption and Intolerance")***

850 • Cred că atunci cînd oamenii de stat îşi
leapădă propria lor conştiinţă de dragul datoriei publice, duc ţara spre haos. ***/ believe when statesmen forsake their own private conscience for the sake of their public duties they lead their country by a short rout to chaos.***

(R. Bolt, *"A Man for All Seasons")*

851 • Un om nu are dreptul să fie o persoană
publică decît dacă se face ecoul opiniei publice.

A man ain't got no right to be a public man, unless he meets the public views.

(Charles Dickens, *"Martin Chuzzlewit")*

■ " • Să întreb un soldat ce în lupta măreaţă Alături de mine-i, de crede aşa cum cred

eu ?

Să-1 reneg pe acel ce mi-e prieten de-o

viaţă

Fiindcă nu se-nchină aceluiaşi zeu ? *Shall I ask the brave soldier, who*

fights by my side in the cause of mankind, if our creeds

agree?

Shall I give up the friend I have

valued and tried If he kneel not before the same altar with me ?

(Thomas Moore, *"Come, Send Round the*

Wine")

B53 • Credincios cum e acul magnetului, Sau cadranul solar soarelui. *True as the needle to the pole, Or as the dial to the sun.*

(Barton Booth, *"Song";*

851 • Trădarea niciodată nu-nfloreşte. De ce

oare ?

De-ar înflori n-ai mai putea să-i spui

trădare.

Treason âoth never prosper; what's

the reason ? For if it prosper, none dare call it treason.

(John Harington, *"Epigrams")*

TIRANIE

855 ° Din cite rele-n lume-s aruncate,
Popeasca tiranie-i cea mai rea din toate. ***And of all plagues with which mankind are curst, Ecclesiastic tyranny's the worst.***

(Daniel Defoe, *"The True-Born Englishman")*

856 ® Din tiraniile ce-apasă omenirea
Mai rea e cea ce-năbuşă gîndirea. ***Of all the tyrannies of human kind The worst is that which persecutes the mind.***

(John Dryden, *"The Hind and the Panther")*

857 ® E o mare greşeală să pui o spadă în mîna unui nebun.

It is ill putting a naked sword in a madman's hand-

(Proverb)

858 • Viaţa trăită conform voinţei unui singur om e cauza nenorocirii tuturor oamenilor.

To live by one man's will became the cause of all men's misery.

(Richard Hooker, *"Ecclesiastical Politie")*

FORŢA

859 • Cine prin forţă învinge,

Duşmanul doar pe jumătate şi-1 infringe.

Who overcomes
By force, hath overcome but half his
foe.

(John Milton, *"Paradise Lost")*

MC.O • Zicala că dreptatea este de partea puterii este crudă şi cu toate că prejudecăţile noastre ne fac să o negăm, ea rămîne adevărată. Morala pe care însă trebuie să o tragem este că o naţiune trebuie să facă tot ce-i stă în putinţă ca să fie foarte sigură că are puterea să-şi apere propria sa concepţie despre dreptate. *It is a cruel saying that might is right, and all our prejudices lead us to deny it, but it is true. The moral is that a nation must make very sure that it has the might to defend its own conception of right.*

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

HOI • Forţa are efect asupra firilor servile, nu asupra celor libere.

Force workes on servile natures, not
the free.

(Ben Jonson, *"Every Man in His Humour")*

REZISTENŢA

802 • Este cel -puţin tot atît de greu să rezişti unei infecţii morale ca şi uneia fizice. *It is at least as difficult to stay a moral infection as a physical one.*

(Charles Dickens, *"Little Dorrit")*

208

V. SOCIETATE

V. SOCIETATE

ISTORIE

863 • Istoria se repetă.
History repeats itself.
(Proverb)

864 • Istoria, cu toate-a ei volume,
O pagină doar are.
And History, with all her volumes vast,
Hath but one page.
(George Gordon Byron, *"Childe Harold's Pilgrimage")*

865 • Marea grămadă de colb numită „Istorie".
That great dust-heap called "history".
(Augustine Birrell, *"Obiter Dicta")*

866 • Istoria, doar ceva mai mult decît înregis-
trarea crimelor, absurdităţilor şi nenorocirilor omenirii.
History; which is, indeed, little more than the register of the crimes, follies and misfortunes of mankind-
(Edward Gibbon, *"The History of the Decline and Fall of the Roman Empire")*

867 • Oamenii obişnuiesc să scrie în marmură

evenimentele neplăcute, iar numele celor ce fac bine, în colb.

For men usc, if they have an evil turn,

to write it in marble and who so doth us a good turn we write it in dust. **(Thomas More, *"Historie of Richard III and His Miserable End")***

868 • Slăvind ce-a fost, amintirea ni-e mai scumpă.
Praising what is lost Makes the remembrance dear.
(William Shakespeare, *"All's Well that Ends Well")*

B I B L I O T E C A J U D E Ţ E A N Ă

---------- . --- ^ ^—ı x- ittfa —

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTEM

*** >11**

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

MUNCA

869 • Cînd Adam săpa şi Eva torcea
Cine domn era ?
When Adam delved and Eve span, Who was then the gentleman?
(John Ball, *Attributed)*

870 [9] Munca este marele remediu al tuturor * maladiilor şi suferinţelor.
Work is the grand cure of all the maladies and miseries that ever beset mankind.
(Thomas Carlyle, *"Rectorial Address at E-dinburgh")*

871 • Munca cinstită face masă bună cu un chip cinstit.
Honest labour bears a lonely face.
(Th. Dekker, *"Patient Grisell")*

872 • Sînt un truditor cinstit: eîştig prin mun-că ceea ce mănînc şi îmbrac, nimeni nu mă urăşte, nu invidiez fericirea nimănui, mă bucur de binele altora.
/ am a true, labourer: I earn that I cat, get what I wear, owe no man hate, envy no man's happiness, glad of other men's good.
(William Shakespeare, *"As You Like It")*

H7,'l • Orice fel de muncă, chiar şi urzitul pîn-zei, este nobilă. Munca şi numai munca e l e nobilă ... Viaţa în trîndăvie nu-i pârlea omului, aşa cum nu-i nici a zeilor. ***All work, even cotton-spinning, is noble ; work is alone noble... A life of ease is not for any man, nor for any god.***

(Thomas Carlyle, ***"Past and Present")***

87 I • Chiar dacă doctorul nu-ţi dă un an, chiar dacă ezită să-ţi dea o lună, fă un efort şi vezi ce poţi face într-o săptămînă. ***Even if the doctor does not give you a year, even if he hesitates about a month, make one brave push and see what can be accomplished in a week.*** **(Robert Louis Stevenson,** ***"Aes Triplex")***

875 • Harnica albină n-are timp să fie întristată.

The busy bee has no lime for sorrow.

(William Blake, ***"The Marriage of Heaven and Hell")***

212

(Proverb)

VI. MUNCA ISO 'CUNOAŞTERE

vr. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

(Proverb)

MOD DE A MUNCI

876 • Ce facem de bunăvoie e uşor de făcut.
That we do willingly is easy.
(Proverb)

877 • Cel ce nu se întoarce din drum ajunge departe.
He goes jar that never turns.
(Proverb)

878 • N-are timp liber cel ce nu-1 foloseşte.
He hath no leisure who uscth it not.
(Proverb)

879 • Cel care nu are timp să deplîngă, nu are timp să repare.
He that lacks time to mourn, lacks time to mend.
(Henry Taylor, *"Philip Van Artevelde")*

880 • Treaba prost făcută trebuie făcută de două ori.
A work ill done must be done twice.
(Proverb)

881 • începutul greu duce la un sfîrşit bun.
A hard beginning maketh a good ending.
(Proverb)

882 • Graba strică treaba.

Haste maketh waste.

HH.'t • Graba şi biciul n-au făcut niciodată o treabă bună.

. • .whip and whur... never made good fur.

(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doister")*

B8 I • Cu-nţelepciune şi încetişor, căci se poticneşte cel care iute fuge. *Wisely and slow; they stumble that run fast.*

(William Shakespeare, *"Romeo and Juliet")*

HK.r> • Focul mocnit face malţul bun. *Soft fire maketh sweet malt.*

(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doister")*

PLICTISEALA

KK<> • Oamenii îşi arată superioritatea faţă de animale prin capacitatea lor de a se plictisi... Experienţa arată că una din dorinţele extrem de puternice a aproape tuturor oamenilor este aceea de a scăpa de plictiseală.

Human beings show their superiority to the brutes by their capacity for boredom. .. Experience shows that escape from boredom is one of the really powerful desires of almost all human beings.

(B. Russell, *"Nobel Prize Acceptance*

Speech")

214

(Proverb)

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

(Proverb)

887 • Omul care se lasă plictisit este mai vred-
nic de dispreţ decît persoana care-1 plictiseşte.
The man who lets himself be bored is even more contemptible than the bore.
(Samuel Butler, *"The Fair Haven")*

LENE

888 • Oii leneşe i se pare că lina ei e grea.
A lazy sheep thinks its wool heavy-
(Proverb)

889 • Un leneş e ca ceasul fără ace :
Bun de aruncat, de merge ori de tace. ***An idler is a ivatch that wants both***
hands,
As useless if it goes as if it stands.
(William Cowper, *"Retirement")*

890 • Leneşii se bucură cel mai puţin de repaus.
Idle folks have the least leisure.
(Proverb)

891 • îmi place munca ; mă fascinează. Pot sta
şi privi ore întregi cum se desfăşoară. îmi place să o simt alături: ideea de a scăpa de ea aproape că îmi sfîşie inima. ***/ like ivork; it fascinates me. I can sit and look at it for***

hours. I love to keep it by me: the idea of getting rid of it nearly breaks my heart.

(Jerome K. Jerome, *"Three Men in a*

Boat")

Ml • Insuportabilă e truda de a nu face nimic.

The insupportable labour of doing nothing.

(Richard Steele, *"The Tatler")*

199 • Nu faci nimic — dar asta nu-i odihnă. E chinuită mintea de prea multă tihnă. *Absence of occupation is not rest, A mind quite vacant is a mind*

distress'd.* (William Cowper, *"Retirement")

H'.H • Lenea face mintea să rugínească. * *Idleness makes the wit rust.*

(Proverb)

Ki».ʳ> • Nu vă pasă cum metalul minţii voastre Mîncat e de rugina trîndăviei. *Not caring how the mettall of your*

minds

Is eaten with the rust of idlenesse.

(Ben. Jonson, *"Every Man in His Humour")*

896 • Prea multă odihnă înseamnă rugină. *Too much rest is rust-*

(Walter Scott, *"The Betrothed")*

807 • Tinereţea trîndavă aduce o bătrâneţe plină de lipsuri. *An idle youth, a needy age.*

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

898 • în apă stătătoare aşteaptă-te să găseşti otravă.

Expect poison from the standmg water.

(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

899 • Urîtă-i cocoaşa dromaderului, pe care
La circ nu o dată l-aţi zărit;
Dar mai urîtă-i cocoaşa ce-o are
Cel care nicicînd n-a muncit.
The camel's hump is an ugly lump
Which well you may see at the Zoo;
But uglier yet is the Hump we get
From having too little to do.
(Rudyard Kipling, *"How the Camel Got His Hump")*

SEMIDOCTTSM

900 • Puţină-nvăţătură e-un lucru periculos.

A* little Learning *is a dang'rous Thing.* (Alexander Pope, *"Essay on Criticism")

901 [9] **Dacă învăţătura puţină este periculoasă,**
unde este omul care are atît de multă \ încît să fie în afară de pericol?

If a little knowledge is dangerous, where is the man who has so mu&h as to be out of danger ?

(Thomas Henry Huxley, *"On Elemental Instructions in Physiology")*

002 • E mai bine să nu ştii nici să citeşti şi nici
Să scrii decît să nu poţi face nimic altceva.
// is better to be able neither to read nor write than to be able to do nothing else.

(William Hazlitt, *"Table-Talk. On the Ignorance of the Learned")*

003 • Are destulă învăţătură pentru a cita gre-
şit.
With just enough of learning to mis-(jiiote.

(George Gordon Byron, *"English Bards and Scotch Reviewers")*

'.mi I • Grăbeşte-te de ai de învăţat;
De eşti prost la patruzeci de ani, eşti
prost cu-adevărat. *Be wise with speed ; A fool at forty is a fool indeed.*

(Edward Young, *"Love of Fame")*

005 • La treizeci, omul se crede prost;
La patruzeci e sigur; s-ar schimba... La cincizeci e tîrziu, se ia la rost C-a animat cîndva; încearcă iar; In gînd găseşte calea de-a rezolva, încearcă ... şi moare acelaşi om. *At*

thirty, man suspects himself a fool; Knows it at forty, and reforms his plan:

218

At fifty chides his infamous delay, Pushes his prudent purpose to resolve; In all the magnanimity of Thought Resolves, and re-resolves >' then dies the same.

(Edward Young, *"Night Thoughts")*

ÎNVĂŢĂTURA

906 * Studiile sînt bune pentru desfătare, pentru podoabă şi pentru înzestrare. *Studies serve for delight, for ornament, and for ability.*

(Francis Bacon, *"Of Studies")*

907 • Istoriile îi fac pe oameni înţelepţi, poeţii îi fac inteligenţi, matematicile subtili, ştiinţele naturii profunzi, morala gravi, logica şi retorica, capabili de a rivaliza. *Histories make men wise; poets, witty; the mathematics, subtile; natural philosophy, deep; moral, grave, logic and rhetoric, able to contend.*

(Francis Bacon, *"Of Studies")*

908 învăţătura îl face pe om întreg, discuţiile pregătit, scrierea exact. *Reading maketh a full man, conference a ready man, and writing an exact *- man.*

(Francis Bacon, *"Of Studies")*

909 • Nici un om nu poate deveni stăpînul meşteşugului său din prima zi.
No man is his craft's master the first day-
(Proverb)

910 • Col ce nu s-a căţărat niciodată nu a căzut niciodată.
He Hiat never climbed never fell.
(Proverb)

'.ill • Nu eşti niciodată prea bătrîn pentru a * învăţa.
Nu e niciodată prea tîrziu pentru a învăţa. *Never too old to learn. Never too late to learn.*
(Proverb)

912 *9* învăţăm făcînd.
In doing we learn.
(Proverb)

913 • învăţîndu-i pe alţii, înveli singur.
**** Teaching others teachelh yourself.***
(Proverb)

914 • Viaţa e atît de scurtă şi meşteşugul aşa de greu de . învăţat, Încercarea atît de grea, şi-atît de cruntă cucerirea.

Thy lyf so short, the craft so long to lerne,

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

Th' assay so hard, so sharp the
conquering.

(G. Chaucer, *"The Parlement of Foules")*

915 • Farmecul ţi-1 dă Dumnezeu, dar cunoştinţele se cumpără la piaţă. *Grace is given by God, but knowledge is bought in the market.*

(Arthur Hugh Clough, *"The Bothie of Tober-na-Vuolich")*

916 • Ce se învaţă uşor, se uită uşor. *K Soon learnt, soon forgotten.*

(Proverb)

917 • Acolo unde există o mare sete de învăţă-
tură, firesc este să fie şi multe discuţii în contradictoriu, multe scrieri şi opinii; căci opinia, la oamenii de valoare, este cunoaştere în devenire. *Where there is much desire to learn, there of neccessity will be much arguing, much writing, many opinions; for opinion in good men is knowledge in the making.*

(John Milton, *"Areopagitica")*

EXAMEN

918 • La un examen, cei ce nu vor să ştie pun
întrebări celor ce nu pot răspunde. *In an examination those who do not wish to know ask questions of those*

who cannot tell. **(Walter Ralegh /Raleigh/,"So77!<? *Thoughts on***

Examinations")

919 • Lxamenele sînt cumplite chiar şi pentru cei mai bine pregătiţi, căci cel mai mare prost poate întreba mai mult decît poate răspunde cel mai mare înţelept. ***Examinations are formidable even to the best prepared, for the greatest fool may ask more than the wisest man can answer.***

(Charles Caleb Colton, *"The Lacon")*

;>20 • Examenele sînt inutile: ele probează cunoştinţele, nu capacitatea. De fapt ele acţionează împotriva omului capabil care cunoaşte doar subiectul său şi are propriul său punct de vedere asupra lui şi favorizează doar pe cel care memorizează, care poate repeta papagaliceşte toate manualele, indiferent de subiect. ***Examinations are useless: they test knowledge, not capacity; in fact, they operate against the capable man who has only his own subject and takes his own view of it, in favour of the mere memorizer who can parrot all the textbooks on all the subjects-***

(G. B. Shaw, *"Table-Talk of G. B. Shaw")*

UNIVERSITATE

921 • Universitatea trebuie să fie un lăcaş de lumină, de libertate şi de învăţătură. ***A university should be a place of light, of liberty, and of learning.***

(Benjamin Disraeli, *"Speech, House of Commons")*

222

W. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

223

922 • Adevărata universitate a zilelor noastre * este o colecţie de cărţi.

The true University of these days is a Collection of Books.

(Th. Garlyle, *"On Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History. The Hero as a Man of Letters")*

EDUCAŢIE

923 • Exemplul este şcoala omenirii şi ea nu vrea să înveţe la nici o altă şcoală. *Example is the school of mankind, and they will learn at no other.*

(Edmund Burke, *"On a Regicide Peace")*

924 • Exemplul bun e cea mai bună predică. *• *A good example is the best sermon.*

(Proverb)

925 • Nu fi supărat că nu-i poţi face pe alţii să fie precum doreşti tu, pentru că nici tu nu poţi să fii aşa cum doreşti. *Be not angry that you cannot make others as you wish them to be, since you cannot make yourself as you wish to be.*

(Thomas â Kempis, *"De Imitatione Christi")*

926 • Doar cei care s-au ajutat singuri ştiu cum

să-i ajute pe alţii şi să respecte dreptul lor de a se ajuta singuri.

Only those who have helped themselves know to help other, and to respect their right to help themselves.

(G. B. Shaw, *"The Quintessence of Ibsenism")*

D27 • Educaţia are ca scop formarea caracte-rului.

Education has for its object the formation of character.

(Herbert Spencer, *"Social Statics")*

1)28 • Dă-mi un copil în primii săi şapte ani de viaţă şi poţi face cu el ce vrei după aceea. *Give me a child for the first seven years, and you may do what you like with him afterwards.*

(Proverb)

'.(2!) • Moravurile cu averea se schimbă, Firile-odată cu-anotimpul, Ideile cu cartea, principiile cu timpul. *Manners with fortunes, humours turn*

with climes,

Tenets with books, and principles with

times.

(Alexander Pope, *"Moral Essays, Epistle 1")*

930 • Poate că cel mai de preţ rezultat al întregii educaţii este priceperea de a te hotărî să faci lucrul pe care-1 ai de făcut cînd se cuvine să fie făcut, fie că-ţi place sau nu; e prima lecţie care ar trebui în-

224

VI. MUNCA ŞI «CUNOAŞTERE

VT. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

văţată şi, oricît de devreme începe pregătirea unui om, aceasta este probabil ultima lecţie pe care o învaţă cum trebuie.

Perhaps the most valuable result of all education is the ability to make yourself do the thing you have to do, when it ought to be done, whether you like it or not: it is the first lesson that ought to be learned; and however early a man's training begins, it is probably the last lesson that he learns thoroughly.

(Thomas Henry Huxley, *"Technical Education")*

931 • Dacă convingerea ta se bazează pe raţiune, susţine-o prin argumente şi nu prin persecuţie şi abandoneaz-o dacă argumentele te contrazic. Dacă însă convingerea ta se bazează pe credinţă, îţi vei da seama că argumentele sînt inutile şi vei recurge la forţă, fie sub forma persecuţiei, fie oprind dezvoltarea şi defor-mînd minţile celor tineri prin ceea ce se cheamă „educaţie". Ultima este deosebit de meschină, întrucît profită de lipsa de apărare a minţilor nemature. Din nefericire ea este practicată într-o măsură mai mică sau mai mare în şcolile tuturor ţărilor civilizate.

if you think that your belief is based upon reason, you will support it by argument, rather than by

persecution, and will abandon it if the argument goes against you. But if your belief is based on faith, you will realise that argument is useless, and tvill therefore resort to force cither in the form of persecution or by stunting and distorting the minds of the young in what is called "education". This last is peculiarly dastardly, since it takes advantage of the defencelessness of immature minds. Unfortunately it is practised in a greater or less degree in the schools of every civilized country.

(B. Russell, *"Human Society in Ethics and Politics")*

932 • Nu este cu lotul adevărat că persuasiunea este un lucru şi forţa este altul. Multe forme de persuasiune — chiar multe din cele aprobate de toată lumea — sînt în realitate un fel de forţă. ***It is not altogether true that persuasion is one thing and force is another. Many forms of persuasion —■ even many of which everybody approves*** **— are** ***really a kind of force.***

(B. Russell, *"Power : A New Social Analysis")*

CUNOAŞTERE

933 • Cunoaşterea nu este proprietatea nimănui.

.. .knowledge is no man's property.

(G. B. Shaw, *"The Millionaires")*

934 • Ceea ce azi e dovedit, a fost odată doar imaginat.

What is now proved was once only imagined.

(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

935 • Orice *de ce* are un *pentru că* al lui.

Every why hath a wherefore.

(William Shakespeare, *"The Comedy of Errors")*

936 • Pentru fiecare *de ce* avea la îndemînă un *pentru că.*

For every why had a wherefore.

(Samuel Butler, *"Hudibras")*

937 • Singura apărare în faţa lumii este cunoaşterea ei temeinică. *The only fence against the world is a thorough knowledge of it.*

(John Locke, *"Thoughts on Education")*

938 • Cunoaşterea înseamnă putere.

Knowledge is power.

(Francis Bacon, *"Meditalioncs sacrae")*

1)30 • Monumentele minţii supravieţuiesc celor ale puterii.

The monuments of wit survive the mo-nuinenls of power.

(Francis Bacon, *"Essex's Device")*

1)40 • Toate lucrurile sînt grele înainte de a deveni uşoare.

All things are difficult before they are easy.

(Proverb)

'.Ml • Setea de cunoaştere, ca şi setea de bogăţie, creşte mereu pe măsură ce se acumulează.

The desire of knowledge, like the thirst of riches, increases ever with the acquisition of it.

(Laurence Sterne, *"Tristram Shandy")*

912 • Cunoaşterea nu este o povară. *Knowledge is no burden.*

(Proverb)

943 • O scuză pentru Diavol: Să nu uităm că noi cunoaştem doar un aspect al problemei.

An apology for the Devil: It must be remembered that we have only heard one side of the case.

(Samuel Butler, *"Note-Books. Higgledy-Piggledy : An Apology for the Devil")*

944 • Viaţa este arta de a trage suficiente concluzii din premise insuficiente.
Life is the art of drawing sufficient conclusions from insufficient premises.
(Samuel Butler, *"Note-books. Lord, What is Man ?")*

CĂILE CUNOAŞTERII

945 • Activitatea este singura cale spre cunoaştere.
Activity is the only road to knowledge.
(G. B. Shaw, *Preface to "Man and Superman")*

946 • Curiozitatea este una din caracteristicile permanente şi certe ale unei minţi viguroase.
Curiosity is one of the permanent and certain characteristics of a vigorous mind.
(Samuel Johnson, *"The Rambler")*

947 • Imaginaţia unui copil e sănătoasă şi aşa e şi imaginaţia matură a unui bărbat; există însă un interval de viaţă între ele, în care sufletul se frămîntă, caracterul este încă nedecis, modul de viaţă încă nesigur, ambiţia ceţoasă: de acolo provine sentimentalismul. *The imagination of a boy is healthy, and the mature imagination of a man is healthy; but there is a space of*

life between, in which the soul is in a ferment, the character undecided, the way of life uncertain, the ambition thick-sighted : thence proceeds mawkishness.

(John Keats, *"Endymion" Preface)*

948 • Necesitatea este începutul invenţiei.

Necessity is the mother of invention.

(Proverb)

949 • Se spune că tot ce e pe lume e bun la ceva.

They say everything in the world is good for something.

(John Dryden, *"The Spanish Friar")*

950 • Deliberarea nu înseamnă întîrziere.

Deliberating is not delaying.

(Proverb)

951 • Primejdia prevăzută e pe jumătate înlăturată.

A danger forseen is half avoided.

(Proverb)

952 • A dovedi prea mult înseamnă a nu dovedi nimic.

That which proves too much proves nothing.

(Proverb)

953 • Dacă a face ar fi tot atît de uşor cum este

a şti ce e bine de făcut, atunci capelele ar fi fost catedrale şi bordeiele ar fi fost palate regeşti.

If to do were as easy as to know what were good to do, chapels had been churches, and poor men's cottages prince's palaces.

(William Shakespeare, *"The Merchant of Venice")*

954 • Tot ceea ce lărgeşte sfera capacităţilor umane, tot ce-i arată omului că poate face ceea ce el credea că nu poate, este de preţ.

Everything that enlarges the sphere of human powers, that shows man he can do what he thought he could not do, is valuable.

(James Boswell, *"Life of Dr. Johnson")*

955 • Glumind, bufonii adesea sînt profeţi.

Jesters do oft prove prophets.

(William Shakespeare, *"King Lear")*

156 © Dacă un om începe cu certitudini, va sfîrşi plin de îndoieli, dar de se va mulţumi să înceapă cu îndoieli, va ajunge în cele din urmă la certitudini. *If a man will begin with certainties, he shall end in doubts; but if he will be content to begin with doubts, he shall end in certainties.*

(Francis Bacon, *"Advancement of Learning")*

57 • Cunoaşterea e mîndră de cit a învăţat; înţelepciunea umilă-'i că nu ştie mai

mult.

Knowledge is proud that he has leam'd
so much;
Wisdom is humble that he knows
no mora.

(William Cowper, *"The Task. The Winter Walk at Noon")*

958 *9* **Descoperă greşeala doar atunci cînd îi cunoşti remediul.**

Never find fault until you know the remedy.

(G. B. Shaw, *"Shaw on Theatre")*

959 • Doar cu-ncăpăţînare nu-i chip a progresa;

Acolo unde nu-i cap, totul va regresa. ***Men cannot prosper, willfully led; All thing decayeth where is no head.***

(J. Heywood, *"The Play Called the Four P's")*

CUNOŞTINŢE

969 • Un om trebuie să păstreze mica mansardă a creierului său înţesată cu toată mobila pe care probabil o va utiliza, iar restul o poate depozita în debaraua bibliotecii sale, de unde o poate lua dacă are nevoie.

A man should keep his little brain attic slocked with all the furniture that he is likely to use, and the rest he can put away in the lumber-room

VI. MUNCA ŞI 'CUNOAŞTERE

of his library, where he can get it if he wants it.

(Arthur Conan Doyle, *"The Adventures of Sherlock Holmes. The Five Orange Pips")*

961 • Cunoaşterea e de două feluri. Cunoaş-
tem noi înşine un anumit subiect, sau ştim unde putem găsi informaţii despre el.

Knowledge is of two kinds. We know a subject ourselves, or we know where we can find information upon it.

(Samuel Johnson, *"Letter to Lord Chesterfield")*

EXPERIENŢA

962 • Sînt o părticică din tot ce am văzut.
**** I am a part of all that I have mei.***

(Alfred Tennyson, *"Ulysses")*

■ 963 • Experienţa este nurrcele pe care fiecare îl dă greşelilor sale. *Experience is the name everyone gives to his mistakes.*

(Oscar Wilde, *"Lady Windermere's Fan")*

ADEVAR

964 • Adevărul se află între limite înguste şi precise, eroarea în schimb nu are hotare,

Truth lies within a little and certain
compass, but error is immense.
(Henry St. John Bolingbroke, *"Reflections*
Upon Exile")

965 • Soarta obişnuită a noilor adevăruri este
aceea de a începe ca erezii şi de a sfîr-şi ca [1] superstiţii.
It is the customary fate of new truths to begin as heresies and to end as superstitioiis.
(Thomas Huxley, *"The Coming of Age of the Origin of Species")*

966 • Adevărul şi datoria ... reprezintă supu-
nerea noastră faţă de materie şi faţă de vecini.
Truth and duly... represent our subjection to matter and to our neighbours.
(B. Russell, *"A History of Western Philosophy")*

967 • Adevărul e tot atît de greu de mţînjit
de orice atingere exterioară ca şi raza de soare.
Truth is as impossible to be soiled by any outward touch as the sunbeam.
(John Milton, *"The Doctrine and Discipline of Divorce")*

968 • Este una să arăţi unui om că greşeşte
şi alta să-l pui în posesia adevărului.

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

234

235

It is one thing to show a man that he is in error, and another to put him in possession of truth. **(John Locke, *"An Essay Concerning Human***
Understanding")

969 ® Copiii şi nebunii spun adevărul.
Children and fools speak the truth-
(Proverb)

970 [9] Nespus de bun e adevărul, căci el
nicicind nu dăunează Celui ce-1 spune.
So absolutely good is truth, truth never
hurts
The teller.
(Robert Browning, *"Fifine at the Fair")*

971 • E straniu, dar adevărat; căci adevărul
e straniu-ntotdeauna, Mai straniu ca închipuirea. ***'Tis strange, but true; for truth is***
always strange,
Stranger than fiction.
(George Gordon Byron, *"Don Juan")*

972 © Dar spuneţi-^mi, milord, nu-i aşa că
***■ adevărul**

Supravieţuieşte veacurilor chiar dacă nu stă scris în cărţi ? ***But say, my lord, it were not regist'red Methinks the truth should live from***

age to age. **(William Shakespeare,** ***"Richard III")***

97It • Adevărul stă pe buzele muribunzilor. ***Truth sits upon the lips of dying men.*** **(Matthew Arnold,** ***"Sohrab and Rustum")***

'.»7 1 • Adevărul e ca perla ce adîncul îl iubeşte.

Truth, a gem which loves the deep.

(George Gordon Byron, ***"Childe Harold's Pilgrimage")***

975 ® Adevărul îşi pierde din demnitate cînd ii aperi prea mult.

The dignity of truth is lost with much protesting.

(Ben Jonson, ***"Catiline's Conspiracy")***

976 • Cred că în cele din urmă adevărul va I riurnfa.

/ believe that in the end the truth will conquer.

(John Wycliffe, ***"To the Duke of Lancaster")***

k;noi£anţA

977 • Ignoranţa nu este inocenţă, ci păcat. ***< Ignorance is not innocence but sin.***

(Robert Browning, ***"The Inn Album")***

97K • I imîrea e fiica ignoranţei.
Wonder is the daughter of ignorance.
(Proverb)

979 • Cel ce nu ştie nimic nu se îndoieşte de nimic.
He that knows nothing doubts nothing.
(Proverb)

236

VI. MUNCA ÎŞI CUNOAŞTERE

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

MINTE

980 • Diferenţa dintre minte şi creier nu este o diferenţă de calitate, ci o diferenţă de aranjament. Este similară diferenţei dintre aranjarea oamenilor în ordine geografică sau în ordine alfabetică, ambele fiind făcute în cartea de telefoane a poştei. Aceiaşi oameni sînt aranjaţi în ambele cazuri, dar în contexte cu totul diferite.

The difference between mind and brain is not a difference of quality, but a difference of arrangement- It is like the difference between arranging people in geographical order or in alphabetical order, both of which are done in the post office directory. The same people are arranged in both cases, but in quite different contexts.

(B. Russell, *"Portraits from Memory")*

981 • Mintea îşi ajunge sieşi, căci ea
Cerul îl face iad şi iadul în cer îl poate
transforma.

The mind is its own place, and in itself Can make a heav'n of hell, a hell of
heav'n.

(John Milton, *"Paradise Lost")*

982 • Cele mai viguroase minţi

Sînt deseori acelea de care zgomotoasa
lume
Aude mai puţin.
Strongest minds
Arc often those of whom the noisy
world
Hears least.
(William Wordsworth, *"The Excursion")*

Bfl • Cu cît un om este mai inteligent cu atît " e în stare să sufere mai mult. *The more intelligent a man is the more capable is he of suffering-*
(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

18 I • Cu cît este mai nobilă mintea, cu atît mai
mare e satisfacţia sa.
The noblest mind the best contentment
has.
(Edmund Spenser, *"The Faerie Queene")*

185 • Inteligenţa este o armă atît de flexibilă si diversă, încît omul ce o posedă este practic văduvit de altele. Dar inteligenţa e o armă de mică eficienţă în faţa instinctului.
The intellect is such a pliable and various weapon that man, provided ivith
it. is practically bereft of all others;
but it is'a weapon of no great efficacy
against instinct.

(W. S. Maugham, *„A Writer's Notebook")*

•NO • Măsoară-ţi întinderea minţii după umbra pe care o face !

Measure your mind's height by the shade it casts !

(Robert Browning, *"Paracelsus")*

987 • Mintea proastă a nebunului este tocila bună pentru ascuţişul minţii înţelepte. *Always the dulness of the fool is the whetstone of the wits.*

(William Shakespeare, *"As You Like It")*

988 • Minţile luminate sînt sigur cu nebunia înrudite,
De prea puţine lucruri sînt cele două despărţite. *Great wits are sure to madness near allied,*
And thin partitions do their bounds divide.

(John Drydcn, *"Absalom and Achiiophel")*

FILOZOFIE

989 • Filozofia taie pînă şi aripile unui înger.

Philosophy will clip an angel's wings.

(John Keats, *"Lamia")*

990 ® Metafizica este găsirea unor motivări

greşite pentru ceea ce credem din instinct. ***Metaphysics is the finding of bad reasons for what we believe upon instinct.***

(Francis Herbert Bradley, ***"Appearance and Reality". Preface)***

991 • Găsirea unor argumente pentru o con-
*** cluzie dată dinainte nu este filozofie, ci**
pledoarie de un tip particular. ***The finding of arguments for a conclusion given in advance is not philosophy, but special pleading.***

(B. Russell, ***"A History of Western Philosophy")***

SPECIALIZARE

992 • Nimeni nu poate fi un specialist pur fără a fi un idiot în sensul strict al cuvîntului.
No man can be a pure specialist without being in the strict sense an idiot.
(G. B. Shaw, ***Preface to "Man and Superman")***

PROSTIE ŞI ÎNŢELEPCIUNE

993 • Prostia se preumblă de-a lungul şi de-a latul pămîntului ca soarele; străluce pretutindeni.
Foolery, sir, does walk about the orb like the sun; it shines everywhere.
(William Shakespeare, ***"The Twelfth Night")***

994 • Respectabilitatea este haina sub care cei săraci cu duhul îşi acoperă prostia. ***Respectability is the cloak, under which fools cover their stupidity.***
(W. S. Maugham, ***"A Writer's Notebook")***

241

995 • Prostul înţelept se crede şi numai înţeleptul îşi vede prostia. ***The fool doth think he is wise, but the wise man knows himself to be a fool.*** **(William Shakespeare,** ***"As You Like It")***

996 • Ceasul măsoară clipele prostiei; pe-acelea ale înţelepciunii nu este ceas să le măsoare.
The hours of folly are measured by the clock; but of wisdom, no clock can measure-
(William Blake, ***"The Marriage of Heaven and Hell")***

997 • Neghiobul nu vede copacul aşa cum îl vede înţeleptul.
A fool sees not the same tree that a wise man sees.
(William Blake, ***"The Marriage of Heaven and Hell")***

998 • Un prost se mai întîmplă să aibă si dreptate.
A fool must now and then be right by chance.
(William Cowper, ***"Conversation")***

999 • Un prost ştie mai multe despre casa sa decît un înţelept despre casa altuia. ***A fool knows more in his own house than a wise man in another's.***

(Proverb)

1000 • Prostul poate pune într-o oră mai multe întrebări decît poate răspunde un înţelept în şapte ani.

A fool may ask more questions in an hour than a ivise man can answer in seven years.

(Proverb)

1001 [illegible]aţă să fii înţelept din greşelile altora.

*** *Learn Wisdom by the follies of others.***

(Proverb)

1002 • Cunoaşterea vine, dar înţelepciunea întîrzie.

Knowledge comes, but wisdom lingers.

(Alfred Tennyson, ***"Locksley Hall")***

1003 • Poţi învăţa cărţile pe de rost, dar nu şi înţelepciunea.

Sciences may be learned by rote, but wisdom not.

(Laurence Sterne, ***"Tristram Shandy")***

I on I • Cei mai mari învăţaţi n-au fost şi cei mai mari înţelepţi.

The gretteste clerkes been noght the ivisest men.

(G.^Chaucer, ***"The Canterbury Tales")***

1005 • Un om nu poate deveni înţelept pînă ce nu-şi trăieşte anii în această lume. ***A man cannot become wise till he has share of years in this world.***

("The Wanderer")

242VL MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

(Proverb)

1006 • Oamenii sînt înţelepţi nu proporţional cu experienţa lor, ci proporţional cu capacitatea lor de experienţă. ***Men are wise in proportion, not to their experience, but to their capacity for experience.***

(G. B. Shaw, ***Preface to "Man and Superman")***

1007 • înţelepciunea nu poate fi definită ca o virtute, căci este alcătuită din calităţi intelectuale pe care unii le au şi alţii nu. Dacă ar fi nevoie de înţelepciune în rezolvarea corectă a unor probleme, a-tunci ducerea lor la capăt ar fi apanajul unei minorităţi. ***Wisdom can hardly be termed a virtue for it is made up of intellectual qualities which one man has and another not. If ivisdom is necessary to right action, this can only be possible to the minority of mankind-***

(W. S. Maugham, ***"A Writer's Notebook")***

1008 • Nu este înţelept acela care va părăsi o certitudine pentru o incertitudine.

He is no wise man that will quit a certainly for an uncertainty.

(Samuel Johnson, ***"The Idler")***

1009 ® Nimeni nu poate face atît de bine pe prostul ca înţeleptul.

No man can play the fool so well as

the wise man.

I (MO • Nu e înţelept să trezeşti un ogar ce doarme.

It is not good a sleepy tig hound to wake.

(G. Chaucer, *"Troilus and Criseyde")*

1011 • Dacă poţi, fii mai înţelept ca alţii, dar nu le spune.

Be wiser than other people if you can, but do not tell them so.

(Philip Dormer Stanhope, 4th Earl of Chesterfield, *"Letter to his son")*

1012 • Trimite un om înţelept într-o misiune *şi* nu-i da sfaturi.

Send a wise man on an errand, and say nothing to him.

(Proverb)

1013 • înţelepţii trebuie să-şi împărtăşească vorbele pilduitoare.

Wise men must needs exchange proverbs.

(Anglo-Saxon "Gnomic Verses")

(¡1 Ml'

101 I • Geniul se naşte, nu poate fi format. < ***Genius must be born, and never can be taught.***

(John Dryden, *"Epistle to Congreve")*

1015 • Un om de geniu nu face greşeli. Erorile lui sînt voite şi reprezintă porţile descoperirii.

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

AMINTIRE

1025 • Amintirea-i al minţii paznic.

*** *Memory, the warder of the brain.***

(William Shakespeare, *"Macbeth")*

1026 © Memoria este jurnalul intim pe care îl purtăm mereu cu noi.

Memory is the diary that we all carry about with us.

(Oscar Wilde, *"The Importance of Being Earnest")*

1027 • Este un fapt bine cunoscut că memoria se întăreşte pe măsură ce o încarci şi devine demnă de încredere pe măsură ce ai încredere în ea. *It is notorious that memory strengthens as you lay burdens upon it, and becomes trustworthy as you trust it.*

(Thomas De Quincey, *"Confessions of an English Opium-Eater")*

OPINII

1028 • Presupunerea femeii este mult mai

*** exactă decît certitudinea bărbatului.**

A woman's guess is much more accurate than a man's certainty.

(Rudyard Kipling, *"Plain Tales from the Hills. Three and an Extra")*

1029 • Certitudinea subiectivă este invers pro-

porţională cu certitudinea obiectivă. Cu cît un om are mai puţine motive să presupună că are dreptate, cu atît afirmă mai vehement că nu există nici o îndoială că are perfectă dreptate. *... subjective certainty is inversily proportional to objective certainty. The less reason a man has to suppose himself in the right, the more vehemently he asserts that there is no doubt whatever that he is exactly right.*

(B. Russell, *"Education and the Social Order")*

1030 • Jumătate din dificultăţile şi nesiguranţa

omului provin din dorinţa sa de a răspunde cu *da* sau *nu* la fiecare întrebare. Nici *da* şi nici *nu* nu pot constitui răspunsuri : fiecare din alternative poate conţine cîţiva *da* şi cîţiva *nu. Half the difficulties of man, half the uncertainties, lie in his desire to answer every question with* Yes *or* No. Yes or No may *neither of them be the answer; each side may have in it some* Yes *and some* No.

(W. .S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

1031 • Nu îmi este absolut deloc ruşine că

mi-am schimbat opiniile. Ce fizician care era deja activ în 1900 ar mai putea să se laude că opiniile sale nu s-au

schimbat în ultima jumătate de secol ? In ştiinţă, oamenii îşi schimbă opiniile

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

VI. MUNCA ŞI CUNOAŞTERE

atunci cînd cunoştinţe noi devin disponibile, numai că filozofia e asimilată în mintea multora mai mult cu teologia decît cu ştiinţa.

I am not myself in any degree ashamed of having changed my opinions. What physicist who was already active in 1900 would dream of boasting that his opinions had not changed during the last half century ? In science men change their opinions when new knowledge become available, but philosophy in the minds of many is assimilated rather to theology than to science.

(B. Russell, *"Dictionary of Mind, Matter and Morals")*

JUDECATA

1032 • Sînt foarte puţini cei care îşi dau osteneala să judece singuri. ***The number of those who undergo the fatigue of judging for themselves is very small indeed.***

(R. B. Sheridan, *"The Critic")*

1033 • Ne este *Judecata* asemeni ceasului : Se-ncrede fiecare mai tare într-a lui. ***'Tis with our*** **Judgements *as our***

Watches, *none Go just* alike, *yet each believes his own.* (Alexander Pope, *"Essay on Criticism")*

Kill • Judecata mai directă, mai simplă, mai dreaptă a femeii cuprinde întregul adevăr, pe care tactul şi neîncrederea lor in idealismul masculin le împiedică să-1 spună în întregime.

Women's rougher, simpler, more upright judgement embraces the whole truth, which their tact, their mistrust of masculine idealism, ever prevents them from speaking in its entirety.

(Joseph Conrad, *"Chance")*

i ii | A

[0315 • Ştiinţa este cunoaştere organizată. *Science is organized knowledge.*

(Herbert Spencer, *"Education")*

1036 • Cu cît cunoaştem mai bine legile imuabile ale naturii, cu atît mai incredibile devin minunile.

The more we know the fixed laws of nature the more incredible do miracles become-

(Charles Darwin, *"Autobiography")*

1037 • Logica realităţii triumfă asupra logicii teoriei.

The logic of reality triumphs over the logic of theory.

(H. G. Wells, *"A Short History of the World")*

1038 • Ştiinţa este consolatorul şi tămăduitorul

tuturor necazurilor, căci ea ne învaţă cit de puţin contează lucrurile şi cît de neimportantă este viaţa cu toate eşecurile ei.

Science is the consoler and the healer of all troubles, for it teaches how little things matter and how unimportant is life with all its failures.

(W. S. Maugham, *"A Writer'.'; Notebook")*

RELIGIE

1039 • Consider religia o jucărie de copil,

Şi cred că singurul păcat e ignoranţa. */ count religion but a childish toy And hold there is no sin but ignorance.*

(Ch. Marlowe, *"The Jew of Malta")*

1040 [9] Sper că toate formele de credinţă religioasă vor dispărea. Consider credinţa religioasă o boală aparţinînd copilăriei raţiunii umane, unui stadiu de dezvoltare pe care îl depăşim acum. *I hope that every kind of religious belief will die out. I regard it as a disease, as belonging to the infancy of human reason, and to a stage of development which we are now outgrowing.*

(B. Russell, *"Free Thought and Official Propaganda")*

10 11 • Datorită identificării religiei cu virtutea şi datorită faptului că majoritatea oamenilor religioşi nu sînt şi cei mai inteligenţi, educaţia religioasă dă curaj celor

proşti să reziste competenţei oamenilor educaţi, aşa cum s-a întîmplat, de exemplu, acolo unde predarea evoluţiei a fost declarată ilegală. ***Owing to the identification of religion with virtue, together with the fact that the most religious men are not the most intelligent, a religious education gives courage to the stupid to resist the authority of educated men, as has happened, for example, where the teaching of evolution has been made illegal.***

(B. Russell, ***"Education and the Social Order")***

1012 • Succesul sistemelor religioase e dovada egoismului acaparator al oamenilor şi a lipsei lor de echilibru mintal. ***The success of religious systems is proof of the absorbing egoism of men and. their lack of mental balance.***

(W. S. Maugham, ***"A Writer's Notebook")***

1043 • Creştinismul oferă motive pentru a nu-ţi fi frică de moarte sau de univers, dar făcînd aceasta eşuează în transmiterea adecvată a virtuţii curajului. Setea de credinţă religioasă fiind în mare măsură produsul fricii, susţinătorii credinţei tind să creadă că anumite forme de teamă nu trebuie criticate prea aspru. După mine, ei greşesc grav în această privinţă. A-ţi permite să nutreşti credinţe plăcute ca un mijloc de evitare a fricii nu este cel mai bun mod de

viaţă. în măsura în care religia face apel la frică, ea înjoseşte demnitatea umană.

Christianity offers reasons for not fearing death or the universe, and in so doing it fails to teach adequately the virtue of courage. The craving for religious faith being largely an outcome of fear, the advocates of faith tend to think that certain kinds of fear are not to be deprecated. In this, to my mind, they are gravely mistaken-To allow oneself to entertain pleasant beliefs as a means of avoiding fear is not to live in the best way. In so far as religion makes its appeal to fear, it is lowering to human dignity.

(B. Russell, *"Education and the Social Order")*

1044 • Vechiul Testament — începînd cu povestirea evident falsă a facerii lumii, cu Turnul lui Babei, curcubeul ca semn ceresc ele, etc., şi atribuindu-i lui Dumnezeu sentimente de tiran răzbunător — nu era mai vrednic de crezare decît cărţile sfinte ale indienilor sau credinţele oricărui barbar. *The Old Testament from Us manifestly false history of the world, with the Tower Of Babel, the rainbow as a sign, etc., etc., and from its attributing to God the feelings of* u *revengeful Tyrant, was no more to be trusted than the sacred books of the Hindoos, or the belief of any barbarian.*

(Charles Darwin, *"Autobiography")*

1045 • Consider că oamenii, oare simt că au nevoie de o credinţă sau o religie pentru a face faţă vieţii, dovedesc un fel de laşitate, care ar fi considerată ca demnă de dispreţ în orice alt domeniu. Dar atunci cînd este în sfera religiei, este socotită admirabilă, iar eu nu pot admite laşitatea, indiferent de sfera sa de manifestare.

I say people who feel they must have a faith or religion in order to face life are showing a kind of cowardice, which in any other sphere would be considered contemptible. But when it is in .the religious sphere it is thought admirable, and I cannot admire cowardice whatever sphere it is in.

(B. Russell, *"Bertrand Russell Speaks Hiss Mind")*

1046 • Cred că religia se bazează în primul rînd şi în principal pe teamă. Este parţial teroarea exercitată de necunoscut şi parţial dorinţa de a avea un frate mai mare care să stea alături de tine în toate necazurile şi disputele tale. Teama este baza întregii probleme — teama de mister, teama de înfrîngere, teama de moarte. Ştiinţa ne poate ajuta să depăşim această teamă laşă cu care omenirea a trăit de atîtea generaţii. Ştiinţa ne poate învăţa şi cred că şi inimile noastre ne pot învăţa să nu mai căutăm împrejur sprijin imaginar, să nu mai inventăm aliaţi în cer, ci să ne concentrăm în schimb asupra propriilor noastre eforturi aici, jos, pentru a transforma această lume într-un loc unde

să se poată trăi, în locul lumii pe care au construit-o Bisericile de-a lungul tuturor acestor secole.

Religion is based, I think, primarily and mainly upon fear. It is partly the terror of the unknown, and partly the wish to feel that you have a kind of elder brother who will stand by you in all your troubles and disputes. Fear is the basis of the whole thing — fear of the mysterious, fear of defeat, fear of death. Science can help us to get over this craven fear in which mankind has lived for so many generations. Science can teach us, and I think our own hearts can teach us, no longer to look round for imaginary supports, no longer to invent allies in the sky, but rather to look to our own efforts here below to make this world a fit place to live in, instead of the sort of place that the Churches in all these centuries have made it-

(B. Russel, *"Why I Am not a Christian")*

1017 ® Nu prin rugăciuni şi umilinţă faci ca lucrurile să urmeze cursul dorinţei tale, ci dobîndind cunoaşterea legilor naturii. Puterea pe care o dobîndeşti în acest fel e mult mai puternică şi mai, de nădejde decît cea care înainte se presupunea că se dobîndeşte prin rugăciune, căci nici-odată nu puteai fi sigur că rugămintea ta va fi ascultată cu bunăvoinţă în Cer. Mal mult, puterea rugăciunii are limite recunoscute; ar fi lipsit de pietate să ceri prea mult. Dar puterea ştiinţei nu are limite cunoscute. Credinţa, s-a spus,

poate mişca munţii din loc, dar nimeni nu a crezut asta; ni se spune astăzi că bomba atomică poate muta munţii din loc şi asta o crede toată lumea.

It is npt by prayer and humility that you cause things to go as you wish, but by acqidring a knowledge of natural laws. The power you acquire in this way is much greater and more reliable than that formerly supposed to be acquired by prayer, because you never could tell whether your prayer would be favourably heard in Heaven. The power of prayer moreover, had recognized limits; it would have been impious to ask too much. But the power of science has no known limits. We were told faith could remove mountains, but no one believed it; we are now told that the atomic bomb can remove mountains; and everybody believes it.

(B. Russell, *"The Impact o/ Science on Society")*

1048 • Oricît de frumoasă ar fi morala Noului Testament, nu se poate tăgădui că perfecţiunea ei nu depinde în parte de interpretarea pe care o dăm noi astăzi metaforelor şi alegoriilor. *Beautiful as is the morality of the New Testament, it can hardly be denied that its perfection depends in part on the interpretation which we now put on metaphors and allegories.*

(Charles Darwin, *"Autobiography")*

1049 • Dovezile invocate pentru a dovedi ade-

vărurile proclamate de o religie sînt cam aceleaşi care sînt aduse pentru a dovedi justeţea alteia. Mă întreb dacă Creştinul nu e pus în încurcătură cînd se gîndeşte că dacă s-ar fi născut în

Maroc, ar fi fost mahomedan, iar dacă s-ar fi născut în Ceylon, ar fi fost budist, în acest caz creştinismul i s-ar fi părut tot atît de absurd şi profund greşit cum i se par creştinului celelalte religii. *The evidence adduced to prove the truth of one religion is very much the same sort as that adduced to prove the truth of another. I wonder that it does not make the Christian uneasy to reflect that if he had been bom in Marocco he would have been a Mahomedan, if in Ceylon a Buddhist; and in that case Christianity would have seemed to him as absurd and obviously untrue as those religions seem to the Christian.*

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

1050 • întreaga concepţie a dumnezeirii este o concepţie derivată din vechile tiranii orientale. Este o concepţie care este cu totul nedemnă de oamenii liberi. Cînd îi auzi pe oameni în biserică înjosin-du-se spunînd că sînt nişte păcătoşi mizerabili şi alte lucruri de felul acesta, faptul pare vrednic de dispreţ şi nedemn de nişte oameni care se respectă. Ar trebui să ne ridicăm şi să privim lumea drept în faţă. Ar trebui să tragem cît mai multe foloase din această lume şi dacă nu este atît de bună pe cît dorim, va fi

la urma urmei mai bună decît au făcut-o ceilalţi de-a lungul tuturor acestor secole. O lume bună are nevoie de cunoaştere, bunătate şi curaj; ea nu are nevoie de nostalgie după trecut, sau de încătuşarea inteligenţei libere de către cuvinte rostite cu mult timp înainte, de către oameni ignoranţi. ***The whole conception of God is a conception derived from the ancient Oriental despotisms. It is a conception quite unworthy of free men. When you hear people in church debasing themselves and saying that they are miserable sinners, and. all the rest of it, it seems contemptible and not worthy of self-respecting human beings. We ought to stand tip and look the world frankly in the face. We ought to make the best we can of the world, and if it is not so good as we wish, after all it will still be better than what these others have made of it in all those ages. [A good world needs knowledge, kindliness, and courage; it does not need a regretful hankering after the past, or a fettering of the free intelligence by the words uttered long age by ignorant men.***

(B. Russell, ***"Why I am not a Christian")***

1051 • Astăzi, argumentul cel mai obişnuit în favoarea unui dumnezeu inteligent izvorăşte dintr-o convingere lăuntrică profundă şi din sentimente trăite de cei mai mulţi oameni. Dar nu putem pune la îndoială faptul că indienii, mahomedanii şi alţii ar putea argumenta în acelaşi fel, şi cu

o forţă egală, în favoarea existenţei unui dumnezeu sau a mai multor dumnezei ori, în cazul budişti-lor, a inexistenţei vreunui dumnezeu. ***Al the present day the most usual argument for the existence of an intelligent God is drawn from the deep inward conviction and feelings which arc experienced by most persons. But it cannot be doubted that Hindoos, Ma-homedans and others might argue in the same manner and with equal force in favour of the existence of one God, or of many Gods, or as with the Buddists of no God.***

(Charles Darwin, ***"Autobiography")***

1052 • Cînd slujitorii bisericii declară că ar trebui să credem în una şi alta şi că sîntem nişte păcătoşi dacă nu credem, ne este imposibil să replicăm altfel de-cît aşa: nu avem nimic împotrivă să credem în orice vreţi, dacă ne furnizaţi temeiuri serioase de credinţă, dar dacă nu sînteţî în stare să ni le daţi, atunci cu respect trebuie să refuzăm chiar dacă acest refuz ar încălca buna purtare şi ne-ar destina în iad unor chinuri cu mult mai năprasnice decît cele obişnuite.

When Ecclesiasticism declares that we ought to believe this, that, and the other, and are very wicked if we don't, it is impossible for us to give any answer but this: We have not the slightest objection to believe anything you like, if you will give us good grounds for belief; but, if you cannot we must respectfully refuse,

even if that refusal should wreck morality and insure our own damnation several times over.

(Thomas Henry Huxley, *"Science and Christian Tradition")*

VII. CULTURA ŞI ARTA

VRTA — ARTIST

• ...Arta poate greşi, dar Natura nu poate rata.

... Art may err, but Nature cannot miss.

(John Dryden, *"Fables Ancient and Modern. The Cock and the Fox")*

1054 • O operă care aspiră, oricît de modest, la condiţia de artă, trebuie să-şi poarte justificarea în fiecare rînd. *A work that aspires, however humbly, io the condition of art, should carry its justification in every line.*

(Joseph Conrad, *"The Nigger of the «Narcissus»", Preface)*

1055 • Arta este oglinda magică pe care o

creăm pentru a transforma visele invizibile in imagini vizibile. Pentru a ne vedea chipul folosim o oglindă; operele de artă le folosim pentru a ne vedea sufletul.

. . .art is the mirror you make to reflect your invisible dreams in visible pictures. You use a glass mirror to see your face: you use works of art to see your soul.

(G. B. Shaw, *"Back to Methuselah")*

1056 • Faptele noastre se uită, oricît de renumite,
Şi-odat' cu noi se sting şi gîndurile toate,
Doar vorbele-nţelepte, de sînt în vers rostite,
Menite sint de muze la viaţă fără moarte.
For deeds doe die, how ever noblie donne,
And thoughts of men do as themselves decay,
But wise wordes taught in numbers for to runne, Recorded by the Muses, live for ay.

(Edmund Spenser, *"The Ruines* 0*/ Time")*

1057 • Nici marmura, şi nici regeşti morminte

Nu vor trăi cit versu-mi plin de-avînt. A'ot *marble, nor the gilded monuments Of princes, shall outlive this powerful*

rhyme.

(William Shakespeare, *"Sonnet 55")*

1058 • Pentru iubire şi frumos

Nu-i moarte, nici schimbare.

For love and beauty and delight,

There is no death nor change.

(Percy Bysshe Shelley, *"The Sensitive*

Plant")

1059 • Parnasul are florile lui cu mireasmă efemeră ca şi stejarii săi de înălţimi impunătoare şi laurii săi de nemurire. *Parnassus has its flowers of transitive fragrance, as well as its oaks of towering height, and its laurels of eternal verdure.*

(Samuel Johnson, *"The Rambler")*

1060 • Cel ce spune artist, spune spadasin.

Who says artist, says duellist.

(G. B. Shaw, *"Caesar and Cleopatra")*

1061 • Artistul care are cunoştinţe dar nu are practică e doar pe jumătate artist. *Knowledge without practice makes but half an artist.*

(T. Fuller, *"Gnomologia : Adagics and Proverbs")*

11102 • Opera fiecărui om, indiferent că-i literatură, muzică, pictură, arhitectură sau orice altceva, este întotdeauna un portret al lui însuşi, şi cu cît încearcă să se ascundă pe sine, cu atît mai clar îşi va dezvălui caracterul, în ciuda voinţei sale.

Every man's work, whether it be literature* "or *music or pictures or architecture or anything else, is always a portrait of himself, and the more he tries to conceal himself the more clearly

26-1

VII. CULTURA ŞI ARTA

VII. CULTURA ŞI ARTA

265

will his character appear in spite of him.
(Samuel Butler, *"The Way oj All Flesh")*

CREAŢIE

1063 • Spre a crea o floricică e nevoie de secole de trudă.
To create a little {lower is the labour of ages-
(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

1064 • Din al Naturii foc, o seînteie îmi doresc,
E toată-nvăţătura pe care o rîvnesc. *Gie me a spark o'Nature's fire. That's a' the learning I desire.*
(Robert Burns, *"First Epistle to J. Laprail;")*

1065 • Cel ce doar copiază natura nu poate produce nimic măreţ.
A mere copier of nature can never produce anything great.
(Joshua Reynolds, *"Discourses")

1066 • Marile opere literare constituie victo-
riile dobîndite prin 1rudă de marile spirite asupra imaginaţiei debordante. *Great works in fiction are the ardous victories of great minds over great imaginations.*

(G. B. Shaw. "Our *Theatres in the Nineties")*

1067 • (Vie mai mari lucruri în artă nu pot fi niciodată depăşite.

The greatest things in art can never he surpassed.

(G. B. Shaw, *"Back to Methuselah")*

1068 • Cînd morbul literaturii dă peste cineva, nimic nu-1 poate vindeca decît scîrţîitul peniţei.

When once the itch of literature comes over a man, nothing can cure it but the scratching of a pen.

(Samuel Lover, *"Handy Andy")*

1069 • Iii om poate scrie oricînd dacă se ţine cu încăpăţînare de scris.

A man may write any time, if he will set himself doggedly to it.

(James Boswell, *"Life of Dr. Johnson")*

1070 • Plăcere-i în poeticul efort Ce doar poeţii-o ştiu.

There is a pleasure in poetic pains Which only poets know.

(William Cowper, *"The Task. The Timepiece")*

. »•

1071 • Cînd un lucru este amuzant, caută-i un adevăr ascuns.

When a thing is funny, search it for a hidden truth.

(G. B. Shaw, *"Flack to Methuselah")*

****

1072 • Părerile noi sînt întotdeauna primite cu suspiciune şi de obicei cu opoziţie, fără vreun alt motiv în afară de acela că ele nu sînt încă familiare. *New opinions arc always suspected, and usually without any other reason but because they are not already common.*

(John Locke, *"An Essay Concerning Human Understanding. Dedicatory Epistle")*

LITERATURA

1073 • Literatura, cea mai seducătoare, cea mai înşelătoare, cea mai periculoasă dintre profesiuni.

Literature, the most seductive, the most deceiving, the most dangerous of professions.

(John Morley, *"Edmund Burke")*

1074 • Poezia este înregistrarea celor mai bune şi mai fericite momente ale celor mai bune şi mai fericite minţi. *Poetry is the record of the best and happiest moments of the happiest and best minds.*

(Percy Bysshe Shelley, *"A Defence of Poetry")*

1075 • Poezia este pur şi simplu modul cel mai

eficace, cel mai impresionant şi cel mai frumos de a spune lucrurile, şi de aici provine importanţa sa.

Poetry is simply the most beautiful, impressive and widely effective mode of saying things, and hence its importance.

(Matthew Arnold, *"Essays in Criticism. Heinrich Heine")*

1070 • Poezia ar trebui să ne reţină atenţia prin exces de fineţe nu prin singularitate; ar trebui să uimească cititorul prin formularea celor mai înălţătoare gînduri ale sale şi să pară aproape ca o aducere aminte.

Poetry should surprise by a fine excess, and not by singularity; it should strike the reader as a wording of his own highest thoughts, and appear almost a remembrance.

(John Keats, *"Letter to John Taylor")*

1077 • Chiar atunci cînd poezia are un înţeles, aşa cum are de obicei, s-ar putea să nu fie înţelept să-1 evidenţiezi. înţelegerea perfectă stinge uneori aproape cu totul plăcerea.

Even when poetry has a meaning, as it usually has, it may be inadvisable to draw if out... Perfect understanding will sometimes almost extinguish pleasure.

(Alfred Edward Housman, *"The Name and Nature of Poetry")*

208

VII. CULTUHA ŞI ARTA

VH. CULTURA ŞI ARTA

209

1078 • Poezia trebuie să fie impresionantă dar nu ostentativă, ceva ce-ţi pătrunde în suflet dar nu te şochează şi nu te uimeşte prin ea însăşi, ci prin subiectul ei. ***Poetry should be great and unobtrusive, a thing which enters into one's soul, and does not startle and anuxze with itself, but with Us subject.***

(John Keats, ***"Leter to John Hamilton Reynolds")***

1079 • S-a spus întotdeauna că poezia are în ea ceva divin, pentru că înalţă şi înnobilează mintea prin supunerea aparenţei lucrurilor dorinţelor minţii. ***It (Poesy) was ever thought to have some participation of divineness, because it doth raise and erect the mind by submitting the shews of things to the desires of the mind.***

(Francis Bacon, ***"Advancement of Learning")***

1080 • Poezia e o revărsare spontană de sentimente puternice: ea îşi are originea în emoţii retrăite, în clipele de linişte. ***Poetry is the spontaneous overflow of powerful feelings: it takes its origin from emotion recollected in tranquillity.***

(William Wordsworth, ***"Lyrical Ballads")***
Preface.)

1081 • Dacă poezia nu apare la fel de firesc ca

frunzele pe copac, mai bine să nu apară deloc.

If poetry comes not as naturally as leaves to a tree it had better not come at all.

(John Keats, *"Letter to John Taylor")*

1082 • O poezie nu este neapărat obscură pen-

tru că nu ţinteşte să fie populară. Este suficient dacă le este.-clară celor pentru care este scrisă,

A poem is not necessarily obscure, because it does not aim to be popular. It is enough if a work be perspicuous to those for whom it is written.

(Samuel Taylor Coleridge, *"Biographia Literaria")*

1083 • Poezia nu este o descătuşare a emoţiei,

ci o fugă de emoţie; nu este expresia personalităţii, ci fuga de personalitate. Dar, desigur, numai cei ce au personalitate şi emoţii ştiu ce înseamnă să vrei să scapi de ele.

Poetry is not a turning loose of emotion, but an escape from emotion; it is not the expression of personality,* but *an escape from personality. But, of course, only those who have personality and emotions know what it means to want to escape from these things.

(T. S. Eliot, *"Tradition and the Individual*

VII. CULTURA ŞI ARTA 267

Talent")

1084 • Nu poezia pe care am citit-o, ci cea la care ne reîntoarcem cu cea mai mare plăcere are forţă autentică şi merită numele de poezie majoră. ***Not the poem which we have*** **read,** ***but that to which we*** **return,** ***with the greatest pleasure, possesses the genuine power, and claims the name of essential poetry.***

(Samuel Taylor Coleridge, ***"Biographia Literaria")***

1085 • Căci rima-i cîrma pentru vers,
Cu care, ca şi navele, îşi schimbă al său mers.
For rhyme the rudder is of verses, With which, like ships, they steer their courses. **(Samuel Butler,** ***"Hudibras")***

1086 • Aş dori ca iluştrii noştri tineri poeţi să-şi amintească definiţia simplă pe care am dat-o prozei şi poeziei, şi anume, proza •—■ cuvinte în ordinea cea mai potrivită ; poezia -— ***cele mai potrivite*** **cuvinte în ordinea cea mai potrivită.** ***I wish our dever young poets would*** remember my ***homely definitions of prose and poetry; that is, prose — words in their best order; poetry — the*** **best** ***words in their best order.***

(Samuel Taylor Coleridge, "Table ***Talk")***

I0K7 • Arta întregii literaturi, fie că este destinată scenei, ecranului sau rafturilor de cărţi, este arta povestirii. ***The art of all fiction, whether made for the stage, the screen, or the bookshelf, is the art of story-telling.***

(G. B. Shaw, ***"Shaw on Theatre")***

I0KK • O poveste cinstită ajunge mai bine la ţintă cînd e spusă de-a dreptul. ***An honest tale speeds best being plainly told.***

(William Shakespeare, ***"Richard III")***

I OK'.) • Pe timp de iarnă

Mai bună-i o poveste tristă. ***A sad tale is best for winter.*** **(William Shakespeare,** ***"The Winter's Talc")***

1090 • Satira este un soi de oglindă în care cei ce privesc descoperă orice faţă în afară de a lor...

Satire is a sort of glass, wherein beholders do generally discover everybody's face but their own. **(Jonathan Swift,** ***"The Battle o] the Books")***

1091 • Tema mea neghiobii sînt şi fie satira-al meu cînt.

Fools are my theme, let satire be my song.

(George Gordon Byron, ***"English Bards and Scotch Reviewers")***

1092 • E de datoria unui poet satiric să zugră-

vească viciile şi absurdităţile omenirii. ***It is the business of a comic poet to paint the vices and follies of human kind.***

(William Congrcve, ***"The Double Dealer. Epistle Dedicatory")***

1093 • Proverb : vorba de duh a unui om şi înţelepciunea tuturor oamenilor.

One man's wit, and all men's wisdom.

(John Russell, ***"Definition of Proverb")***

1094 • Scopul teatrului, la originile sale, ca şi acum, a fost şi este de a reflecta natura, de a arăta virtuţii adevăratele ei trăsături, păcatului icoana lui, şi tuturor vremilor şi vîrstelor imaginea lor exactă.

(Theatre's) end, both at the first and now, was and is, to hold, as 'twere, the mirror up to nature; to shoio virtue her own feature, scorn her own image, and the very age and body of the time his form and pressure.

(William Shakespeare, ***"Hamlet")***

lOUfi • Cu-o moarte se sfîrşeşte orice tragedie, Cu o căsătorie orice comedie. ***All tragedies arc finished by a death, All comedies are ended by a marriage.***

(George Gordon Byron, ***"Don Juan")***

IMPOSTURA ŞI ORIGINALITATE

1096 • Ei ung cărţile lor slabe cu grăsimea operelor altora.

They lard their lean books with the
fat of others' works.
(Robert Burton, *"Anatomy of Melancholy. Democritus to the Reader"*)

1007 • Vrîndu-se cunoscuţi, unii culeg din autori,
Apoi, citind, se vor nemuritori. *Some for renown, on scraps of*
learning dote, And think they grow immortal as
***they quote.* (Edward Young, *"Love of Fame"*)**

1098 • S-a lăsat cu totul de citit, îmbunătăţin-
du-şi astfel mult originalitatea. *He has left off reading altogether, to the great improvement of his originality.*
(Charles Lamb, *"Last Essay of Elia. Detached Thoughts on Books and Reading"*)

1099 • Nu putem spune decît ceea ce a fost
deja spus... Poeţii noştri fură de la Homer... Ultimul la rînd e de obicei şi cel mai bun.

274

VII. CULTURA ŞI ARTA

VII. CULTURA ŞI ARTA

We can say nothing but what hath been said... Our poets steal from Homer... He that comes last is commonly best. **(Robert Burton, *"Anatomy of Melancholy.***

Democritus to the Reader")

1100 • E atât de bine spus de parcă aş fi spus-o eu însumi.

That is as well said as if I had said it myself.

(Jonathan Swift, *"Polite Conversation")*

1101 • Poe credea că noutatea şi originalitatea se pot obţine prin reflecţie. Nu avea dreptate. Singura cale de a fi continuu nou este de a te schimba pe tine însuţi tot timpul ; şi singura modalitate de a fi original este de a-ţi dezvolta, mări şi aprofunda propria-ţi personalitate. ***Poe supposed he could obtain novelty and originality by taking thought. He was wrong. The only way to be new is constantly to change yourself, and the only way to be original is to increase, enlarge, deepen your own personality.***

(W. S. Maugham, *"A'Writer's Notebook")*

SHAKESPEARE

1102 • El nu aparţinea unei epoci, ci tuturor timpurilor.

He was not of an age, but for all time.

(Ben Jonson. *"To the Memory of Shakespeare")*

1103 • Scurgerea timpului, care macină continuu substanţa erodabilă a altor poeţi, trece fără să atingă diamantul operei lui Shakespeare.

The stream of time, which is continually washing the dissoluble fabriclcs of other poets, passes without injury try the adamant of Shakespeare.

(Samuel Johnson, *"Edition of Shakespeare-" Preface)*

I IIII • Tot ce se poate spune e că acelaşi gînd le-a trecut prin cap la doi oameni şi că Shakespeare 1-a folosit primul, asta-i tot. *All that can be said is, that two people happened to hit on the same thought — and Shakespeare made use of it first, that's all.*

(R. B. Sheridan, *"The Critic")*

I I Of) • El a fost omul care, dintre toţi poeţii moderni, şi probabil şi antici, a avut sufletul cel mai mare şi mai cuprinzător. El a fost înzestrat de la natură; nu i-au trebuit ochelarii cărţilor pentru a citi Natura: s-a uitat în sine şi a găsit-o acolo.

He (Shakespeare) was the man who of all modern, and perhaps ancient poets, had the largest and most comprehensive soul. He was naturally learn'd: he needed not the spectacles of books to

274

VII. CULTURA ŞI ARTA

VII. CULTURA ŞI ARTA

275

We can say nothing but what hath been said... Our poets steal from Homer... He that comes last is commonly best. **(Robert Burton, *"Anatomy of Melancholy.***

Democritus to the Reader")

1100 • E atît de bine spus de parcă aş fi spus-o eu însumi.

That is as well said as if I had said it myself.

(Jonathan Swift, *"Polite Conversation")*

1101 • Poe credea că noutatea şi originalitatea se pot obţine prin reflecţie. Nu avea dreptate. Singura cale de a fi continuu nou este de a te schimba pe tine însuţi tot timpul ; şi singura modalitate de a fi original este de a-ţi dezvolta, mări şi aprofunda propria-ţi personalitate. ***Poe supposed he could obtain novelty and originality by taking thought. He was wrong. The only way to be new is constantly to change yourself, and the only way to be original is to increase, enlarge, deepen your own personality.***

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

SHAKESPEARE

1102 • El nu aparţinea unei epoci, ci tuturor timpurilor.

He was not of an age, but for all time.

(Ben Jonson. *"To the Memory of Shakespeare")*

1103 • Scurgerea timpului, care macină continuu substanţa erodabilă a altor poeţi, trece fără să atingă diamantul operei lui Shakespeare.

The stream of time, which is continually washing the dissoluble fabricks of other poets, passes without injury by the adamant of Shakespeare.

(Samuri Johnson, *"Edition of Shakespeare." Preface)*

I I (M • Tot ce se poate spune e că acelaşi gînd le-a trecut prin cap la doi oameni şi că Shakespeare 1-a folosit primul, asta-i tot. *All that can be said is, that two people happened to hit on the same thought — and Shakespeare made use of it first, that's all.*

(R. B. Sheridan, *"The Critic")*

1105 • El a fost omul care, dintre toţi poeţii moderni, şi probabil şi antici, a avut sufletul cel mai mare şi mai cuprinzător. El a fost înzestrat de la natură; nu i-au trebuit ochelarii cărţilor pentru a citi Natura: s-a uitat în sine şi a găsit-o acolo.

He (Shakespeare) was the man who of all modern, and perhaps ancient poets, had the largest and most comprehensive soul. He was naturally Icam'd; he needed not the spectacles of books to read Nature; he looked inwards and found her there.

(John Dryden, *"Of Dramatic Poesy : an Essay")*

CUVINTE

1106 • înţeleptului îi sînt necesare puţine cuvinte.

Few words to the wise suffice.

(J. Heywood, *"A Dialogue Containing the Number in Effect of all the Proverbs in the English Tongue")*

1107 • Cuvintele puţine sînt cele mai bune.

*** *Few words are best.***

(Proverb)

1108 • Cuvintele sînt ca vîntul.

Words are wind.

(Proverb)

1109 • Cuvintele frumoase incintă proştii.

^ *Fair words make fools fain.*

(Proverb)

1110 • Ca frunzele-s cuvintele şi unde ele-abundă

Arareori un sens se-ntîmplă să ascundă. *Words are like leaves; and where they*

most abound, Much fruit of sense beneath is rarely found.

(Alexander Pope, *"Essay on Criticism")*

1111 • Cuvintele sînt jetoanele înţelepţilor,

căci ei doar socotesc cu ajutorul lor; în schimb ele sînt banii proştilor. ***For words are wise men's counters, they do but reckon by them; but they are the money of fools.***

(Thomas Hobbes, ***"Leviathan")***

1112 • Nu există destule cuvinte potrivite pentru a asigura unui flecar o nouă provizie la fiecare ocazie. ***There are not enough*** **bon mots** ***in existence to provide any industrious conversationalist with a new stock for every social occasion.***

(Aldous Huxley, ***"Point Counter Point")***

1113 • Nu m-am pierdut încă atît de adînc în lexicografie încît să uit că toate cuvintele sînt fiicele pămîntului, iar lucrurile ale cerului.

/ am not yet so lost in lexicography, as to forget that words are the daughters of earth, and that things are the sons of heaven.

.^Samuel Johnson, ***"Dictionary of the English Language")***

1114 • La început fu jocul de cuvinte.

In the beginning was the pun.

(S. Beckett, ***"Murphy")***

VII. CULTURA ŞI ARTA

VIL CULTURA ŞI ARTA

279

1115 • Un om care poate face un joc de cuvinte atît de vulgar nu şi-ar face scrupule să golească un buzunar. ***A man who could make so vile a pun would not scruple to pick a pocket.***

(John Dennis, ***Attributed)***

1116 • Jocul de cuvinte e un pistol descărcat la ureche, nu o pană menită să gîdile intelectul.

It (a pun) is a pistol let off at the ear; not a feather to tickle the intellect.

(Charles Lamb, ***"Popular Fallacies That the Worst Puns are the Best")***

1117 • Vorbirea e imaginea minţii.

Speech is the picture of the mind.

(Proverb)

STIL

1118 • Cuvintele potrivite la locul potrivit dau * definiţia adecvată a stilului.

Proper words in proper places, make the true definition of a style.

(Jonathan Swift, ***"Letter to a Young Clergyman")***

1119 • Ai grijă de sens şi sunetele se vor îngriji singure de ele.

Take care of the sense, and the sounds will take care of themselves.

(Lewis Carroll, *"Alice's Adventures in Wonderland")*

1120 • Torturează un bjet cuvînt în mii şi mii de feluri.

And torture one poor word ten thousand ways.

(John Dryden, "Mac *Flecknoe")*

LECTURA

1121 • Esfe o mare diferenţă între omul pasionat care vrea să citească o carte şi omul obosit care vrea o carte de citit. *There is a great deal of difference between the eager man who wants to read a book, and the tired man who wants a book to read.*

(Gilbert Keith Chesterton, *"Charles Dickens")*

1122* Lectura este pentru minte ceea ce antrenamentul este pentru trup. *Reading is to the mind what exercise is to the body.*

(Joseph Addison, *"The Tatler")*

1123 • lectura nu-1 face pe om înţelept, ci doar învăţat.

Reading does not make a man wise; it only makes him learned.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

1121 • Un om ar trebui să citească ceea ce-1 îndeamnă înclinaţia, căci ceea ce citeşte ca o îndatorire îi va fi de prea puţin folos.

280

VII. CULTURA ŞI ARTA

VII. CULTURĂ ŞI ARTĂ

A man ought to read just as inclination leads him; for what he reads as a task will do him little good.

(Samuel Johnson, *"Letter to Lord Chesterfield")*

CARŢI

1125 • Cărţile — copiii minţii.

< *Books, the children of the brain.*

(Jonathan Swift, *"A Tale of a Tub")*

1126 • Cărţile sînt moştenirea pe care un mare geniu o lasă omenirii şi care sînt transmise din generaţie în generaţie, ca dar pentru urmaşii care nu s-au născut încă. *Books are the legacies that a great genius leaves to mankind, which are delivered down from generation to generation, as presents to the posterity of those who are yet unborn.*

(Joseph Addison, *"The Spectator")*

1127 • Cărţile nu sînt lucruri absolut moarte, ci conţin în ele o putere de viaţă pe măsura sufletului celui ce le-a dat viaţă; ba mai mult, ele păstrează ca într-o amforă cea mai pură substanţă şi semnul intelectului viu ce le-a zămislit. *Books are not absolutely dead things, but do contain a potency of life in them to be as active as that soul was whose progeny they are, imy they do*

preserve as in a vial the purest efficacy and extraction of that living intellect that bred them.

(John Milton, *"Areopagitica")*

I I ;>H • O carte bună este preţiosul sînge dătător de viaţă al unui spirit ales, anume îmbălsămat şi păstrat, pentru o existenţă dincolo de viaţă. *A good book is the precious life-blood of a master spirit, embalmed and treasured up on purpose to a life beyond life.*

(John Milton, *"Areopagitica")*

112!) • O carte bună e cel mal bun prieten, azi ca întotdeauna.

A good book is the best of friends, the same today and for ever.

(Martin Farquhar Tupper, *"Proverbial Philosophy. Of Reading")*

I HO • Nu arareori cărţile sînt farmece şi talis-mane.

Books are not seldom talismans and spells.

(Willfam Cowper, *"The Task. The Winter*
Walk at Noon")

1131 • Lucruri în veşminte de cărţi. *Things in books' clothing.*

(Charles Lamb, *"Last Essays of Elia. Detached Thoughts on Boohs and Reading")*

1132 • O carte închisă e ca un bloc de piatră.

A book that is shut is but a block.

(Proverb)

1133 • Unele cărţi se cuvine să fie degustate, altele devorate şi doar cîteva mestecate şi digerate.

Some books arc to be tasted, others to be swallowed, and some jew to be chewed and digested.

(Francis Bacon, *"Of Studies")*

1134 • Cărţile trebuie să urmeze ştiinţele şi nu ştiinţele cărţile.

Books must follow sciences, and not sciences books.

(Francis Bacon, *"Proposition Touching Amendment of Laws")*

1135 • în felul lor, cărţile sînt destul de bune, dar ele sînt un substitut extrem de anemic al vieţii.

Books arc good enough in their own way, but they are a mighty bloodless substitute of life.

(Robert Louis Stevenson, *"An Apology for Idlers")*

1136 • Păcatele sale erau îngrozitoare, dar cărţile sale erau citite.

His sins were scarlet, but his books were read.

(Joseph Hilaire Pierre Belloc, *"Epigrams. On His Books")*

1137 • Nu există cărţi morale sau cărţi imorale. Cărţile sînt bine scrise sau prost scrise. Asta e totul.

There is no such thing as moral or immoral books. Boohs are well written, or badly written. That is all.

(Oscar Wilde, *"The Picture of Dorian Gray", Preface)*

1138 • Aşa cum din holda strămoşească

Noua recoltă an de an se trage, Tot astfel din cărţile străbune Noua ştiinţă omul o extrage. *For out of olde fcldes, as men seyth Cometh al this newe corn fro yer to*

yere;

And out of olde bokes, in good feyth, Comes al this newe science that men

lere.

(G. Chaucer, *"The Parlement of Foules")*

1139 • Cărţile, ca şi proverbele, dobîndesc va-

loare prin pecetea şi stima timpurilor pe care le-au străbătut. *Books, like proverbs, receive their chief value from the stamp and esteem of ages through which they have passed.*

(William Temple, *"Upon Ancient*

*** *and Modern Learning")***

1110 • Cărţile pot fi împărţite în două cate-< gorii: cărţile zilei şi cărţile tuturor tim ■ purilor.

All books are divisible into two classes : the books of the hour, and the books of all time.

(John Ruskin, *"Of Kings' Treasuries")*

1141 • Cînd reiau o operă pe care am citit-o

(cu cit am cit'it-o mai des cu atît mai bine) ştiu la ce trebuie să mă aştept. Satisfacţia nu este micşorată pentru că ea este anticipată.

When I take up a work that I have read before (the oftener the better) 1 know ivhat I have to expect. The satisfaction is not lessened by being anticipated.

(William Hazlitt, *"The Plain Speaker. On Reading Old Books")*

1142 • A distruge o carte bună este aproape

totuna cu a ucide un om; cel ce omoară un om ucide o fiinţă raţională, dar cel ce distruge o carte bună ucide raţiunea însăşi.

As good almost kill a man as kill a good book; who kills a man kills a reasonable creature...; but he who destroys a good book kills reason itself.

(John Milton, *"Areopagitica"}*

1143 • Viaţa fiind extrem de scurtă, iar clipele

sale de linişte puţine, nu ar trebui sa irosim nici una citind cărţi proaste.

Life being very short, and the quiet hours of it few, we ought to waste none of them in reading valueless books.

(John Ruskin, *"Sesame and Lilies",*

Preface)

1114 • Plăcut e să-ţi vezi numele pe carte tipărit.

Cartea rămîne carte chiar de nimic n-ai
zămislit.
Tis *pleasant, sure, to see one's*
name in print; A book's a book, although there's
nothing in't.* (George Gordon Byron, *"English Bards and Scotch Reviewers")

1145 • Prima cerinţă a unui volum este'să fie
cartonat şi bine legat. Măreţia vine după aceea.
To be strong-backed and neat-bound is the desideratum of a volume. Mag-nificence comes after.
(Charles Lamb, *„Last Essays of Elia. Detached Thoughts on Books and Reading")*

1146 • Există cărţi ale căror cotoare şi coperţi
sînl, pe departe, cele mai bune părţi ale lor.
There are books of which the backs and covers are by far the best parts.
(Charles Dickens, *"Oliver Twist")*

VII. CULTURA ŞI ARTA

vrr. CULTURA şi ARTA

1147 • Pe coperta cărţii vezi unul împuşcat,
Iar spatele îţi spune cum a fost curăţat. ***... the front of the cover shows***
somebody shot, And the back of the cover will tell you
the plot.
(Gilbert Keith Chesterton, ***"Commercial Candour")***

1148 • Dicţionarele sînt ca ceasurile: şi cel mai prost e mai bun decît nimic, iar cel mai bun nu te poţi aştepta să fie precis. ***Dictionaries are like ivatches;the worst is better than none, and the best cannot be expected to go quite true.*** **(Mrs. Piozzi,** ***"Anecdotes of Samuel Johnson")***

1149 • Întoarcem pe dos o jumătate de bibliotecă pentru a scrie o singură carte.
A man will turn over half a library
to make one book.
(Samuel Johnson, ***"Letter to Lord Chesterfield")***

1150 • Nici un loc nu-ţi oferă o mai puternică convingere a zădărniciei speranţelor umane ca o bibliotecă publică. ***No place affords a more striking con-***

viction of the vanity of human hopes, than a public library.

(Samuel Johnson, *"The Rambler")*

1181 • Bibliotecile nu se fac, ele cresc.

Libraries are not made; they grow.

(Augustine Birrell, *"Obiter Dicta")*

I152 • întregul suflet al timpurilor trecute să-

lăşluieşte în cărţi. Ele sînt vocea clară şi puternică a trecutului care se face auzită cînd trupul şi substanţa materială a acestuia a dispărut ca un vis. *In books lies the soul of the whole I 'ast Time; the articulate audible voice of the Past, when the body and material substance of it has altogether vanished like a dream.*

(Thomas Carlyle, *"On Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History. The Hero as a Man of Letters")*

Mill. ŞI PROFESIUNI

I I >'.l • în ciuda diferenţelor de relief şi climă,

de limbă şi moravuri, de legi şi obiceiuri, în ciuda lucrurilor şterse treptat din memorie şi a lucrurilor violent distruse, Poetul uneşte, prin pasiune şi cunoştinţe, vastul domeniu al societăţii umane, răspîndită pe întregul pămînt şi peste, toate timpurile. /7i *spite of difference of soil and climate, of language and manners, of laws and customs, — in spite of things silently gone out of mind, and things*

violently destroyed, the Poet binds together by passion and knowledge the

Vil. CULTURA ŞI ARTA

VII. CULTURA ŞI ARTA

vast empire of human society, as it is spread over the whole earth, and over all time.

(William Wordsworth, *"Lyrical Ballads", Preface)*

1154 • Poeţii sînt legislatorii nerecunoscuţi ai lumii.

Poets are the unacknowledged legislators of the world.

(Percy Bysshe Shelley, *"A Defence of Poetry")*

1155 • Scriitorul trebuie să fie în acelaşi timp glumeţ şi serios.

The writer must be playful and serious at the same time.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

1156 • Scriitorul nu trebuie să mănînce o oaie întreagă ca să poată să-ţi spună ce gust are carnea de batal. E suficient să mănînce un cotlet. Dar asta trebuie neapărat s-o facă.

There is no need for the writer to eat a whole sheep to be able to tell you what mutton tastes like. It is enough if he eats a cutlet. But he should do that.

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

1157 • Măreţia unui poet este măreţia celui mai mare moment al său.

. .. .the greatness of a poet is the greatness of his greatest moment.

(G. B. Shaw, *"The Millionaireness")*

il.H • Scriitorul care vrea să producă banalităţile care „nu sînt ale unei epoci, ci ale tuturor timpurilor" îşi găseşte răsplata în faptul că este de necitit în toate epocile.

The writer rvho aims at producing the platitudes which are "not for *n age, but for all time" has his reward in being unreadable in all ages...

(G. B. Shaw, *"The Sanity of Art")*

II ¡0 • Să fi trăit zadarnic trebuie să fie un gînd chinuitor pentru orice om şi în mod deosebit pentru acel ce a făcut din literatură profesiunea sa. *To have lived in vain must be a painful thought to any man, and especially so to him who has made literature his profession.*

(Samuel Taylor Coleridge, *"Biographia Literaria")*

I I lid • Autorul mediocru e un prieten rău.

.. .each* 111 Author *is as bad a* Friend. (Alexander Pope, *"Essay on Criticism")

III.I • Croitorii şi scriitorii trebuie să fie în / pas cu moda.

Tailors and writers must mind the fashion.
(Proverb)
290

1162 • Poetul poate supravieţui oricărui lucru în afara greşelilor de tipar.
A poet can survive everything but a misprint.
(Oscar Wilde, *"The Children of the Poets")*

1163 • O epocă lipsită de critică este fie o epocă în care arta e imobilă, rigidă şi limitată la reproducerea tipurilor formale, fie o epocă lipsită cu totul de artă. *An age that has no criticism is either an age in which art is immobile, hieratic, and confined to the reproduction of formal types, or an age that possesses no art at all.*
(Oscar Wilde, *"The Critic as Artist")*

1164 • Parodiile şi caricaturile sînt cele mai pătrunzătoare forme de critică. *Parodies and caricatures are the most penetrating of criticisms.*
(Aldous Huxley, *"Point Counter Point")*

1165 • Judecă unii — un Nume, dar nu citesc şi Tomul,
Şi-apoi cinstesc sau neagă, nu Opera ci Omul.
Some judge of Author's* Names, *not
Works, *and then, Nor praise nor blame the* Writings,

but *the* Men. (Alexander Pope, *"Essay on Criticism")*

11 (ic» • Aş prefera să fiu criticat decît trecut cu vederea. Căci cel mai mare rău ce i se poate face unui autor este să nu se spună nici o vorbă despre opera lui. */ would rather be attacked than unnoticed. For the worst thing you can do to an author is to be silent as to his works.*

(James Boswell, *"Life of Dr. Johnson")*

ll()7 • Există doar un singur lucru pe lume mai rău decît faptul de a se vorbi despre un om, şi acela e să nu se vorbească despre el.

There is only one thing in the world worse than being talked about, and that is not being talked about.* (Oscar Wilde, *"The Picture of Dorian Gray")

111>8 • Criticii sînt de obicei oameni care, dacă ar fi putut, ar fi devenit poeţi, istorici, biografi; ei şi-au încercat talentele într-un domeniu sau altul şi au dat greş; de aceea au devenit critici. *Reviewers are usually people who ivould have been poets, historians, biographers, if they could; they have tried their talents at one or the other, and have failed; therefore they turn critics.*

(Samuel Taylor Coleridge, *"Lectures on Shakespeare and Milton")*

VAI. CULTURA ŞI ARTA

V.ÍI. CULTURA ŞI ARTA

1169 • Încearcă, mai degrabă, să găseşti
Gheaţă în miez de vară, sau trandafiri
pe-ngheţ,
Sau boabe-n pleavă, sau constanţă-n
vînt.
Crezare dă-i femeii, inscripţiei pe-un
mormînt,
Sau oricărui alt lucru ce este fals, decît Să crezi în critici.
As soon
Seek roses in December, ice in June; Hope constancy in wind, or corn in
chaff;
Believe a woman or an epitaph,
Or any other thing that's false, before
You trust in critics.
(George Gordon Byron, *"English Bards and Scotch Reviewers")*

1170 • Iar tu ce Faimă cauţi a da şi a obţine,
Şi numele de Critic cu cinste a deţine, Fii sigur că te ştii, că îţi cunoşti măsura, Talentul, Bunul-gust precum
şi-Nvăţătura.
***But* you *who seek to* give *and* merit**
Fame,

And justly bear a Critick's noble
Name,
Be sure your self *and your own* Reach
to know, How far your Genius, Taste, *and*
Learning *go.*
(Alexander Pope, *"Essay on Criticism")*

1171 • Artistul ce teoretizează pe marginea operelor sale nu mai este artist, ci critic. *An artist who theorizes about his work is no longer artist but critic.*
(H. G. Wells, *"The Temptation of Harringay")*

1172 • Din toate ipocriziile care sînt spuse în această lume ipocrită, deşi ipocrizia ipocriţilor e probabil cea mai rea, ipocrizia criticii e cea mai chinuitoare. *Of all the cants which are canted in this canting world, though the cant of Hypocrites may be the worst, the cant of criticism is the most tormenting!* (Laurence Sterne, *"Tristram Shandy")*

1173 • Lexicograf — un autor de dicţionare, un truditor nepericulos. Lexicographer — *A writer of dictiona-. ries, a harmless drudge.*
(Samuel Johnson. *"Dictionary of the English Language")*

1174 • Şi din marmura albă a prins viaţă un zeu.
And the cold marble leapt to life a god.

(Henry Hart Milman, *"The Belvedere Apollo")*

^

1175 • Gravura este, deci, pe scurt, Arta de a Zgîria.

Engraving then, is, in brief terms, the Art of Scratching.

(John Ruskin, *"Ariadne Florentina")*

1176 • Cele mai pure şi mai contemplative minţi sînt cele cărora le place cel mai mult culoarea.

The purest and most thoughtful minds ■ are those which love colour the most.

(John Ruskin, *"The Stones of Venice")*

1177 • Ei (actorii) sînt istoria prescurtată a vremurilor: mai bine ca după moarte să ai parte de un epitaf prost decît să fii bîrfit de ei cit eşti în viaţă. *They are abstracts and brief chronicles of the time: after your death you were better have a bad epitaph than their ill better report while you live.*

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

1178 • Filozofia, adică concepţia dramaturgului despre viaţă e cea care se schimbă, nu măiestria sa.

It is the philosophy, the outlook on life, that changes, not the craft of the playwright.

(G. B. Shaw, *"Shaw on Theatre")*

1179 • In orice artă e bine să ai un maestru.

In every art it is good to have a master.
(Proverb)

CATEGORII ESTETICE

1180 • Cultura — familiarizarea noastră cu tot ceea ce se ştie şi s-a spus mai bun în lume, şi astfel cu istoria spiritului uman.

Culture, the acquainting ourselves with the bast that has been known and said in the world, and thus ivith the history of the human spirit.

(Matthew Arnold, *"Literature and Dogma" Preface)*

1181 • Melodiile spectacolelor de music-hall oferă prostănacilor isteţime, aşa cum proverbele le oferă înţelepciune. *Music-hall songs provide the dull with wit, just as proverbs provide them with wisdom.*

(W. S. Maugham, *"A Writer's Notebook")*

1182 • Poezia încătuşată încătuşează specia umană. Naţiunile decad sau înfloresc în măsura în care poezia, pictura şi muzica lor decad sau înfloresc. *Poetry fettered fetters the human race. Nations are destroyed or flourish in proportion as their poetry, painting, and music are destroyed or flourish.*

(William Blake, *"Jerusalem")*

MH.'l • Un înţelept de pe vremuri spunea că umorul e singura probă a gravităţii, iar gravitatea, a umorului. Căci

un subiect care nu ar suporta zeflemeaua este dubios, iar o glumă care nu ar rezista unei examinări serioase ar fi, neîndoielnic, o glumă proastă.

'Twas the saying of an ancient sage, that humour was the only test of gravity ; and gravity, of humour. For a subject which would not bear raillery was suspicious; and a jest which would not bear a serious examination was certainly false wit.

(Anthony Ashley Cooper, Earl of Shaftesbury, *"Characteristics. Essay on the Freedom of Wit and Humour")*

1184 • Expresia „umor involuntar" este contribuţia pe care am adus-o la literatura curentă a zilei.
The phrase "unconscious humour" is the one contribution I have made to the current literature of the day.
(Samuel Butler *"Note Books. Homo Unius Libri")*

1185 • O glumă bună este un lucru fundamental şi sfînt care nu poate fi criticat. ***A good joke is the one ultimate and sacred thing which cannot be criticised.***

(Gilbert Keith Chesterton, *Preface to Dickens' „Pickwick Papers")*

1186 • Sublimul şi ridicolul sînt adesea atît de

apropiate încît e greu să le clasezi separat. Un singur pas deasupra sublimului produce ridicolul; un singur pas deasupra ridicolului aduce din nou sublimul. ***The sublime and the ridiculous are often so nearly related, that it is difficult to class them separately. One step above the sublime makes the ridiculous; one step above the ridiculous makes the sublime again.***

(Thomas Paine, ***"The Age of Reason")***

1187 • Lunatecul, poe'tu', -ndrăgostitul Sînt întruparea-nchipuirii goale. Zăreşte unul demoni fără număr, Cîţi iadul însuşi n-ar putea cuprinde, Acesta e nebunul. Celălalt, îndrăgostitul mistuit de dor, Pe fruntea arăpoaicei desluşeşte întreaga frumuseţe a Helenei. Poetu', -n minunata lui beţie, Pământ şi cer cuprinde-ntr-o privire, Şi-acelor lucruri veşnic neştiute Cu pana le dă trup şi-nfăţişare; Nălucii plămădite din văzduh, El poate să îi dea sălaş şi nume. Acesta-i meşteşugu-nchipuirii : ('umva dacă scorneşte-o bucurie, 10a naşte şi un sol care s-o poarte. Sau, dacă-n beznă spaima se năzare, Tufişurile le preface-n fiare. ***The lunatic, the lover, and the poet Are of imagination all compact: One sees more devils than vast hell***

can hold, That is, the madman; the lover, all
as frantic,

Sees Helen's beauty in a brow of
Egypt;
The poet's eye, in a fine frenzy rolling, Doth glance from heaven to earth,
from earth to heaven; And as imagination bodies forth The forms of things unknown, the
poet's pen Turns them to shapes, and gives to
airy nothing A local habitation and a name. Such tricks hath strong imagination, That if it would but apprehend some
joy,
If comprehends some bringer of that
joy,
Or in the night, imagining some fear, How easy is a bush supposed a bear! **(William Shakespeare, *"A Midsummer Night's Dream",* trad, de Dan Grigorescu)**

VIII. MOZAIC

11K8 • Nimic nu-i fleac, chiar un nimic de-ţi pare ;

Nisip e-n munte, anul clipe are. ***Think naught a trifle, though it small appear;***

Small sands the mountain, moments make the year. **(Edward Young,** ***"Love of Fame")***

11 Hi) • O oră dimineaţa valorează cit două seara.

An hour in the morning is worth two in the evening. (Proverb)

11'.Ml • O oră astăzi valorează cît două mîine. ***One hour to-day is worth two tomorrow. *'***

(Proverb)

I IUI • () zi nu e niciodată prea lungă. ***Never is a long day.***

n CugetArl engleze 212

300

(Proverb)

vm. **M02AIIC**

***vm.* MOZJAJC**

1192 • Timpul trecut e timp uitat.
.. .time past is time forgotten.
(T. S. Eliot, *"Murder in the Cathedral")*

1193 • Timpul şi refluxul nu aşteaptă pe nimeni.
Time and tide wait for no man.
(Proverb)

1194 • Bate fierul cit e cald.
When the sunne shineth, make hay.
(Proverb)

1195 • Amînarea este hoţul timpului.
Procrastination is the thief of time.
(Edward Young, *"Night Thoughts")*

1196 • Intîrzierea poate duce la sfîrşituri triste.
Delays have dangerous ends.
(William Shakespeare, *"Henry VI")*

1197 • Pe măsură ce înaintăm în vîrstă, dobîndim un simţ mai acut al valorii timpului. Se pare că nimic altceva nu are importanţă, şi în această privinţă devenim avari.

As we advance in life, we acquire a keener sense of the value of time. Nothing else, indeed, seems of any aonsequence; and we become misers in \ this respect.

(William Hazlitt, *"The Feeling* of *Immortality in Youth")*

M!iK • învîrte-se lumea veşnic pe făgaşul spiralat al roţii schimbării. *Let the great world spin for ever down the ringing grooves of change.*

(Alfred Tennyson, *"Locksley Hall")*

' ' 99 • Cel mai bun dintre profeţii viitorului
este trecutul.
The best of prophets of the future is
the past.

(George Gordon Byron, *"Journal")*

I 'i hi «I Dacă nu te gîndeşti la viitor, nu-1 poţi
avea.
// you do not think about the future, you cannot have one.

(John Galsworthy, *"Swan Song")*

1101 • Noi facem întotdeauna ceva pentru Posteritate, dar tare aş vrea să văd Posteritatea făcînd ceva pentru noi. VVc *are ahvays doing something for Posterity, but I would fain see Posterity doing something for us.*

(Joseph Addison, *"The Spectator")*

[1] **¡02 • £oţi să tragi nădejde că memoria unui om de seamă va dăinui o jumătate de**
an după sfîrşitul lui.
There's hope a great man's memory
may outlive his life half a year.
(William Shakespeare, *"Hamlet")*

300

VIM. M02A1IC

via. **MOZJAIC**

1192 • Timpul trecut e timp uitat.
.. .time past is time forgotten.
(T. S. Eliot, *"Murder in the Cathedral")*

1193 • Timpul şi refluxul nu aşteaptă pe nimeni.
Time and tide wait for no man.
(Proverb)

1194 • Bate fierul cit e cald.
When the sunne shineth, make hay.
(Proverb)

1195 • Amînarea este hoţul timpului.
Procrastination is the thief of time.
(Edward Young, *"Night Thoughts")*

1196 • întîrzierea poate duce la sfîrşituri triste.
Delays have dangerous ends.
(William Shakespeare, *"Henry VI")*

1197 • Pe măsură ce înaintăm în vîrstă, dobândim un simţ mai acut al valorii timpului. Se pare că nimic altceva nu are importanţă, şi în această privinţă devenim avari.

As we advance in life, we acquire a keener sense of the value of time. Nothing else, indeed, seems of any sonsequence; and we become misers in \ this respect.

(William Hazlitt, *"The Feeling of Immortality in Youth")*

1198 • învîrte-se lumea veşnic pe făgaşul spiralat al roţii schimbării.

Let the great world spin for ever down
the ringing grooves of change.

(Alfred Tennyson, *"Locksley Hall")*

1199 • Cel mai bun dintre profeţii viitorului este trecutul.

The best of prophets of the future is the past.

(George Gordon Byron, *"Journal")*

1200

Dacă nu te gîndeşti la viitor, nu-1 poţi avea.

If you do not think about the future, you cannot have one.

(John Galsworthy, *"Swan Song")*

1201 • Noi facem întotdeauna ceva pentru Posteritate, dar tare aş vrea să văd Posteritatea făcînd ceva pentru noi. *We are always doing something for Posterity, but I would fain see Posterity doing something for us.*

(Joseph Addison, *"The Spectator")*

1202 • Poţi să fragi nădejde că memoria unui

om de seamă va dăinui o jumătate de an după sfîrşitul lui. ***There's hope a great man's memory may outlive his life half a year.***

(William Shakespeare, *"Hamlet")*

302

VIE. MOZAffIC

VIII. MOZ3AIIC

1203 • Timpul, domnul meu, poartă-n spate o desagă.
In care pune pomeni pentru uitare. ***Time hath, my lord, a wallet at his back,***
Wherein he puts alms for oblivion.
(William Shakespeare, ***"Troilus and Cressida")***

1204 • Nu-i veşnică pe lume nici o fericire ;
La fel, timpul alină orice nenorocire. ***No joy so great but runneth to an end, No hap so hard but may in time amend.***
(Robert Southwell, "Times ***Go by Turns")***

1205 • Chid soarele va apune, vor străluci steluţele.
When sun is set the little stars will shine.
(Robert Southwell, ***"Scorn Not the Least")***

1206 • Cînd soarta îmi surîde, zîmbesc la gândul
Că în curînd se va-ncrunta. ***When Fortune smiles, I smile to think How quickly she will frown.*** **(Robert Southwell,** ***"I Envy Not Their Hap")***

1207 • Căci chipeşia, bunătatea,

Puterea, mintea, viţa, vitejia, Prietenia, dragostea robesc

Sub vremea bîrfitoare şi pizmaşă. Un fir al firii leagă-o-ntreagă lume. ***High birth, vigour of bone, desert in***

service,

Love, friendship, charity, are subjects

all

To envious and calumniating time. One touch of nature makes the whole

world kin.

(William Shakespeare, ***"Troilus and Cressida",*** **trad. Leon Leviţchi)**

I20K • Un nor acoperă adeseori

Seninul celei mai frumoase zile... Şi după vară vine iarna stearpă Cu frigul ei pătrunzător şi aspru... Şi griji şi bucurii s-adună-ntruna Cu anotimpurile ce se scurg... ***Sometimes hath the brightest day a***

cloud;

And after summer evermore succeeds Barren winter, with his wrathful

nipping cold: So cares and joys abound, as seasons

fleet.

(William Shakespeare, ***"Henry VI",*** ***j.*** **trad, de Barbu Solacolu)**

i 1011 • Timpul e o simandicoasă gazdă.

Ce abia dă mina oaspelui ce pleacă Da-] strânge la venire, ca nu cumva Sâ fugă; Bun-venitul zîmbeşte

-ntotdeauna,

304

VIM. MOZAITiC

(Proverb)

Villi. MOZJAilC

(Proverb)

Rămasul-bun se duce suspinînd. ***Time is like a fashionable host That slightly shakes his parting guest by the hand, And with his arms outstretch'd, as he woidd fly Grasps in the comer: welcome ever smiles, And farewell goes out sighing.***

(William Shakespeare, ***"Troilus and Cressida")***

CALATORII

1210 • Rostul călătoriilor este de a confrunta imaginaţia cu realitatea şi de a vedea lucrurile aşa cum sînt în loc de a te gîndi cum ar putea fi. ***, The use of travelling is to regulate imagination by reality, and instead of thinking how things may be, to see them as they are.***

(Mrs. Piozzi, ***"Anecdotes of Samuel Johnson")***

1211 • Orice călătorie devine plicticoasă în raport direct cu rapiditatea ei.

All travelling becomes dull in exact proportion to its rapidity.

(John Ruskin, ***"Modern Painters")***

1212 • Cel ce călătoreşte departe, multe ştie.

He thai travels far knows much.

(Proverb)

(Proverb)

1213 • E dreptul călătorului să mintă.
A traveller may lie by authority.
(Proverb)

1214 • Călătorul şchiop ar trebui să pornească devreme la drum.
A lame traveller should get out betimes. ,
(Proverb)

LONDRA

1215 • Dacă eşti sătul de Londra, înseamnă că eşti sătul de viaţă, pentru că în Londra găseşti tot ce-ţl poate oferi viaţa. ***When a man is tired of London, he is tired of life for there is in London all that life can afford.***
(James Boswell, ***"Life of Dr. Johnson")***

1210 • Londra este un Babilon modern.
London is a modern Babylon.
(Benjamin Disraeli, ***"Tancred, or the News Crusade")***

MASA

1217 • Mesele netihnite sînt rău mistuite.
-k Unquiet meals make ill digestions.
(William Shakespeare, ***"The Comedy of Errors")***

306

(Proverb)

VIL'I. MOZAIC

(Proverb)

VIN

1218 • Vinul bun c un însoţitor plăcut, dacă ştii cum să-1 iei.

Good wine is a good familiar creature if it be well used.

(William Shakespeare, *"Othello")*

1219 • O, duh nevăzut al vinului! Dacă n-ai nume, după care să fii cunoscut, am să te botez eu cu numele de diavol. *O thou invisible spirit of wine! if thou hast no name to be known by, let us call thee devil!*

(William Shakespeare, *"Othello")*

1220 ° Vinul cel mai bun e cel foarte vechi, apa cea mai bună e cea foarte proaspătă. *The best wine is the oldest, the best water the newest.*

(William Blake, *"The Marriage of Heaven and Hell")*

UMOR

1221 • Umorul adevărat izvorăşte deopotrivă din inimă şi din minte; el nu implică dispreţul şi esenţa lui este iubirea; se manifestă nu prin rîs ci prin zîmbetul calm, care sălăşluieşte mult mai adine *True humour springs not more from the head than from the heart; it*

is not contempt, its essence is love, it issues not in laughter, but in still smiles, which lie far deeper.

(Thomas Carlyle, *"Richter")*

CULTURA

1222 • Marea lege a culturii este : fiecare să devină ceea ce este născut să fie. *The great law of culture is: Let each become all that he was created capable of being.*

(Thomas Carlyle, *"Richter")*

NUME

1223 • Ce e un nume? Trandafirul
De-ar fi numit altfel, acelaşi plăcut
parfum l-ar răspîndi. *What's in a name ? That which we call*
a *rose by*
Any other name would smell as sweet.* (William Shakespeare, *"Romeo and Juliet")

FOC

1224 • Focul e cel mai bun dintre servitori ;
dar şi cel mai stăpîn !
Fire is the best of servants; but what
a master!

(Thomas Carlyle, *"Past and Present")*

UTILITATE

1225 • Păstrează un lucru şapte ani şi îi vei găsi o întrebuinţare.

Keep a thing seven years and you will find a use for it.

308

(Proverb)

VIII. MOZJA.IC

(Proverb)

vur. MOZAIC no;»

CAKŢI DE JOC

1226 • Cărţile de joc sînt cărţile dracului.
■ *Cards are the devil's books.
(Proverb)

ZI ŞI NOAPTE

1227 • Ziua are ochi şi noaptea urechi.
**** The day has eyes and the night has ears.***
(Proverb)

PUBLIC

1228 • Publicul este o femeie bătrînă. Lăsaţi-o
***" să mormăie şi să bombăne.**
The Public is an old woman. Let her maunder and mumble.
(Thomas Carlyle, *"Journal")*

NEGLIJENŢA

1229 • Neglijenţa în treburile importante poate da peste cap toate lucrurile. *Negligence in great affairs... may mar all.*
(Nicholas Udall, *"Ralph Roister Doister")*

RÎS

1230 • Nici un om care a rîs o dată bine şi din * toată inima, nu poale fi cu totul şi cu totul rău.

No man who has once heartily and wholly laughed can be altogether irreclaimable bad.

(Thomas Carlyle, *"Sartor Resartus")*

1231 • Omul care nu ştie să rîdă nu numai că este potrivit pentru trădări, vicleşuguri şi stricăciuni; dar toată viaţa lui este o trădare şi un vicleşug. *The man who cannot laugh is not only fit for treasons, stratagems and spoils; but his whole life is already a treason and a stratagem.*

(Thomas Carlyle, *"Sartor Resartus")*

B I B L I O T E C
A
J U D E Ţ E A N Ă

A

abolire : 833

abuz : 424

activitate : 945

actor : 31, 669, 1177

acţiune : 25. 59, 500, 649, 741, 743. adevăr : 276, 333, 408, 634, 636, 649. 652, *964-976.*

admiraţie : 552, 696. adolescent : 696. afecţiune : 235. albină : 796. alegere : 183. alegorie : 1048. altruism : 220, 231, *483-484.* amant : 210. amar : 700.

ambiţie : 37, 91, 507, 625, 626. ^

amintire : 840, 868, *1025-27.*

amînare : 304. 1195. Anglia : 718, 816. animal : 130, 131, 290, 886.

anotimp : 929. antipatie : 203. aparentă (vs. realitate) : 769—807. apă : 898, 1128. apărare : 515, 716. aprobare : 552, 758. argument : 826, 938, 991, 1051, 1052. armă : 448. artă (artist) : 121, *1053-1062,* 1171. arte (profesiuni) : *1153-1179.* ascensiune : 615, 626. ascultare : 495. asemănare : 225. asuprire : 869. aşteptare : *391-394,* 798. aur : 412, 421, 595, 609, 668. 732, 793. autocontrol : 573, 848. autodistrugere : 750. autoformare : 926. autor : 629, 1160, 1165, 1166. autoritate : 610. avar : 676.

INDICE TEMATIC

INDICE TEMATIC

aventură : 736. avere : 200, 600, 929. avocat : 652.

D

balsam : 104. ban : 594, 648, 722. banalitate : 1158. batjocură : 646. bărbat : 147, 157-163, 171,
189, 192, 202, 205, 246,
447, 1028. bărbăţie : 484. bătălie: 325, 630. bătrîn : 52, 70, 512, 535. bătrîneţe : 62-71,476, 897. băutură : 589. beţie : 528.
bibliotecă : 960, 1149,
1150-51. bici : 642, 883. bine : 369, 745, 747, 755,
757, 801. biserică : 1046. bîrfă : 272, 689, 692, 721. blasfemie : 618. blazon : 136. blestem : 219. blîndeţe : 190, 453. boală : *109-110,* 112, 113,
115, 252, 590, 664, 670,
870.
bogătaş : 591, 593. bogăţie : 2, 184, 216, 317,
474, 590, 614, 822, 941. bogăţie (vs. sărăcie) :
590-608, 822. bombă (atomică) : 1047. bucurie : 58, 213, 282,
327, 329, 414.

bufon : 957. bufonerie : 502. bunătate : 426, 452, 455,
724, 748, 766, 1050. bunăvoinţă : 338.

C

cadou : 797 calcul : 794. cale : 399. capacitate : 920. capcană : 639. caracter : 614, 927. caricatură : 1164. carte : 922, 929, 1121,

2125-1152. carte (de joc) : *1226.* casă : 817.

categorie estetică : *1180-1187.*

cauză : 461, 694. cădere : 514, 617. cale (de cunoaştere) :

***945-959.* călător : 101, 1213, 1214. călătorie : 10, 52, 308,**

***1210-1214.* căldură : 685. căsătorie : *193-206,* 207,**

208.

căutare : 457. ceartă : 300, 723. ceas : 391, 889, 1148. celibat : 199, 205, 206,

208, 209, celibatar : 194, 208. cer : 981. ceremonie : 766. cerşetor : 268.

certitudine : 956, 1028,

1029. cheie : 181.

cheltuială : 476-478, 605. .hibzuintă : 472-479, 599. chin : 206, 893. chip : 529. cicatrice : 568. cinic : 561. cinism : *560-562.* cinste : 61, 186, 194, 199,

428, 490, 675-678,

722, 871, 872. cinstire : 564, 624. citat: 701. ciudăţenie : 790. civilizaţie : 664. cîntee : 359. cîntec (de lebădă) : *83-*

85.

cîştig : 352, 473. coborîre : 84. cochetă : 416. cocoaşă : 899. comoară : 34, 106, 546. comedie : 367. 1095. comparaţie : 356. compliment : 666. comportament (social) :

***707-739;* 719, 744-, 763. concesie : 516. concïziuhe : 485-486. concluzie : 944. condamnare : 71, 558**

657.

conduită : 16. consecvenţă : 877. constanţă : 563. conspiraţie : 709. conştiinţă : *440-441,* 709, 850.

conştiinciozitate : 930. contradicţie : 143. controversă : 917. convingere : 931. cooperare : 763. copertă : 1146-1147. copil : 157, 201, *211-227,*

502, 534, 928, 969. copilărie : 809. coroană : 609. corp : 107.

creaţie : 873, *1063-1072.* credinţă : 575, 714, 813,

931, .1043, 1045. creditor : 729. credulitate : 183, *5?A-*

536,* 546, 625. creier : 960, «»80. creştinism : 1043, 1049. crimă : 1142. critic : 1168-1171. critică: 958, *1163-64.

1166, 1172. croitor : 1161. cruzime : 91, 207, 253. cucernicie : 529. culoare : 1176. cultură : 1180, *1222.* cumpărător : 538. cunoaştere : 518, 743,

***933-959,* 961 , 1035,**

1050.

cunoaştere (de sine) : 298, 1170.

cunoştinţe : 960-961. curaj : 465-408, 622, 1043, 1050.
curiozitate : 570, 946. cursă : 641.
curte (de justiţie) : 646. curtenie : 765.

dinte : 761. discreţie : 210.
discuţie : 907. dispreţ : 887.
1221. distincţie : 616.
diversitate : *123-125.* divorţ :
207. doctor : 389. 874. dojana
: 638. doliu : 307. dor : 817.
dorinţă : 171, *341-345,* 438, 442,
460, 501-503.
dovadă : 555.
dovedire : 952.
drac : 539, 791.
dragoste : 3. 17, 147, 163. 217,
218, *230-274,* 283-84. 294,
445, 765, 794, 811.
dramaturg : 1178. drept : 596.
dreptate : 240, 453, 517,
643-44, 694, 860. dromader :
899. drum : 803-4, 877.
dumnezeu : 1050-1051. durere
: 104, 282. 293,
322, 329, 339, *352-57,*
488.
duşman : 295-300, 448, 487,
703, 721, 723, 847. 859.

E

economic : 472-473. 477. ediţie :
22. educaţie : *923-932.* efemeri
late : 46-55, 1059.

cuvtnt: 751, 753. *1106-1117,* 1118, 1120.

D

dandism : 560. dar : 797.
datorie : 220, 576, 695, 712-13, 816, 850, 966. dăruire : 597. debitor : 728. decadenţă : 769. defect : 298. degradare : 1050. delăsare : 202. deliberare : 950. demnitate : 975, 1043. demografie : 194. depăşire : 438. deprimare : 41. descoperire : 1015. desfrînare : 161. despărţire : 266, 307, 726. desperare : 459. 523. destăinuire : 727. destrăbălare : 785. deşertăciune : *663-670.* deşteptăciune : 221, 778. detestare : 496. devenire : 26. dezamăgire : 326. devoţiune : 553. dezbinare : 305.

dezminţire : 691. diamant : 668. diavol : 142. 146, 532, 572,

535. 1219. 1226. dicţionar : 1148, 1173. dificultate : 940. dimineaţa : 1189.

egalitate : 95, 630, 845. ego : 505.

egoism : 202, 220, 512-

513, 736, 1042. elocvenţă: 581. emblemă : 454. emoţie : 242, 1080, 1083. englez : 323. 717. epitaf : *88-91.* epocă : 1163. erezie : 965. eşec : 355. evitare : 468. examen : *918-920.* exagerare : 352, 843. exces : 437. exerciţiu : 1027. existenţă : 25-26. experienţă : 505, 655,

***962-63,* 1156. explicaţie : 496. exploatare : 869.**

faimă : 502, 684. falsificare : 652, 686, 761. familie : 812. faptă : 332, 343, 525, 658,

740-757, 766, 780. farmec : 413. fascinaţie : 837. fată : *136-139,* 177, 187. favoritism : 629.* făptuitor : 658. fătarnic : 530. fecioară : 61. feciorie : 138-139. femeie : *140-156,* 165-

169, 174, 205, 243, 245,

399, 413, 455, 499, 556, 584, 585, 661, 1028, 1034.

femelă : 753.

fericire : 29, 108, 196, 198, 214, 215, *315-329,* 337, 397, 501, 605, 741, 820, 830, 872, 1204.

fidelitate : 407.

fier : 732.

filozofie : *989-990,* 1031. fir (conducător) : 707. fire : 241, 280, 433, 436,

520, 528, 771-780, 861,

929.

fiu : 214, 222-225. flatare : 310, 533. fleac : 555. flecar : 1112. floare : 402, 413, 480. 681. foc : 777, 885, 1224. forţă : *859-861,* 931, 932. forţă (motrice) : 502, 507. frică : 77. 383-387, 516,

1043. frivolitate : 147. fruct : 514.

frumuseţe : 34, 61, 144, 211, 229, *405-420,* 1058. furie : 558-559, 618. furt : 336, 688. furtună : 119, 569, 612.

gelozie : *554—557.* generozitate : 453. geniu: *1014—1020,* 1126,

1205. gentleman : 789. ghiftuit : 115.

INDICE TEMATIC

INDICE TEMATIC

gînd : 359, 378, 723,727,
1021—1024. gîndire : 242, 434, 447,
856.
glorie : 225, 503, 683,
ţj94 95 _
glumă : 1183—1185.
grabă : 882—884.
gratitudine : 218.
gravitate : 1183.
gravură : 1175.
greşeală : 220, 260, 460, *542—545.* 623, 636, 662, 857, *963—964,* 968, 1015.
greutate : 25.
grijă : 102, 593.
grosolănie : 758.
gură : 788.
gust : 320, 800.
guvernare : 848.
guvernator : 770.

H

haine : 080, 767, 783,
793. haos : 850. hărnicie : 35, 38. 875. hotărîre : 154. 432. 780. hot : 412, 546, 598. hrană : 328.

iad : 324, 355, 619, 776, 981.
idee : 567. 929. idilă : 248, 511. idiot : 31, 992. idol : *696—697,* 707.
ierarhie : *609—631.* iertare : 15, 69, 520, 662.
ignorantă : 553, 977— 979, 1039, 1050.
iluzie : 230.
imaginaţie : 211, 947.
imagine : 787.
imitaţie : 533, 719.
implicaţii (ale morţii) : *92—98.*
impostură (şi originalitate) : *1096—1101.*
imprudenţă : 546.
inactivitate : 892—893.
inconstanţă : 56,5—565.
independenţă : 832.
indignare : 88.
individ : 827.
infailibilitate : 789, 967.
inferiori : 620, 630, 842.
infecţie : 862.
infidelitate : 210.
infirmitate : 570.
inimă : 93, 253, 396, 399, 402, 744, 1221.
inocenţă : 977.
insinuare : 691.

insomnie : 609.
inspiraţie : 1064.
instinct: 3, 985, 990.
insultă : 693.
inteligentă : 488. 907, 983. 985, 1127.
intenţie : 89, 249.
interdependenţă : 127, *830—832.*
interes : 542.
inutilitate : 449.
invenţie : 59, 948.
invidie : 87, 631.
ipocrizie : 103, 529— *533,* 1172.
irlandez : 717.
iscusinţă : 462.
isteţime : 53.
istorie : 12, 328, 695, 863—868, 907.
iubire : 1, 49, 150, 201, 232—239, 242, 244— 246, 250—255, 258— 259, 261—265, 268— 269, 306, 410, 417,721, 1058, 1221.
iubire de sine: Sil, 513.
iubit : *244—245.*
iubită : 244, 564.

I

îmbătrînire : 1197. îmbogăţire : 603, 688. împrumut: 186, 606, 722.

Incăpăţînare : 461, 959. încătuşare : 1050, 1182. început : 83, 881. încercare : 910. închipuire : 105. închisoare : 770. înclinaţie : 431. încornorat : 557. încredere : 173, 276, 535
—536, 720—721, 774,
1027. *
încruntare : 29. îndatorire : 315, 596. îndemînare : 795. îndoială : 956. îndrăgostit : 48, 247,
255, 294, 391, 578,
1187.
îndrăzneală : 37, 458,
488, 519. îndreptare : 439. îndoială : 258, 575, 979. îndurare : 268, 454. înfăptuire : 589. înfumurare : 792. îngăduinţă : 518. îngenunchere : 621. înger : 146. îngîmfare : *508—510.* înregistrare : 866. însănătoşire : 111—112. însuşire : 461, 506. înşelat : 541, 774. înşelător : 541. înşelătorie : 537—541,
522, 537, 540—541. întinare: 571. întîrziere : 1196. întrebare : 918, 935—
936.
întristare : 390. întuneric : 55, 134. înţelegere : 831. înţelepciune : 190, 199,
305, 388, *446—449,*
655, 840, 874, 884 907,
939—957. înţelept : 447, 707, 1106. învăţat : 101. învăţător : 220. învăţătură : 58, 900, 901,

903—904, *906—917* 921. învinuire : 515, 736. înzestrare : 464.

jaf : 546.
jale : 268, 352, 530, 731.
318

INDICE TEMATIC

INDICE TEMATIC

joc (de cuvinte) : 1114-
1116. josnicie : 171. judecată : 1032—1034. judecător : 650. jurământ : 149, 577—
578, 739. justificare : 711, 1054. justiţie : 638—662.

lacrimă : 354, 363. las : 520—523. laşitate : 529—52.?, 736, 1045.
laudă : 445, 489, 506,
660—668, 747. lăudăroşenie : 665. lăcomie: 479, 785. leac : 112—113, 252. lectură : 2222 -24. lecţie : 930. lege : 647, 651, 653—
656, 660. lege (a naturii) : 16,
435, 632, 1047. legiuitor : 651, 1154. lene : 35, *888—899.* leneş : 889, 890. lexicograf : 1173. libertate : 200, *820—829,*
830, 921. limbă : 151, 584, 587. limbutie (vs. muţenie) :
573—588. limitare : 828, 905, 914. limite : 964. linguşire : 669, 670. linguşitor : 309, 505. linişte : 738.
literatură : 1073—2095. logică : 907, 1037. Londra: 1215—1216. longevitate : 16. lord : 779.
lucru : 74, 799—801. lume : 23, 46, 47. 367,
563, 611, 638, 677,682,

746, 790. lumină : 134, 566, 685,
849, 921. lup : 739.
luptă : 21, 25, 450, 672,
745, 749, 827, 852. luptător : 815.

M

maestru : 1179.
masă : 338, 1227.
mască : 769, 782.
mascul : 753.
matematică : 907.
material : 664.
maturitate : 68.
măreţie : 452, 809, 1157.
mărire : 613.
mărturisire de credinţă : 575.
măsură : 271, 352, 370. 374.
mediocritate : 1160, 1205. memorie : 728, 1202. merit : 39, 416, 642, 686.
mesager : 456. meschinărie : 931. metafizică : 990. metaforă : 1048. mijloace : 526, 603, 711, 811.
milă : *395—398.* mincinos : 531, 537. minciună : 149, 528, 634 —637.
minte : .107, 306, 419, 670, 848, 893, 895, 939, 946, 959, *980—988,* 1025, 1122, 1125, 1221.
minune : 77.

mire : 180.
mireasă : 180.
mizerie : 605.
mîndrie : 91, 509—510 824.
mîngîiere : 308, 601.
mînie : 158, 219, 300.
mîhnire : 360.
moarte : 14, 17—19, 33, 49—51, 55, 72—82, 91—99, 127, 279, 521, 584, 610, 694, 814— 815.
modă : 767—768, 1161. mod (de viaţă) : *14—25.* moderaţie : 61, 283. modestie : *443—445,* 982. momeală : 550. moment : 42, 363. morală : 202, 907. moralitate : 830. moravuri : 709, £29. mormiht : 48, 86—87. mort : 352, 682. moştenire : 675, 1126. motivaţie : 935—936. mulţime : 725. mulţumire : 326, 331, 401, 601.
muncă : 130, *869—885,*
915. munte : 118. muritor : 43—45, 133. muribund : 92, 973. musafir : 150. muţenie : 268. muţenie (vs. limbuţie) :
573—588. muzică : 92. muză : 564.

N

naştere : 50—51.
natural : 316.
natură : *117—122,* 132,
280, 465, 1053. natură (umană) : 570,

659.
naţiune: 141, *808—811,*
831, 860. năpastă : 206, 707. născocire : 686. năzuinţă : 457. nebun :' 133, 334 368,
386, 390, 446, 591, 738-
39, 857, 969, 987, 1187. nebunie : 988. necaz : *346—351.* necesitate : 826, 948. necuratul : 529, 739. nedreptate : 292, 1019. nefericire : 263, 329,
356, 697. negare : 860. neglijenţă : 1229. negru : 15. negustor : 101. neîmplinire : 925.
320

INDICE TEMATIC

INDICE TEMATIC

neîncredere : 792. neînfricat : 423. nemurire : *43—45,* 688, 1059.

nenorocire : 348, 349,

625, 858, 1204. nepăsare ; 513. neplăcere ; 491. nepot : 225. neprevăzut : 781. neputinţă : 471.

nerealizare : 1168. nerecunoştinţa : 222,

402, 528, 736. nerenunţare : 457. nesăbuinţă ; 618, 785. nestatornicie : 148, 170. nestemată : 775. nevastă : 164. nivelatoi- : 94. nevinovat : 645. nevinovăţie : 497, 782. nevoie : '30. noapte : 1227. nobleţe : 450—456. nonconformism : 320. nor : 569. 674. noroc : *39—42,* 463. Noul Tc-stament : 1048. noutate : noi. nume : 1223.

O

oaspete : 764. obicei : 707—708. obiectivitate : 1029. obişnuinţă : 433, 064. oboseală; 7, 844. obrăznicie : 248. obstacol : 344. ochi : 416, 788, 794,849.

odihnă : 893, 896.

oglindă: 788, 1055, 1090.

om : 32, 41, 46, 48, 55, 110, 122, *126—135,* 219, 227, 230, 241, 263, 285, 297, 302—303,320, 326, 328—329, 341, 348, 353, 356, 361, 386, 390, 446, 456, 459, 562, 579, 593, 595, 605, 608, 611, 614, 624, 640, 657, 667, 677—8, 683,

685, 700, 701,720, 731, 741, 767, 773, 779, 784, 787, 801, 808,813, 821, 828, 830, 842, 851, 858, 867, 886—7.

omenesc : 662.

omenie : 731.

omenire : 321, 376, 500, 606, 625, 850, 866.

onoare : 671—695.

onoruri : 614.

operă : 626, 1062, 1066, 1165, 1166.

opinie : 320, 917, *1028— 31,* 1072.

opinie (publică) : 654, 851.

oraş : 663, 680. orator : 587. orb : 254—5, 259. ordine : 632—633. originalitate : 1096—

1101. ospăţ : 116, 338. otravă : 898.

pace : 838. pagubă : 693.

parfum :. 427, 681. Parnas : 1059. parodie : 1164. pasăre : 28. pasiune : 235, 242, 386,

542, 1068. patimă : *377-390.* patrie: 814, 817—19,821. patriot : 819. patriotism : *812—819.* păcat : 513, 528, 547, 588,

602, 733, 783, 793, 977,

1136. păcălire : 541. păgubaş : 598. pămînt : 684. păr : 156, 364. părere : 468, 543, 564. părinţi : *211—227.* pedeapsă : 546. peisaj : 118. perfecţionare : 464, 954. pericol : 803. perlă : 974. persecuţie : 931. perseverenţă : 457—*461,*

909.

personalitate : 1083, 1101.

persuasiune : 932. pescuit : 32. peste : 32.

petit : *176—180,* 294. piedică": 265. pierdere : 325, 605. platã : 576. plictiseală : *886—87.* plăceri : 110, 208. 3.50— 3.59, 483, 670, 785, 1070. pledoarie : 991. plîns : 362, 365, 366, 400.

ploaie : 119. ploconeală : 621. podoabă : 499, 805. poet : 907, 1070, 1086,

1153, 1154, 1157, 1162,

1187.

poezie : 1056—57, 1074-1084, 1086, 1182.

poftă : 436, 589.

politeţe : 758—766.

ponegrire : 564.

politică (politicieni) : *847—858.*

popularitate : 195.

portret : 1062.

posesiune : 593.

posteritate : 1201.

poveste : 31, 55, 580, 1088—89.

practică : 705, 912, 1061.

pravilă : 453.

prejudecată : 860.

premiu : 622.

preot : 705, 733, 785.

preţ : 561.

preţuire : 418, 445, 595. prevedere : 36, 951. prezent : 357. prieteni : 648, 721-22,

852, 1129. prietenie : *278—314,* 487. principiu : 929. pripă : 197. privire : 40, 336. proces : 648, 650. profesie : 1015, 1073. profet : 955. profunzime : 907, 974. progres : 769, 839. 959,

1020, 1031.

profesiune : 1153—1179. promisiune : 374, 582, 712.

proprietate : 596, 933. prosperitate : 601. prostie : 70, 174, 221,

305, 308, 448, 500,528,

547—553, 736, 784,

***993—1013.* prosti : 548—552, 669,**

708, 778, 919, 1041,

1091, 1181. protector : 310. proverb : 1093, 1139. proză : 1086. prudenţă : *469*—471. prunc : 212. public : 736, 1228. punctualitate : 762—63. puritate : 211. puritanism : 571—572. purtare : 529. putere : 25, 424, 430,

503, 534, 747, 860,938-

39, 1047.

R

rai : 619, 776, 785. rană : 568. rang : 95. raritate : 668. ratare : 115.

raţiune : 3, 367, 931, 1142.

răbdare : 37, *48'0—82.*
răceală : 114.
răsplată : 401.
răspuns : 935—36.
rău (1) : 15, 369, 385, 455, 526, 709, 721,747, 755—57, 801, 837, 855.
răutate : 527, 730, 736. război (vs. pace) : *833—*
***846,* 859. războinare : 659—661. realitate : 1037. realitate (vs. aparenţă) :**
769—807. realizare : 735, 953. recoltă : 1138. rege : 32, 372, 610. reflectare : 1055. reformator : 209. reformă : 843. refuz : 758.
regret : 68, 197, 201,
***363—64,* 506. regulă : 789. relaţie (socială) : 320. religie : *1039—1052.* remediu : 375, 870, 958. renegare : 852. renume : 624. repaus : 878, 890. reputaţie : 679—682, 687. respect : 680. responsabilitate : 829,**
840.
restrişte : .601. retorică : 907. reuşită : 27. revedere : 726. revoltă : 750, 823. revoluţie : 841. revoluţionar : 842. rezistenţă : 37, 381,862. rezultat : 811. ridicol : 271, 1186. rimă : 1085. risipitor : 61. rivalitate : 98.
rîs : 176, 212, 318, 365,
366, *1230—31.* rob : 827. rol : 23.
rugăciune : 1047. rugăminte : 304. rugină : 894—96. ruşine : 509, 540, 587, 815.

sabie : 183. sacrificiu : 220, 229. sarcină : 713. satiră : 1090—1092. satisfacţie : 503, 1141. sănătate : *106—116,* 319, 386.

sărac : 216, 602, 674, 832.

sărăcie : 274, 422, 600, 822.

sărăcie (vs. bogăţie) :

***590—608,* 822. sărăcire : 688. sărbătoare : 440. sărut : 115, 275—276,**

277, 336. scenă : 23, 31. schimbare : 242. 306

1031, 1198, 1208. scînteie : 715. sclavie : 822. scop : 37-; 710—71f, 811. scoţian : 717—718. scriitor : 1155—1156, _1158, 1159, 1161. s"cris : 493, 867, 1069. sculptură : 1174.

scuză : 716, 760. secret : 76, 153, 709, 759. selecţie : 125. semidoetism : *900—905.* sensibilitate : *228—229,* 367.

sentimente : 1080.

sentimente (contradictorii) : *365—368.*

sentinţă : 650.

servilism : 861.

sfat : 59, 91, 115, 179, *698—706,* 785.

sfătuitor : 699—700.

sfînt : 532.

sfîntă : 146.

sfîrşit : 83, 380, 881.

Shakespeare : *1102— 1105.*

simplitate: 425, 490,795. simţire : 447. simţuri : 750. sinceritate : 361. singurătate : 48, 320,

725—26. sîrguinţă : *462—464.* slăbiciune : 524—528,

534. slugă : 619. smerenie : 529. soare : 674, 806-7, 813.

1205.

soartă : *26—38,* 557, 1206. societate : 664, 709, 759,

839, 845. sol : 327. soldat : 652. somn : 24, 87, *99—105,*

441. soră : 666.

sot : 188—190, 207. soţi : 181—192, 207. solie : 181—182, 184—

188, 190—192, 201,207,

704. spadă : 857. specialist : 992. specializare : *992.* speranţă : *369—376,* GOI,

666. spin : 402. spontaneitate : 1080,

1081. stat : 810.

statornicie : 170, 306. stăpîn : 191, 431, 619, 628.

stăpînire (de sine) :

***430—437.* stăruinţă : 457—459, 673. stea : 373, 566. stil : 1118—1120. stoicism : 161. străduinţă : 795. străinătate : 818. strălucire : 673, 679, 684. strămoş : 64. studii : 906. subiectivitate : 1029. sublim : 444, 1185. subtilitate : 907. suferinţă : 82, 208, 329,**

392, 549, 701, 813, 983. suflet : 416, 420, 502,

504, 506, 554, 577, 702. supărare : 300, 601, 925. superficialitate : 566—

570, 830. superiori : 630. superioritate : 886. superstiţie : 965.

supranatural : 527.

supravieţuire : 972.

suspiciune : *403—404,*

720, 1072.

suspin : 219, 224.

şansă :30, 706.
scoală :069, 923.
ştiinţă :1031, 10.35—
*1038,*1046—47, 1134,
1138.
ştiinţelenaturii : 907,
1036.

taină : 34, 152. talent : 1018—1020. tată : 225, 226. tăcere : 87, 268, 300, 327,
493, 494, 497, 499, 581,
588, 635, 692, 721. tărie : 498. 874. teamă : 61, 258. 370,
383—387, 451, 601, 736,
829, 1040. teatru : 1094. temeritate : 66. tentaţie : 195, *381—382,*
428. teorie : 1037. teren (de joc) : 836. teritoriu : 809. ticălos : 101, 224, 310,
372, 733. ticăloşie : *224—228,* 600,
709, 736. tihnă : 648. timiditate : 386, 792.
timp : 175, 406, 434, 648,
729, 929, 1139, 1152,
1188—1209. tinereţe : *43—44,* 56—69,
144, 507, 535, 897. tiran : 1044. tiranie : 656, 823, 855—

858, 1050. tîlhar : 404. titluri : 616. tînăr : 52—53, 56—60,
05, 70, 71, 223, 512. tortură : 393. tovărăşie : 726. tragedie : 340, 367, 1095. trandafir : 169, 291, 411. trădare : 85, 87, 382, 506,
536, 854, 1231. treaptă : 626. trecut : 735, 840, 1152,
1199
tristeţe : *358—362,* 368,
392, 476, 875. triumf : 976. trufie : 570, 617. trup : 35.

tară : 812, 813, 818, 850 ţel : 319, 791.

U

uimire : 978.
uitare : 697, 729, 916,
1056, 1167, umanitate : 127.* umbră : 225. 231. umilinţă: 626—627, 1047. umor: 1183—84, *1221.* unilateralitate: 943.
unire: 266, 749. univers : 128, 129, 484. universalitate : 1102. universitate : *921—922.* ură : 1, 410. urcuş : 84. urîţenie : 311. uşurinţă : 916, 940. utilitate : 949, 1225.

50

valoare : 420, 1133, 1139.

vanitate :
variaţie :
vechime :
Vechiul 1044.
venit : 005.
verificare : 475.
vers : 1056—1057.
veselie : 259, 388—390
veste : 393, 491—492.
viaţă : *1—13,* 14—25, 31 46—47. 54, 75, 93, 100 123, 193, 196, 230, 279 308, 340, 345, 357, 472 511, 544, 707, 742-743, 799, 815, 944, 1021 1135, 1143.
viata (publică) : 629— 630.
v icles viciu : 383, 429. 1231. 787. 660, 835. 32. 825.
viitor: 810, 1199—1200.

vin : 196, 312, *1218—*
1220. vină : 686. vinovat : 404. virtute : *421—429,* 443,
482, 506, 622, 627. virtuos : 572. vis : 105, 371. viteaz : 80. vitejie : 469. vînt : 154. vînzător : 538. vîrf : 802.
vîrstă : 145, 169, 170. voinţă : 35, 518, 858. vorba (potrivită) : 485-*500,* 583, 752.

vorbe (de ocară) : 754. vorbe (mari) : 508, 574, 576, 578—579. vorbire : 1167. vrednicie : 450, 783. vulgar : 837.

Z

zbor : 492. zbucium : 609. zeu : 376, 852. zgîrcenie : 591—592. zi : 1227. zînă : 212. zîmbet : 354.

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

ADDISON, JOSEPH (1672—1719)

***The Spectator* — revista *Spectatorul :* 179, 697, 1126, 1201.**

***The Toiler* — revista *Flecarul :* 1122. Caro : 814.**

ARNOLD, MATTHEW (1822—1888).

***Essays in Criticism. Heinrich Heine — Eseuri critice :* 1075.**

***Literature and Dogma. Preface — Literatură şi dogmă. Prefaţă :* 1180. *Marcus Aurelius :* 431, 710.**

***Sohrab and Rustum — Sohrab şi Rustum :* 973.**

AUSTEN, JANE (1775—1817).

***Pride and Prejudice — Mîndrie şi prejudecată :* 400.**

BACON, FRANCIS (1561—1626).

***Advancement of Learning — Dezvoltarea ştiinţei* : 810, 956, 1079.**

-Essays : s Eseuri :

Of Adversity Despre duşmănie : 427, 601

Of Beauty Despre frumuseţe : 425.

Of Death Despre moarte : 50, 55.

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

Of Fortune Despre bogăţie : 40, 603.
Of Gardens Despre grădini: 906.
Of Praise Despre laudă : 681.
Of Revenge Despre răzbunare : 659.
Of Seditions and Troubles Despre linişte şi necazuri : 113.
Of Studies Despre învăţătură : 906, 907, 908, 1133.
Of Truth Despre adevăr : 333.
Of Youth and Age Despre tinereţe şi bătrîneţe : 59.
Essex's Device — Stratagema lui Essex : **939.** *Proposition Touching Amendment of Laws — Propunere cu privire la amendamentul legilor :* **1134.**
Meditationes Sacrae : **938.** *The World — Lumea :* **46.**
BALL, JOHN (7—1381).
Attributed — Cuvinte atribuite lui John Ball: **869.**
BARRIE, JAMES MATTHEW (1860—1937). *Peter Pan:* **212.**
The Little Minister — Micul preot: **263.** *What Every Woman Knows — Ce ştie fiecare femeie :* **413.**
My Lady Nicotine — Doamna mea Nicotină: **496.**
BEATTIE, JAMES (1735—1803).

The Hermit — Pustnicul : 447. BEAUMONT, FRANCIS (1584—1616) ; FLETCHER,
JOHN (1579—1625)
The Triumph of Honour — Triumful onoarei : 349.
BECKETT, SAMUEL (b. 1906).
Murphy: 1114. fiELLOC, HILAIRE JOSEPH PIERRE (1870—1953).
Epigrams. On His Books — Epigrame. Despre
propriile-i cărţi: 1136. BENNETT, ENOCH ARNOLD (1867—1931).
The Card — Cartea: 114. BERKELEY, GEORGE (1685—1753).
Can Love Be Controlled by Advice ? — Poate
fi iubirea stăvilită prin sfaturi ? : 63.
BIRKENHEAD, FREDERICK EDWIN SMITH, Earl
Of (1872—1930).
Rectorial Address, Glasgow University — Cu-vintare ţinută la Universitatea din Glasgow ; 622.
HIRRELL. AUGUSTINE (1850—1933). Obiter *Dicta :* 865, 1151.
BLAKE, WILLIAM (1757—1827).
Auguries of Innocence — Nevinovăţie : 531. *Jerusalem — Ierusalim:* 1182. *The Marriage of Heaven and Hell — Căsătoria cerului cu iadul :* 28, 132, 278, 343, 444, 468, 471, 518, 522, 566, 639, 875, 898, 934. 996—7, 1063, 1220.

Poems from MSS. Untitled Poem — Poeme din manuscrise. Poem fără titlu : **259, 363.** *Song of Experience A Poison Tree. — Cin-tecele experienţei. Copacul otrăvit,* **300. BOIIN. HENRY GEORGE (1796—1884).**

A Handbook of Proverbs — Carte de proverbe : **282, 724.**

BOEING BROKE. HENRY ST. JOHN (1678—1751).

On the Study and Use of History — Despre studiul şi foloasele istoriei : **808.**

INDUCE DE AJUTORII ŞI TITLURI

*IN*DICE DE AUTORII ŞI TITLURI

Reflections upon Exile — Reflecţii despre exil : 964.

BOLT, RICHARD (b. 1924).

A Man for All Seasons — Un om pentru eternitate : 41, 51, 628, 850.

BOOTH, BARTON (1681—1733). *Song — Cîntec:* 853.

BOSWELL, JAMES (1740—1795).

Life of Dr. Johnson — Viaţa lui Samuel Johnson : 11, 228, 289, 308, 474, 779, 954, 1016, 1069, 1166, 1215.

BRADLEY, FRANCIS HERBERT (1846—1924).

Appearance and Reality. Preface — Aparenţă şi realitate. Prefaţă: 990.

BROWNING, ROBERT (1812—1889).

Asolando. Summum Bonum : 276.

Bells and Pomegranates. A Woman's Last Word — Clopote şi rodii. Ultimul cuvînt al unei femei: 250.

Men and Women. Bishop Blougram's Apology — Bărbaţi şi femei. Scuza episcopului Blougram : 450.

Dramatis Personae. Confessions — Personaje. Confesiuni : 368.

Dramatis Personae. Apparent Failure — Personaje. Eşec aparent: 446. *Fifine at the Fair — Fifine la bilei:* 970.

The Inn Album — Albumul de la han : 977. *The Ring and the Book. The Pope — Inelul şi cartea. Papa :* 15.

La Saisiaz. Introduction — La Saisiaz. Introducere : 49. *Paracelsus* : 986.

BROWNING, ELISABETH BARRETT (1806—1861). *Aurora Leigh :* 163.

The Cry of the Children — Plînsul copiilor:

2Î9.

The Lady's "Yes" — Un „da" spus de o doamnă:

565.

BROWNE, THOMAS (1605—1682).

Religio Medici : 124. BUNYAN, JOHN (1628—1688).

Tlie Pilgrim's Progress —■ Călătoria pelerinului :

617, 663. BURKE, EDMUND (1729—1797).

Observations on a Late Publication on the Present State of the Nation — Observaţii asupra unei recente publicaţii asupra actualei stări a naţiunii : 482.

On a Regicide Peace — O pace printr-un regicid : 923.

Second Speech on Conciliation with America. The thirteen Resolutions — Al doilea discurs despre împăcarea cu coloniile. Cele 13 rezoluţii : 516.

Thoughts on the Cause of the Present Discontents — Cugetări asupra actualelor nemulţumiri : 749.

BURNS, ROBERT (1759—1796).

First Epistle to J. Laprr.ik — Prima epistolă către J. Lapraik : **1064.**

To the Reverend John M'Math — Reverendului John M'Math : 772.

Written in Friars Carse Hermitage — Scrisă în sihăstria călugărului Carse : **47. 12 — Cugetări engleze 210**

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

Man Was Made to Mourn — Omul a fost făcut să jelească : 731. BURTON, ROBERT (1577—1640). *Anatomy of Melancholy : Democritus to the Reader : The Author's Abstract — Cercetarea melancoliei : Democrit către cititor. Rezumatul autorului :* 206, 358, 1096. 1099. BUTLER, SAMUEL (1612—1680).

Hudibras : 780. 930, 1085. BUTLER, SAMUEL, (1835—1902).

The Way of All Flesh — Şi tu vei fi ţarină : 247, 421, 488, 1062.

The Fair Haven — Limanul dreptăţii : 887. *Note-Books — Caiete de însemnări :*

Life and Love — Viaţă şi dragoste : 3.

Lord, What Is Man ? — Doamne, ce e omul ? : 7, 944.

Higgledy-Piggledy : An Apology for the Devil — Dezordine : o scuză pentru diavol : 943.

Homo Unius Libri : 1184. BYRON, GEORGE GORDON (1788—1824).

L'Amitié est l'Amour sans Ailes : 284. *English Bards and Scotch Reviewers — Barzi englezi şi recenzenţi scoţieni:* 903, 1091, 1144, 1169. *Childe Harold's Pilgrimage — Călătoria Infan-telui Harold* : 73. 122. 137,

824, 827, 864, 974. *Don Juan :* 92, 243. 245-6, 328, 366, 661, 823, 971, 1095.

Journal — Jurnal: 1199. *Lara :* 777.

CAMDEN, WILLIAM (1551—1623).

Remainess Concerning Britaine — Vestigiile Britaniei : 275. CARLYLE, THOMAS (1795—1881).

On Heroes, Hero-Worship and the Heroic in History. The Hero as a Man of Letters—Despre eroi şi despre cultul eroilor. Eroul ca om de litere: 922, 1152.

Journal — Jurnal : 1228.

Past and Present — Trecut şi prezent : 873, 1224.

Rectorial Address at Edinburgh — Cuvîntare ţinută la Edinburgh : 870. *Richter* : 1221-22.

Sartor Resartus : 130, 494, 713, 1230-31. *Sir Waller Scott :* 735. CARROL, LEWIS (DODGSON, CHARLES LUTWIDGE) (1832—1898).

Alice's Adventures in Wonderland — Alice în ţara minunilor: 1119.

Through the Looking Glass — Prin oglindă : 434.

CHAPMAN, GEORGE (71559—1634).

All Fools — *Toţi — nişte proşti :* 70. 233. *Hero and Leander — Hero şi Leander* : 582. *Revenge for Honour — Răzbunare în numele onoarei :* 452.

CHARLES I, regg (1600—1649),

Letter to Lord Wentworth — Scrisoare către lordul Wentworth : **710.**

CHAUCER, GEOFFREY (? 134:1—1400).

The Canterbury Tales — Povestiri din Canterbury : **48, 254, 396, 539, 732, 1004,**

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

The Romaunt of the Rose — Romanul trandafirului : **253, 591.**

The Parlement of Foules — Parlamentul păsărilor : **738, 914, 1138.**

Troilus and Criseyde — Troilus şi Cresida: **406, 640, 1010. CHESTERTON, GILBERT KEITH (1874—1936).** *Charles Dickens:* **1121.**

Commercial Candour — Candoare comercială : **1147.**

Preface to Dickens' „Pickwick Papers" — Prefaţă la romanul „Documentele postume ale clubului Pickwick" de Dickens: **1185. CLARE, JOHN (1793—1864).**

Letter to a Friend — Scrisoare către un prieten: **22.**

CLOUGH. ARTHUR HUGH (1819—1861).

The Dothie of Tober-na-Vuolich — Cabana de.

la Tober-na-Vuolich : **915. COBBETT, WILL1AM (1762—1835).**

Advicc to Young Men — Sfaturi pentru tineri :

832.

COLERIDGE, SAMUEL TAYLOR (1772—1834).

Diographia Litcraria: **515, 843, 1082, 1084, 1159.** *Table Talk — Conversaţie la masă :* **171, 1086.** *Lectures on Shakespeare and Milton — Prelegeri despre Shakespeare şi Milton:* **1168.**

COLTON, CHARLES CALEB (1780—1832). ***The Lacon:*** **533, 714. 919.**

CONGREVE, WILLIAM (1670—1729).

The Doublc Dealer — Fpistle Dedicatory — Talerul cu două feţe. Epistolă închinătoare : **1092.**

CONRAD, JOSEPH (1857—1927).

Chance — Intîmplarea **: 1034.**

Lord Jim. ***Author's Note — Lordul Jim. Nota autorului:*** **297, 629.**

The Nigger of the "Narcissus". Preface — Prefaţă la „Negrul de pe Narcissus" : **1054.** ***A Personal Record. Preface — Amintiri. Prefaţă :*** **625.**

The Rescue — Salvarea: **456.**

Under Western Eyes — Sub ochii occidentului : **527.**

COWLEY, HANNAH (1743—1809).

Who's the Dupe ? — Cine-i nătărăul ? : **140. COWPER, WILLIAM (1731—1800).**

The Task. The Timepiece — Sarcina. Orologiul : **123, 1070.**

The Winter Walk at Noon — Plimbare iarna la amiază: **957, 1130.** ***Conversation — Conversaţie :*** **998.** ***Retirement — Refugiu :*** **889, 893,**

CURII A N. JOHN PHILPOT (1750—1817).

Speech on the Right of Election — Cuvintare cu privire la dreptul de a alege : **825.**

DANIEL, SAMUEL (1562—1619).

***To the Countess of Cumberland — Către contesa de Cumberland :* 27.**

***Hymen's Triumph — Triumful lui Hymen :* 252.**

DARWIN. CHARLES ROBERT (1809 1882).

***Autobiography — Autobiografie:* 1036, 1044, 1048, 1051.**

***The Origiri of Species — Originea speciilor :* 125.**

DE QUINCEY, THOMAS (1785—1859).

***Confessions of an English Opium-Eater — Confesiunile unui opioman englez*: 1027. DEFOE, DANIEL (? 1660—1731).**

***The True-Born Englishman — Englezul pur singe :* 734, 855. DEKKER, THOMAS (? 1570—1632).**

***Patient Grissell — Grissell cea răbdătoare :* 871. DENNIS, JOHN (1057—1734).**

***Attributed —• Cuvinte atribuite lui Dennis :* 1115. DICKENS, CHARLES (1812—1870).**

***David Copperfield:* 605, 799.**

***Hard Times — Timpuri grele :* 742.**

***Hunted Down — Urmărit pînă în pînzele albe :* 784.**

***Little Dorrit :* 862.**

Martin Chuzzlewit : 364. 794, 851.

Nicholas Nickleby : 436.

The Old Curiosity Shop — Magazinul de antichităţi : 812. *Oliver Tivist :* 1146.

The Pickwick Papers — Documentele clubului Pickwick : 151. DISRAELI, BENJAMIN (1804—1881).

Coningsby, or the Younger Generation — Co-ningsby sau tînăra generaţie : 68. *Ixion in Heaven — Lvion în cer :* 737. *Lothair :* 205.

Speech — February 11. 1851 — *Discurs ţinut la 11 februarie 1851 :* 649.

Speech, House of Commons — Discurs in Camera comunelor : 921.

Tancred, or the New Crusade — Tancred sau noua cruciadă : 1216. DON NE. JOHN (? 1572—1631).

Devotions — Rugăciuni : 127.

Elegies — Elegii: 417. DOYLE, ARTHUR CONAN (1859—1930).

The Adventures of Sherlock Holmes : The Five Orange Pips. — Aventurile lui Sherlock Holmes. Cei cinci sîmburi de portocală : 960. DRUMMOND, THOMAS (1797—1860).

Letter to the Earl of Denoughmore — Scrisoare către contele, de Denoughmore : 596. DRYDEN, JOHN (1631—1700).

Absalom *and Achitophel •— Absalom şi Ahitofel:*
558, 813, 988.
All for Love — Totul pentru dragoste : 157, 460.
Epistle to Congreve — Scrisoare către Con-greve : 1014.
Of Dramatic Poesy; an Essay — Despre poezia dramatică ; un eseu : 1105.
Fables, *Ancient and Modern. The Cock and the Fox — Fabule entice şi moderne. Cocoşul şi vulpea :* 1053.
The Hind and the Panther — Ciuta şi pantera :
423, 554, 588, 776, 856.
Imitation of Horace — Imitaţii după Horaţiu : 422.
Mac Flecknoe : 1120.
The Spanish Friar — Călugărul spaniol : 334, 949.
Threnodia Augustalis : 492.

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

KLIOT, GEORGE (1819—1880). ***Adam Bede:*** **395, 449.** ***Daniel Deronda :*** **100.**

***The Mill on the Floss* — Moara *de pe Floss:* 141.**

Mr. Gilfil's Love Story — Povestea de dragoste a domnului Gilfil : **290. ELIOT, THOMAS STERNS (1888—1905)**

Murder in the Cathedral — Asasinat în catedrală : **382, 507, 1192.**

Shakespeare and the Stoicism of Seneca — Shakespeare şi stoicismul lui Seneca : **443.** ***Tradition and the Individual Talent — Tradiţie şi latentul individual :*** **1083.**

ELLIS, HENRY HAVELOCK (1859—1939).

Impressions and Comments — Impresii şi comentarii : **120.**

FARQUHAR, GEORGE (1678—1707).

The Beaux' Stratagem — Şiretlicul curtezanilor : **20, 403.**

FIELDING, HENRY (1707—1754). ***Amelia*** **: 78.**

Love in Several Masques — Dragostea sub diverse măşti : **272.**

The Life of Jonathan Wild the. Great — Viaţa lui J. Wild eel Mare : **720.** ***Joseph Andrews :*** **607.**

FLETCHER, JOHN (1579—1625) (v. BEAUMONT, F.). ***The Honest Man's Fortune — Soarta omului cinstit :*** **678.**

The Knight o} Malta — Cavaleul de Malta: **399.**

FORSTER. EDWARD MORGAN (1879—1970).

Notes on the English Character — Observaţii cu privire la caracterul englezilor : **831. FULLER, THOMAS (1608—1661).**

Gnomologia : Adagies and Proverbs — Culegere. de aforisme, zicători şi proverbe : **524, 1061. GALSWORTHY, JOHN (1867—1933).**

Windows — Ferestre : **229, 654.**

Flowering Wilderness — Pustiu în floare : **788.**

Swan Song — Cintecul lebedei: **1200. GASKELL, ELISABETH CLEGHORN (1810--1865).**

Cranford: **353. GAY, JOHN (1685—1732).**

The Beggar's Opera — Opera cerşetorului : **162, 164, 641.**

Fables. The Poet and the Rose. — Fabule. Poetul şi trandafirul : **624.**

GIBBON, EDWARD (1734—1794).

Autobiography — Autobiografie : **224.** ***The History of the Decline and Fall of the Roman Empire — Istoria declinului şi căderii imperiului roman :*** **866.**

GILBERT, WILLIAM SCHWENCK (1836—1911). ***The Gondoliers — Gondolierii*** **: 846.**

GOLDSMITH, OLIVER (1728—1774).

Boswell's Life of Johnson — Despre „Viaţa lui Johnson" de Boswell : 665.

The Captivity. An Oratorio — Captivitatea. Un oratoriu : 373.

The Good-Natured Man — Omul bun la suflet : 286.

340

INDICE DE AUTORII ŞI TITLURI

She Stoops to Conquer (The Night of Mistakes) — Se umileşte pentru a cuceri (Noaptea încurcăturilor) : **314.**

The Traveller — Călătorul : **819.** *The Vicar of Wakefield — Vicarul din Wakefield :* **194, 484.**

GRAY, THOMAS (1716—1771).

Elegy Written in a Country Churchyard — Elegie scrisă într-un cimitir de ţară : **34.**

HARDY, THOMAS (1840—1928).

The Hand of Ethelberta — Mîna Ethelbertei: **210.**

Jude the Obscure — Jude neştiutul : **175.**

HARINGTON, JOHN (1561—1612). *Epigrams — Epigrame :* **854.**

HAZLITT, WILLIAM (1778—1830).

Characteristics — Caracteristici : **1017.** *The Feeling of Immortality in Youth — Sentimentul nemuririi la tineri:* **43, 44, 1197.** *On Dreams — Despre inse :* **103.** *The Plain Speaker. On Reading Old Books —* **Ceî** *ce spune lucrurilor pe nume. Citind cărţi vechi :* **1141.**

The Round Table. On Manner — Masa rotundă. Despre comportare : **331.**

The Spirit of the Age. Sir Walter Scott — Spiritul veacului. Sir Walter Scott: **455.** *Table Talk: On Living to Oneself — Discuţii amicale : Trăind în izolare :* **736.**

On the Ignorance of the Learned — Despre ignoranţa învăţaţilor : **902. HERBERT, GEORGE (1593—1633),**

Jacula Prudentum : **9, 226, 538, 602, 644.**

The Temple. The Church Porch — Templul. Portalul bisericii : **636. HEYWOOD, JOHN (? 1497— ? 1580).**

Be Merry Friends — Bucuraţi-vă, prieteni ! : **95, 600.**

The Play Called the Four P'S — Piesa numită cei patru P : **342, 643, 959.**

A Dialogue Containing the Number in Effect of All the Proverbs in the English Tongue — Dialog cu privire la numărul de proverbe existent în limba engleză: **1106. HOBBES, THOMAS (1588—1679).**

Leviathan — Leviathanul: **1111. HOOKER, RICHARD (1554—1600).**

Ecclesiastical Politie — Politica bisericească : **858.**

HOPE (HAWKINS), ANTHONY (1863—1933).

Inscription on Gilbert's Memorial — Inscripţie pe monumentul funerar al lui Gilbert : **448. HOUSMAN, ALFRED EDWARDS (1859—1936)**

The Name and Nature of Poetry — Numelz şi natura poeziei : **1077. HOWELL, JAMES (? 1594—1666).**

Proverbs — Proverbe : **260. HUME, DAVID (1711—1776).**

Enquiry Concerning Human Understanding —

Cercetare cu privire la intelectul uman : **707. HUNŢ„..LEIGH (1784—1859).**

Song of Fairies Robbing an Orchard — Cîntecul

zînelor ce pradă o livadă : **336. HUTCHESON, FRANCIS (1694—1746).**

An Inquiry into the Original of Our Ideas

of Beauty and Virtue — Cercetare asupra originii ideilor noastre despre frumuseţe şi virtute : **741.**

HUXLEY, ALDOUS LEONARD (1894—1963).

Point Counter Point — Punct contrapunct : **1112, 1164.**

Time Must Have a Stop — Timpul trebuie să se oprească: **129. HUXLEY, THOMAS HENRY (1825—1895).**

The Coming of Age of the -Origin of Species" — Devenirea „Originii speciilor" : **965.** *On Elemental Instruction in Physiology — Despre instrucţia elementară în domeniul fiziologiei :* **901.**

On University Education — Despre educaţia universitară : **809.**

Science *and Christian Tradition — Ştiinţa şi tradiţia creştină:* **1052.**

Technical Education — Educaţia tehnică: **743, 930.**

JEROME, JEROME KLAPKA (1859—1929).

Idle Thoughts of an Idle Fellow — Gîndurile trindave ale unui leneş : 269. *Three Men in a Boat — Trei oameni într-o barcă* : 891.

JERROLD, DOUGLAS WILLIAM (1803—1857). *A Philanthropist — Un filantrop :* 270.

JOHNSON, SAMUEL (1708—1784).

Dictionary of the English Language — Dicţionarul limbii engleze : 310, 608, 1113, 1173. *Edition of Shalzespeare. Preface — Prefaţa la ediţia operei lui Shakespeare :* 1103. *The Idler — Pierde-vară :* 1008.

Letter *to Lord Chesterfield — Scrisoare către lordul Chesterfield:* 14, 32, 567, 718, 961, 1124, 1149.

The Rambler — Hoinarul: 608, 719, 946, 1059 1150.

Rasselas : 208, 459, 462. JONSON, BEN (? 1572—1673).

Catiline's *Conspiracy — Conspiraţia lui Cati-lina :* 975.

Cynthia's Revel —■ Banchetul Cynthiei : 281. *Every Man in His Humour — Fiecare cu ioana lui :* 186, 384, 546, 861, 895.

Timber, or Discoveries Made upon Man and Matters — Reflecţii despre om şi lucruri : 225. *To the Memory of Shakespeare — In amintirea lui Shakespeare :* 1102. *Volpone :* 692.

JOYCE, JAMES (1882—1941). *Ulysses :* 1015.

KEATS, JOHN (1795—1821). *Endymion :* 414.

Endymion. Preface — Endymion. Prefaţă : 385, 947.

Epitaph for Himself — Epitaful uiitm ulm 90 *Lamia :* 989.

Letter to John Hamilton Reynold! *Scriioare către John Hamilton Reynolds :* 10/II *Letter to John Taylor — S<rls>>im- John*

Taylor : 1076, 1081.

Ode on a Grecian Urn — (Mil *pe a amforă grecească :* 403.

To Sleep — Către somn : 104. KEMPLS, THOMAS ă (1380—1471).

De Imitatione Christi : 230, 573, 925. KIPLING, RUDYARD (1865—1936).

How the Camel Got His Hump — De unde are

cămila cocoaşa: 899.

Plain *Tales from the Hills. False Dawn — Povestiri simple din munţi. Zori înşelătoare :* 666.

Three and-an Extra — Trei şi încă unul : 174, 1028. *The Second Jungle Book. The Law of the Jungle — A doua carte a junglei. Legea junglei :* 638. LAMB. CHARLES (1775—1834).

Essays of Elia — Eseuri de Elia:

Witches and Other Night Fears — Vrăjitoare şi alte spaime nocturne : 534.

The Two Races of Men — Cele două feluri de oameni: 606. *Eliana. Estimate of Defoe's Secondary*

Novels — Eliana. Consideraţii cu privire la romanele minore ale lui Defoe : **725.**

Last Essays of Elia. Detached Thoughts on Books and Reading — Ultimele eseuri de Elia. Gînduri cu privire la cărţi şi lectură : **1098, 1131, 1145.**

Popular Fallacies That the Worst Pu:is are the Best — Credinţe eronate răspîndite cum că cele mai proaste jocuri de cuvinte sînt cele mai bune : **1116.**

LAWRENCE, DAVID HERBERT (1885—1930).

Etruscan Places — Locuri etrusce : **571.** *Riches — Bogăţii :* **590.** *Women in Love —- Femei îndrăgostite :* **18.** *Studies in Classic American Literature — Studii despre literatura clasică americană :* **821.**

LOCKE, JOHN (1632—1704).

An Essay Concerning Human Understanding — Eseu cu privire la intelectul urnan : **542, 968, 1072.**

Thoughts on Education — **Cugetări** *despre educaţie :* **937.**

LOVER, SAMUEL (1797—1868).

Handy Andy — Andy cel îndemînatlc : **1068.**

LYLY, JOHN (? 1554—1606)

Euphues: **24, 74, 411, 802.**

LYTTON—BULWER, EDWARD GEORGE, EARLE (1803—1873).

Last Words of a Sensitive Second-Rat.- Poet — Ultimele cuvinte ale unui **sensibil** *poet minor:* **1018.**

The Parisians — Parizienii: 8 11.

The Last Days of Pompeii — Ultimele zile ale oraşidui Pompei : 685. MACAULAY, THOMAS BABINGTON (1800 1859).

Lord Bacon — Lordul Bacon : OH

Review of Aikin's Life of Addison Recenzie la cartea „Viaţa lui Addison" de lif.iii : 424. MARLOWE, C1IRISTOPHER (1564 1593)

The Jew of Malta — Evreul din Malta : 592, 1039.

Hero and Leander — Hem \i Leandru: 238, MARVELL, ANDREW (1621—1678)

To His Coy Mistress — Iubitei sfielnice : 86.

MASS1NGER, PHILIP (1583—1640)

A Very Woman — O *femeie adevărată :* 75. *The Bondman — Robul : 848.*

MAUGHAM, WILLIAM SOMERSET (1874—1065).

A Writer's Notebooh — Caietul de însemnări al unui scriitor: 39, 57, 128, 220, 242, 262, 265, 271, 293, 311, 329, 335, 337, 361, 376, 391, 420, 483, 500, 541, 627, 705, 750, 757, 792, 860, 983, 985, 991, 1007. 1019-20, 1030, 1038, 1042, 1049, 1101, 1123, 1155—6, 1181.

The Bread-Winner — Cel care-şi agoniseşte plinei : 227'.

MEREDITH, GEORGE (1828—1909).

Modern I.ove — Dragoste modernă : 775. *The Egoist — Egoistul:* 560.

MILL, JOHN STUART (1306—1873). ,

The Principles of Political Economy — Principii de economie politică: **811.** ***Liberty — Libertate :*** **828.**

MILMAN, HENRY HART (1791—1868).

The Belvedere Apollo — Apollo din Belvedere: **1174.**

MILTON, JOHN (1608—1674).

Areopagitica : **917. 1127, 1128, 1142.** ***The Doctrine and Discipline of Divorce — Doctrina şi instituţia divorţului :*** **967.** ***Lycidas :*** **684.**

Paradise Lost — Paradisul pierdut : **1, 117, 619, 660. 726, 859. 981.**

Paradise Regained — Paradisul recîştigat : **410.** ***Samson Agonistes — Samson luptătorul :*** **393.**

MOORE, GEORGE (1852—1933).

The Bending of the Bough — O ramură se apleacă : **209.**

MOORE, THOMAS (1779—1852).

Corruption and Intolerance — Corupţie şi intoleranţă : **849.**

Come, Send Round the Wine — Hai, dă pocalul mai departe : **852.**

How To Make a Good Politician — Cum să devii un bun politician : **155.. -**

Oh, Think Not My Spirits Arc Always as Light — Nu crede că mi-e inima uşoară totdeauna :

402..■ , ...

When Midst the Gay I Meet — Cind la veselie întîlnesc : **354.**

The Time I've Lost in Wooing — Timpul ce l-am pierdut curtînd : **165. MORE (MORUS), THOMAS (1478—1535).**

Historie of Richard the Third and His Miserable End — Istoria lui Richard al treilea, ţi groaznicul lui sfîrşit: **867.**

To the Headsman on the Scaffold — Călăului pe eşafod: **85.**

Utopia — Utopia: **595, 652.**

Words on Mounting the Scaffold Cuvinte spuse la urcarea pe eşafod: **84, MORLEY, JOHN (1838—1923).**

Address on Aphorisms — Despre aforisme. : **5.** *Edmund Burke:* **1073,**

Life of Gladstone — **\'iu|<i** *lui Gladstone:* **13. NELSON. HORATIO (17511 1808),**

Signal from Flagship at Trafalgar Semnal de pe nava amiral la Trafalgar: **H10.**

At Battle of Cape St. Vincent — La bătălia de la capul St. Vincent : **835.**

OWEN, ROBERT (1771—1858).

On separating from his business partner, William Allen — La despărţirea de partenerul său de afaceri, William Allen : **790.**

PAINE. THOMAS (1737—1809).

The Age of Reason — Veacul raţiunii: **1186.**

PINERO. ARTHUR WING (1855—1934).

The Second Mrs. Tanqueray — A doua soţie a domnului Tanqueray : **161.**

PALEY, WILLIAM (1743—1805).

Moral Philosophy — Filozofie morală : **691.**

PIOZZI, Mrs. (HESTER LYNCH THRALA (1741— 1821).

Anecdotes of Samuel Johnson — Anecdote despre Samuel Johnson: **655, 1148. 1210. PITT. WILLIAM. Earl of Chatham (1708—1778).**

Speech in the House of Commons — Cuvintare in Camera comunelor: **535. 826.** *Speech in the House of Lords — Cuvintare în Camera lorzilor :* **656.**

POPE, ALEXANDER (1688—1744).

Essay on Man — Eseu despre om : **121, 143. 632** *Epistle to Dr. Arbuthnot — Epistolă către dr. Arbuthnot:* **549.**

Essay on Criticism — Eseu despre critică: **221, 298, 508, 551-552, 564, 662, 900, 1033, 1110, 1160, 1165. 1170.**

The Dunciad — Dunciada: **778.**

Moral Essays. Epistle I — Eseuri morale. Prima epistolă : **929.**

Letter to W. Fortesque — Scrisoare către W Fortesque : **326.**

Ode on Solitude — Odă singurătăţii: **817.**

The Rape of the Lock — Răpirea buclei: **416, 526, 689.**

Thoughts on Various Subjects — Gînduri cu privire la diferite probleme : **504, 572.** *Eloisa to Abelard — Eloisa către Abelard :* **256.**

PRIOR, MATTHEW (1664—1721).

Solomon on the Vanity of the World — **Solomon** *despre deşertăciunile lumii :* **371.** *Hans Carvel :* **711.**

RALEGH (RALEIGH), WALTER (? 1552—1618).

Historie of the World — Istoria lumii: **91.** *The Silent Lover — Tăcutul îndrăgostit:* **268, 379, 418.**

Some Thoughts on Examinations — Ginduri despre examene : **918.**

When Laying his Head on the Block — Cînd şi-a pus capul pe butucul călăului: **517. REYNOLDS, JOSHUA (1723—1793).**

Discourses — Discursuri : **464, 1065, ROCHESTER, JOHN W1LMOT (1647-1680).**

A Satire Against Mankind — O satira împotriva omenirii : **519. ROUTH, MARTIN JOSEPH (1755- 1854).**

Attributed — Rînduri atribuite Ini ./. M. Routh.

INDICE DE - AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

RTISKIN, JOHN (1819—1900).
Adriane ***Florentina :*** **1175.**
The Crown of Wild Olive — Cununa de măslin sălbatic : **218.**
Of Kings' Treasuries — Despre comorile regeşti **1140.**
Modern Painters — Pictori moderni: **118, 795, 1211.**
Sesame and Lilies. Preface — Susan şi crini.
Prefaţa : **1143.**
The Stones of Venice — Pietrele Veneţiei: **1176.** ***Unto this Last —*** **Acestui** ***de pe urmă:*** **2. RUSSELL, BERTRAND ARTHUR WILLIAM (1872— 1970).**
Bertrand Russell Speaks his Mind — Bertrand Russell îşi dezvăluie gîndurile: **1045.** ***The Conquest of Happiness — Cucerirea fericirii :*** **320.**
Definition of Proverb — Definiţia proverbului: **1093.**
Dictionary of Mind, Matter and Morals — Dicţionar al gîndirii, materiei şi moralei : **1031.** ***Education and the Social Order — Educaţia şi ordinea socială :*** **763, 1029, 1041, 1043.** ***Free Thought and Official Propaganda — Gîn-direa liberă şi propaganda oficială :*** **1040.** ***A History of Western History — Istoria filozofiei occidentale :*** **966, 991.**
Human Society in Ethics and Politics — Societatea umană în etică şi politică: **931.** ***The Impact of Science on***

Society — Influenţa ştiinţei asupra societăţii : 321. *Nightmares of Eminent Persons. Introduction — Coşmarurile unor eminente personalităţi. Introducere :* 386.

Nobel Prize Acceptance Speech — Cuvîntare cu prilejul primirii premiului Nobel: 71, 295, 502, 503, 886.

Marriages and Morals — Căsătoria şi morala : 207.

Portraits from Memory — Portrete din memorie: 64, 980.

Power: a New Social Analysis — Puterea: o nouă analiză socială: 341, 932.

Unpopular Essays — Eseuri neplăcute: 630.

Why I am not a Christian — De ce nu sînt creştin : 1046, 1050. SCOTT, WALTER (1771—1832).

The Betrothed — Logodnicii : 896.

Memoirs of Jonathan Swift — Amintiri despre Jonathan Swift: 81.

Ivanhoe : 650, 747.

Quentin Durward : 614. •SELDEN, JOHN (1584—1654).

Table TaBc : *Friends — Discuţii în jurul mesei:*

Prieteni : 313.

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

Pleasures — Plăceri: 330. *Judgements — Judecăţi :* G57. SHAFTESBURY, EARL OF, ANTHONY ASHLEY COOPER (1071—1713).

Characteristics : Essay on the Freedom of Wit and Humour — Caracteristici: Eseu cu privire la libertatea spiritului şi umorului : 1183. SHAKESPEARE. WILLIAM (1564—1616). *Poeme :*

Venus and Adonis — Venus şi Adonis: 232, 803.

The Rape of Lucrece — Siluirea Lu-creţiei : 415, 786.

The Passionate Pilgrim — Pelerinul pasionat: 67, 149. *Sonnets — Sonete :* 267, 306, 407, 1057.

Piese istorice :

Henry VI (1, 2, 3) — Hemic al VI-lea: 82, 158, 362, 383, 451, 510, 604, 703, 764. 806, 838, 1196, 1208.

Richard III — Richard al III-lea: 53, 360, 372,
490, 574, 612, 972, 1088.

Richard II — Richard al II-lea: 92, 119, 800. *King John — Regele loan:* 29, 466. *Henry IV (1, 2) — Henric al IV-lea :* 6, 12, 214, 469, 586, 609.

Henry V — Henric al V-lea: 498, 513, 801. *Henry VIII — Henric al VIII-lea :* 559.

Tragedii :

Julius Caesar : 30, 42, 77, 80, 152, 521. 626, 755, 765.

Titus Andronicus: 87, 168, 454, 694.

Romeo and Juliet — Romeo şi Julieta : 105, 234, 244, 380, 568, 884, 1223.

Hamlet: 26, 32, 61, 112, 126, 148, 258, 288, 347-8. 377-8, 404, 485, 525, 529, 569, 577, 642, 672, 677, 690, 715, 722-3, 727, 768, 785, 1022, 1094, 1177, 1202. *King Lear — Regele Lear :* 222, 739, 793, 955. *Timon of Athens — Timon din Atena:* 10, 766. *Macbeth :* 31, 102, 135, 387, 530, 589, 1025. *Antony and Cleopatra — Antoniu şi Cleopatra:* 142, 239, 491, 645. *Coriolanus:* 280.

Othello: 35. 241, 481, 555, 557, 598, 686, 687, 688, 771. 773, 1218, 1219.

Comedii:

The Comedy of Errors — Comedia încurcăturilor : 338, 556, 587, 754, 935, 1217. *The Taming of the Shreiv — Imblînzirea scorpiei :* 674. *j*

The Two Gentlemen of Verona — Cei doi tineri din Verona : 223.

Love's Labour's Lost — Chinurile zadarnice ale dragostei : 346.

A Midsummer Night's Dream — Visul unci nopţi de vară : 138, 264, 1187.

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

The Merchant of Venice — Neguţătorul din Veneţia : 23, 115-16, 255, 397, 401, 435, 514, 746, 791, 805, 953.

The Merry Wives of Windsor — Nevestele vesele din Windsor: 185, 762. *Much Ado About Nothing — Mult zgomot pentru nimic:* 294, 327, 350, 439, 700-1, 767, 783. *As You Like It — Cum vă place :* 144, 222, 285, 390, 412, 676. 872, 987. 995.

The Twelfth Night — A 12-a noapte: 169-70, 251, 528, 613, 993.

All's *Well that Ends Well — Totul e bine cind se sfîrşeşle cu bine:* 4, 111, 138-39, 344, 352, 357, ' 374, 506, 675, 721, 745, 868. *Troilus and Cressida — Troilus şi Cressida :* 305, 385, 576, 578, 599. 621, 633. 671, 673, 729, 1203, 1207, 1209.

Measure *for Measure — Măsură pentru măsură:* 375, 426, 430, 618. 623, 658, 699.

Piese romantice :

Cymbelinc : 351, 458.

The Winter'Tale — Poveste de iarnă: 497, 1089. *The Tempest — Furtuna:* 100.

SHAW, GEORGE BERNARD (1856—1950). I. *Eseistică, cronici, amintiri Collected Letters — Scrisori :* 479. *Our Theatre in the Nineties — Teatrul nostru in miii*

nouăzeci : 428, 1066. *Press Cuttings — Tăieturi din ziare :* 249.

The Quintessence of Ibsenism — Chintesenţa ibsenismului : 235, 926.

Shaiv on Theatre — Shaw despre teatru : 696, 787, 958, 1087, 1178.

Table Talk of G. B. Shaw — Discuţii în jurul mesei cu G. B. Shaw : 920.

The Sanity of Art — Sănătatea artei: 1158. II. *Piese şi prefeţe la piese :*

The Apple Cart — Căruţa cu mere : 759. *Back to Methuselah — înapoi la Metusalem :* 16, 21, 79, 230, 840, 1021. 1055. 1067. 1071.

Caesar and Cleopatra — Cezar şi Cleopatra : 1060.

Candida : 317.

Captain Brassbound's Conversion — Convertirea căpitanului Brassbound : 319.

Fanny's First Play — Prima piesă a *lui Fanny:* 248.

Geneva : 17, 646, 709.

Getting Married — Căsătoria: 839.

Major Barbara — Maiorul Barbara : 833.

Man and Superman, Preface — Om şi supraom ; Prefaţa: 69, 93, 107, 195-6, 324, 339, 340, 429, 472," 593. 616,'664, 769-70, 829, 842, 845, 945, 992, 1006.

The Millionairess — O *femeie cu bani:* 933, 1157. *The Simpleton of the Unexpected Isles — Prostănacul din*

insulele neaşteptate : **231.** *The Six of Ccdais — Cei şase din Calais :* **847.**

356

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

INDICE DE AUTORI ŞI TITLURI

Three Plays for Puritans. Preface — Trei piese pentru puritani. Prefaţă : **273. SHELLEY, PERCY BYSSHE (1792—1822).**

A Defence of Poetry — In apărarea poeziei : **1074, 1154.**

Prometheus Unbound — Prometeu descătuşat: **237.**

The Sensitive Plant — Mimoza : **1058.** *To a Skylark — Unei ciocirlii :* **359. SHERIDAN, RICHARD BRINSLEY (1751—1816).** *The Critic — Criticul :* **1032, 1104.** *The Rivals — Rivalii :* **204. 445, 486.** *The School for Scandal* **— Şcoala** *calomniei:* **453.**

SIDNEY, PHILIP (1554—1586). *Arcadia :* **1023.**

SMILES. SAMUEL (1812—1904).

Self-Help — Autoajutorare : **25, 38.**

SOUTHERNE, THOMAS (1660—1746). *Oroonoko :* **398.**

SOUTHWELL, ROBERT (? 1561—1595).

Look Home — Priveşte către casă : **1024.** *Times Go by Turns — Timpurile sînt schimbătoare :* **1204**

/ Envy Not Their Hap — A lor soartă nu o invidiez : **1206.**

Scorn Not the Least — Nu dispreţul pe cel umil : **1205.**

SPENCER, HERBERT (1820—1903).

***Social Statics — Statica socială:* 830, 927.**

***Education — Educaţia:* 1035. SPENSER, EDMUND (? 1552—1599).**

***The Faerie Quenne — Crăiasa zinelor* : 744, 984.**

The Fate of the Butterflie — Soarta fluturelui:

820.

***The Ruines of Time — Ruinele timpului :* 1056. STANHOPE, PHILIP DORMER 4-TH EARL OF CHESTERFIELD (1694—1773).**

Letter to His Son — Scrisoare către fiul său:

147, 693, 698, 1011. STEELE. RICHARD (1672—1729)

***The Spectator — Revista „Spectatorul" :* 670.**

***The Tatter — Revista „Flecarul":* 892. .STERNE. LAURENCE (1713—1763)**

***Tristram Shandy:* 106, 461, 818, 941, 1003, 1172.**

***Sermons — Predici :* 520. STEVENSON, ROBERT LOUIS (1850—1894)**

***Across the Plains. A. Christmas Sermon - Peste cimpie. O predică de Crăciun :* 89.**

***Acs Triplex :* 874.**

***An Apology for Idlers — O scuză pentru leneşi:* 315, 1135.**

***Virginibus Puerisque :* 52, 60, 193, 635, STUART, MARY, REGINA SCOŢIEI >U (1542 1582) *Motto :* 83.**

SURTEES, ROBERT SMITH (1803-1864).

Ask Mamma — Intreab-o pe mama : **789. SWIFT, JONATHAN (10(57—1745)**

The Battle, of the Books — Bătălia cărţilor: **1090.**

Cadenus and Vanessa — Cadenus şi Vanessa:

669.

A Critical Essay upon the Faculties of the Mind — Eseu critic cu privire la posibilităţile **MT7IFIT** ***omeneşti:*** **563, 653.**

Inscription on his Grave — Inscripţie pe mor-mîniul lui Swift: **88.**

Letter to a Young Clergyman — Scrisoare către un tinăr preot : **1118.**

Polite Conversation — Conversaţie politicoasă: **277. 389. 1100.**

A *Tale of a Tub — Povestea poloboculuí:* 1125.

Thoughts on Various Subjects — Ginduri despre diferite probleme: **62, 198, 562.**

Gulliver's Travels — Călătoriile lui Gulliver :

570.

SWINBURNE. ALGERNON CHARLES (1837- 1909).

Hope and Fear — Speranţă şi teamă **: 370.**

The Triumph of Time — Triumful timpului: **291. TAYLOR, JEREMY (1613—1567).**

Sermons. Married Love — Predici. Dragoste conjugală : 201.
Holy Living —■ \'iaţă evlavioasă : 807.
TAYLOR, HENRY (1800 uimo
*Philip Win Artei,'Id** nil, 8/ti
TEMPLE, WILLIAM (1611 IIH)
Upon Ami,Tit and Modern I,;,,,,1m, heann erudiţia antici -,l mod» *Hi* 11 m
TENNYSON, ALFRED (HOP III"'1
Aylmer's Field CFIM/ILLL *hit* 1(/|n \-*i*
The Bridesmaid 1'OIIHIl< 1 ,1 |||o
The Grandmother Hunt 1
In Memoriam 281
*Lady Clara \'eic ,lc * | 111
Locksley Hall Poloni I ■•• > '■ |f [1] 1 nu
Lancelot and Klein» — f.ilNl'fl'if ,| / |,|,
545.
Ode on the Death 0/ (/in *lu.i* , 1 it , |||M| , .„„
Odă la moartea dm .lut ,(,. 11 m,, ,
The Passing of Ailliui w „ ,„(
Arthur: 610,
Ulysses — C/liM : in;, || •
THACKERAY WILLIAM MMUIL MI 1 |Mn||
Henry Esmond: |fg
The *Neivcomes I'mnill,,* ty. Il ■ nan *Pendennis :*

A Shabby Genteel ',',(„„/ 11 ||| , „ , . „
cearcă să-yi a*n/mM mif.in. ,
Fam/;/ Fair — //1IW|<| ,/„„„„. 1 1 |
The Virginians UM/I'H, »M I 1

THOMPSON. FRANCIS (1859—1907)
Essay on Shelley — Eseu asupra lui Shelley : **211.**
THOMSON. JAMES (1700—1748)
The Castle of Indolence — Castelul indolenţei : **108.**
The Seasons — Anotimpurile : **409.**
TUPPER, MARTIN FARQUHAR (1810—1889).
Proverbial Philosophy. Of Education — Filozofia proverbelor. Despre educaţie : **213, 581.** ***Of Reading — Despre studiu:*** **1129.**
UDALL, NICHOLAS (1505—1550).
Ralph Roister Doistcr: **177. 178, 189, 585, 760, 883, 885, 1229.**
WALPOLE, HORACE (1717—1797)
Letters. To Sir Horace Mann — Scrisori către Horace Mann : **367.**
WELLESLEY. ARTHUR, UUKE OF WELLINGTON (1769—1852).

Attributed — Atribuită *lui Wellington :* 834, 836. *Despatch — Mesaj :* 325. WELLS. HERBERT GEORGE (1866—1946).

The Temptation of Harringay — Ispitirea lui Harringay : 1171.

A Short History of the World — Scurtă istorie universală : 1037. WHATELY, RICHARD (1787—1863). *Apothegms — Maxime :* 318.

WHYTE-MELV1LLE, GEORGE JOHN (1821—1878).

Katerfelto : 257. WILDE, OSCAR (1856—1900).

The Children of Poets — Pruncii poeţilor: 1162.

The Critic as Artist — Criticul ca artist : 547, 837, 1163.

An Ideal Husband — Un soţ ideal: 511. *The Importance of Being Earnest — Ce înseamnă să fii onest:* 145, 1026, *Lady Windermere's Fan — Evantaiul doamnei Windermere :* 381, 561, 963. *The Picture of Doiian Gray. Preface — Portretul lui Dorian Gray. Prefaţa:* 1 137, 1167.

WOOLF, VIRGINIA (1882—1941).

A Room of One's Own — Cameră proprie: 166.

WORDSWORTH, WILLIAM (1770—1850).

The Excursion — Excursia : 33, 982. *Lyrical Ballads. Preface — Balade lirice. Prefaţa :* 1080, 1153. *The Prelude — Preludhd :* 56, 58.

WOTTON, HENRY (1568—1639).

A'Woman's Heart — Inimă de femeie : **159.**

WYCL1FFE, JOHN (1320—1384).

To the Duke of Lancaster — Ducelui de Lancaster : **976.**

YEATS,,.. WILLIAM BUTLER (1865—1039).

The Land of Heart's Desire — Ţara dorinţelor inimii : **66.**

To the Rose upon the Rood of Time — Trandafirul de pe crucea timpului: **410.**

HÎ2

INDICE DE AUTORI ŞI II IM HUI

YOUNG, EDWARD (1683—17(55).

Love of Fame — Dragostea de faimă : **904, 1097, 1188.**

Night Thoughts — Cugetări nocturne : **45, 345, 905, 1195.**

OPERE LITERARE ANONIME

Anonymous work — Operă anonimă : **131.** ***Anglo-Saxon Gnomic Verses — Versuri gnomice anglo-saxone:*** **70. 134, 803, 432, 455, 683, 844, 1013.**

Beowulf **(7675—725): 815.**

Everyman — Fiecare om **(? 1470) : 54, 72, 96, 307, 467, 712, 733, 748, 774.**

The Seafarer — Navigatorul **(secolul al VIII-lea) 283.**

The Wanderer — Pribeagid **(7 725): 1005.** ***The Wife's Lament — Tinguirea nevestei*** **(7 900): ■■ ■ 392.**

Wulf and Eadwacer — Wulf şi Eadwacer : **266. 266.**

Proverbs — Proverbe: **8,19,36,65,94, 97, 101,109-110, 146, 153-54, 156, 159, 17(5, 181-84. 187-88, 190-92, 197, 199, 200, 203, 215-17, 240, 274, 279, 287, 299, 301, 304, 309, 312 , 356, 3(55 , 369. 888 , 394 , 405, 437-38, 440-41,**

463, 470, 473, 475-78, 480, 437,489, 495, 499, 505, 509, 523, 532, 536-37. 540, 543-44,
548, 550, 553, 579-80, 583-84, ID I ||| 81B, 831, 63 7, 64 7-48, 651, 6157 , 679-80, •." *fui* 104 *106,*
708, 717, 728, 730, 740, 751 : | .11
781-82, 796-98, 804, 822. 857, Hol n,,i ;,| (80-82, 888,890, 894, 897, 909-913, 916, *OM* I I 1)4(1 1142,1148,'
950-52,969.978-79,999-1001, I i.. t •. Ilu; nn'l.
1117, 1132, 1161, 1179. 1189 I ru I*i* I 'I ■ |.|
1225-27.

INNI H M u n i ,

ADDISOM JOSEPH ...[1] '•■ i
Sons Ltd., voi I in 'il » ,.1 Il i< i I l ' IN VI
ARNOLD, MATIII'.U *I* .„ |i|| INil I «IH NI,
London, J, M DFLTL '
AUSTEN, .TANK : *l'ild.* < | | || - " >' i«li mimi
Squarc Proni, Ini , N#W S IN h
BACON. FRANCIS: / »<HIM T i Il • M I
BARTLETT, JOHN : ruminili
and Company, Mimimi I I
BLAKE, WILLIAM l i , . n I IMI,
Oxford UnlVi'inlIN l'i. 11 lutti
BOLT, ROBERT: *A Man* (ili)M I I 11
Heincmnnn, IC1I111 nllmml II ..ih, limll.,1 l'ini
BOSWELL, JAMK.S III, 11/ IH ' 'IM l IMI
Eneyclopacdln Itili Iih ' I
BROWNING. D. (' . : / 1 ,il M'HHH . l'Ili<• *u* I •«••
Hans and Pfùvprbl, I M 1 ■ , , 1 1

don and E. I" Uniiimi 1 • t- UNTLI

BROWNING, l((Xllllll r *1*

Thomas Nelson unii *imn I lil ISTILLIMI min

BUNYAN, JOHN: *Ttì»* MltfHH I '

Oxford Unlvcritll) r.. ■ |

BURKE, EDMUND : *Speeches and Letters on American Atfairs,* London, J. M. Dent, 1908.

BURNS, ROBERT : *Poems, Songs and Letters* being *The Complete Works of R. Burns,* Macmillan and Co. Ltd, London 1927.

BUTLER, SAMUEL : *Hudibras,* Oxford : The Clarendon Press, 1967.

BUTLER, SAMUEL : *The Way of All Flesh,* London, J. Cape, 1965.

BYRON, G. G. : *The Poetical Works of Lord Byron,* Henry Frowde, London, 1907.

CARLYLE, THOMAS : *Sartor Resartus,* London. Chapman and Hall, 1871.

CHAUCER, GEOFFREY : *Troilus and Cressida* and *The Canterbury Tales,* Encyclopaedia Britannica, Inc., 1955.

CHESTERTON, GILBERT KEITH : *The Victorian Age in Literature,* London, Williams and Norgate, f.a.

COLERIDGE, S. T. : *Biographia Literaria,* London : Dent-Sons, 1927.

COWPER, WILLIAM : *Poetical Works,* Oxford University Press, 1967.

DICKENS, CHARLES : *Nicholas Nickleby,* London, J. M. Dent, 1907.

DICKENS, CHARLES : *Oliver Twist,* London, J. M. Dent, 1907.

DICKENS, CHARLES: *Martin Chuzzlewitt,* London, J. M. Dent, 1907.

DRYDEN, JOHN : *The Poems oj John Dryden,* London, University Press, 1935.

DRYDEN, JOHN : *The Poetical Works,* London, Routlege, 1893.

ELIOT, GKOKON *Ail .....*

1906.

ELIOT, T..S .'.VI. . I, ,1 *r,* I Penguin lliHik« Hum h Aylesbury, INI

FIELDING, IIKNIG,

***drew*,* l.mi.liti**

GASSNEK, ,l( ) | IN, , I

Now York Hm» I |{ | GORDON, It |< . M| |„,

**Ever.vnwin'N I lin .H i.i. HARDY, TIIOM **

Random LLUIIAN, In. HARRIER, HIGH MIH i , i

Anthology, 'J v,.l« pfl

brary, limii

JEROME, JICKOMI Kl M |.. I M „...,,,

Penguin Hi „.Im, *ttmU* H"Nli II Mil,I \ I,,, ,

Aylesbury, I (ltd
JONSON, URN ; 77,,. .,, , .„ ,,,,,,,,, ,,,,
Harmon,h u m Hi IIIIHI
KEATS, JOHN /•... , , i t , ,,,,,,,,,
London, *K*\ \ ,, „ i ,i„ ,, ,., ,
KEATS, JOHN ,,„.,... I ,)H), .„,
tion by IlllMb I *t* ..,.. I..
son and NOUN, lull.
LAMB, CI1AUI.KN /»„ » . . . *i* „„,
Essays of Kiln, || ,,„„, i-() |,,,,IIv
Pr.'ss, man
MACAULAY, THOMAS KAMI ION I'rlliMl .IN,I
Historical Kmiiy», F..I...I I HI | toll I 11111/
MAUGHAM. SOMI Nil i . it .,,i,,
guin Booki ion/

BfBLIOGRAFTE ;j(j9

MILTON, JOHN : ***English Minor Poems, Paradise Lost, Samson Agonistes, Areopagitica, Encyclopaedia Britannica,*** **London, 1952. MORE, THOMAS :** ***Utopia, and a Dialogue of Comfort,*** **Everyman's Library, No. 461. QUILLER-COUCH. ARTHUR, ed..** ***The Oxford Book of English Verse 1250—1918,*** **Oxford, Clarendon Press, 1957.**

POPE. ALEXANDER : ***Poetry and Prose of Alexander Pope,*** **ed. by Aubrey Williams, Houghton Mifflin Company, Boston, 1969. RUSKIN, JOHN:** ***The Crown of Wild Olive,*** **London, Dent-Sons, 1923. RUSSELL, BERTRAND:** ***Bertrand Russell's Best,*** **Ed. by R. E. Eqner, Unwin Books, 1975. SHAKESPEARE, WILLIAM :** ***The Works of*** **William** ***Shakespeare,*** **Oxford, 1934. SHAW, G. B. :** ***The Complete Plays of Bernard Shaw,*** **Paul Hamlyn. London, 1965. SHAW, G. B.:** ***The Complete Prefaces of Bernard Shaw,*** **Paul Hamlyn, London, 1965. SHAW, G. B.: Collected** ***Letters 1874—1897,*** **Ed. by Dan H. Lawrence, Max Reinhardt, 1965. SHAW. C. B. :** ***Ellen Terry and Bernard Shaw, a***

Correspondence, Ed. by Christopher St. John,

Max Reinhardt, London, 1952. SHAW. G. B. : *Shaw on Shakespeare,* Ed. by. Edwin

Wilson, M. P. Dutton and Co., New York, f.a. SHAW. GH.: *Shaw on Theatre,* Ed. by E. J. West,

Hill and Wang. New York, 1961. SHAW, G. B. : *On the Theatre in the Nineties,* Constable and Co., 1948.

SHAW. G. B. : *The Quintessence of Ibsenism,* London. 1891.

SHELLEY, IMS. : *The Poetical Works,* London, Macmillan, 1930.

SHERIDAN. R.B.: *The Plays.* London, Dent-Sons, 1926.

SPENSER, EDMUND, *Selected Poetry,* edited by A.C. Hamilton, New York, The New American Library. 1966.

STERNE, LAURENCE: *Tristram Shandy,* The Modern Library. New York. f.a.

SWIFT, JONATHAN : *Gulliver's Travels and Other Writings,* Bantam Books, New York, 1965.

THACKERAY, WILLIAM MAKEP1ECE : *Henry Esmond,* Bantam Books, New York, 1961.

TENNYSON, ALFRED: *The Poems. 1830—1865, London.* Cassel, 1008.

WILDE, OSCAR: Ploys, *Prose Writings and* Poems,* London, Ed. Dent, 1967.

WORDSWORTH, WILLIAM: *The Complete Poetical Works of William Wordsworth.* Houghton, Mifflin Company, Boston, 1904.

C U P R I N S

CU V I N T ÎNAINTE \ ' I
I. EXISTENŢA
»Viaţa I
Mod de viaţă ...
Soartă..... 0
Noroc . . . . . i |l)
Sentimentul nemuririi . . . I i
Efemeritate II
Tinereţe..... ^ H
Tinereţe şi bătrîneţe . . . .
Moarte 10
Cîntcc de lebădă 22
Mormînt .....
Epitaf..... 23
Implicaţiile morţii 2.1
Somn 2d
Sănătate 28
Natură . 30
Diversitate..... 31

II. OMUL ŞI FAMILIA

Om 33
Fată 36

372

CUPRINS

F
bărbat
emei
e
Bărbat
Femeie şi
Petit Soţi .
Căsătorie Divorţ Celibat Infidelitate Copii şi părinţi

45

52 52

53 *

CftIll ,1, | ." . . . . MIM
E;\ 508
Public 308
NcyllJenţfl..... 308
Rls 308
Indice tematic 311
Indice de autori şi titluri . . . 327
Bibliografie .....36.'!

III. STARI, EMOŢII, SENT

IMENTE

*** Sensibilitate ....**
f Dragoste .....
Sărut *tt2^
«T^PrTet'enîe) .... C2^
< Fericire..... *yJ»,*
Plăceri ..... *(S**
Dorinţe 86
Necaz.....
Durere 8*
Tristeţe ..... ^0
Regrete..... *(jl**
Sentimente contradictorii 92.n
Speranţă.....
Patimă y5
Tentaţie 96
Teamă ..... l->6
Veselie..... , • • Jiâ,
Aşteptare..... *(j?*
Milă..... 99